საქართველოს მთავრობა

ქვეყნის ძირითადი მონაცემები და მიმართულებები 2025-2028 წლებისათვის

თბილისი
2024

შესავალი

2025-2028 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების (BDD - Basic Data and Directions) დოკუმენტი მომზადებულია საქართველოს კანონის „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ საფუძველზე. დოკუმენტი წარმოადგენს ქვეყნის განვითარების ძირითად გეგმას, რომელიც ასახავს ინფორმაციას საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური და ფისკალური პროგნოზების შესახებ.

ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტი ძირითადად სამი თავისგან შედგება:

- პირველ თავში წარმოდგენილია სამთავრობო პროგრამა, რომელიც წარედგინება საქართველოს პარლამენტს მთავრობის შემადგენლობასთან ერთად. წინამდებარე დოკუმენტში წარმოდგენილია 2024 წელს განახლებული სამთავრობო პროგრამა „ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის“.
- დოკუმენტის მე-2 თავში წარმოდგენილია შემდეგი ინფორმაცია:
  - ✓ ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები და ფისკალური პოლიტიკა საშუალოვადიანი პერიოდისთვის;
  - ✓ წინა წლის (2023 წელი) შესრულების მიმოხილვა;
  - ✓ მიმდინარე წლის (2024 წელი) 6 თვის მიმოხილვა და საპროგნოზო მაჩვენებლები;
  - ✓ ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები;
- მე-3 თავი მოიცავს:
  - ✓ მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრულ მოცულობებს, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამებს და მათ დაფინანსებას;
  - ✓ მხარჯავი დაწესებულებების ძირითად მიმართულებებს 2025-2028 წლებისათვის;
  - ✓ მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელ პროგრამებს და მათი დაფინანსებას საშუალოვადიან პერიოდში.

ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტს, რომელიც საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შესაბამისად მზადდება წლის დასრულებიდან ერთი თვის ვადაში, ემატება მე-4 თავი, რომელიც მოიცავს ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების საშუალოვადიან პრიორიტეტებს.

წარმოდგენილ დოკუმენტში მხარჯავი დაწესებულებების ძირითადი მიმართულებები ეფუძნება მოქმედ სამთავრობო პროგრამას „ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის“. აღნიშნული ინფორმაცია განახლდება 2025 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის მომზადების პარალელურად, ახალი სამთავრობო პროგრამის შესაბამისად.

საქართველოს, როგორც ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის მიერ 2025 წელს ევროკომისიისთვის წარდსადგენი 2025-2027 წლების „ეკონომიკური რეფორმის პროგრამის“ მომზადების მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები

საქართველო პირველად შეუერთდა ევროკომისიის მიერ ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული მეთოდოლოგიით საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის მომზადების პროცესს და 2024 წლის 15 იანვარს ევროკომისიას წარუდგინა **„ეკონომიკური რეფორმების პროგრამა“ 2024-2026 წლისათვის.** აღნიშნული დოკუმენტი მოწონებულ იქნა საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 15 იანვრის №41 განკარგულებით. დოკუმენტი ხარჯების საშუალოვადიანი დაგეგმვის ინსტრუმენტია კანდიდატი ქვეყნებისათვის და მოიცავს მაკროეკონომიკურ და ფისკალურ ჩარჩოს, აგრეთვე სტრუქტურულ რეფორმებს.

2024-2026 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის მომზადების პროცესში, საქართველოსთვის ნებაყოფლობითი იყო სტრუქტურული რეფორმების ნაწილი, ვინაიდან პირველად ხდებოდა დოკუმენტის მომზადება. საქართველომ უზრუნველყო ევროკომისიის მიერ წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული 2024 წლის მეთოდოლოგიის მიხედვით სტრუქტურული რეფორმების აგრეგირება, „ხედვა 2030“-ის და წლიური და საშუალოვადიანი

პროგრამული ბიუჯეტის პარამეტრებზე დაყრდნობით და დოკუმენტში აისახა ევროკომისიის მეთოდოლოგიის მოთხოვნათა შესაბამისად შემდეგი 2-2 აქტივობა სამი მიმართულებით: **კონკურენტუნარიანობა, მდგრადი განვითარება, ადამიანური კაპიტალი და სოციალური პოლიტიკა.**

- **კონკურენტუნარიანობა - კაპიტალის ბაზრის განვითარების** რეფორმა, ასევე **სურსათის უვნებლობის და ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემის განახლების** მიმართულება.
- **მდგრადი განვითარება - განახლებადი ენერგიისა და ენერგოეფექტურობის** რეფორმის ეტაპობრივად დანერგვა და **დაკავშირებადობის გაძლიერება** (enhanced connectivity) მიმართულებები, რომელებიც გულისხმობს საზღვაო და სახმელეთო ტრანსპორტის, ასევე საგზაო ინფრასტრუქტურის და ინტერნეტ-ინფრასტრუქტურის განვითარებას.
- **სოციალური პოლიტიკა და ადამიანური კაპიტალი - მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის** რეფორმა, რომლის ფარგლებში გრძელდება მუშაობა რესურსების უფრო ეფექტიანი გამოყენებისა და სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების, ასევე მაღალი ხარისხის, ეფექტური და უსაფრთხო სამედიცინო პროდუქტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიმართულებით და **განათლების** რეფორმა, რომლის ფარგლებში მაღალი ხარისხის, განვითარებაზე ორიენტირებული ზრუნვის და საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველსაყოფად ხორციელდება ადრეული და სკოლამდელი აღზრდის რეფორმა და საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, ასევე, გრძელდება მუშაობა შრომის ბაზარზე არსებული მოთხოვნებისა და გამოწვევების საპასუხოდ პროფესიული საგანმანათლებლო სერვისების უზრუნველყოფის მიზნით.

გასათვალისწინებელია რომ 2024 წლის პირველ კვარტალში ევროკომისიის მიერ დეტალურად იქნა განხილული საქართველოს მიერ წარდგენილი პროგრამა, სხვა კანდიდატი ქვეყნების პროგრამებთან ერთად და მიმდინარე წლის 14 მაისს მიღებულ იქნა ერთობლივი დასკვნითი დოკუმენტი[1], რომელშიც აისახა 6 რეკომენდაცია, რომლის შესრულების თაობაზეც ინფორმაცია ევროკავშირს წარედგინება „2025-2027 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის“ ფარგლებში. რეკომენდაციებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულებაზე მიმდინარეობს მუშაობა საქართველოს ფინანსთა და დარგობრივი სამინისტროების კომპეტენციების ფარგლებში და პროგრესის შესახებ ინფორმაცია ასახული იქნება 2025 წლის ბიუჯეტის პროექტის პაკეტში.

ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნები ყოველწლიურად წარუდგენენ აღნიშნულ დოკუმენტს ევროკომისიას. ამ პროცესის რეგულარულ საბიუჯეტო პროცესში ინტეგირების მიზნით „2025-2028 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის შედგენის მიზნით განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 1 მარტის №62 დადგენილებით განისაზღვრა 2025-2027 წლების „საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების“ (Economic Reform Program) პროგრამის დოკუმენტის მომზადების მიზნით მიმდინარე წელს განსახორციელებელი ღონისძიებები.

ამ ეტაპზე მიმდინარეობს მუშაობა 2025-2027 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის შემუშავებაზე ევროკომისიის მიერ ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული მეთოდოლოგიის მიხედვით, რომელიც ევროკომისიას უნდა წარედგინოს 2025 წლის დასაწყისში. დოკუმენტის მაკროეკონომიკური და ფისკალური ანალიზი დაეყრდნობა წარმოდგენილი 2025-2028 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტს და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში არსებულ ინფორმაციას. რაც შეეხება სტრუქტურული რეფორმების ნაწილს, 2025-2027 წლების საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის დოკუმენტში ასახული იქნება ევროკომისიისთვის გაგზავნილი 2024-2026 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამაში წარმოდგენილი სტრუქტურული რეფორმების გაგრძელება, და ასევე გათვალისწინებული იქნება ზემოაღნიშნული მიმდინარე წლის 14 მაისს ევროკავშირის ეკონომიკურ და ფინანსურ საქმეთა საბჭოს (ECOFIN) შეხვედრის ფარგლებში მიღებული და გამოქვეყნებული ერთობლივი სამოქმედო დასკვნების დოკუმენტში ასახული რეკომენდაციები.

[1] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9881-2024-INIT/en/pdf

2025-2027 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის (Economic Reform Program) მომზადების მიზნით, შესაბამის სამინისტროებთან და უწყებებთან ევროკომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაციების შესრულების თაობაზე განხორციელებული კონსულტაციების შედეგად მიღებული უკუკავშირის გათვალისწინებით, დოკუმენტის პირველადი ვერსია გამოქვეყნდება და ხელმისაწვდომი იქნება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდის (www.mof.ge) მეშვეობით.

თავი I

სამთავრობო პროგრამა

„ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის“

შესავალი

თავისუფალი, უსაფრთხო და ეკონომიკურად ძლიერი ქართული სახელმწიფოს მშენებლობა დემოკრატიული ღირებულებების სისტემას ეფუძნება, სადაც მთავარი მიზანი თითოეული მოქალაქის კეთილდღეობაა.

მშვიდობისა და სტაბილურობის, ისევე როგორც, სოციალური და ეკონომიკური განვითარების უზრუნველყოფის მიზნით ბოლო წლებში გატარებული არაერთიპოლიტიკური და ეკონომიკური რეფორმის შედეგად, თანასწორობა, კანონის უზენაესობა და ადამიანის უფლებათა დაცვა მტკიცე ღირებულებებად ჩამოყალიბდა. შედეგად, სახეზეა მნიშვნელოვანი პროგრესი ეკონომიკის, სოციალური, საგარეო-პოლიტიკური, დემოკრატიის მშენებლობისა და სხვა ფუნდამენტური მიმართულებებით. ამასთან, გლობალური თუ რეგიონული კრიზისების ფონზე, ეკონომიკის სწრაფი ზრდის ტენდენციებით, საქართველო მოწინავე პოზიციას იკავებს რეგიონსა და ევროკავშირისრიგ წევრ ქვეყნებს შორის.

2023 წლის 14 დეკემბერს საქართველოსთვის ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსის მინიჭებით ახალ, ისტორიულ ეტაპზე გადავიდა ქვეყნის ევროინტეგრაციისპროცესი, აღნიშნული ლოგიკური გაგრძელებაა „ქართული ოცნების“ პასუხისმგებლიანი და თანმიმდევრული პოლიტიკის, რომლის შედეგად, 2014 წელს ქვეყანამ ევროკავშირთან გააფორმა ასოცირების შეთანხმება, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების ჩათვლით, ძალაში შევიდა ევროკავშირის/შენგენის ქვეყნებთან უვიზო მიმოსვლის რეჟიმი და სხვ. ევროკავშირთან ინტეგრაციის პროცესში ხელისუფლების თითოეული ნაბიჯი ემსახურება საქართველოს კონსტიტუციაში ასახულ ქართველი ხალხის ურყევ ნებას - ჩვენი ქვეყნის ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში გაწევრიანების შესახებ.

დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდგომ საქართველოს განვითარება ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიების ოკუპაციის, სერიოზული გლობალური და რეგიონული კრიზისების ფონზე უწევდა. ბოლო წლებში გამოწვევები, სამწუხაროდ, კიდევ უფრო გაიზარდა და გამძაფრდა. ამ ფონზე, საქართველოს მთავრობის უცვლელ პრიორიტეტად რჩება ჩვენი ქვეყნის სტაბილურობა და უსაფრთხოება, თითოეული ოჯახის დაცულობა, ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება, მშვიდობიანი გზით რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მოგვარება და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა.

გლობალური გამოწვევების ფონზე, იმისათვის, რომ მდგრადი და ინკლუზიური განვითარება მოქალაქეთა კეთილდღეობაზე აისახოს, საჭიროა რეფორმების განგრძობადობის უზრუნველყოფა, რესურსებისა და პოტენციალის მაქსიმალურად გამოყენება და საერთაშორისო პარტნიორებთან ეფექტიანად თანამშრომლობა.

შესაბამისად, წინამდებარე სამთავრობო პროგრამის მიზანია ეკონომიკის მეტად სტიმულირება, თითოეული მოქალაქისათვის სტაბილური და უსაფრთხო გარემოს შენარჩუნება, დემოკრატიული ინსტიტუციების გაძლიერება და საქართველოს ევროკავშირში გაწევრებისთვის საჭირო ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა.

ზემოაღნიშნული მიზნებიდან გამომდინარე, საქართველოს მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება შემდეგ საკვანძო სფეროებზე:

1. საგარეო პოლიტიკა, ევროკავშირში ინტეგრაციის შეუქცევადობა, რუსეთ- საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარება, უსაფრთხოების და ქვეყნის სტაბილური განვითარების უზრუნველყოფა; საზოგადოებრივი უსაფრთხოება - სახელმწიფოს მთავარ ამოცანად რჩება საქართველოს ევროკავშირსა და ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში

გაწევრიანება, ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენა, დეოკუპაცია, საქართველოს რეგიონული და გლობალური როლის კიდევ უფრო განმტკიცება ქვეყნის შემდგომისწრაფი განვითარების უზრუნველყოფის მიზნით.

2. უსაფრთხოების გარემოს მზარდი გამოწვევებიდან გამომდინარე, მთავრობის მიზანია, ტოტალური თავდაცვის მიდგომაზე დაფუძნებით, ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობისა და სტრატეგიული მზადყოფნის დონის ამაღლება, ასევე, დანაშაულთან ბრძოლის გაძლიერება, ადამიანის უფლებათა მაღალი სტანდარტითდაცვა და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა. შედეგად, მთავრობა შეძლებს მოსახლეობისთვის მშვიდი და სტაბილური გარემოს შექმნას.

3. ეკონომიკური განვითარება - ეკონომიკური პოლიტიკის უმთავრესი ამოცანებია მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფა, ეკონომიკის სტრუქტურული გაუმჯობესება, საგარეო ვაჭრობის განვითარება და საქართველოს ევროკავშირთან ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა. აღნიშნული მიზნის განუყოფელი ნაწილია ტურიზმის განვითარება, სოფლის მეურნეობის, ადგილობრივი ინვესტიციებისა და სამეწარმეო საქმიანობის მხარდაჭერა, რაც მოქალაქეთა კეთილდღეობის ზრდის წინაპირობებს შექმნის. მთავრობის მიზანია საქართველო იქცეს საკვანძო ეკონომიკურ ჰაბად გლობალურ და რეგიონულ დონეზე. შედეგად, შესაძლებელი გახდება დასაქმების ზრდა და მოქალაქეთა ცხოვრების დონის გაუმჯობესება.

4. სოციალური პოლიტიკისა და ადამიანური კაპიტალის განვითარება - მოცემული მიმართულებით მთავრობის მიზანია მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება და ჯანდაცვის ხარისხიან სერვისებზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. მთავრობის მტკიცე პოლიტიკაა ქვეყანაში სოციალური დაცვის სისტემის გაძლიერება და დასაქმების ხელშეწყობა. ამასთანავე, პრიორიტეტად რჩება ხარისხიანი განათლების სისტემის განვითარება, მეცნიერების, ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების მხარდაჭერა, რაც კიდევ უფრო ძლიერი და ცოდნით აღჭურვილი საზოგადოების ჩამოყალიბებასშეუწყობს ხელს.

5. სახელმწიფო მმართველობა - მთავრობის უცვლელ პრიორიტეტად რჩება დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა და საჯარო სამსახურის სისტემის განვითარება, რაც ასევე უზრუნველყოფს საქართველოს ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციის დაჩქარებას. მთავრობა უწყვეტად განაგრძობს მოქალაქეებისთვის სერვისების კიდევ უფრო მაღალი სტანდარტით მიწოდებასა და რეალურ საჭიროებებსა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პოლიტიკის განხორციელებას.

სამთავრობო პროგრამა ქმნის მყარ საფუძვლებს მომდევნო წლებში ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის, როგორც ეროვნული, ასევე რეგიონული და გლობალური მასშტაბით, გვაახლოებს ევროკავშირში გაწევრიანების ისტორიულ მიზანთან და ემსახურება თითოეული მოქალაქის უკეთეს მომავალს.

მთავრობა გამოხატავს სრულ მზაობას, ფართო საზოგადოების ჩართულობითა და საერთაშორისო პარტნიორების მხარდაჭერით, შექმნას საქართველოს ევროპული მომავალი.

1. საგარეო პოლიტიკა, უსაფრთხოება, კონფლიქტის მოგვარება და ადამიანის უფლებები

1.1 საგარეო პოლიტიკა

ბოლო პერიოდში, მსოფლიოსა და რეგიონში განვითარებულმა მოვლენებმა შექმნა მნიშვნელოვანი გამოწვევები და ამასთან, გააჩინა ახალი შესაძლებლობები. გლობალური და რეგიონული საერთაშორისო პოლიტიკური ცვლილებების პირობებში, საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების განმტკიცების, ქვეყნის მდგრადი, დემოკრატიული განვითარებისა და მოქალაქეთა კეთილდღეობის უზრუნველყოფისათვის განსაკუთრებულ პრიორიტეტულ ამოცანას წარმოადგენს საქართველოს ევროპული ინტეგრაციისკენ სწრაფვა, რაც გამყარებულია კონსტიტუციით სხვა საგარეო პოლიტიკურ ამოცანებთან ერთად. ასევე, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება სტრატეგიულ პარტნიორებთან, ისევე როგორც, სხვა საერთაშორისო აქტორებთან თანამშრომლობის შემდგომ გაღრმავებასა და, საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით, ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცებასა და ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზითაღდგენას.

2023 წელს საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭებამ სრულიად ახალ საფეხურზე გადაიყვანა როგორც ქვეყნის განვითარების დღის წესრიგი, ასევე, ახალი შესაძლებლობები გააჩინა საგარეო პოლიტიკური მიზნების განხორციელების თვალსაზრისით. გაწევრიანების შესახებ მოლაპარაკებების გახსნის მიზნით, საქართველო გააგრძელებს მუშაობას ევროკავშირის ინსტიტუციებთან და წევრ ქვეყნებთან. ამ თვალსაზრისით აქტიურად მიმდინარეობს მუშაობა ევროკომისიის მიერ განსაზღვრული ძირითადი ნაბიჯების შესასრულებლად. ამასთანავე, აქტიურად გაგრძელდება ასოცირების შეთანხმების ეფექტიანი განხორციელება და მასთან დაკავშირებული შესაძლებლობების გამოყენება, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის კომპონენტის ჩათვლით. ამასთან, მოქალაქეებისათვის ხელშესახები შედეგის მიღების კუთხით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იქნება ევროკავშირის ერთიან ბაზარში ინტეგრაციის მიმართულებით მუშაობის გაგრძელება.

ევროკავშირში ინტეგრაციის გზაზე წარმატების პარალელურად და მსოფლიოში შექმნილი გეოპოლიტიკური ვითარების გათვალისწინებით, სულ უფრო იზრდება ქვეყნის როლი ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი სატრანზიტო და ენერგეტიკული მარშრუტების განვითარების თვალსაზრისით. შესაბამისად, ევროკავშირთან მიმართებით, ასევე მნიშვნელოვან ამოცანად რჩება ევროკავშირთან საქართველოს სატრანზიტო ფუნქციის კიდევ უფრო გამყარება და იმ კომპონენტიდან ურთიერთსარგებლის მიღება, რომელიც ევროპის ენერგეტიკული გაერთიანების წევრობასა და ტრანს-ევროპულ სატრანსპორტო ქსელში ჩართულობას უკავშირდება. ამ თვალსაზრისით, გაგრძელდება აქტიური მუშაობა აღმოსავლეთ პარტნიორობის ეკონომიკური და საინვესტიციო გეგმით გათვალისწინებული საფლაგმანო ინიციატივების რეალიზაციის მიზნით. სექტორული ინტეგრაციის კონტექსტში, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ევროკავშირის პროგრამებში ჩართულობასა და სპეციალიზებულ სააგენტოებთან თანამშრომლობას, რაც პრაქტიკულად ხელს შეუწყობს სხვადასხვა დარგში ქვეყნის საკანონმდებლო და ინსტიტუციურ თავსებადობასევროკავშირის სტანდარტებთან.

გაგრძელდება ევროკავშირთან უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში აქტიური თანამშრომლობა, მათ შორის ევროკავშირის სტრატეგიული კომპასით გათვალისწინებული პრიორიტეტების მიმართულებით, რომელიც სხვა მიმართულებებთან ერთად, ხაზს უსვამს შავ ზღვაზე საზღვაო უსაფრთხოების მნიშვნელობას.

ევროინტეგრაციის კონტექსტში მნიშვნელოვანი პოლიტიკური კომპონენტი იქნება გაფართოების პაკეტის ფარგლებში განხორციელებული აქტივობები; მათ შორის, პაკეტში შემავალ ქვეყნებთან ევროინტეგრაციის კუთხით ურთიერთობების გაღრმავება და გამოცდილებების ურთიერთგაზიარება. მნიშვნელოვანი იქნება ასევე საქართველოს, როგორც კანდიდატი ქვეყნის აქტიური პოზიციონირება ევროკავშირში მიმდინარე

აქტუალურ პროცესებში, მათ შორის, ბლოკის ინსტიტუციონალური რეფორმირების მიმართულებით.

ყველა აღნიშნული აქტივობა, ისევე როგორც, ინტეგრაციისთვის ახალი შესაძლებლობების გამოყენება, მთავარ ამბიციურ მიზანს - ევროკავშირში გაწევრიანების პროცესში მნიშვნელოვანი პროგრესის მიღწევას ემსახურება.

ქვეყნის ევროპული ინტეგრაციის პარალელურად, საქართველოს უპირველეს მიზნად რჩება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენა და ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება. საქართველოს ხელისუფლება განაგრძობს რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის განხორციელებას.

ამავდროულად, ქვეყანა განაგრძობს ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებებში შედეგზე ორიენტირებულ ჩართულობას, რუსეთის ოკუპაციიდან მომდინარე, უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარული გამოწვევების გადაჭრის მიზნით. ინტენსიურად გაგრძელდება მუშაობა პარტნიორების დღის წესრიგში ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების საკითხის მაღალ დონეზე დასმისა და ქმედითი საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად, რაც აღნიშნულ ფორმატში საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორების მაღალი დონის წარმომადგენლობის უზრუნველყოფასაც მოიცავს.

აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა დეოკუპაციის მიმართულებით კონკრეტული, ხელშესახები შედეგების მიღწევისთვის, რაც გულისხმობს ევროკავშირის შუამავლობით, 2008 წლის 12 აგვისტოს დადებული ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების სრულად შესრულების მიზნით, პრაქტიკული ნაბიჯების გადადგმის უზრუნველყოფას. ასევე მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს რუსეთის ფედერაციის მიერ ძალის არგამოყენების ვალდებულების დადასტურება და შესრულება და ოკუპირებული ტერიტორიებიდან რუსეთის შეიარაღებული ძალების გაყვანა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უსაფრთხოების საერთაშორისო მექანიზმების შექმნის უზრუნველყოფა და ამ პროცესში საერთაშორისო ჩართულობის გაზრდა.

მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია, გაგრძელდეს მუშაობა პარტნიორებთან, რათა მათ გააძლიერონ ძალისხმევა საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის მანდატის სრულად განხორციელების უზრუნველსაყოფად.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესებასა და ადამიანის უფლებათა დაცვის უზრუნველსაყოფად საერთაშორისო ძალისხმევის კონსოლიდაციას, ასევე, მოლაპარაკებების ფორმატების ეფექტიან გამოყენებას. წარიმართება მუშაობა ოთხოზორია-ტატუნაშვილის სიაში შემავალ პირებზე სხვადასხვა ქვეყნისა და საერთაშორისო ორგანიზაციის შემზღუდავი ზომების დაწესებისთვის მხარდაჭერის მოპოვების მიზნით.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნებისთვის ძალისხმევის გააქტიურება პრიორიტეტული სამოქმედო მიმართულებაა.

მნიშვნელოვან ამოცანად რჩება ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის კონსოლიდაცია; არსებული რისკების პრევენციისა და საოკუპაციო რეჟიმების უკანონო კონტაქტების აღკვეთის/ცალკეულ შემთხვევებზე რეაგირების მიზნით საერთაშორისო ძალისხმევის მობილიზება პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს.

კონფლიქტის მშვიდობიანი დარეგულირების პროცესში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის ეფექტიან განხორციელებას. მთავრობის უმთავრესი პრიორიტეტია საოკუპაციო ხაზის ორივე მხარეს მცხოვრები ადამიანებისთვის თანაბრად ხელმისაწვდომი იყოს სახელმწიფოს დემოკრატიული და ეკონომიკური

განვითარებისა და ევროპული ინტეგრაციის გზაზე მიღწეული სიკეთეები და შესაძლებლობები.

ამ მხრივ, გაგრძელდება საქართველოს მთავრობის სამშვიდობო ინიციატივის – „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ - განხორციელება. დეოკუპაციის ძალისხმევის კვალდაკვალ განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ოკუპირებულ რეგიონებში და საოკუპაციო ხაზების სიახლოვეს მცხოვრებ მოსახლეობაზე ზრუნვას, გაყოფილ საზოგადოებებს შორის დიალოგს, ნდობის აღდგენას და საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული თანამშრომლობის განვითარებას. გაგრძელდება აქტიური მუშაობა სამშვიდობო პოლიტიკის მიმართ საერთაშორისო მხარდაჭერის შემდგომი მობილიზებისთვის.

2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის თაობაზე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოსა და სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს გადაწყვეტილებები აქტიურად იქნება გამოყენებული ყველა შესაძლო სამართლებრივ და პოლიტიკურ ფორმატში სახელმწიფო სუვერენიტეტის განსამტკიცებლად და დევნილთა საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნების უზრუნველსაყოფად. გაგრძელდება სახელმწიფო ინტერესების დაცვა სტრასბურგისა და ჰააგის სასამართლოებში, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტსა და ადამიანის უფლებათა მმართველ კომიტეტში (CDDH).

საქართველოს კონსტიტუციის 78-ე მუხლის შესაბამისად, ქვეყნის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საგარეო პოლიტიკურ ამოცანად რჩება ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესში შემდგომი წარმატება. საქართველო, როგორც ასპირანტი ქვეყანა, გააგრძელებს ალიანსში ინტეგრაციის ძირითადი ინსტრუმენტების (ნატო-საქართველოს განახლებული არსებითი პაკეტი (SNGP), წლიური ეროვნული პროგრამა და ნატო-საქართველოს კომისია) ეფექტიანად გამოყენებას. გაგრძელდება ნაბიჯების გადადგმა საქართველოში ნატოს მეტი წარმომადგენლობის უზრუნველსაყოფად (წვრთნები, სწავლებები და სხვ.). ასევე გაგრძელდება ალიანსთან ინდივიდუალურად მორგებული პარტნიორობის პროგრამის (Individual Tailored Partnership Programme - ITPP) ფარგლებში პრაქტიკული და პოლიტიკური თანამშრომლობა.

საქართველო განაგრძობს ნატო-სთან აქტიურ თანამშრომლობას შავი ზღვის უსაფრთხოების განზომილებაში და რჩება ალიანსის სანდო პარტნიორად მის აღმოსავლეთ ფლანგზე.

ქვეყნის მთავარ სტრატეგიულ პარტნიორთან – აშშ-სთან სტრატეგიული თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავების უზრუნველყოფის მიზნით, ინტენსიური მუშაობა გაგრძელდება, მათ შორის, ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებებით, როგორიცაა: თავდაცვა და უსაფრთხოება, ევროპული და ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაცია, კონფლიქტის მშვიდობიანი დარეგულირება, სავაჭრო-ეკონომიკური კავშირების განმტკიცება, საქართველოს ეკონომიკური განვითარება და დემოკრატიული ინსტიტუტების შემდგომი კონსოლიდაცია.

აღნიშნული მიზნით, გაგრძელდება ქვეყნებს შორის ინტენსიური მუშაობა სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული ყველა ძირითადი მიმართულებით, ისევე როგორც, ახალი სამართლებრივი ჩარჩოინსტრუმენტის შეთანხმება თავდაცვა-უსაფრთხოებისა და სავაჭრო-ეკონომიკური კავშირების შემდგომი გაძლიერების მიზნით. გააქტიურდება აშშ-სთან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების საკითხზე მუშაობა (დოკუმენტის საბოლოოდ მიღების მიზნით) და საქართველოში აშშ-ის ინვესტიციების წახალისება. განსაკუთრებულ სამოქმედო მიმართულებას აშშ-ის კონგრესის მხრიდან საქართველოს მიმართ მტკიცე მხარდაჭერის შენარჩუნებისა და გაძლიერების უზრუნველყოფა წარმოადგენს.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ჩინეთთან სტრატეგიული თანამშრომლობის დეკლარაციის ფარგლებში ურთიერთობების განვითარებას დოკუმენტითგანსაზღვრული

ყველა პრიორიტეტული მიმართულებით, მათ შორის კავშირების გაღრმავებას სავაჭრო-ეკონომიკური, ხალხთა შორისი, კულტურის, განათლების, სექტორულ და სხვა სფეროებში, ისევე როგორც საერთაშორისო ფორმატებში არსებული თანამშრომლობის პოზიტიური დღის წესრიგის შენარჩუნება და აქტიური თანამშრომლობა ევროპასა და აზიას შორის საქართველოს გავლით ტვირთბრუნვის მოცულობების გაზრდის თვალსაზრისით.

არსებულ გარემოში, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს საქართველოსთვის პარტნიორ და მეგობარ სახელმწიფოებთან ორმხრივი ურთიერთობების შემდგომი გამყარება, თანამშრომლობის არსებული ფორმატების თვისობრივად ახალ საფეხურზე აყვანა და ახალი სფეროების მოძიება.

ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსის გათვალისწინებით, მნიშვნელოვანია ევროპის ქვეყნებთან ორმხრივი ურთიერთობების სტრატეგიულ დონეზე აყვანა, მოკავშირე ქვეყნებთან პარტნიორული ურთიერთობების გაგრძელება და მისი შემდგომი გაღრმავება.

საქართველო განაგრძობს რეგიონში დაბალანსებული და ურთიერთსასარგებლო პარტნიორულ თანამშრომლობაზე დამყარებული პოლიტიკის გატარებას და ამ გზით, საკუთარი მნიშვნელოვანი წვლილის შეტანას რეგიონის მდგრადი და სტაბილური განვითარების პროცესში.

ამ მხრივ, უპირველეს ყოვლისა, გაგრძელდება ძალისხმევა სამხრეთ კავკასიაში მშვიდობის, თანამშრომლობისა და სტაბილურობის ხელშესაწყობად. ამ მიზნით, გაგრძელდება მეზობელ - პარტნიორ სახელწმიფოებთან წარმატებული თანამშრომლობის განმტკიცება, ორმხრივი ურთიერთობების განვითარება ყველა სფეროში, ასევე, საზღვრების დელიმიტაცია-დემარკაციის პროცესის გაგრძელება ეროვნული ინტერესებისშესაბამისად, სტრატეგიული პარტნიორობისა და კეთილმეზობლური ურთიერთობების საფუძველზე. ამ კუთხით მნიშვნელოვანი იქნება როგორც თურქეთთან, ასევე აზერბაიჯანსა და სომხეთთან ორმხრივი სტრატეგიული ურთიერთობების არსებული მაღალი დინამიკის შენარჩუნება და გაძლიერება.

საქართველო ფართო შავი ზღვის რეგიონის მნიშვნელოვანი აქტორია, კანდიდატის სტატუსის მინიჭებამ და ქვეყნის სატრანზიტო შესაძლებლობების გაზრდამ კი, კიდევუფრო აქტუალური გახადა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში რეგიონული თანამშრომლობის გააქტიურება. აღნიშნულ კონტექსტში, მნიშვნელოვანია შესაბამის ქვეყნებთან სტრატეგიულ-პოლიტიკური კავშირების ისევე როგორც, სექტორული თანამშრომლობის, კიდევ უფრო გაღრმავება.

მსოფლიოში მიმდინარე მოვლენებმა სატრანსპორტო/ენერგეტიკული დერეფნების დივერსიფიცირების მნიშვნელობა საგრძნობლად გაზარდა. განსაკუთრებით აქტუალური გახდა აზიისა და ევროპის დამაკავშირებელი ე.წ. „შუა დერეფნის“ როლი აღმოსავლეთ-დასვლეთს შორის ტვირთებისა და ენერგომატარებლების შეუფერხებელი და ეფექტური ტრანსპორტირების კუთხით. საქართველო გააგრძელებს ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანი ნაბიჯების გადადგმას.

ამ მხრივ განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს, როგორც ევროკავშირთან ენერგეტიკული, სატრანსპორტო და ციფრული დაკავშირებადობის მიმართულებით მუშაობის გააქტიურება, ასევე, თანამშრომლობის გაძლიერება აზიის, ახლო აღმოსავლეთის სახელმწიფოებთან. შესაბამისად, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა აღნიშნულ ქვეყნებთან თანამშრომლობის არსებული ფორმატების განმტკიცებასა და ურთიერთობების მაღალ/სტრატეგიულ დონეზე განვითარებას, პირველ რიგში, სავაჭრო-ეკონომიკური კავშირების გაღრმავების და განვითარების მიზნით. მნიშნელოვანი იქნება არსებული შესაძლებლობების გათვალისწინებით, ზემოაღნიშნული რეგიონების ქვეყნებში საქართველოს ბიზნეს და საინვესტიციო, სატრანზიტო და ტურისტული

შესაძლებლობების პოპულარიზაცია-განმტკიცება. სწრაფად ცვალებადი გეოპოლიტიკური გამოწვევების ფონზე, საქართველოსთვის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს, მრავალმხრივი ფორმატების ფარგლებში, გლობალურ და რეგიონულ საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა. შესაბამისად, ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება სწორედ საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა და ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისი პოლიტიკის გატარება/პოზიციონირება იქნება.

დღეს არსებული გამოწვევებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით, განსაკუთრებულ ყურადღებასა და ხელშეწყობას საჭიროებს საზღვარგარეთ ქართული დიასპორა. საზღვარგარეთ მცხოვრები თანამემამულეების სამშობლოსთან მყარი კავშირის შენარჩუნების ხელშეწყობის მიზნით, მნიშვნელოვანია დიასპორასთან ურთიერთობის სისტემური მიდგომის დანერგვა და დიასპორული ინიციატივების წახალისება საგრანტო პროგრამების, ასევე, სხვა სახის პროექტების მეშვეობით. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა უკვე დანერგილი პროექტების განხორციელებას და მათ გაუმჯობესებას, ასევე, ახალი პროგრამების შემუშავებას, თანამემამულეებთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფას. გაგრძელდება ძალისხმევა საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამემამულეთათვის ახალი კულტურული და საგანმანათლებლო კერების დაფუძნების ხელშეწყობის და მათი განვითარების მიზნით.

მნიშნელოვანი ყურადღება დაეთმობა აქტიურ კულტურულ დიპლომატიას, რომლის გამოყენებით საქართველო გააგრძელებს ქვეყნის საერთაშორისო ხილვადობის გაზრდას და საერთაშორისო კულტურულ, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროცესებში ქვეყნის ჩართულობის ხელშეწყობას.

მნიშვნელოვან პრიორიტეტად დარჩება საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეებზე ზრუნვა, მათი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების ეფექტიანი დაცვა.

1.2 ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერება

ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლება დამოუკიდებლობისა და სუვერენიტეტის უზრუნველყოფის უმნიშვნელოვანესი ქვაკუთხედია. შესაბამისად, თავდაცვის სამინისტრო გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას გრძელვადიანი დაგეგმვის ფარგლებში დასახული თავდაცვის მიზნების მისაღწევად, როგორც ეროვნულ, ასევე უწყებრივ დონეზე.

თითოეულ ჯარისკაცზე ზრუნვა, თავდაცვის ძალების შესაძლებლობების განვითარება, თავდაცვის სამინისტროს ინსტიტუციური გაძლიერება, სამხედრო მრეწველობის აღორძინება, საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება და უწყებათაშორისი თანამშრომლობის განმტკიცება, მთავრობისა და თავდაცვის სამინისტროს მრავალწლიანი და მუდმივი ძალისხმევის მიმართულებებია.

თავდაცვისა და უსაფრთხოების ეფექტიანი უზრუნველყოფა შესაძლებელია მხოლოდ კოორდინირებული, ყოვლისმომცველი მიდგომითა და ყველა ეროვნული აქტორის ჩართულობით - ერთიანი სამთავრობო და საზოგადოებრივი მიდგომის ფარგლებში. ტოტალური თავდაცვის კონცეფციის მხარდასაჭერად, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა უწყებათაშორისი თანამშრომლობის გაღრმავებასა და კოორდინირებული მოქმედებების უზრუნველყოფას.

გაგრძელდება თავდაცვის ძალებისა და თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა, მათი ოჯახის წევრთა, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურების/რეაბილიტაციის ეფექტიანობის ამაღლება და დაჭრილ/დაშავებულ სამხედრო მოსამსახურეთა საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის

ღონისძიებები. სამხედრო მოსამსახურეებისთვის გაგრძელდება ბინათმშენებლობის თანადაფინანსება და სოციალური პროექტები, განვითარდება სამხედრო-სამედიცინო შესაძლებლობები.

თავდაცვის შესაძლებლობების გაძლიერების კუთხით, 2024 წელს თავდაცვის სამინისტრო განაგრძობს მუშაობას ჯავშანსაწინააღმდეგო, საჰაერო თავდაცვის, საარტილერიო, სადაზვერვო, საინჟინრო და კიბერუსაფრთხოების შესაძლებლობების განვითარებაზე. აღნიშნული პროცესი წარიმართება საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით. გაგრძელდება თავდაცვის ძალების ინფრასტრუქტურული ობიექტების განახლება-გაუმჯობესების პროცესი პრიორიტეტების შესაბამისად.

საქართველოს მთავრობა უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს ეროვნული სამხედრო-სამრეწველო პოტენციალის თანმიმდევრულ განვითარებას, რაც სახელმწიფოს სიძლიერის და მედეგობის ერთ-ერთი ხელშემწყობი ფაქტორია. გაგრძელდება ნატოს სტანდარტის ავტომატური შაშხანის საწარმოში GI-4 ტიპის იარაღის წარმოება, და სხვადასხვა ფუნქციის უპილოტო საფრენი აპარატების დამზადება. ასევე, ადგილობრივი წარმოების განვითარების ხელშეწყობისა და შიდა ბაზრის მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით, გაიზრდება დელტა ტექსტილის მიერ სხვადასხვა პროდუქციის წარმოების პროცესი (საველე აღჭურვილობა, უნიფორმები და სხვა).

2024 წელს მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგმება მდგრადი რეზერვისა და მობილიზაციის სისტემის, წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახურის ამოქმედება/განვითარებისთვის. წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გაწვევას, აგრეთვე, სამობილიზაციო რეზერვის რეკრუტირებისა და მართვის პროცედურებს ს.ს.ი.პ. სამხედრო გაწვევის და რეკრუტირების ეროვნული სააგენტო განახორციელებს. დაინერგება წვევამდელთა ყოველწლიური შემთხვევითი შერჩევის პრინციპის საფუძველზე გამოძახების ელექტრონული სისტემა. ეროვნულ გვარდიასთან თანამშრომლობით, დაიხვეწება სამობილიზაციო რეზერვის მართვის პროცედურები.

თავდაცვის სამინისტრო იზრუნებს მოხალისეობრივ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გაღრმავებაზე, ხოლო ს.ს.ი.პ. „თავდაცვის მოხალისე“ მხარს დაუჭერს მოხალისეობრივ საქმიანობას და მათი შესაძლებლობების განვითარებას. ეროვნული თავდაცვის გაძლიერებაში ახალგაზრდული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ჩართულობა ხელს შეუწყობს ეროვნული მედეგობის განვითარებას და თავდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხებში ფართო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას.

სამხედრო-პატრიოტული სულისკვეთების ამაღლების მიზნით, გაგრძელდება სხვადასხვა პროექტის, მათ შორის, „ჯარის ბანაკისა“ და „ჩვენი ჯარის“ განხორციელება. გაიზრდება „ჯარის ბანაკის“ მასშტაბები, როგორც მონაწილეთა რიცხვის, ასევე, ლოკაციების რაოდენობის თვალსაზრისით.

ძალისხმევა იქნება მიმართული თავდაცვის მართვის მექანიზმების გაუმჯობესებაზე, რაც ხელს შეუწყობს მნიშვნელოვანი ინსტიტუციური ცვლილებებისა და დაგეგმილი რეფორმების წარმატებით განხორციელებას.

ხარჯთ-ეფექტური გადაწყვეტილებებისა და კარგი მმართველობის პრინციპების პრაქტიკაში განმტკიცების მიზნით, გაგრძელდება რისკის მართვის სისტემის დანერგვა, რაც გააადვილებს რისკების მართვას თავდაცვის სისტემაში.

რესურსების მართვის სისტემის შემდგომი დახვეწის მიზნით, გადამზადდება სამინისტროს შესაბამისი პერსონალი და განახლდება რესურსების მართვის სახელმძღვანელო დოკუმენტები.

გაგრძელდება ს.ს.ი.პ. დავით აღმაშენებლის სახელობის საქართველოს ეროვნული თავდაცვის აკადემიისა და კადეტთა საგანმანათლებლო შესაძლებლობების განვითარება.

კერძოდ, დაიხვეწება აკადემიის სამხედრო და სხვა (პროფესიული) საგანმანათლებლო პროგრამები, გაძლიერდება სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობა და სასწავლო პროცესი დაიწყება ორ ახალ საბაკალავრო პროგრამაზე. დაიწყება კიბერუსაფრთხოების სასწავლო მოდულების ინტეგრირება სამინისტროს საგანმანათლებლო პროგრამებში. კადეტთა სამხედრო ლიცეუმების ბაზაზე გაუმჯობესდება საწვრთნელი და საცხოვრებელი ინფრასტრუქტურა, როგორც აღმოსავლეთ, ასევე დასავლეთ საქართველოში. თანაბარპროფილიან სასწავლებლებთან პარტნიორობით გაიზრდება გაცვლითი პროგრამების რაოდენობა. ს.ს.ი.პ. თავდაცვის ინსტიტუციური აღმშენებლობის სკოლაში ჩატარდება სხვადასხვა სასწავლო ღონისძიება კონფერენციების, ლექციებისა და თემატური კურსების სახით.

გაგრძელდება კიბერსარდლობის სამხედრო გვარეობად ჩამოყალიბების პროცესი და შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე სამხედრო მოსამსახურეების რეკრუტირება/გადამზადება. კიბერუსაფრთხოების ბიუროს ინფრასტრუქტურული მოდერნიზების მიზნით, დაიწყება კიბერუსაფრთხოების ბიუროს თანამედროვე ტიპის ადმინისტრაციული შენობა-ნაგებობის მშენებლობა. ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის ფარგლებში კი, დაიწყება კიბერლაბორატორიის პროექტის იმპლემენტაცია.

სამხედრო პერსონალის წვრთნისა და განათლების პროცესის გაუმჯობესების მიზნით, ჩატარდება ეროვნული და მრავალეროვნული სწავლებები. ნატო-საქართველოს ერთობლივი წვრთნებისა და შეფასების ცენტრში (JTEC) წვრთნების დაგეგმვის კურსი ჩატარდება “NATO SELECTED” სტატუსით. აღნიშნული ხელს შეუწყობს ცენტრს ნატოს ინსტიტუციური აკრედიტაციის მიღების პროცესში.

თავდაცვის სამინისტრო გააგრძელებს ნატო-საქართველოს თანამშრომლობის არსებული ფორმატების და მექანიზმების ეფექტურად გამოყენებას ალიანსში გაწევრიანების უზრუნველყოფისთვის. ასევე, გაგრძელდება მუშაობა ევროკავშირთან აღებული ვალდებულებების შესრულებისა და მის სტრუქტურულ ერთეულებთან თავდაცვის მიმართულებით თანამშრომლობის ჭრილში.

აქტიურად გაგრძელდება ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის (SNGP) ფარგლებში განსაზღვრული ინიციატივების განხორციელება, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის თავდაცვისა და უსაფრთხოების შესაძლებლობების განვითარებას, მედეგობის განმტკიცებას და ნატოსთან თავსებადობის ამაღლებას.

თავდაცვის სამინისტრო განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს ყოველწლიური ეროვნული პროგრამით (ANP), ინდივიდუალურად მორგებული პარტნიორობის პროგრამითა (ITPP) და ნატოს სამხედრო კომიტეტისა და საქართველოს სამუშაო გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას.

ყურადღება დაეთმობა ევროპული სამშვიდობო მექანიზმის (EPF) ფარგლებში პარტნიორობის შემდგომ გაძლიერებასა და ევროპულ თავდაცვის სააგენტოსა (EDA) და კიბერუსაფრთხოების სააგენტოსთან თანამშრომლობის შემდგომ გაღრმავებას.

2024 წლისთვის აშშ-ის ფინანსური მხარდაჭერის ფარგლებში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთვის გამოყოფილი თანხა 50 მილიონ აშშ დოლარზე მეტს შეადგენს. შესაბამისად, ორმხრივი თანამშრომლობის ფარგლებში, აქცენტი გაკეთდება საქართველოს თავდაცვის ძალების აღჭურვილობის მოდერნიზაციაზე და გაგრძელდება აქტიური თანამშრომლობა აშშ-თან თავდაცვის სფეროში.

2024 წელს საქართველო უმასპინძლებს აშშ-ის ევროპული სარდლობის სპეციალური ოპერაციების ძალების მრავალეროვნულ სწავლებას - „Trojan Footprint” და აშშ-საქართველოს მრავალეროვნულ სწავლებას - „Noble Parter“. ამასთან, ქართველი სამხედროები მონაწილეობას მიიღებენ აშშ-ის ორგანიზებით უცხოეთში დაგეგმილ სწავლებებში.

აშშ-თან ორმხრივი თანამშრომლობის ფარგლებში, 2023 წლიდან აქტიურად ხორციელდება საქართველოს თავდაცვისა და შეკავების გაძლიერების ინიციატივა (GDDEI), რომელიც 2027 წლის ჩათვლით გაგრძელდება. GDDEI მიმართულია ქვეყნის შეკავების, ტერიტორიული თავდაცვის, წინააღმდეგობისა და მედეგობის შესაძლებლობების გაძლიერებისკენ. იგი ხელს უწყობს ნატოსთან თავსებადობის გაზრდას, ინსტიტუციური რეფორმების განხორციელებას და საქართველოს თავდაცვის ძალების მოდერნიზაციის პროცესის დაჩქარებას.

გაღრმავდება თანამშრომლობა როგორც ნატოსა და ევროკავშირის წევრებთან, ასევე, შავი ზღვის რეგიონისა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან. აღნიშნული ხელს შეუწყობს რეგიონში სტაბილურობისა და უსაფრთხოების განმტკიცებას და თავდაცვის შესაძლებლობების გაძლიერებას.

პარტნიორ ქვეყნებთან ორმხრივი და სამმხრივი თანამშრომლობის ფარგლებში გაგრძელდება მუშაობა უმაღლესი დონის ვიზიტების, ექსპერტთა შეხვედრების, გამოცდილების გაზიარების, პროფესიული განვითარების პროგრამებისა და მრავალეროვნული სამხედრო წვრთნების გზით, რაც აისახება თავდაცვის ძალების შესაძლებლობების განვითარებასა და მზადყოფნის დონეზე.

1.3 უსაფრთხოება და მართლწესრიგის დაცვა

1.3.1 საზოგადოების უსაფრთხოება და მართლწესრიგი

ეროვნული უსაფრთხოების სფეროში საკვანძო როლის მქონე სტრატეგიული დონის სათათბირო ორგანო, ეროვნული უსაფრთხოების საბჭო (მისი აპარატი) ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვისა და კოორდინაციის მიზნით, აქტიურ მუშაობას გააგრძელებს.

გაგრძელდება/დასრულდება ეროვნული უსაფრთხოების სფეროში ორი ძირითადი, ფუძემდებლური კონცეპტუალური დოკუმენტის, ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციისა და საფრთხეების შეფასების დოკუმენტის განახლების პროცესი, რომელიც აქტიურ ფაზაშია.

კიბერუსაფრთხოების სფეროში მყარი ინსტიტუციური არქიტექტურის შექმნის, ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და კიბერუსაფრთხოების სტანდარტების განმტკიცების მიზნით, შემუშავდება განახლებული „საქართველოს კიბერუსაფრთხოების ეროვნული სტრატეგია და მისი სამოქმედო გეგმა“. აღნიშნული მიმართულებით, ასევე, გაგრძელდება სფეროში დასაქმებულ პირთა პროფესიული განვითარება.

სახელმწიფო განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს ჰიბრიდულ საფრთხეებთან ბრძოლას. აღნიშნული ტიპის საფრთხეების მიმართ სახელმწიფოსა და საზოგადოების მედეგობის გაძლიერების მიზნით, გაგრძელდება შესაბამისი ინსტიტუციური მექანიზმებისა და შესაძლებლობების განვითარება.

ბუნებრივი კატასტროფების პრევენციის, მზაობისა და მათზე ეფექტური რეაგირების მიმართულებით, გაგრძელდება შესაძლებლობების გაძლიერება და მსოფლიოში აპრობირებული საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა. მათ შორის, 2024 წელს, შემუშავდება „საქართველოს კატასტროფის რისკის შემცირების ეროვნული სტრატეგია და მისი სამოქმედო გეგმა“.

მნიშვნელოვანია უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის დაცვის სფეროში დაწყებული რეფორმების გაგრძელება და საქმიანობის ხარისხის ამაღლებაზე ორიენტირებული ღონისძიებების განხორციელება. გაგრძელდება შინაგან საქმეთა სამინისტროს შემდგომი განვითარება, რაც გულისხმობს როგორც სტრუქტურული და ფუნქციურ ცვლილებებს, ასევე, საკანონმდებლო ინიციატივებს.

გაგრძელდება კრიმინალური პოლიციის რეფორმა, რომლის ფარგლებშიც, განხორციელდება საუბნო მიმართულების ეტაპობრივი ჩანაცვლება საზოგადოებაზე ორიენტირებული საპოლიციო საქმიანობის კონცეფციით. განვითარდება მართლწესრიგის ოფიცრის ინსტიტუტი, რომლის უმთავრესი ამოცანაა დანაშაულის პრევენციის კომპონენტის გაუმჯობესება. საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოებისა და საპოლიციო საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, გაუმჯობესდება მართლწესრიგის ოფიცრების შესაძლებლობები, მათ შორის, ამაღლდება მათი კვალიფიკაცია სხვადასხვა მიმართულებებით.

გაგრძელდება საგამოძიებო კომპონენტის გაძლიერება და გამოძიების ხარისხის გაზრდა, რომელიც მოიცავს, ახალი კადრების მოზიდვას, მოქმედი გამომძიებლების სისტემურ გადამზადებასა და ხარისხის ამაღლებისკენ მიმართულ სხვა ღონისძიებებს.

ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგმება არასრულწლოვანთა მიერ და მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ეფექტიანი გამოძიების, არასრულწლოვანთა მიმართ სპეციალური მიდგომების დანერგვის, არასრულწლოვანზე მორგებული გარემოს ჩამოყალიბების მიმართულებებით. გაგრძელდება არასრულწლოვანზე მორგებული ინფრასტრუქტურის დანერგვა და არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციისკენ მიმართული ღონისძიებების გატარება.

გაგრძელდება სასაზღვრო პოლიციის რეფორმა, ადამიანური რესურსების, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურისა და საზღვარზე დაკვირვების თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების განვითარება, ნატოსთან აქტიური თანამშრომლობა. გაგრძელდება საზღვრის მართვის რისკების ანალიზის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება და მისი ინტეგრირება შესაბამის ანალიტიკურ სისტემაში. კიდევ უფრო გაღრმავდება სანაპირო დაცვის თანამშრომლობა ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსთან. გაგრძელდება საზღვაო ოპერაციების ერთობლივი მართვის ცენტრის განვითარება.

გაგრძელდება საპატრულო პოლიციის რეფორმა, რაც კიდევ უფრო გაამარტივებს ადმინისტრაციულ პროცესებს, გაზრდის საპოლიციო სერვისებზე ხელმისაწვდომობას და უზრუნველყოფს თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას. გაიზრდება საპატრულო პოლიციის ერთიანი მომსახურების ცენტრისა და მომსახურების სააგენტოს სერვისების ხელმისაწვდომობის არეალი.

გაგრძელდება ანალიზზე დაფუძნებული საპოლიციო საქმიანობის მოდელის განვითარება. ამ მიზნით განხორციელდება ანალიტიკოსთა შესაძლებლობებისა და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის გაუმჯობესება.

პრიორიტეტად დარჩება აქტიური ბრძოლა ორგანიზებულ დანაშაულსა და ნარკოდანაშაულთან. იგეგმება ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის **2025-2028** წლების ეროვნული სტრატეგიისა და ამავე სტრატეგიის **2025-2026** წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება და დამტკიცება.

კიბერდანაშაულის გლობალურად მზარდი ტენდენციების გათვალისწინებით განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა კიბერდანაშაულის გამოძიების საკითხებს.

გაიზრდება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პოლიციელთა რაოდენობა, ასევე, გაღრმავდება ოპერატიული თანამშრომლობა ევროპისა და აშშ-ს შესაბამის სამსახურებთან.

გაღრმავდება თანამშრომლობა საერთაშორისო საპოლიციო სტრუქტურებთან, მათ შორის ევროპოლთან, ასევე გაფართოვდება პოლიციის ატაშეების ქსელი.

მტკიცებულებათა მაღალი სტანდარტით მოპოვების მიზნით, განვითარდება საექსპერტო-კრიმინალისტიკური შესაძლებლობები – ლაბორატორიები აღიჭურვება თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით, ცალკეული საექსპერტო მიმართულებებით გაფართოვდება აკრედიტაციის სფერო. საქართველოს პარლამენტს წარედგინება შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები, რაც საჭიროა დნმ-ის ბანკის შექმნისათვის.

უვიზო მიმოსვლასთან დაკავშირებული პრობლემების საპასუხოდ, გაძლიერდება მიგრაციული ნაკადებისა და საზღვრის ეფექტიანი მართვა, რეადმისიის ხელშეკრულების აღსრულება. უახლოეს მომავალში საქართველოს პარლამენტს წარედგინება კანონპროექტი, რომლის მიზანია საქართველოში თავშესაფრის სისტემის გაჯანსაღება. 2024წელს იგეგმება მიგრაციის დეპარტამენტის ახალი ადმინისტრაციული შენობის მშენებლობა.

სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური კადრების მოზიდვის, ასევე არსებული კადრების მოტივაციის ამაღლების მიზნით, განვითარდება ადამიანური რესურსების მართვის არსებული მექანიზმები. დაიხვეწება სტაჟირების სისტემა, რაც უზრუნველყოფს სამინისტროში მოტივირებული და კვალიფიციური კადრების მოზიდვას. შსს აკადემია ორიენტირებული იქნება პოლიციელთა პროფესიულ მომზადებაზე/გადამზადებაზე. იდენტიფიცირებული გამოწვევების შესაბამისად განვითარდება საგანმანათლებლო პროგრამები.

საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების პროგრამის განხორციელების ფარგლებში მნიშვნელოვნად გაიზრდება ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება. ნიშანდობლივია, რომ, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით, შინაგან საქმეთა სამინისტროში შექმნილი ახალი დანაყოფი უზრუნველყოფს ავტოსაგზაო შემთხვევების გამომწვევი მიზეზების დეტალურ ანალიზს, ე.წ. „შავი წერტილების“ იდენტიფიცირებასა და შემდგომში პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვას. გარდა ამისა, გაგრძელდება მართვის მოწმობის ასაღებად საჭირო გამოცდის პრაქტიკული კომპონენტის საქალაქო პირობებში ინტეგრირება და პრევენციული ხასიათის ღონისძიებების უზრუნველსაყოფად, საკანონმდებლო ბაზის განვითარება.

სსიპ – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრი – „112“, საზოგადოებრივი და საგზაო უსაფრთხოების დონის ამაღლების მიზნით, გააგრძელებს ქვეყნის მასშტაბით ვიდეო-სამეთვალყურეო და სიჩქარის კონტროლის სისტემების დამატებას/განვითარებას.

საგანგებო სიტუაციების მართვის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით განვითარდება საოპერაციო შესაძლებლობები/რესურსები, ამაღლდება მზადყოფნის დონე და გაიზრდება რეაგირების ხარისხი. იგეგმება ტექნიკის/აღჭურვილობის განახლება და ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია, ასევე საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელოვანი განვითარება.

გაგრძელდება პოლიციის შენობების განახლება/რეაბილიტაცია და ახალი ობიექტების მშენებლობა, ასევე შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით მათი უზრუნველყოფა. განახლდება არსებული ავტოპარკი, სახანძრო-სამაშველო სპეცტექნიკა და, დამატებით - საავიაციო პარკი გაიზრდება სამი ახალი შვეულმფრენით. გარდა ამისა, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მოსამსახურეთა სოციალური გარანტიების გაუმჯობესების მიზნით, აქტიურად გაგრძელდება ბინათმშენებლობის პროექტი.

სამართლებრივი უსაფრთხოება

სამართლებრივი უსაფრთხოების განმტკიცების მიზნით გაგრძელდება თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება და დაინერგება ხელოვნური ინტელექტი სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის, სახელმწიფოს მიერ დასადები ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზისა და საერთაშორისო სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში საქმისწარმოების მიმართულებით. გაგრძელდება საკანონმდებლო აქტების კოდიფიკაციის პროცესი და კიდევ უფრო ამაღლდება სამართლებრივი ნორმების ფართო საზოგადოებისთვის აღქმადობა.

მიწასთან დაკავშირებული საკითხების სისტემატიზებული ფორმით რეგულირებისა და შესაბამის სამართალურთიერთობებში უფლება-მოვალეობების განსაზღვრის მიზნით, შემუშავდება ერთიანი საკანონდებლო ჩარჩო.

ელექტრონული პლატფორმის მეშვეობით, განვითარების შემდგომ ეტაპზე გადავა ევროკავშირის სამართალთან საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოების პროცესი. პლატფორმაში სახელმწიფო უწყებები ასახავენ ინფორმაციას სამართლებრივი ჰარმონიზაციის თაობაზე, რაც ხელს შეუწყობს სამართლებრივი ჰარმონიზაციის ერთგვაროვანი პრაქტიკის დამკვიდრებას. გაგრძელდება ევროკავშირის სამართლებრივი აქტების ქართულ ენაზე თარგმნა.

განხორციელდება „ეროვნული სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის შესახებ“ კანონის იმპლემენტაციისთვის აუცილებელი ღონისძიებები, რითაც ხელი შეეწყობა ეკონომიკისა და ტურიზმის განვითარებას, ინვესტიციების მოზიდვას, ეროვნული სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის ევროპის კავშირის სივრცითი ინფორმაციის ინფრასტრუქტურაში (INSPIRE) ინტეგრაციასა და კრიზისული სიტუაციების ეფექტიან მართვას.

უწყვეტად გაგრძელდება სანოტარო მომსახურების ხელმისაწვდომობის ზრდა; აგრეთვე - სამართლებრივი მნიშვნელობის მქონე დოკუმენტების გაყალბების რისკების პრევენციის მექანიზმების დანერგვა.

საზოგადოებაში სამართლებრივ საკითხებზე ცნობიერების ამაღლების მიზნით იუსტიციის სასწავლო ცენტრი განახორციელებს საგანმანათლებლო პროექტებს. გაიხსნება ონლაინ-პლატფორმა „სტუდია იუსტიცია“, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის ინფორმირებულობის ხარისხის ზრდას იურიდიულ თემატიკაზე.

სასჯელაღსრულების სისტემა

პენიტენციური სისტემის განვითარება და საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა პრიორიტეტულ მიმართულებად რჩება. ამ მიზნით გაგრძელდება პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო სტანდარტებთან მაქსიმალური მიახლოება.

ახლად მიღებული პენიტენციური კოდექსის დებულებების გათვალისწინებით გაგრძელდება ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა საცხოვრებელი პირობების კიდევ უფრო გაუმჯობესება. გაგრძელდება პენიტენციურ კოდექსთან შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების ჰარმონიზაცია.

დაბა ლაითურში ახლადგახსნილი, უმაღლეს სტანდარტებთან შესაბამისობაში მყოფი, მცირე ზომის პენიტენციური დაწესებულების ეტაპობრივი დატვირთვის პარალელურად, დასრულდება ახალი, მცირე ზომის პენიტენციური დაწესებულებების მშენებლობა ქალაქ რუსთავში.

არსებულ პენიტენციურ დაწესებულებებში გაგრძელდება სარემონტო სამუშაოები და სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და კეთილმოწყობა.

მსჯავრდებულთა და პენიტენციური სამსახურის თანამშრომელთა უფლებრივი მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და სერვისებზე შეუზღუდავი წვდომის უზრუნველყოფის მიზნით, გაგრძელდება იუსტიციის სახლების რაოდენობის ზრდა პენიტენციურ სისტემაში.

გაგრძელდება პენიტენციური დაწესებულებების თანამშრომლების უსაფრთხოებისა და სამუშაო პირობების გაუმჯობესება, მათ შორის, მოსამსახურეები მიიღებენ წოდებრივ სარგოსა და წელთა ნამსახურობის დანამატს.

თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, იუსტიციის სასწავლო ცენტრის სააკაძის ახლადგახსნილ ბაზაზე ჩატარდება ადგილობრივი და საერთაშორისო სწავლებები. გაგრძელდება პენიტენციური დაწესებულებებისა და სამკურნალო პენიტენციური დაწესებულების უახლესი სამედიცინო ტექნიკით აღჭურვა.

პენიტენციურ დაწესებულებებში ხარისხიანი უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, გაიზრდება პროექტის „ციფრული უნივერსიტეტი“ მასშტაბი.

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ცხოვრების ჯანსაღი წესის მხარდაჭერის მიზნით, გაგრძელდება სპორტის მართვის სტრატეგიის იმპლემენტაცია, რის შედეგადაც, პენიტენციურ დაწესებულებაში კვლავ აქტიურად ჩატარდება სხვადასხვა სპორტული ღონისძიებები.
გაუმჯობესდება მსჯავრდებულებისა და ყოფილი პატიმრებისთვის დასაქმების, პროფესიული სწავლების, განათლებისა და განტვირთვის შესაძლებლობები. ამ მიზნით, შეიქმნება შესაბამისი სისტემები და ინფრასტრუქტურა, მოწყვლადი ჯგუფების საჭიროებების გათვალისწინებით, მსჯავრდებულთა და ყოფილ პატიმართა რეაბილიტაცია-რესოციალიზაციისეფექტიანობის ამაღლების მიზნით, გაგრძელდება მათ საჭიროებებსა და ინტერესებზე მორგებული დასაქმების პროგრამებისა და მონაცემთა გაცვლის ელექტრონული სისტემების დანერგვა.

გაზრდილი რაოდენობით შემუშავებული იქნება მიზნობრივი აქტივობები/პროექტები მსჯავრდებულთა პროფესიული სწავლებისა და დასაქმების ხელშეწყობისათვის. დაინერგება მსჯავრდებულთა და ყოფილ პატიმართა ინდივიდუალური შეფასების, მათ შორის, კლასიფიკაციის, სასჯელის დაგეგმვისა და შემთხვევის მართვის ეფექტიანი მეთოდოლოგიები.

პრობაციონერთათვის მეტი ანონიმურობის უზრუნველყოფისა და მათი ელექტრონული მონიტორინგისა და მომსახურების გეოგრაფიული არეალის გაფართოების მიზნით, გაიზრდება „PROBBOX“-ების რაოდენობა.

დასრულდება პრობაციონერთა საორიენტაციო კურსის შემუშავება, რომელიც დაბალი რისკის პრობაციონერებს მისცემს უნიკალურ შესაძლებლობას, გაიარონ ახალი სარეაბილიტაციო პროგრამა და შემდგომ, პრობაციის ოფიცრებთან ერთად, თავად ჩაატარონ ტრენინგები.

სკოლებში დანაშაულის ადრეული პრევენციის მიზნით, განხორციელდება დანაშაულის პრევენციის კურსი, რომელიც სკოლის პედაგოგებსა და პერსონალს მისცემს საშუალებას, შეიძინონ უნარ-ჩვევები, რათა დროულად მოახდინონ არასრულწლოვნებში რთული ქცევის

გამოვლენა და არასრულწლოვანთა რეფერირების ცენტრთან კოორდინაციით, მათზე სათანადო რეაგირება.

დანაშაულის პრევენციისა და რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის პროცესის დახვეწისა და განმეორებითი და დანაშაულთან შემხებლობაში მყოფი პირების მიერ დანაშაულის ჩადენის პრევენციის მიზნით, გაგრძელდება აღდგენითი მართლმსაჯულების პროგრამების მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის ზრდა და ფართო გამოყენება. არასრულწლოვანთა რეფერირების ცენტრის სამიზნე ჯგუფის რესოციალიზაცია- რეაბილიტაციის ხელშეწყობის მიზნით, გაიზრდება რეგიონებში შესაბამის სერვისებზე ხელმისაწვდომობა.

1.3.2 ადამიანის უფლებების დაცვა

სახელმწიფო პოლიტიკის ფორმირებაში ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული მიდგომების ინტეგრირება მთავრობის პრიორიტეტად რჩება.

სწორედ ამ მიზნით, 2023 წლის 23 მარტს, დამტკიცდა ადამიანის უფლებათა დაცვის რიგით მეორე ეროვნული სტრატეგია 2022-2030 წლებისთვის.

ეროვნული სტრატეგიის დიდი პოლიტიკური და საზოგადოებრივი მნიშვნელობიდან გამომდინარე, დოკუმენტი მრავალსექტორული ჩართულობით შეიმუშავა და მოიწონა საქართველოს მთავრობამ და დაამტკიცა საქართველოს პარლამენტმა.

სახელმწიფოს სწრაფვა ინსტიტუციური დემოკრატიისკენ, სამოქალაქო, პოლიტიკური, სოციალური, კულტურული და ეკონომიკური უფლებებით თანაბრად სარგებლობის უზრუნველყოფა, თანასწორობის პოლიტიკის განმტკიცება და ოკუპაციის შედეგად დაზარალებულ მოქალაქეებზე ზრუნვა სახელმწიფო პოლიტიკის ის ფუნდამენტია, რომელსაც ეფუძნება ეს დოკუმენტი.

2023 წლის 28 დეკემბერს, დამტკიცდა ადამიანის უფლებათა დაცვის სამოქმედო გეგმა, რომელიც გამომდინარეობს ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგიიდან (2022-2030).

სახელმწიფო უწყებების, სამოქალაქო სექტორის და ადგილობრივი ხელისუფლების სრული ჩართულობით განხორციელდება ადამიანის უფლებათა დაცვის სამოქმედო გეგმა, რომელიც განსაზღვრავს მთავრობის გრძელვადიან პრიორიტეტებს ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში.

განხორციელდება ღონისძიებები საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში გენდერული თანასწორობის გასაძლიერებლად. უზრუნველყოფილი იქნება სწრაფი და ქმედითი რეაგირება გენდერული ნიშნით ჩადენილ ძალადობის თითოეულ ფაქტზე.

მთავრობა ინტენსიურად გააგრძელებს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების რეალიზებაზე მუშაობას, მათი ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინების, საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში სრულფასოვანი ინტეგრაციისა და დამოუკიდებელი ცხოვრების ხელშეწყობის მიზნით.

გაგრძელდება კოორდინირებული მუშაობა ბავშვთა უფლებების დაცვის მიმართულებით, მათ შორის, არსებული საკანონმდებლო ჩარჩოს პრაქტიკაში იმპლემენტაციის და ბავშვთა მიმართ ძალადობის პრევენციის, გამოვლენისა და ეფექტიანი რეაგირების, მიზნით და შესაბამისი მომსახურებების დანერგვის გზით.

მთავრობა იმუშავებს ხანდაზმული ადამიანების აქტიური ცხოვრების ხელშეწყობის, ეკონომიკური მხარდაჭერის, ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურებების მისაწვდომობის უზრუნველყოფისთვის. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში მათ სოციალურ ინკლუზიას, ხანდაზმული ადამიანების მიმართ ძალადობის პრევენციასა და ძალადობის შემთხვევებზე ეფექტიან რეაგირებას. განვითარდება ახალი მხარდამჭერი მომსახურებები და ყურადღება მიექცევა არსებული მომსახურებების ხარისხის გაუმჯობესებას. ხანდაზმულთა უფლებრივი მდგომარეობის კიდევ უფრო მაღალ დონეზე აყვანის მიზნით, შეიქმნება ხანდაზმულ პირთა უფლებების დაცვის ერთიანი საკანონმდებლო ჩარჩო.

განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები „სოციალური მუშაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის სრულყოფილი იმპლემენტაციის მიზნით. მათ შორის, გამოიყოფა დამატებითი რესურსი სოციალური მუშაკების რაოდენობის ზრდის, მათი კვალიფიკაციის გაუმჯობესების და შესაბამისი ანაზღაურების უზრუნველსაყოფად.
კვლავ განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო პოლიტიკის ეფექტიან განხორციელებას, რომლის ძირითად მექანიზმს წარმოადგენს 2021-2030 წწ. სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგია. სტრატეგიის მიზანია საქართველოს ყველა მოქალაქეს, განურჩევლად ეთნიკური წარმომავლობისა, ჰქონდეს შესაძლებლობა, სრულფასოვანი მონაწილეობა მიიღოს და წვლილი შეიტანოს ქვეყნის ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, საზოგადოებრივ ცხოვრებასა და დემოკრატიული განვითარების პროცესებში. გაგრძელდება ეთნიკური უმცირესობებისთვის კანონმდებლობაზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა - საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების იმ წარმომადგენლებისათვის, რომლებიც ჯერ ისევ არასათანადოდ ფლობენ სახელმწიფო ენას, უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს საკანონმდებლო აქტებზე შესაბამის ენებზე ხელმისაწვდომობა.

ქვეყნის კულტურულად მრავალფეროვანი საზოგადოების შემდგომი განმტკიცებისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლებას. მოსახლეობის სხვადასხვა სეგმენტის საჭიროებების გათვალისწინებით, კიდევ უფრო მრავალფეროვანი, მეტად მასშტაბური, კომპლექსური და ხელმისაწვდომი გახდება სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამები.

მიმდინარე საჭიროებების საპასუხოდ, ძალისხმევა მიმართული იქნება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა ინფორმირებულობის გაზრდის ღონისძიებებზე, გაუმჯობესდება სახელმწიფო სერვისებზე და პროგრამებზე ხელმისაწვდომობა. ხელი შეეწყობა კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და დაცვას. გაგრძელდება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი ახალგაზრდების გაძლიერებასა და ჩართულობაზე ორიენტირებული პროგრამები.

დაცული იქნება საკუთრების უფლება, რომელიც უზრუნველყოფილი იქნება, მათ შორის, მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმის ფარგლებში. დღეის მდგომარეობით, აზომილია 724 147 მიწის ნაკვეთი, ჯამური ფართობით – 269 661 ჰექტარი. საკუთრების უფლება უკვე დარეგისტრირდა 578 856 მიწის ნაკვეთზე, ჯამური ფართობით – 246 670 ჰექტარზე. მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროექტის დასრულება იგეგმება 2024 წლის ბოლოს. ქვეყანაში არსებულ მიწის ფონდთან მიმართებით საბოლოოდ დადგინდება, რომელი ნაკვეთია კერძო, სახელმწიფო თუ მუნიციპალური საკუთრება. მიწის რეგისტრაციის დასრულება შესაძლებლობას მისცემს საქართველოს მთავრობას, შეიმუშაოს მიწის ადმინისტრირებისა და მიწათსარგებლობის ეფექტიანი პოლიტიკა, ასევე, ეფექტიანად მართოს და მოუაროს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ საირიგაციო და სადრენაჟე ინფრასტრუქტურას, რაც უზრუნველყოფს უწყვეტ ეკონომიკურ ზრდას სოფლის

მეურნეობისა და აგრობიზნესის სექტორებში. მიწების რეგისტრაცია ხელს შეუწყობს არსებული ბუნებრივი რესურსების ბაზისა და დაცული ტერიტორიების დაცვასა და შენახვას.

შრომითი უფლებებისა და უსაფრთხოების სფეროში გაგრძელდება მუშაობა საკანონმდებლო ბაზის დახვეწისა და პრაქტიკაში სრულყოფილად დანერგვის მიმართულებით. პრიორიტეტული იქნება შრომის უსაფრთხოების კუთხით მიღებული რეგულაციების ეფექტიანი აღსრულება და დასაქმებულთა უფლებების დაცვის მიზნით, შრომის ინსპექციის მანდატის ქმედითი რეალიზაცია.

მთავრობა ხელს შეუწყობს სპეციალური საგამოძიებო სამსახურისა და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის შესაძლებლობების გაძლიერებას და მხარს დაუჭერს მათი შემდგომი განვითარების მიზნით დაგეგმილ რეფორმებს.

ადამიანის უფლებათა დაცვის ჭრილში, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს სახალხო დამცველის ინსტიტუტი, რომელიც ადამიანის უფლებების რეალიზაციის გარანტად გვევლინება და დემოკრატიული სახელმწიფოს აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს. სწორედ ამიტომ, სახალხო დამცველის აპარატის მუშაობას, საქართველოს მთავრობა მუდმივად უჭერს მხარს. ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების დაცვის ზედამხედველობის განხორციელებისთვის, 2023 წლის 7 მარტს, საქართველოს სახალხო დამცველი მრავალპარტიული მხარდაჭერით, 96 ხმით, იქნა არჩეული. სახალხო დამცველის კანდიდატურის წინააღმდეგ პარლამენტის არცერთი წევრის ხმა არ დაფიქსირებულა.

აღსანიშნავია, რომ ინსტიტუტის გაძლიერების მიზნით, ყოველწლიურად იზრდება დაფინანსება. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი სახსრები თითქმის გაორმაგდა (9 მილიონ ლარზე მეტი) 2017 წელთან შედარებით (5 მილიონ ლარზე ნაკლები).

გაგრძელდება ქმედითი ღონისძიებების გატარება, კონსტიტუციური ინსტიტუტის კიდევ უფრო გაძლიერების მიმართულებით, საქართველოს ტერიტორიაზე ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მიზნით.

გაგრძელდება აქტიური მუშაობა საერთაშორისო სასამართლოებში საქართველოს მოქალაქეების ინტერესების დასაცავად. ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტში გაგრძელდება ე. წ. დეპორტირებულებისა და 2008 წლის ომის საქმეების აღსრულების ღონისძიებები.

ქართულ ენაზე ითარგმნება ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ საქართველოს მიმართ მიღებული გადაწყვეტილებები და სხვა რელევანტური პრეცენდენტები.

საზღვარგარეთ მყოფ საქართველოს მოქალაქეთა ინტერესებისა და უფლებების განუხრელი და ეფექტიანი დაცვის მიზნით, საქართველოს მთავრობა განაგრძობს პარტნიორ სახელმწიფოებთან მჭიდრო ინსტიტუციურ თანამშრომლობასა და სამართლებრივი ბაზის გაფართოებას. ამასთანავე, საქართველოში დემოკრატიის, სამართლის უზენაესობისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის მიმართულებით უმაღლესი საერთაშორისო სტანდარტის შემდგომი განვითარებისთვის და, მეორე მხრივ, მართლმსაჯულების სფეროში ქართული რეფორმების ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით, საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს პარტნიორ სახელმწიფოებთან სამართლებრივ სფეროში ურთიერთობის გაღრმავებას.

საქართველოს მთავრობა განაგრძობს ორმხრივი და მრავალმხრივი საერთაშორისო შეთანხმებების ნუსხის გაფართოებას, რათა საქართველოს მოქალაქეებს ჰქონდეთ

შესაძლებლობა, ეფექტიანად და გაჭიანურების გარეშე დაიცვან საკუთარი ინტერესები ქვეყნის შიგნით თუ მის ფარგლებს გარეთ.

2. ეკონომიკური განვითარება

2021 წლიდან მოყოლებული საქართველოს ეკონომიკამ პოსტპანდემიური აღდგენა სწრაფი ტემპებით დაიწყო და 2021-2022 წლებში ორნიშნა მაჩვენებლით გაიზარდა. ზრდის სწრაფი ტემპი შენარჩუნდა 2023 წელსაც და წინასწარი შეფასებით ეკონომიკურმა ზრდამ 7.0 პროცენტი შეადგინა. სამი წლის ჯამში საქართველოს ეკონომიკამ წარმატებით შეძლო პანდემიით გამოწვეული ჩამორჩენის კომპენსირება და ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი აშშ დოლარში რეკორდულად მცირე - 3 წელიწადში თითქმის გაორმაგდა. მსოფლიოს წამყვანი ეკონომიკების აბსოლუტური უმრავლესობა კვლავ განიცდიან პანდემიით გამოწვეულ ეკონომიკურ შედეგებს ეკონომიკურ ზრდასა და ინფლაციაზე. 2023 წელს საშუალო წლიურმა ინფლაციამ 2.5 პროცენტი შეადგინა, ხოლო ბოლო 8 თვის განმავლობაში ინფლაციის მაჩვენებელი 1 პროცენტზე დაბალ ნიშნულზე ფიქსირდება. 2023 წლის ბოლოსთვის მშპ-მ ერთ სულ მოსახლეზე 8000 დოლარს გადააჭარბა. 2024 და მომდევნო წლებში მოსალოდნელია, რომ ეკონომიკური ზრდა კვლავ მაღალ ნიშნულზე შენარჩუნდება, ხოლო ინფლაცია მიზნობრივი მაჩვენებლის ფარგლებში იქნება.

საქართველომ მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია ეკონომიკის ყველა მიმართულებით და ეკონომიკური მდგრადობის, მაკროეკონომიკური სტაბილურობის და ფუნდამენტური ეკონომიკური რეფორმების ფონზე, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ეკონომიკის სტრუქტურა და გაიზარდა ინკლუზიურობა.

მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნებასა და საინვესტიციო გარემოს შემდგომ გაუმჯობესებაზე, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს ბიზნესის განვითარებას, სამუშაო ადგილების შექმნასა და ინფრასტრუქტურის სწრაფ განვითარებას, როგორც ეკონომიკური ზრდის მასტიმულირებელ ფაქტორს. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ეკონომიკურ შესაძლებლობებსა და საბაზისო სერვისებზე ხელმისაწვდომობის ზრდას, რაც საშუალებას მოგვცემს ეკონომიკური ზრდა გავხადოთ მეტად ინკლუზიური და ხელი შევუწყოთ სიღარიბის და შემოსავლების უთანასწორობის შემცირებას.

მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მიზანია საქართველოს სტრატეგიული გეოგრაფიული მდებარეობისა და სატრანზიტო და ენერგეტიკული პოტენციალის მაქსიმალურად გამოყენება ქვეყნის შემდგომი განვითარებისთვის, განსაკუთრებით, შიდა ინვესტიციების ზრდის ხელშეწყობისა და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის კუთხით.

გრძელვადიანი და მაღალი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად, მთავრობა იმუშავებს ეკონომიკის სტრუქტურულ ტრანსფორმაციაზე და ეკონომიკის ფაქტორების, ასევე, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული რესურსების მაქსიმალურ ჩართვაზე ეკონომიკურ აქტივობაში.

ამასთან, აქტიურად გაგრძელდება შესაბამისი სახელმწიფო ინსტიტუტების მუშაობის ხარისხობრივი გაუმჯობესება, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში ეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებას.

ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსის მიღებიდან გამომდინარე, საშუალოვადიან პერიოდში მთავრობის მთავარი ამოცანა იქნება უზრუნველყოს ქვეყნის ეკონომიკის მზაობა ევროკავშირის წევრობისთვის. ამ ამოცანის შესასრულებლად,

საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებული ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება ქვეყნის ეკონომიკის სწრაფი ზრდისკენ, ევროკავშირთან ეკონომიკური და პოლიტიკური ურთიერთობების გაღრმავების, სიღარიბის შემცირებისა და ქვეყნის რეგიონულ ლოგისტიკურ და საინვესტიციო ჰაბად ჩამოყალიბების მიმართულებებზე.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზის მიხედვით, საქართველოში ერთ სულ მოსახელზე შემოსავლის დონე 2024 წელს ევროკავშირის მედიანური მაჩვენებლის 44.8 პროცენტს შეადგენს. 2000-იანი წლებიდან ევროკავშირში გაწევრიანებული 13 ქვეყნიდან 4, კერძოდ, პოლონეთის, ლიეტუვის, ლატვიის, და ბულგარეთის შემთხვევაში, გაწევრიანების მომენტში მათი ეს მაჩვენებელი უფრო დაბალი იყო. შესაბამისად, საქართველო ეკონომიკური თვალსაზრისით გაწევრიანებისათვის უკვე აკმაყოფილებს შესაბამის სტანდარტს.

გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოსა და ევროკავშირის წევრი და კანდიდატი ქვეყნების ბოლო მაკროეკონომიკური პარამეტრების ანალიზით საქართველო მთელი რიგი მიმართულებებით არ ჩამოუვარდება მათ ან/და მოწინავე პოზიციაზეა ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპით, ინფლაციის დაბალი მაჩვენებლით, მთავრობის ვალისა და ბიუჯეტის დეფიციტის სიმცირის მიხედვით.

2.1 ეკონომიკური პოლიტიკის ჩარჩო - სწრაფი ეკონომიკური განვითარება

ბოლო წლებში ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი მკვეთრად გაიზარდა, რამაც შესაძლებელი გახადა პანდემიის ეფექტის სრული კომპენსირება. მიმდინარე გეოპოლიტიკურმა პროცესების შედეგად მსოფლიოში გაიზარდა სატრანზიტო და ენერგეტიკული დივერსიფიკაციისადმი ინტერესი, რამაც გაზარდა საქართველოს სტრატეგიული გეოგრაფიული მდებარეობისა და ენერგოპოტენციალის მატერიალიზაციის შესაძლებლობა. ამ პოტენციალის ეფექტური გამოყენება უმნიშვნელოვანეს წვლილს შეიტანს მომდევნო წლებში მაღალი ეკონომიკური ზრდის შენარჩუნებაში.

მაღალმა ეკონომიკურმა ზრდამ ბოლო სამ წელიწადში შესაძლებელი გახადა სწრაფი და ეფექტური ფისკალური კონსოლიდაცია. პანდემიით გამოწვეული ჯანდაცვის, ეკონომიკური და სოციალური კრიზისის თავიდან ასაცილებლად 2020 წელს აუცილებელი გახდა ბიუჯეტის დეფიციტის 9.3, ხოლო მთავრობის ვალის 60.2 პროცენტამდე გაზრდა. 2021-2023 წლებში განხორციელებული ეფექტური კონსოლიდაციის შედეგად ბიუჯეტის დეფიციტი მშპ-ს 2.5, ხოლო მთავრობის ვალი 39,5 პროცენტამდე შემცირდა. ფისკალური კონსოლიდაცია მომდევნო წლებშიც გაგრძელდება და ბიუჯეტის დეფიციტი კიდევ უფრო შემცირდება, რაც ხელს შეუწობს მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და ბიზნესის განვითარებისათვის ხელსაყრელი გარემოს უზრუნველყოფას.

საქართველომ საკმაოდ სწრაფად მოახერხა ინფლაციისა და ზოგადად, ინფლაციური მოლოდინების მოთოკვა და გამკაცრებული მონეტარული პოლიტიკიდან ეტაპობრივი გამოსვლის დაწყება, რაც განაპირობა საქართველოს მთავრობისა და ეროვნული ბანკის კოორდინირებულმა და თანმიმდევრულმა ეკონომიკურმა პოლიტიკამ.

აღსანიშნავია, რომ მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ქვეყნის საგარეო ეკონომიკური მდგომარეობა და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი, წინასწარი შეფასებით, 2023 წელს ჩამოცდა 5%-ს, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში - მისი 4.0 პროცენტამდე შემცირებაა მოსალოდნელი. ბოლო წლებში მნიშვნელოვანი პროგრესი მიიღწა დოლარიზაციის შემცირების მიმართულებით, როგორც კერძო, ასევე სახელმწიფო სექტორში. სესხების დოლარიზაცია 45 პროცენტამდე შემცირდა და განხორციელებული ღონისძიებების

შედეგად, მოსალოდნელია მისი შემდგომი შემცირება. საგარეო მოწყვლადობის შემცირება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია, შესაბამისად, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტისა და დოლარიზაციის შემცირების ღონისძიებები მთავრობის პრიორიტეტად დარჩება.

საშუალოვადიან პერიოდში საქართველომ უნდა შეინარჩუნოს სწრაფი ეკონომიკური ზრდის ტენდენცია. მთავრობა უზრუნველყოფს გონივრული და თანმიმდევრული მაკროეკონომიკური პოლიტიკის გაგრძელებას და სტრუქტურული ეკონომიკური რეფორმების გატარებას.

საშუალოვადიანი პერიოდის, მთავარ პრიორიტეტად დარჩება ფისკალური დისციპლინის, ეკონომიკური სექტორების ხელშეწყობის, ქვეყნის მოსახლეობის მსყიდველუნარიანობის მხარდაჭერის, ადამიანური კაპიტალის განვითარების ხელშეწყობისა და სოციალური დაცვის სისტემის ეფექტიანობის გაუმჯობესების მიმართულებით დაგეგმილი ღონისძიებების ეტაპობრივად განხორციელება:

- ✓ გაგრძელდება ინფრასტრუქტურულ პროექტებში ინვესტირება ქვეყნის რეგიონული და საერთაშორისო კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესების მიზნით.
- ✓ გაგრძელდება კონკურენტუნარიანი ადგილობრივი წარმოებისა და ექსპორტის ხელშეწყობა.
- ✓ პრიორიტეტულ ამოცანად დარჩება შიდა და უცხოური ინვესტიციების შემდგომი ხელშეწყობა.

შედეგად, მთავრობის მიზანია, უზრუნველყოფილ იქნეს უმუშევრობის დაბალი დონე, რომელსაც შედეგად მოჰყვება უკიდურესი სიღარიბის აღმოფხვრა და სიღარიბის დაბალი დონის მიღწევა, ასევე, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირებული დონე და ეკონომიკური აქტივობისა და შემოსავლების ზრდის მაღალი მაჩვენებელი.

საჯარო ფინანსების მართვისა და ფისკალური პოლიტიკის მხარეს განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ შენარჩუნებული იქნება მკაცრი ფისკალური დისციპლინა – გაგრძელდება ხარჯების ოპტიმიზაციის პროცესი, მათ შორის, მხოლოდ მაღალი ეკონომიკური ეფექტის მქონე პროექტების დაფინანსება საჯარო ინვესტიციების მართვის (PIM) ინსტრუმენტის სრულყოფილად დანერგვის გზით. ბიუჯეტის დეფიციტი თანმიმდევრულად უკვე დაუბრუნდა და ჩამოცდა ფისკალური წესით გათვალისწინებულ 3%-იან ნიშნულს და საშუალოვადიან პერიოდში კიდევ უფრო შემცირდება.
- ✓ კონკურენტული გარემოს შესაქმნელად და საგადასახადო ადმინისტრირების სისტემის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით, მიმდინარეობს საგადასახადო შეღავათების სისტემის ანალიზი.
- ✓ სახელმწიფო პროგრამების ეფექტიანობის განსაზღვრის მიზნით, გაგრძელდება მუშაობა მათი შედეგების ანალიზის და შეფასების მიმართულებით.
- ✓ შენარჩუნდება ეკონომიკისთვის ყველაზე ოპტიმალური მოცულობის კაპიტალური ინვესტიციები – საქართველო საშუალოვადიან პერიოდში შეინარჩუნებს კაპიტალური ხარჯების 7%-8%-იან დონეს მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებით.
- ✓ ქვეყნის ეკონომიკური საჭიროებების შესაბამისად, მოხდება კაპიტალური პროექტების მკაცრი პრიორიტეტიზაცია.
- ✓ მთავრობის მიზანია, 2024 წლისთვის მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის მაჩვენებელი იყოს 5%-ზე ნაკლები და საშუალოვადიან პერიოდშიც შენარჩუნდეს დაბალი დეფიციტი.
- ✓ სტაბილურ დონეზე, 40%-ის ფარგლებში შენარჩუნება მთავრობის ვალი მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებით და პორტფელის დივესრიფიცირება

უზრუნველყოფილი იქნება საშინაო და საგარეო წყაროების ჯანსაღი კომპოზიციით.

- ✓ ბოლო წლებში მთავრობის ვალის დოლარიზაცია 80 პროცენტიდან 72 პროცენტამდე შემცირდა, რაც ვალის პორტფელს გაცვლითი კურსის მიმართ ნაკლებად მოწყვლადს ხდის. 2024 წელს დაგეგმილია შიდა ბაზარზე გამოშვების 1,5 მილიარდი ლარით ზრდა, რაც ხელს შეუწყობს ერთი მხრივ პორტფელის დივერსიფიკაციას, ხოლო მეორე მხრივ შიდა ბაზრის განვითარებას. 2024 წელს გაგრძელდება შიდა ბაზარზე ბენჩმარკ ფასიანი ქაღალდების განვითარება, რაშიც აქტიურად იქნება გამოყენებული ვალდებულებების მართვის ოპერაციები. ძლიერი და ლიკვიდური სამთავრობო ბენჩამრკ ფასიანი ქაღალდები ფულადი და კაპიტალის ბაზრის განვითარების უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა.
- ✓ აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის მიმართულებით. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საბიუჯეტო პროცესში მოსახლეობისა და დაინტერესებული ორგანიზაციების ჩართულობის გაუმჯობესებას. საჯარო ფინანსების გამჭვირვალობის არსებული კარგი პრაქტიკა დადასტურებულია ღია ბიუჯეტის ინდექსში საქართველოს პროგრესით და ამ გლობალურ გამოკითხვაში საქართველოს პირველი ადგილით.
- ✓ ევროკავშირის წევრობის კანდიდატობის სტატუსიდან გამომდინარე, საქართველო პირველად შეუერთდა ევროკომისიის მიერ წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული მეთოდოლოგიით ეკონომიკური რეფორმების საშუალოვადიანი პროგრამის მომზადების პროცესს და დათქმულ ვადაში (2024 წლის 15 იანვარს) ევროკომისიას წარუდგინა „ეკონომიკური რეფორმების პროგრამა“ 2024-2026 წლისათვის. აღნიშნული მიმართულებით აქტიური მუშაობა კვლავ გაგრძელდება.

რაც შეეხება სამეწარმეო და საინვესტიციო საქმიანობის ხელშეწყობას, სახელმწიფო ამ პროცესში ჩართავს მის ხელთ არსებულ ყველა ინსტრუმენტს, კერძოდ:

- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება საკუთრების უფლების განუხრელი დაცვა.
- ✓ გაგრძელდება ბიზნესთან ინტენსიური კომუნიკაცია და ახალი რეგულაციების მიღება მოხდება მათთან კონსულტაციით.
- ✓ გაფართოვდება რეგულირების ზეგავლენის შეფასების ინსტრუმენტის დანერგვა.
- ✓ შენარჩუნდება ხელსაყრელი საგადასახადო გარემო და გაგრძელდება ელექტრონული სერვისების დანერგვა.
- ✓ საერთაშორისო სანქციების აღსრულების მხარდაჭერის ნაწილში გაგრძელდება პარტნიორი ქვეყნების მიერ აღიარებული, საქართველოს კომპეტენტური ორგანოების მიერ მიმდინარე მკაცრი მონიტორინგი და სანქციებისგან თავის არიდების მიზნით საქართველოს ტერიტორიის გამოყენების აღკვეთისკენ მიმართული საქმიანობა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის რისკების მართვის მოდულების მეშვეობით. ამ მიმართულებით გაგრძელდება მუდმივი კოორდინაცია პარტნიორ ქვეყნებთან და ინფორმაციის ოპერატიულ რეჟიმში გაცვლა.
- ✓ ევროკავშირის ბაზართან ქვეყნის დაახლოების, ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების პოტენციალის ათვისებისა და ამ შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უზრუნველსაყოფად, ასევე, ევროკავშირთან ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობისთვის უმნიშვნელოვანესია საბაჟო მიმართულებით რიგი პროექტების (მათ შორის, „ტრანზიტის საერთო პროცედურების შესახებ“ (CTC) და „საქონლით ვაჭრობაში ფორმალობების გამარტივების შესახებ“ (SAD) კონვენციებთან მიერთება, „ახალი კომპიუტერიზებული სატრანზიტო სისტემისა“ (NCTS) და ავტორიზებული ეკონომიკური ოპერატორის ინსტიტუტის იმპლემენტაცია) წარმატებით დანერგვა, რაც მიზნად ისახავს საერთაშორისო ვაჭრობაში მონაწილე პირთათვის საზღვრის კვეთასთან დაკავშირებული პროცედურების გამარტივებას, ევროკავშირთან და სხვა ხელშემკვრელ მხარეებთან ერთიანი სატრანზიტო პროცედურებისა და ახალი

კომპიუტერიზებული სატრანზიტო სისტემის დანერგვას, საბაჟო ორგანოსა და ბიზნესსექტორის წარმომადგენლებს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობასა და მიწოდების ჯაჭვის უსაფრთხოების უზრუნველყოფას.

- ✓ გაგრძელდება სტრუქტურული ეკონომიკური რეფორმების განხორციელება, რომელიც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის პოტენციური დონის დაჩქარებას, მდგრადი და გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდისთვის შესაბამისი ეკონომიკური სტრუქტურის ჩამოყალიბებას და ჩვენი ქვეყნის პოზიციონირებას, როგორც მთელი რიგი ეკონომიკური რეფორმების განხორციელების წარმატების მაგალითი.
- ✓ ეკონომიკური მდგრადობის ზრდის, საგარეო მოწყვლადობის შემცირების, მაკროეკონომიკური სტაბილურობის და მმართველობის მაღალი ხარისხის ფონზე, მთავრობის მიზანია შეინარჩუნოს ქვეყნის სუვერენული რეიტინგის გაუმჯობესების ტენდენცია, რაც შესაძლებელს გახდის საკრედიტო რეიტინგის საინვესტიციო დონის (BBB-/Baa3) მიღწევას.

2.2 დასაქმება

დასაქმების მიმართულებით, საკვანძო საკითხია ბიზნესის, როგორც სამუშაო ადგილების მთავარი გენერატორის, მხარდაჭერა. თავის მხრივ, სახელმწიფო ხელს უწყობს შრომის ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას, მათ შორის, დასაქმებულთა უფლებების დაცვის ეფექტიან აღსრულებასა და ღირსეულ დასაქმებას. სახელმწიფო ასევე უზრუნველყოფს პროფესიული განათლების ეფექტიანი პოლიტიკის გატარებას, შრომის ბაზარზე არსებული მოთხოვნა-მიწოდების დისბალანსის აღმოსაფხვრელად. მომდევნო წლებში:

- ✓ საქართველოს მოქალაქეების შრომის უფლებების დაცვის მიზნით, გაძლიერდება არსებული საზედამხედველო მექანიზმი - შრომის ინსპექციის სამსახური, რაც გულისხმობს არსებული ინსტიტუტის შესაძლებლობების გაზრდასა და შრომის ინსპექტორთა კვალიფიკაციის ამაღლებას.
- ✓ განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საკანონმდებლო ჩარჩოს გაუმჯობესებას და საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოებას. საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს ასოცირების შეთანხმების XXX დანართით განსაზღვრული შრომის უსაფრთხოებას მიკუთვნებული დირექტივების ტრანსპოზიციას.
- ✓ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით, მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა, სათანადო ღონისძიებების განხორციელებას, რაც გულისხმობს, როგორც საინფორმაციო შეხვედრებს დამსაქმებლებსა და დასაქმებულებთან, ისე, შესაბამისი საინფორმაციო მასალების მომზადებასა და გავრცელებას.
- ✓ შრომის ნორმების ეფექტურად აღსრულების მიზნით, შრომის ინსპექციის სამსახური გააგრძელებს სათანადო ღონისძიებების განხორციელებას. მათ შორის, შრომის უსაფრთხოებასა და შრომით უფლებებზე ზედამხედველობას, ასევე, სამუშაო ადგილებზე თანასწორობის საქმეების შესწავლას.
- ✓ შესაბამის საგანმანათლებლო პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გზით, აქცენტი გაკეთდება კადრების გადამზადებასა და მათი კომპეტენციის განვითარებაზე.
- ✓ განვითარდება და დაიხვეწება არსებული სახელმწიფო პროგრამებით გათვალისწინებული შრომის ბაზრის მომსახურებები, რაც მოიცავს პროფესიული უნარების განვითარებას, მომზადება-გადამზადებას, სტაჟირებას, კონსულტირებასა და კარიერის დაგეგმვას. სერვისებზე უწყვეტი წვდომა უზრუნველყოფილი იქნება როგორც რეგიონულ, ისე მუნიციპალურ დონეზე, ქვეყნის მასშტაბით.
- ✓ გაგრძელდება შრომის ბაზრის დეტალური კვლევა, სამუშაოს მაძიებელთა ინფორმაციული დახმარება და სამუშაოს მაძიებელთა და დამსაქმებელთა მჭიდრო კოორდინაცია, ასევე, თვითდასაქმების ხელშეწყობისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარება;
- ✓ განვითარდება და დაიხვეწება მოქალაქის მიერ არასამხედრო, ალტერნატიული

შრომითი სამსახურის გავლასთან დაკავშირებული ღონისძიებები;

- ✓ გაგრძელდება საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობის გზით სოციალურად დაუცველი პირების მიმართ შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის გატარება.
- ✓ გაგრძელდება საერთაშორისო შრომითი მიგრაციის რეგულირება და შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა.

შრომითი მიგრაციის (ემიგრაცია/იმიგრაცია) ეფექტური მართვისა და რეგულირების, ასევე, შესაბამისი სტატისტიკური მონაცემების უკეთ აღრიცხვის მიზნით, „შრომითი მიგრაციის შესახებ“ საქართველოს კანონში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, გაგრძელდება შრომითი მიგრაციის სპეციალური პორტალის განვითარება, საშუამავლო კომპანიების სავალდებულო სერტიფიცირების პროცესი და მათი საზღვარგარეთ საქმიანობის მონიტორინგი. გაძლიერდება საქართველოში უცხო ქვეყნის მოქალაქეების დასაქმების პროცესის რეგულირება და მართვა. ასევე, მათ შესახებ შესაბამისი სტატისტიკური მონაცემების შეგროვება და ანალიზი. გაგრძელდება სამუშაოები შრომითი მიგრაციის სფეროში სახელმწიფოთაშორისი თანამშრომლობის განვითარების, საზღვარგარეთ დროებითი ლეგალური დასაქმების (ცირკულარული შრომითი მიგრაციის) შესაძლებლობების გაფართოებისა და შრომითი მიგრანტების უფლებების დაცვის მიზნით, ორმხრივი და მრავალმხრივი ხელშეკრულებების გასაფორმებლად. კიდევ უფრო გააქტიურდება სამუშაოები შესაბამისი პარტნიორი სახელმწიფოების მოძიებისა და ორმხრივი ხელშეკრულებების გაფორმების კუთხით.

გაგრძელდება „უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის“ რეგულარული კვლევებისა და შრომის ბაზრის ყოველწლიური ანალიზის განხორციელება, რომლის ფარგლებშიც მოხდება სამუშაო ძალის მოთხოვნის, საჭირო უნარებისა და გამოწვევების მუდმივი მონიტორინგი და შესაბამისი ინფორმაციის ანალიზი. აღნიშნული მიდგომა წარმოადგენს შრომის ბაზრის სფეროში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღების და მოთხოვნა-მიწოდების კუთხით არსებული შეუსაბამობის შემცირების ხელშეწყობის საერთაშორისოდ აღიარებულ „საუკეთესო პრაქტიკას“.

2.3 სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება

გაგრძელდება სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შემდგომი გაუმჯობესება და შესაბამისი ღონისძიებების გატარება:

- ✓ დაცული იქნება საკუთრების უფლების ხელშეუვალობის პრინციპი.
- ✓ კერძო სექტორში არსებული პრობლემების იდენტიფიცირებისა და გადაწყვეტის მიზნით, გაგრძელდება აქტიური დიალოგი ბიზნესთან. გაძლიერდება ბიზნესომბუდსმენის ინსტიტუტი.
- ✓ საქართველო შეინარჩუნებს ხელსაყრელ საგადასახადო სისტემას – შენარჩუნდება დაბალი საგადასახადო წნეხი, დაინერგება ინოვაციური მიდგომები, მათ შორის:
    - ➢ საგადასახადო დეკლარირების ავტომატური სისტემა.
    - ➢ გაგრძელდება დღგ-ის ზედმეტობის ავტომატური დაბრუნება, რის ფარგლებშიც მის ავტომატურ რეჟიმში ჩართვიდან (2020-2023 წლები) ბიზნესს ჯამურად დაუბრუნდა 7.5 მილიარდ ლარზე მეტი.
    - ➢ გაგრძელდება საგადასახადო სფეროში ინფორმაციის გაცვლისა და გამჭირვალობის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა.
- ✓ აქტიურად გაგრძელდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული რესურსების ჩართვა

ეკონომიკურ აქტივობაში, მათ შორის, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების პრივატიზაცია. აღნიშნულს ხელს შეუწყობს, ასევე, მიწის სისტემური რეგისტრაციაც. ამასთან, მომხმარებელზე მეტად ორიენტირებული, მოქნილი და გამჭვირვალე პროცესის უზრუნველყოფის მიზნით, მოხდება ბიზნეს პროცესების ავტომატიზაცია და დიჯიტალიზაცია, შედეგად გამარტივდება სახელმწიფო ქონების განკარგვის სერვისებზე ხელმისაწვდომობა და გაიზრდება სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესის ეფექტიანობა. მეტად მოქნილად და სრულყოფილად განხორციელდება პოტენციური ინვესტორებისათვის საინვესტიციო პაკეტების მომზადება/შეთავაზება. ასევე, გაგრძელდება და გაფართოვდება პროგრამები, რომელიც ინვესტორებს შესთავაზებს გამზადებულ საინვესტიციო პაკეტებს („100 საინვესტიციო შეთავაზება ბიზნესს“) და ხელს შეუწყობს ინვესტიციების ზრდას საქართველოში.

- ✓ ბუნებრივი რესურსების სარგებლობის პროცესის ეფექტიანი მართვის პროცესში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა წიაღით სარგებლობის პროცესში ტექნიკური, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი ასპექტების გათვალისწინებას. წიაღის სექტორის მარეგულირებელი საკანონმდებლო ჩარჩოს მოწესრიგების მიზნით გაგრძელდება მუშაობა წიაღის კოდექსის შემუშავებაზე
- ✓ 2024 წელს გაგრძელდება მუშაობა ქვეყნის სასარგებლო წიაღისეულის რაციონალური გამოყენებისა და მისი ეკონომიკურ საქმიანობაში ეფექტიანად ჩართვის მიმართულებით. შენარჩუნდება წიაღითსარგებლობის ლიცენზიების გაცემის მზარდი ტენდენცია, რაც ხელს შეუწყობს სამუშაო ადგილების შექმნასა და ბიუჯეტში გენერირებული შემოსავლების მოცულობის გაზრდას.
- ✓ გაგრძელდება სახელმწიფო საწარმოების რეფორმა და სახელმწიფო საწარმოებში კორპორაციული მმართველობის საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის დანერგვაზე მუშაობა.
- ✓ გაგრძელდება კერძო სექტორის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდისკენ მიმართული სტრუქტურული რეფორმების განხორციელება.
    - ➢ 2024 წელს განხორციელდება მთელი რიგი ღონისძიებები უზრუნველყოფილი ტრანზაქციების რეფორმის ფარგლებში, რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს მოძრავი ქონებით დაკრედიტებას.
    - ➢ ამასთან, 2024 წელს განხორციელდება ღონისძიება, რომელიც ხელს უწყობს ალტერნატიული დაფინანსების მექანიზმების განვითარების მარეგულირებელი ჩარჩოს გაუმჯობესებას, მათ შორის მოკლევადიანი სამუშაო კაპიტალის დაკმაყოფილების საჭიროებისათვის შეიქმნება ფაქტორინგის სამართლებრივი ჩარჩო.
- ✓ 2024 წელს გაგრძელდება კაპიტალის ბაზრის სტრუქტურული რეფორმა, რომელიც მიზნად ისახავს ბაზარზე ფასიანი ქაღალდების სახეობის, რაოდენობისა და ხელმისაწვდომობის ზრდას, აგრეთვე ადგილობრივი კაპიტალის ბაზარზე ინვესტორთა ბაზის განვითარებას. გაგრძელდება კაპიტალის ბაზრის განვითარების 2023-2028 წლების სტრატეგიით დადგენილი სხვა შესაბამისი ღონისძიებების გატარება.
- ✓ განხორციელდება მთელი რიგი ღონისძიებები, რომელიც ხელს შეუწყობს დაფინანსების ალტერნატიული მექანიზმების განვითარებას:
    - ➢ ბონდების გამოშვების თანადაფინანსება - 2024 წლიდან, სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ ახალ ფუნქციას შეითავსებს და კომპანიებს ფასიანი ქაღალდების გამოშვებაში დაეხმარება. 2024 წლის განმავლობაში, დაგეგმილია 15-მდე ბენეფიციარის მხარდაჭერა, რომლებიც 150 მილიონამდე დამატებით საინვესტიციო რესურსს მოიზიდავენ საფონდო ბაზარზე.

- საინვესტიციო ფონდების განვითარება - მსოფლიო ბანკთან პარტნიორობით, სააგენტო „აწარმო საქართველოში“ გააგრძელებს მუშაობას კერძო კაპიტალის ფონდების დასაფუძნებლად, სადაც სახელმწიფო ლიმიტირებული პარტნიორი იქნება. მომდევნო 3 წლის განმავლობაში, დაგეგმილია 2-3 ფონდის მხარდაჭერა, რომელთა ჯამური მოცულობა 70 მილიონ ლარამდე იქნება.
- აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების ხელშეწყობა - 2024 წელს დაგეგმილია აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების პლატფორმის შექმნა, რომელიც საშუალება მისცემს კომპანიებს გამოიყენონ საკუთარი აქტივები დამატებითი სასესხო რესურსის მოსაზიდად.

- ✓ ჩამოყალიბდება უძრავი ქონების საინვესტიციო ფონდების ჩარჩო და ტრასტის აღიარებისათვის საჭირო მომწესრიგებელი რეგულაციები.
- ✓ საპენსიო რეფორმის ფარგლებში დაიხვეწება საპენსიო სააგენტოს მმართველობითი სტრუქტურა და შემუშავდება ნებაყოფლობითი კერძო საპენსიო სქემებისათვის ახალი რეგულაციები. ასევე გაგრძელდება სადაზღვევო ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა, რაც გამოიხატება დაზღვევის პროდუქტების, მათ შორის სავალდებულო პროდუქტების განვითარებით.
- ✓ დასაბუთებული და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების უზრუნველსაყოფად, გაფართოვდება რეგულირების ზეგავლენის შეფასების (RIA), მათ შორის RIA SME Test-ის ინსტრუმენტის გამოყენება და 2024 წელს გაგრძელდება აქტივობები RIA-ს სისტემის ინსტიტუციონალიზაციის განმტკიცების მიზნით. აღნიშნული განაპირობებს ეკონომიკაზე თითოეული გადაწყვეტილების გავლენის წინასწარ გაანალიზებას, შესაძლო ნეგატიური შედეგების პრევენციას და საუკეთესო პოლიტიკის შერჩევას.
- ✓ გაგრძელდება მეწარმეებისთვის საერთაშორისო ბაზრებზე წვდომის ხელშეწყობა, არსებული თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების პოტენციალის ათვისება, რომლის ფარგლებშიც, მეწარმეებს ხელი შეეწყობათ საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი წარმოებისა და სისტემების განვითარებაში.
    - ხელი მოეწერა და მიმდინარე წელს ამოქმედდება თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმი არაბთა გაერთიანებულ საამიროებთან.
    - თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გაფორმებაზე გაიხსნება მოლაპარაკებები სამხრეთ კორეის რესპუბლიკასთან.
    - ახალი ბაზრების მოძიების მიზნით, განხორციელდება თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების არეალის შემდგომი გაფართოება და ამ მიზნით გაგრძელდება კონსულტაციები ისრაელთან მოლაპარაკებების დაწყების თაობაზე; პრიორიტეტული იქნება აშშ-სთან თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებაზე მოლაპარაკებების დაწყების მიმართულებით მუშაობა.
- ✓ ევროკავშირთან საკანონმდებლო შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად, გაგრძელდება ევროკავშირთან ინტეგრაციის გაღრმავება ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) კომპონენტის საფუძველზე, რომლის ფარგლებშიც, ხარისხის ინფრასტრუქტურის გაძლიერების მიზნით, გაგრძელდება როგორც სტანდარტების, ტექნიკური რეგულაციების, მეტროლოგიის, ბაზარზე ზედამხედველობის, აკრედიტაციისა და შესაბამისობის შეფასების პროცედურების ადმინისტრირებასთან დაკავშირებული რეფორმებისა და ინფრასტრუქტურის შემდგომი განვითარება, მათ შორის ევროკავშირის მხრიდან მხარდაჭერის მეშვეობით, ასევე, ამ პროცესში დაინტერესებული მხარეების, მათ შორის ეკონომიკური ოპერატორების ადაპტაციის ხელშეწყობა დაახლოებული კანონმდებლობის განსახორციელებლად.
- ✓ ქვეყნის ახალი სტატუსიდან გამომდინარე გააქტიურდება მუშაობა DCFTA-ის

ვალდებულებების მიღმა ევროკავშირთან საკანონმდებლო და ინსტიტუციური დაახლოების მიმართულებით, რისთვისაც ევროკომისიასთან ერთად შემუშავდება ორმხრივი სამოქმედო გეგმა და დაიწყება მისი განხორციელება. ამასთან, საქართველო გააძლიერებს ეროვნულ ინსტიტუციურ ჩარჩოს თითოეულ შესაბამის სფეროში მიღებული ახალი კანონმდებლობის განხორციელების, აღსრულებისა და მონიტორინგის უზრუნველსაყოფად.

- ✓ აქტიურად გაგრძელდება საექსპორტო პოტენციალის მქონე კომპანიების მხარდაჭერა სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენების გზით. ექსპორტის მხარდაჭერის კუთხით, განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა კომპანიების ორი მიმართულებით ხელშეწყობას: კონკურენტუნარიანობის გაზრდასა და საერთაშორისო ბაზრებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას. ამ მიმართულებით:
    - ➢ მოხდება კომპანიებისათვის კომპლექსური მხარდაჭერის პაკეტის შეთავაზება, რომელიც სხვა მექანიზმებთან ერთად მოიცავს: ტრენინგებს, ტექნიკური დახმარების გრანტებს, საერთაშორისო ღონისძიებების თანადაფინანსებას და უცხოურ შემსყიდველებთან კავშირების გაუმჯობესების პროგრამას.
    - ➢ 2024 წლის განმავლობაში, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ მხარდაჭერით 100-ზე მეტ ქართულ კომპანია მიეცემა საშუალება მონაწილეობა მიიღოს მსოფლიო მასშტაბის საექსპორტო ღონისძიებებში. ასევე გადამზადდება 40-ზე ექსპორტის მენეჯერი, 20 ქართულ კომპანიას კი სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ დაუფინანსებს ახალ საექსპორტო ბაზარზე შესვლასთან დაკავშირებულ ხარჯებს.
    - ➢ ამასთან, მოხდება კომპანიებისათვის სექტორული და ქვე-სექტორული მიმართულებით მათზე მორგებული, მხარდამჭერი მექანიზმების შეთავაზება, რომელიც უზრუნველყოფს, პროგრამაში ჩართული კომპანიების ეტაპობრივ განვითარებას პროდუქციისა და სერვისის ექსპორტის განხორციელების კუთხით.
- ✓ გაძლიერდება უცხოური ინვესტიციების მოზიდვისა და ხელშეწყობის პლატფორმა. საქართველოს მთავრობა ფოკუსირებული იქნება ხარისხიანი ინვესტიციების მოზიდვაზე, რაც შექმნის ქვეყანაში ახალი ეკონომიკური მიმართულებების განვითარების საფუძველს, ხელს შეუწყობს ცოდნის ტრანსფერს და მაღალი ხარისხის სამუშაო ადგილების შექმნას. ამ მიმართულებით:
    - ➢ 2024 წელს დასრულდება „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს ახალი ინვესტიციების მოზიდვის სტრატეგიის შემუშავება, რომელიც განსაზღვრავს პრიორიტეტებს და აქტივობებს მომდევნო 5 წლის განმავლობაში.
    - ➢ გააქტიურდება და გაფართოვდება პროგრამა, რომელიც გულისხმობს საზღვარგარეთ წარმომადგენლობითი კომპანიების ჩართულობას საქართველოში ინვესტიციების მოზიდვის კუთხით.
    - ➢ გაგრძელდება აქტივობები, რომელიც გულისხმობს ქვეყანაში საინვესტიციო კონსულტანტების და სკაუტების მასპინძლობას. ასევე, ექსპერტებთან და სექტორში გავლენიან პირებთან თანამშრომლობის ინიციატივები, რომ მოხდეს საერთაშორისო დონეზე საქართველოს საინვესტიციო შეთავაზების მიმართ ნდობის გაზრდა.
- ✓ დამატებით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით, იგეგმება პარტნიორ ქვეყნებთან (კანადა, უნგრეთი, კორეის რესპუბლიკა) ინვესტიციების ორმხრივი დაცვისა და წახალისების შესახებ შეთანხმებებზე მოლაპარაკებების დასრულება და შესაბამისი შეთანხმებების გაფორმება.

- ✓ ასევე, დაგეგმილია „საქართველოში ინვესტიციების დაცვისა და ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შემუშავება.
- ✓ გაგრძელდება ინოვაციური და მაღალტექნოლოგიური სტარტაპების საინვესტიციო პროექტების მხარდაჭერა და სამეწარმეო პოტენციალის ზრდის ხელშეწყობა, მათ შორის:
    - ➢ სტარტაპ ეკოსისტემის გაძლიერების ხელშესაწყობად, გაგრძელდება თანადაფინანსების საგრანტო პროგრამის განხორციელება, რომლის ფარგლებშიც, 2024 წელს დაფინანსდება 40 სტარტაპი 150 000 ლარიანი გრანტით.
    - ➢ ასევე, რეგიონებში ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება რეგიონული საგრანტო პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც დაფინანსდება 40 მდე სტარტაპი 25 000 ლარიანი გრანტით.
    - ➢ 500 Global-ის აქსელერაციის პროგრამის ფარგლებში, 2024 წელს 30 ადგილობრივი და საერთაშორისო სტარტაპი გაივლის ინტენსიურ სამთვიან აქსელერაციის კურსს, რომელიც დაეხმარება მათ საერთაშორისო ბაზარზე მასშტაბირებადი პროდუქტის გატანაში, გაუწევს სტარტაპებს მენტორინგს და გაუზიარებს რელევანტურ ცოდნას.
- ✓ გაფართოვდება ტექნოპარკების ქსელი საქართველოში და აქტიურად გაგრძელდება ყველა ტექნოპარკში ინოვაციური და ტექნოლოგიური მეწარმეობის განვითარებისა და განათლების ხელშეწმყობი პროექტების განხორციელება.
    - ➢ გაგრძელდება საქართველოს რეგიონებში ინოვაციური და სამეწარმეო ეკოსისტემის განვითარება შესაბამისი ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფით. ამისთვის, დაგეგმილია სენაკის და ქუთაისის ტექნოპარკის გახსნა, რომელიც ხელს შეუწყობს ინოვაციური სერვისების მიწოდებასა და ადგილობრივ მოსახლეობაში ტექნოლოგიური და სამეწარმეო ცნობიერების ამაღლებას.
    - ➢ არსებულ ტექნოპარკებში კი აქტიურად გაგრძელდება სხვადასხვა ტიპის ღონისძიების განხორციელება, რომლებიც ხელს შეუწყობს დაინტერესებული პირების ტექნოლოგიებთან შეუზღუდავ წვდომას და მათი ტექნოლოგიური და სამეწარმეო უნარების გაძლიერებას.
    - ➢ 2024 წელს, საქართველოს ყველა ტექნოპარკის ბაზაზე ჩატარდება სულ მცირე 300 ღონისძიება, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებს არანაკლებ 4 500 ბენეფიციარი.
    - ➢ ასევე გაგრძელდება პრე-აქსელერაციის პროგრამა, რომელიც ჩატარდება საქართველოს ყველა რეგიონში და ხელს შეუწყობს ადგილობრივ მოსახლეობას ინოვაციური ბიზნეს იდეების დახვეწასა და რეგიონული საგრანტო პროგრამისთვის მომზადებაში.
- ✓ ტექნოლოგიების გადაცემის პროგრამის მეშვეობით საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს ტექნოლოგიური ტრანსფერის პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება მუშაობა ისეთი სამეცნიერო პროექტების შესარჩევად, რომელთაც აქვთ ტექნოლოგიური მზაობა და კომერციალიზაციის პოტენციალი. სამეცნიერო პროექტების კონკურსის წარმატებულ განმცხადებლებთან 2024 წელს დაიწყება ინტენსიური მუშაობა შერჩეული პროექტების საერთაშორისო კომერციალიზაციის მიმართულებით.
- ✓ ეკონომიკის მდგრადი განვითარების პროცესში მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა სივრცით განვითარებას. 2024 წლის განმავლობაში, 10-ზე მეტ ტერიტორიულ ერთეულში დაიწყება სივრცითი და ურბანული განვითარების გეგმების შემუშავება

და ასევე, გაგრძელდება მუშაობა 2023 წელს დაწყებულ განვითარების გეგმებზე.

ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის უზრუნველყოფის, დასაქმების ზრდისა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ამაღლების თვალსაზრისით გადამწყვეტი მნიშვნელობა ექნება ბიზნესის, მათ შორის, მცირე და საშუალო მეწარმეობის მხარდაჭერას. ამ მიმართულებით განხორციელდება შემდგომი ღონისძიებები:

- ✓ მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების შემდგომი ხელშეწყობისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის დანერგვის მიზნით, გაგრძელდება
- ✓ „ევროპის მცირე ბიზნესის აქტის“ უმთავრეს პრინციპებზე დაფუძნებით შემუშავებული და საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული, რიგით მეორე,
- ✓ „2021-2025 წლების საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიის“ და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული აქტივობების განხორციელება.
- ✓ მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით, „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში გაგრძელდება და გაფართოვდება სახელმწიფო ფინანსური მხარდაჭერის პროგრამები, მათ შორის:
    - ➢ გაგრძელდება მხარდაჭერა საკრედიტო საგარანტიო სქემის ფარგლებში და 2024 წლის განმავლობაში, სქემით ისარგებლებს დამატებით 250 პროექტი, სადაც დაგეგმილია 200 მილიონ ლარამდე ინვესტიციის განხორციელება.
    - ➢ სესხის პროცენტის სუბსიდირების პროგრამის ფარგლებში 2024 წელს დაგეგმილია 400-ზე მეტი ახალი პროექტის მხარდაჭერა, რის შედეგადაც მოხდება 500 მილიონ ლარამდე სესხის და 700 მილიონ ლარამდე ინვესტიციის მობილიზება.
    - ➢ მიკრო და მცირეო მეწარმეობის კონკურენტუნარიანობის ხელშეწყობის კუთხით, 2024 წელს დაგეგმილია ახალი პროგრამის ამოქმედება, რომელიც მიკროსესხების მხარდაჭერას ეხება. აღნიშნული ინიციატივა გულისხმობს მიკრო ბიზნესებისთვის 50 000 ლარამდე სესხების ხელშეწყობას, რათა მათ საკუთარი წარმოების გაფართოება/განვითარება შეძლონ. პროგრამის ფარგლებში, 2024 წელს დაგეგმილია 500-მდე მეწარმის მხარდაჭერა.
- ✓ ცოდნის, კომპეტენციების და ინფორმაციის მიმართულებით მცირე და საშუალო ბიზნესის წინაშე არსებული გამოწვევების საპასუხოდ, 2023 წელს საქართველოს მთავრობამ დაიწყო რეგიონული საკონსულტაციო ცენტრების ქსელის განვითარება. პირველი ცენტრი უკვე გაიხსნა ზუგდიდში და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მეწარმეებს ემსახურება. 2024 წელს კიდევ ხუთ რეგიონში იგეგმება საკონსულტაციო ცენტრების გახსნა. საკონსულტაციო ცენტრის კონცეფცია ბრიტანულ Growth Hub-ის მოდელს ეფუძნება და მიზნად ისახავს მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეების ინფორმაციით უზრუნველყოფას, მათთვის საკონსულტაციო მომსახურების მიწოდებას და ტრენინგებისა და სემინარების შეთავაზებას.

2.4 ეკონომიკური შესაძლებლობების ეფექტიანი გამოყენება და სატრანზიტო ჰაბის პოტენციალის ათვისება

ეკონომიკური შესაძლებლობების ეფექტიანი გამოყენების პროცესში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ევროპასა და საქართველოს შორის ეკონომიკური ურთიერთობების კიდევ უფრო გაძლიერებას და საქართველოს როლის გაზრდას ევროპისა და აზიის

კონტინენტზე სანდო და უსაფრთხო მიწოდების ჯაჭვების განვითარებისა და ენერგო უსაფრთხოების მიღწევის მიმართულებით.

საქართველოს მთავრობის მიზანია ხელი შეუწყოს იმ რეალური პოტენციალის ათვისებას, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის გარდაქმნას რეგიონში მრავალგანზომილებიან ეკონომიკურ და ლოგისტიკურ ჰაბად.

საქართველოს, როგორც რეგიონული ჰაბის, პოტენციალის რეალიზებისთვის მნიშვნელოვანია ქვეყნის ინფრასტრუქტურული, სატრანსპორტო, ლოგისტიკური, საკომუნიკაციო, ენერგეტიკული, ტექნოლოგიური, საგანმანათლებლო და საფინანსო ჰაბის სისტემების განვითარება. სხვა უპირატესობებთან ერთად, ეს არის ევროკავშირის ბაზართან ქვეყნის დაახლოების პრაქტიკული საშუალება და ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების პოტენციალის ათვისების შესაძლებლობა.

შესაბამისად, მნიშვნელოვანია მუშაობა როგორც ქვეყნის ძირითადი ინფრასტრუქტურის სწრაფი განვითარების, ისე სატრანსპორტო დერეფნების შემდგომი განვითარებისთვის. ამ მხრივ, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის პროექტი. 2024 წელს შეირჩევა ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის პროექტზე კერძო პარტნიორი და ასევე იგეგმება საზღვაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობის დაწყება. გაგრძელდება მუშაობა ტრანს-ევროპულ სატრანსპორტო ქსელში (TEN-T) ქვეყნის სატრანსპორტო სისტემების ინტეგრაციაზე, აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნების TEN- T-ის საინვესტიციო გეგმის შესრულების გზით. ასევე, გაგრძელდება მუშაობა თანამედროვე ლოგისტიკური ცენტრების განვითარების მიზნით. კერძოდ, 2024 წელს განახლდება თბილისის ლოგისტიკური ცენტრის პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთება.

2024 წელს დასრულდება რკინიგზის მოდერნიზაციის და ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის პროექტები. აღნიშნული მნიშვნელოვნად შეამცირებს აზიასა და ევროპას შორის ტვირთების გადაზიდვისთვის საჭირო დროს, რაც ქვეყნის გავლით დამატებითი ტვირთნაკადების მოზიდვის წინაპირობაა. სატრანზიტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად გაგრძელდება საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაცია და რეგიონული თანამშრომლობის გაღრმავება. პარტნიორ ქვეყნებთან ერთად, იგეგმება მუშაობა საქართველოზე გამავალი სატრანზიტო დერეფნის გაციფრულების მიმართულებით, სატრანზიტო დერეფანში ლოგისტიკის ციფრული პლატფორმის ფორმირების გზით, რაც გაზრდის ქვეყანაში სატვირთო გადაზიდვების ეფექტიანობას და უზრუნველყოფს მის მდგრადობას.

ამასთან, მიმდინარეობს ჩქაროსნული სარკინიგზო მომსახურების განვითარების შესახებ კვლევა, რომლის ფარგლებშიც იგეგმება საქართველოს სარკინიგზო სისტემის არსებული მდგომარეობის შეფასება, ბაზრის ანალიზის მომზადება სამგზავრო და სატვირთო სარკინიგზო მომსახურებაზე მოთხოვნის შესაფასებლად და სარკინიგზო ქსელის გეგმის შედგენა ჩქაროსნული სარკინიგზო მიმოსვლის განვითარების მიზნით.

სატრანსპორტო დერეფნების მდგრადობისა და ეფექტური ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად საქართველო აქტიურად გააგრძელებს მონაწილეობას ევროპასა და აზიას შორის სხვადასხვა სატრანზიტო მარშრუტებში ჩართულობით. მათ შორის TRACECA-ს, შუა დერეფნის და შავი ზღვა-კასპიის ზღვის დერეფანში.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროში გაგრძელდება „ღია ცის“ პოლიტიკის გატარება, რაც უზრუნველყოფს ახალი ავიაკომპანიების შემოსვლას ქართულ ბაზარზე და ახალი პირდაპირი ავიამიმართულებების განვითარებას. ამასთან, გაგრძელდება

დაბალბიუჯეტიანი ავიაკომპანიების ქართულ ბაზარზე შემოსვლის ხელშეწყობის პოლიტიკა.

ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის გათვალისწინებით, რომელიც საქართველოსა და შავი ზღვის ქვეყნებს შორის საბორნე და საკონტეინერო მიმოსვლის განვითარების მიზნით ჩატარდა, განხორციელდება შავ ზღვაზე ევროპის ქვეყნებთან საბორნე/ფიდერული მიმოსვლის ხელშეწყობისა და განვითარების ღონისძიებები.

ზემოაღნიშნულის გარდა, მნიშვნელოვანია საქართველოს გავლით ენერგოდერეფნებისა და საკომუნიკაციო დერეფნების განვითარება, რაც ასევე ხელს შეუწყობს ევროკავშირთან დაკავშირებადობის გაუმჯობესებას.

საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს იმ შესაძლებლობების გამოყენებას, რაც დაკავშირებულია მის გაზრდილ როლთან, რომელიც მას შეუძლია შეასრულოს ევროკავშირში ენერგო უსაფრთხოების ხელშეწყობისა და ენერგო რესურსების დივერსიფიკაციის მიმართულებით. აღნიშნული კუთხით საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ფართომასშტაბიან ინფრასტრუქტურულ პროექტებსა და რეფორმებს, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის აღნიშნული ეკონომიკური ფუნქციების განვითარებას. განსაკუთრებული ძალისხმევა იქნება მიმართული შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტის მიმართულებით, რომელიც ხელს შეუწყობს, რომ საქართველომ გააძლიეროს მისი როლი, როგორც ევროკავშირის საიმედო ენერგეტიკულმა და სატრანზიტო პარტნიორმა და მწვანე ენერგიის მიმწოდებელმა ქვეყანამ.

საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისებისათვის გაგრძელდება მუშაობა ციფრული კორიდორის (ჰაბი) განვითარების მიმართულებით, რაც გულისხმობს ერთი მხრივ შავი ზღვის გავლით ოპტიკურბოჭკოვან კავშირს, ხოლო, მეორეს მხრივ საქართველოში, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი რეგიონული „დატა ცენტების“ ფორმირებას.

2.5. ენერგეტიკის განვითარება და ენერგოუსაფრთხოების ხელშეწყობა

მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკა მიზნად ისახავს ენერგოდამოუკიდებლობისა და ენერგოუსაფრთხოების ზრდას, ასევე შიდა რესურსების მაქსიმალურ ათვისებას, რაც, თავის მხრივ, დარგის მდგრადი განვითარების პრინციპების დაცვას ეფუძნება.

საქართველოს ენერგეტიკული პოტენციალის ოპტიმალურად ათვისებისა და ენერგოუსაფრთხოების გაძლიერების მიზნით, გაგრძელდება ენერგეტიკის სფეროს ფართომასშტაბიანი რეფორმა. მათ შორის:

- ✓ დარგში თავისუფალი საბაზრო ურთიერთობების გაძლიერების მიზნით, ენერგიის გადაცემისა და განაწილების საქმიანობა გაიმიჯნება ენერგიის გენერაციის, ვაჭრობისა და მიწოდების საქმიანობისგან.
- ✓ ამოქმედდება საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა, რომელიც უზრუნველყოფს ენერგეტიკულ ბაზარზე კონკურენტული და ღია ბაზრის პრინციპების დანერგვას.
- ✓ ეტაპობრივად მოხდება მსხვილი მომხმარებლების ბაზარზე გაყვანა, მათი მოხმარების სიდიდისა და ძაბვის მიხედვით. პარალელურად, განხორციელდება შესაბამისი რეგულირებული სადგურების ეტაპობრივი დერეგულირება სიმძლავრეების მიხედვით.

გაგრძელდება მთელი რიგი რეფორმები, რომელიც ხელს შეუწყობს ენერგეტიკული სექტორის შემდგომ განვითარებას, სექტორის სტრუქტურულ გაუმჯობესებას და განახლებადი ენერგიების პოტენციალის გამოყენებას:

- ✓ 2024 წელს მოხდება შესაბამისი კანონქვემდებარე აქტების დამტკიცება „ენერგოეფექტურობის შესახებ“, „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ“ და „განახლებადი წყაროებიდან ენერგიის წარმოებისა და გამოყენების წახალისების შესახებ“, კანონების შესაბამისად, რომელიც ხელს შეუწყობს ენერგოეფექტურობის სტანდარტების დანერგვას, ენერგოეფექტურობის სერტიფიცირების სისტემის შექმნას, ბაზარზე პროფესიონალი კადრების გაჩენას, განახლებადი ენერგიის გაერთიანებებისა და თვითმომხმარებელების ჩამოყალიბებას და ბიოსაწვავის საკანონმდებლო ჩარჩოს რეგულირებას და ა.შ.
- ✓ 2024 წლის განმავლობაში, მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით მომზადდება მწვანე ზრდის სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა.
- ✓ 2024 წელს განხორციელდება მწვანე წყალბადის საპილოტე პროექტი, რომელიც ხელს შეუწყობს ამ მიმართულებით საქართველოში არსებული პოტენციალის შესწავლას.
- ✓ საქართველოს მთავრობის მიერ ენერგეტიკის სექტორში დაგეგმილი რეფორმების მხარდაჭერა 2024 წელს გაგრძელდება ახალი, ევროპის მწვანე შეთანხმებიდან (European Green Deal) გამომდინარე შექმნილი პროგრამით (“PBL 2.0“, ანუ „საქართველოს მწვანე შეთანხმება“), რომელიც უკვე ორიენტირებულია, როგორც ენერგეტიკული, ისე კლიმატის და გარემოსდაცვითი სექტორების პოლიტიკის რეფორმებზე მწვანე მიზნების მისაღწევად.

გარდა ამისა, საქართველოს ენერგეტიკული პოტენციალის ოპტიმალური ათვისებისა და ენერგოუსაფრთხოების გაძლიერების მიზნით, მომდევნო წლებში გადაიდგმება შემდეგი ნაბიჯები:

- ✓ გაგრძელდება ენერგიის განახლებადი წყაროების განვითარებისა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა. განახლებადი ენერგიების მხარდაჭერის ახალი სქემის ფარგლებში, 2024 წლის თებერვალში დასრულდება სიმძლავრის მეორე აუქციონი 800 მგვტ სიმძლავრისათვის. ასევე, დაგეგმილია მესამე აუქციონიც. გაგრძელდება მიმდინარე განახლებადი ენერგიის პროექტები. 2024 წელს დასრულდება დამატებით 12 ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა, ჯამური დადგმული სიმძლავრით 157 მგვტ.
- ✓ გარდაბნის მუნიციპალიტეტში იგეგმება 350-430 მეგავატიანი კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის პროექტში კერძო ინვესტიციების/ინვესტორების მოზიდვა, შემდგომი ყველა შესაბამისი ღონისძიების (დაპროექტება, მშენებლობა, ოპერირება) უზრუნველყოფის მიზნით.
- ✓ ელექტროენერგიის მიწოდების უსაფრთხოების და გადამცემი ქსელის გაძლიერების მიზნით, საქართველოში დამატებით 1000 კმ-ზე მეტი ელექტროგადამცემი ხაზები აშენდება, მათ შორის, განმტკიცდება და გაძლიერდება მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზები.
- ✓ აქტიურ ფაზაშია შავი ზღვის წყალქვეშა ელექტროგადამცემი კაბელის პროექტი. ამჟამად მიმდინარეობს მუშაობა პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკურ დასაბუთებაზე, რომელიც 2024 წლის ივლისისათვის დასრულდება. პარალელურად, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ მუშაობს პროექტისთვის საჭირო გარემოს და სოციალური ზემოქმედების, ასევე, ზღვის ფსკერის გეოტექნიკური და გეოფიზიკური კვლევების ანგარიშის ჩასატარებლად მომსახურების შესყიდვაზე.
- ✓ მოსახლეობის ენერგორესურსებზე წვდომისა და მიწოდების საიმედოობის უზრუნველყოფის მიზნით, გრძელდება რეგიონების გაზიფიცირების პროექტი. 2024 წელს ბუნებრივი გაზის მიწოდების ქსელი აშენდება 134 დასახლებული პუნქტისათვის.

2.6. ტრანსპორტი და ლოგისტიკა

ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის ეფექტიანი რეალიზების მიზნით, საკვანძო ინფრასტრუქტურის შექმნის პარალელურად, გაგრძელდება შესაბამისი სატრანსპორტო პოლიტიკის გატარება.

დაგეგმილია თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის პროექტის განვითარება, რომელიც ასევე იქნება ტრანზიტულ-ლოგისტიკური ცენტრი მაღალი დონის სამგზავრო და სატვირთო ტერმინალებით. ამ მიზნის მისაღწევად, შეფასდება დედაქალაქის მთავარი აეროპორტის განვითარების სწორი გეგმა, რომელიც მოიცავს სხვადასხვა ტექნიკურ კვლევებსა და შეფასებებზე დაყრდნობით თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის შემდგომი განვითარებისა თუ ვაზიანში ახალი აეროპორტის მშენებლობის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღებას. პირველადი შეფასებით, ვაზიანის აეროპორტის მშენებლობის შემთხვევაში, დედაქალაქს ექნება შესაძლებლობა მიიღოს 18 მილიონზე მეტი მგზავრი.

2024 წელს დასრულდება ქუთაისის აეროპორტის გენერალური განვითარების გეგმის შემუშავება და ასევე დაიწყება ინფრასტრუქტურული პროექტები ასაფრენ-დასაფრენი ზოლისა და საჰაერო ხომალდების ბაქანის გამტარუნარიანობის გასაზრდელად. ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში აშენდება მცირე ზომის სატვირთო ტერმინალი რეგიონში არსებული საჰაერო სატვირთო პოტენციალის ათვისების მიზნით.

რეგიონებს შორის მობილობის ზრდის ხელშეწყობისათვის, ადგილობრივი მოსახლეობის, ისევე როგორც შიდა და საერთაშორისო მოგზაურებისთვის სწრაფ და ხელმისაწვდომ ფასად გადაადგილების უზრუნველყოფის მიზნით, სახელმწიფო განაგრძობს შიდა ფრენების სტიმულირებას და შიდა აეროპორტების მშენებლობასა და განვითარებას. კერძოდ, 2024 წელს დაგეგმილია თელავის აეროპორტის მშენებლობა და სრული მოდერნიზაცია, ასევე მესტიის აეროპორტის ახალი ტერმინალის პროექტირება და მშენებლობა.

ამასთან, აჭარის რეგიონში მზარდი ტურისტული ნაკადების მისაღებად, 2024 წელს შეფასდება ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტის გამტარუნარიანობა მისი შემდგომი გაფართოების შესაძლებლობის განსაზღვრის მიზნით.

არსებული პროგნოზების გათვალისწინებით 2024 წელს საქართველოს აეროპორტები მოემსახურება 6.8 მილიონამდე მგზავრს (14%-იანი ზრდა 2023 წლის მგზავრთნაკადთან შედარებით), რაც განპირობებულია საქართველოს ტურისტული პოტენციალის განვითარებითა და ავიაკომპანიებთან პროაქტიული თანამშრომლობით არსებული ოპერირების გაზრდის, საქართველოს ავიაბაზარზე შემოსვლისა და ახალი მიმართულებებით ოპერირების დაწყებით.

საგზაო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის ერთ- ერთ მთავარ პრიორიტეტს. ამ მიმართულებით, დამტკიცდა 2022–2025 წლების საგზაო უსაფრთხოების ეროვნული სტრატეგია, რომლის ფარგლებშიც განხორციელდა და განხორციელდება მნიშვნელოვანი აქტივობები და ღონისძიებები საქართველოს გზებზე დაღუპულთა და დაშავებულთა რაოდენობის შემცირების მიზნით. ამასთან, უფრო მეტად გააქტიურდება საგზაო უსაფრთხოების მიმართულებით საერთაშორისო დახმარების ინსტრუმენტების გამოყენება, მათ შორის, ევროკავშირთან და აღმოსავლეთ პარტნიორობასთან თანამშრომლობის ფორმატში.

ზემოაღნიშნულის გარდა, ქვეყნის სატრანსპორტო და ლოგისტიკური ფუნქციის სრულყოფის მიზნით, იგეგმება შემდეგი ღონისძიებების გატარება:

- ✓ სახმელეთო ტრანსპორტის კუთხით, გაგრძელდება მუშაობა სერვისებისთვის ერთიანი ელექტრონული/ციფრული პლატფორმის განვითარების მიმართულებით, რომლითაც ისარგებლებს საერთაშორისო გადაზიდვების (სატვირთო, სამგზავრო) სფეროში ჩართული სექტორი. პროგრამა უზრუნველყოფს მომხმარებლის დროის დაზოგვას და გააუმჯობესებს კოორდინაციას.
- ✓ 2023 წლის ბოლოს მიღებული საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად, საქართველოში დაიწყო მგზავრთა საქალაქთაშორისო გადაყვანების სფეროსა და ავტოსადგურების რეფორმირება. აღნიშნული რეფორმა ეტაპობრივად განხორციელდება.
- ✓ გაგრძელდება სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) სტანდარტებისა და რეკომენდებული პრაქტიკის, ასევე ევროკავშირთან ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული ევროპული რეგულაციების დანერგვა.
- ✓ საქართველოს ნავსადგურებში საპილოტე რეჟიმში მიმდინარეობს საზღვაო „ერთი ფანჯრის“ სისტემის აქტიური დანერგვა/გაუმჯობესება და სისტემის სრულყოფისთვის სხვადასხვა მოდულების ჩაშენება. შემუშავებულია „საზღვაო ერთი ფანჯრის“ სისტემის ფუნქციონირებისთვის შესაბამისი ნორმატიული აქტების პროექტები. სისტემის სრულფასოვანი ოპერირების დაწყება 2024 წლის ბოლო კვარტლისთვის იგეგმება. პარალელურად, მიმდინარეობს ნავსადგურების გაერთიანების სისტემის (PCS) იმპლემენტაციის პროცესი.
- ✓ განხორციელდა შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის 2006 წლის 23 თებერვლის „საზღვაო შრომის საერთაშორისო კონვენციის“ რატიფიცირება (Maritime Labour Convention 2006) და დამტკიცდა თანმდევი ნორმატიული აქტები. შესაბამისად, განხორციელდება მათი იმპლემენტაცია.
- ✓ დამტკიცდა საზღვაო ტრანსპორტის სტრატეგიული განვითარების კონცეფცია. კონცეფციაში წარმოდგენილი პრიორიტეტების შესაბამისად, განხორციელდება საზღვაო უმაღლესი და პროფესიული განათლების, საზღვაო და მომიჯნავე სექტორების კვლევითი დარგის განვითარების ხელშეწყობა და ასევე საზღვაო ტრანსპორტის დარგსა და საზღვაო ინფრასტრუქტურაში ინვესტიციების მოზიდვა.
- ✓ სარკინიგზო გადაზიდვების უსაფრთხოებისა და ეფექტიანობის ამაღლებისათვის, გაგრძელდება სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგის რეფორმირება და დაახლოება ევროკავშირის კანონმდებლობასა და პრაქტიკასთან, მათ შორის, ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების ინსტრუმენტების გამოყენებით.
- ✓ სარკინიგზო ტრანსპორტით გადაზიდვების წილის გასაზრდელად, ასევე, საგზაო ინფრასტრუქტურის ცვეთისა და გადატვირთვის შესამცირებლად, გაგრძელდება მუშაობა საკონტრეილერო გადაზიდვების განვითარების კუთხით. ამ მხრივ, 2024 წელს იგეგმება საქართველოსა და აზერბაიჯანში საკონტრეილერო (სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საშუალებებისა და მისაბმელების ტრანსპორტირება სპეციალიზირებული სარკინიგზო პლატფორმების გამოყენებით) გადაზიდვების განვითარების შესახებ ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების მომზადება.

2.7. კავშირგაბმულობა და საინფორმაციო ტექნოლოგიები

საქართველოს მთავრობის მიერ ბოლო წლებში მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების განვითარების მიმართულებით. საქართველოს მთავრობა ამ მიმართულებით გააგრძელებს აქტიურ და თანმიმდევრულ პოლიტიკას, კერძოდ, განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ გაგრძელდება სახელმწიფო ინტერნეტიზაციის პროექტი, რომლის ფარგლებში სულ აშენდება 5 000 კმ ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურა და 1000-მდე სოფელს ექნება მაღალი ხარისხისა და სიჩქარის ფართოზოლოვანი ინტერნეტის სერვისებზე წვდომის შესაძლებლობა.
- ✓ იმისათვის რომ მოსახლეობამ მაქსიმალურად ისარგებლოს სახელმწიფო ინტერნეტიზაციის ფარგლებში უზრუნველყოფილი ინტერნეტთან წვდომის შესაძლებლობით, ევროკავშირის პროექტის EU4Digital II ფაზის ფარგლებში განხორციელდება „ბოლო მილის“ კავშირის განვითარების აქტივობები, კერძოდ, განისაზღვრება კონკრეტული პოლიტიკის, სამართლებრივი, მარეგულირებელი და სხვა ზომები.
- ✓ განხორციელდება ფართოზოლოვანი ინტერნეტ ინფრასტრუქტურის, მათ შორის 5G ქსელების განვითარებისთვის და მშენებლობისათვის ნებართვების გამარტივების საკითხებზე მუშაობა.
- ✓ ციფრული ინკლუზიის უზრუნველყოფისთვის, გაგრძელდება ქვეყნის მასშტაბით ტრენინგისა და შესაძლებლობების განვითარების პროგრამები, მათ შორის ქალებისთვის, ეთნიკური უმცირესობებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის.
- ✓ დამტკიცდება ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების განვითარების ეროვნული სტრატეგია, რითიც განისაზღვრება ციფრული ეკონომიკის განვითარების სამომავლო მიმართულებები და ქვეყანაში ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების კოორდინაციის მექანიზმები.
- ✓ ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულებებით, კერძო-საჯარო პარტნიორობის ფორმატში, გაგრძელდება სასწავლო პლატფორმის - Do IT in Georgia ბაზაზე, პირებისთვის სასწავლო კურსების შეთავაზება და მოწინავე IT პროფესიებში კადრების გადამზადება, რომლის ფარგლებშიც ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულებებით (პროგრამირება, დიზაინი და მართვა), 2024 წელს, ჯამურად 2000 აპლიკანტი ჩაირიცხება და მათზე გაიცემა სასწავლო გრანტი.
- ✓ გაგრძელდება ევროკავშირის ციფრულ ერთიან ბაზართან საქართველოს ინტეგრაცია და ციფრული ბაზრის რეგულაციების ჰარმონიზებაზე მუშაობა.
- ✓ საქართველოს მთავრობა აქტიურად მუშაობს ევროკავშირის ერთიან როუმინგულ სივრცეში საქართველოს ინტეგრირებისთვის, რაც მოსახლეობას საშუალებას მისცემს ევროკავშირის ტერიტორიაზე მოგზაურობისას ისარგებლოს როუმინგის ხელმისაწვდომი ტარიფებით.

2.8. ტურიზმის განვითარება

ტურიზმის განვითარების სწორი და ეფექტიანი სტრატეგიის და სამოქმედო გეგმის გატარების შედეგად, რომელიც ეფუძნება ტურისტული პროდუქტებისა და ბაზრების დივერსიფიკაციას, ქვეყნის პოზიციონირებას ეფექტური მარკეტინგული კამპანიების მეშვეობით და ინდუსტრიის თანმიმდევრულ მხარდაჭერას, ქვეყანაში სახეზეა ტურიზმის სექტორის დინამიური განვითარება. წარმოდგენილი კომპლექსური ინიციატივების ეფექტიანობა ნათლად აისახება საქართველოს მიერ მიღწეულ შედეგებზე, კერძოდ:

2023 წელს საქართველომ ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლების კუთხით უპრეცედენტოდ რეკორდულ მაჩვენებლებს მიაღწია, როდესაც, პირველად ისტორიაში, ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 4.1 მილიარდ აშშ დოლარი შეადგინა, რითაც 26.2%-ით გადააჭარბა პანდემიანმდელ მაჩვენებელს. საქართველოს მთავრობის პროგნოზით, 2024 წელს ქვეყანა მიაღწევს კიდევ უფრო შთამბეჭდავ გაუმჯობესებას და გაიზრდება ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები.

აღნიშნული პოზიტიური დინამიკის გაძლიერების მიზნით, გაგრძელდება დარგის განვითარებაზე მიმართული ქმედებების განხორციელება, რაც მოიცავს კონკურენტუნარიანი ტურისტული პროდუქტისა და შეთავაზებების შემუშავებას, ამავდროულად, მიზნობრივ ბაზრებზე თანმიმდევრული მარკეტინგული აქტივობების განხორციელებას, რომლებიც ორიენტირებულია არა მხოლოდ საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის ზოგად პოპულარიზაციაზე, არამედ კონკრეტული მიზნობრივი აუდიტორიისთვის, მათ ინტერესზე მორგებული, კონკურენტუნარიანი და ავთენტური ტურისტული პროდუქტის შეთავაზებაზე.

საქართველოს ტურისტული პოტენციალის განვითარების მიზნით, განხორციელდება შემდეგი აქტივობები:

- ✓ 2024 წელს პირველად ქვეყნის ისტორიაში, საქართველო უმასპინძლებს მსოფლიო ტურიზმის დღეს, ასევე 2024 წელს საქართველოს საქმიანი ტურიზმის საერთაშორისო ფორუმზე - m&i Tbilisi 2024 - მასპინძლის სტატუსით წარდგება. ასევე, საქართველოში პირველად, წყალტუბოში ევროპის ისტორიულ თერმულ ქალაქთა ასოციაციის (EHTTA - ევროპის საბჭოს სერტიფიცირებული ასოციაცია და UNWTO აფილირებული წევრი) გენერალური ასამბლეა გაიმართება.
- ✓ საქართველოს ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაციისა და კერძო სექტორის ხელშეწყობის მიზნით, გაგრძელდება აქტიური მონაწილეობა წამყვან საერთაშორისო ტურისტულ გამოფენა-ბაზრობებში, თანამშრომლობა მსოფლიოში რეიტინგულ საერთაშორისო პლატფორმებთან, ტარგეტირებული კამპანიების განხორციელება და სხვადასხვა აქტივობები წამყვან საერთაშორისო მედია საშუალებებთან, რომლებიც ევროკავშირისა და სპარსეთის ყურის ქვეყნებთან ერთად მოიცავს ახალ სამიზნე ბაზრებს, როგორიცაა ინდოეთი, ჩინეთი, აშშ და სხვა ქვეყნები.
- ✓ 2023 წელს წარმატებულად ჩატარებულმა ჩემპიონატმა განაპირობა ის ფაქტი, რომ გუდაური და ბაკურიანი საერთაშორისო სათხილამურო ფედერაციის მუდმივ კალენდარში მოხვდა და საქართველო მსოფლიო თასის ეტაპებს ყოველწლიურად უმასპინძლებს, ხოლო 2024 წელს, კურორტ თეთნულდზე ფრირაიდის მსოფლიო ტური ჩატარდება.
- ✓ საქართველოში მთის კურორტების განვითარების მიზნით, 2024 წელს დაგეგმილია მესტიაში, ჰაწვალის მთაზე სრულიად ახალი, ჯამში 6 კმ-ნი სასრიალო ტრასების მშენებლობა/მოწყობა, რომელიც ზურულდის მთას დააკავშირებს დაბა მესტიასთან. ასევე დაგეგმილია სამთო-სათხილამურო კურორტ გუდაურში ახალი, 3 კმ-ნი ხელოვნური გათოვლიანების სისტემის მონტაჟი.
- ✓ კურორტების მდგრადი განვითარების, ინვესტიციების მოზიდვის, საერთაშორისო ბაზარზე სწორი პოზიციონირებისა და ქვეყნისთვის ეკონომიკური და სოციალური სარგებლის მქონე პროექტების განსაზღვრისთვის, მომზადდება ტექნიკურ-ეკონომიკური მიზანშეწონილობის კვლევები.
- ✓ მომსახურების სტანდარტების გაუმჯობესებისა და საერთაშორისო კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით, 2024 წელს შეიქმნება საკურორტო ინდუსტრიის მარეგულირებელი საკანონმდებლო ჩარჩო.

2.9 ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს, როგორც რეგიონული ჰაბის, პოტენციალის ათვისებისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება. ამ მიზნით:

- ✓ გაგრძელდება მაგისტრალური გზების მშენებლობა, მათ შორის, აღმოსავლეთ-

დასავლეთის ავტომაგისტრალის, კახეთის მაგისტრალისა და სხვა მიმართულებით. შედეგად, მოძრაობა გაიხსნება 90 კმ-ზე და აღნიშნული სამუშაოების დასრულების შემდგომ, თბილისი-ბათუმის მიმართულებით მგზავრობას დაახლოებით 3.5 საათი დასჭირდება.

- ✓ აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალის ფარგლებში, დასრულდება რიკოთის დარჩენილი მონაკვეთები, ბათუმის შემოვლითი გზის მშენებლობა და სხვა მონაკვეთები, რაც მნიშვნელოვნად უზრუნველყოფს მგზავრთა უსაფრთხო და კომფორტულ გადაადგილებას.
- ✓ 2024 წელს გაგრძელდება ქვეშეთი-კობის პროექტის განხორციელება, რომელიც საინჟინრო-ტექნოლოგიური თვალსაზრისით უპრეცედენტო პროექტია. სრულად გაიჭრება 9 კმ-იანი გვირაბი, რომელიც 15 მ დიამეტრის უწყვეტი საავტომობილო გვირაბია და რომლის მშენებლობაც კლდოვან ქანებში მიმდინარეობს. აღნიშნული პროექტისთვის სპეციალურად დამზადდა გვირაბგამყვანი საბურღი მანქანა TBM, რომლის საშუალებითაც ვიბრაცია დაყვანილია მინიმუმამდე. აღნიშნული უზრუნველყოფს უსაფრთხო სამშენებლო პროცესს და გარემოზე მინიმალურ ზემოქმედებას. ხსენებულ პროექტს ისტორიული მნიშვნელობა აქვს და წარმოადგენს კომპლექსურ პასუხს წლების განმავლობაში დაგროვილ გამოწვევებზე. დაიწყება მოსამზადებელი ღონისძიებები თბილისი-სადახლოსა და თბილისი-წითელი ხიდის პროექტების დასაწყებად.
- ✓ გაგრძელდება ჩქაროსნული მაგისტრალების მშენებლობის სამუშაოები კახეთის მიმართულებით, მათ შორის, დასრულდება თბილისი-საგარეჯოს 31 კმ, ბაკურციხე-წნორის 16.6 კმ მონაკვეთები და გაგრძელდება სამუშაოები საგარეჯო- ბადიაურის 17 კმ-იან მონაკვეთზე.
- ✓ გაგრძელდება და დასრულდება სამუშაოები არაერთი შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების მიმართულებით, მათ შორის, ხულო-ზარზმის გზაზე, სადაც უკვე დასრულებულია 17 კმ, ხოლო 2024 წელს გაგრძელდება და დასრულდება დანარჩენი მონაკვეთები.
- ✓ ხარაგაული-ფონა-ჩუმათელეთის 50 კმ-იან მონაკვეთთან დაკავშირებით, საიდანაც 25 კმ უკვე დასრულებულია, 2024 წელს დაიწყო და გაგრძელდება დარჩენილ 25 კმ-იანი მონაკვეთზე სამუშაოები.
- ✓ 2024 წელს გაგრძელდება შესაბამისი პროექტის განხორციელება თბილისი- რუსთავის 17 კმ-იანი მონაკვეთის დასასრულებლად, სადაც 13.5 კმ-ზე მოძრაობა უკვე გახსნილია.
- ✓ გაგრძელდება და 2024 წლიდან ეტაპობრივად დასრულდება ბაღდათი- აბასთუმნის, ასევე, გომბორის 33 კმ-იანი მონაკვეთისა და ომალოს მიმართულებით გზის პროექტები.
- ✓ შესაბამისად, ჯამურად, 2024 წელს განხორციელდება არანაკლებ 400 კმ საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია.
- ✓ გაგრძელდება საქართველოსა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკას შორის ახალი, ერთობლივი საბაჟო გამშვები პუნქტის მშენებლობასთან დაკავშირებით აქტიური მუშაობა. აღნიშნული ერთობლივი საბაჟო გამშვები პუნქტი ხელს შეუწყობს ქვეყნების სატრანზიტო და ლოგისტიკური შესაძლებლობების განვითარებას და კიდევ უფრო გააძლიერებს რეგიონის სატრანსპორტო და სავაჭრო კავშირებს.

უწყვეტი, ხარისხიანი სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით მოსახლეობის უზრუნველყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. ამ მიზნით, 2025 წლის ბოლოსთვის, მიმდინარე პროექტების დასრულების შედეგად, უწყვეტი წყალმომარაგებით უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს ყველა ქალაქი. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად, 2024 წელს სხვადასხვა ეტაპზე მყოფი პროექტები 20 ქალაქში განხორციელდება.

განხორციელებული პროექტების შედეგად, 2024 წლის ბოლოსთვის, 365 ათასი ბენეფიციარი ისარგებლებს გაუმჯობესებული წყალმომარაგებით, საიდანაც 130 ათას ადამიანს არასდროს ჰქონია წვდომა ცენტრალიზებულ წყალმომარაგებაზე.

წყალმომარაგებით უზრუნველყოფილი იქნება არაერთი დაბა და სოფელი, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს შესაბამისი დასახლების ტურისტული პოტენციალის განვითარებას. 2024 წელს წყალმომარაგების პროექტები მიმდინარეობს 100-ზე მეტ ლოკაციაზე, მათგან 30 ლოკაციაზე სამუშაოები ამავე წელს დასრულდება, მათ შორის, ქალაქ ვალეში, ყვარელსა და მარნეულში.

ამასთან, სოფლების წყალმომარაგებით უზრუნველსაყოფად, მომდევნო წლებში გაგრძელდება მუშაობა, რათა 2030 წლის ბოლოსთვის, სხვადასხვა ტიპის გადაწყვეტებით, მთელი ქვეყნის მოსახლეობის 100%-ს ჰქონდეს წვდომა სტანდარტების შესაბამის წყალზე.

ქვეყანაში ნარჩენების მართვა განხორციელდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად. ამ მიზნით, გაგრძელდება არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების მშენებლობა ქვემო ქართლის რეგიონის მუნიციპალიტეტებისთვის, ხოლო მშენებლობა დაიწყება სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონისთვის. აღნიშნული მიმართულებით გაგრძელდება მუშაობა სხვა რეგიონებშიც.

ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების მართვის სისტემის ეფექტიანი უზრუნველყოფისთვის, 2024 წელს დაიწყება 2 ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურის მშენებლობა, ხოლო სათბური აირების გამოყოფის შედეგად გარემოზე ზიანის შემცირების მიზნით, დაიხურება 1 ნაგავსაყრელი. შედეგად, 2024 წელს, ჯამში, დახურული იქნება 26 ნაგავსაყრელი. ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების მშენებლობის პარალელურად, გაგრძელდება ნაგავსაყრელების დახურვა.

საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან და მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების ფონდიდან სხვადასხვა პროექტებისა და სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის განსახორციელებლად, გაგრძელდება მუნიციპალიტეტების მხარდაჭერა ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიმართულებით.

პროგრამა „განახლებული რეგიონების“ ფარგლებში პირველი ეტაპით გათვალისწინებული პროექტები დასრულებულია ყველა მუნიციპალიტეტში. 2024 წელს დასრულდება პროექტის მე-2 ფაზის მიმდინარე პროექტები. ამასთან, გაგრძელდება ქალაქების და კურორტების განვითარების პროგრამის განხორციელება, სადაც პირველ ეტაპზე გათვალისწინებულია 10 მდებარეობა. პროექტი, მასშტაბიდან გამომდინარე, ეტაპებად განხორციელდება.

2024 წელს, ზემოაღნიშნული ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, 4 მილიარდ ლარამდე ინვესტირება განხორციელდება.

2.10 რეგიონული განვითარება

მომდევნო წლებში დაგეგმილია, ევროკავშირის კარგი პრაქტიკისა და შესაბამისი დაგეგმვისა და განვითარების პოლიტიკის ინსტრუმენტების გამოყენებით, ეფექტიანი რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, რომელიც ორიენტირებული იქნება სოციალურ-ეკონომიკურ-ტერიტორიულ გათანაბრებასა (ე.წ. კოჰეზია) და ტერიტორიული განვითარების მხარდაჭერაზე.

2020 – 2022 წლების საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის (PIRDP) წარმატებული განხორციელების კვალდაკვალ, 2024 წელს მიღებულ იქნება და შესაბამისად, დაიწყება შემდგომი 2024–2026 წლების ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების პროგრამის განხორციელება. პროგრამა დაეყრდნობა ტერიტორიაზე მორგებული მიდგომების დანერგვის შესაბამისი ინსტრუმენტის - ევროკავშირის კოჰეზიის (გათანაბრების) პრინციპებს. სოციალურ-ეკონომიკურ კომპონენტთან ერთად, პროგრამის განხორციელების ერთ-ერთი ამოცანა იქნება საქართველოს საჯარო ხელისუფლების ორგანოების მიერ ახალი უნარების შეძენა და ადმინისტრაციული შესაძლებლობების გაზრდა, რათა ქვეყანაში დაიწყოს ევროკავშირის რეგიონული პოლიტიკის პრაქტიკული განხორციელება.

რეგიონული პოლიტიკის განხორციელება შესაბამისი დაგეგმვისა და განვითარების პოლიტიკის ინსტრუმენტების გამოყენებით, უზრუნველყოფს, ერთი მხრივ, ევროკავშირის სტრუქტურული ფონდების ფინანსურ რესურსებზე ხელმისაწვდომობას, ხოლო, მეორე მხრივ, ქვეყნისა და მისი რეგიონების კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, დაბალანსებულ სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას და ქვეყნის მასშტაბით ცხოვრების დონის გაუმჯობესებას.

2024 წელს გაგრძელდება რეგიონული პოლიტიკის დაგეგმა-განხორციელების პროცესში ევროკავშირის კარგი პრაქტიკის გამოყენება, კერძოდ:

- ✓ ევროკავშირის პოლიტიკის განვითარების ერთ-ერთი პლატფორმის - „ჭკვიანი სპეციალიზაციის“ (Smart Specialization/S3) ეტაპობრივი დაგეგმვა და შემდგომი განხორციელება იმერეთში, როგორც საპილოტე რეგიონში;
- ✓ ევროპული ტერიტორიული ერთეულების ნომენკლატურა სტატისტიკისთვის (NUTS) კლასიფიკაციის სისტემასთან ეტაპობრივი დაახლოება.

მომდევნო წლების განმავლობაში ყურადღება დაეთმობა მაღალმთიანი დასახლებების მდგრად განვითარებას. გაგრძელდება მაღალმთიან დასახლებებში მცხოვრებთა სოციალური მხარდაჭერა და სახელმწიფო სერვისების განვითარება. დაგეგმილია მთაში ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელებისათვის საჭირო პირობების შექმნა/გაუმჯობესება და მაღალმთიანი რეგიონების საჭიროებებზე მორგებული საბაზისო ინფრასტრუქტურის მოწყობა/განვითარება.

2.11 სოფლის და სოფლის მეურნეობის განვითარება

სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკა მომავალ წლებში ხელს შეუწყობს დარგში არსებული პოტენციალის ეფექტიანად გამოყენებას, აგროსასურსათო სექტორში ღირებულებათა ჯაჭვის სრულყოფას, კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესებას, წარმოების თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და სტანდარტების დანერგვას, სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის ეფექტიანი სისტემების განვითარებას, ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესებას და სასოფლო-სამეურნეო მიწის მდგრადი მართვის განვითარებას.

საქართველოში სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების პოლიტიკის ევროპული მართვის სისტემის სტანდარტების დანერგვის მიზნით, გაგრძელდება ინსტიტუციური ცვლილებები, რაც უზრუნველყოფს შედეგზე ორიენტირებული მართვის ერთიანი მიდგომის დანერგვას, სოფლის განვითარების ევროპული მმართველობის პრინციპების შესაბამისად. რეფორმის განხორციელების შედეგად, ფერმერებისთვის და აგრობიზნესში ჩართული მეწარმეებისათვის ხელმისაწვდომი გახდება მეტი მხარდაჭერის მექანიზმი,

რომელიც ორიენტირებული იქნება დივერსიფიცირებაზე, ინკლუზიურობასა და ეფექტიანობაზე.

სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ერთიანი პოლიტიკის ფარგლებში, გაგრძელდება ყველა მნიშვნელოვანი მიმდინარე პროგრამა, ასევე, დაიწყება პრიორიტეტული მიმართულებების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება, კერძოდ:

- ✓ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის, ასევე, სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებელი და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოო პროცესების ხელშეწყობის მიზნით, ფიზიკური და იურიდიული პირების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა.
- ✓ ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების წარმოების ხელშეწყობა; გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების, სასოფლო- სამეურნეო ტექნიკის თანადაფინანსება; ბიოწარმოების ხელშეწყობა; საზღვაო და შიდა წყლებში აკვაკულტურის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა.
- ✓ განახლებული მსხვილფეხა მეცხოველეობის განვითარების სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში თანამედროვე სტანდარტების მსხვილფეხა მესაქონლეობის მიმართულების ფერმების ჩამოყალიბებას. ინიციატივა გათვლილია როგორც მსხვილ, ასევე, საშუალო და მცირე მეურნეობებზე და დაფარავს სანაშენე, მეხორცულ და მერძეულ მიმართულებებს.
- ✓ თხილის, როგორც ერთ-ერთი ძირითადი საექსპორტო პროდუქციის წარმოების მხარდაჭერა.;
- ✓ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარებისა და ხელშეწყობის პროგრამები.
- ✓ რისკების შემცირების მიზნით, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობით დაკავებული პირებისთვის აგროდაზღვევის პროგრამის განხორციელება.
- ✓ ახალი პროგრამები მაღალმთიან დასახლებებში სოფლის მეურნეობისა და სამეწარმეო საქმიანობის განვითარების მიმართულებით.
- ✓ საჭიროების მიხედვით, სასოფლო-სამეურნეო კულტურების რეალიზაციის ხელშეწყობა. ასევე, ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციისა და ცნობადობის ზრდის ღონისძიებები. ბაზრების დივერსიფიკაციის მიზნით, აქტიური მარკეტინგული კამპანიების განხორციელება. ქართული ღვინის წარდგენა მიზნობრივი ბაზრების მნიშვნელოვან საერთაშორისო გამოფენებზე აშშ-ში, ევროპისა და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის ქვეყნებში.
- ✓ ღვინისა და ალკოჰოლიანი სასმელების ხარისხის მონიტორინგი, რთველის ორგანიზებულად ჩატარება და მოსავლის დაბინავება.
- ✓ საერთაშორისო და ადგილობრივ ბაზარზე ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით, ტექნიკური დახმარება, რომელიც ითვალისწინებს სურსათის უვნებლობის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვას, ბრენდირებასა და პროდუქციის საბოლოო სასაქონლო სახის მისაცემად საჭირო აღჭურვილობის თანადაფინანსებას, ასევე, ფერმერთა და მეწარმეთა ცოდნის/ინფორმირებულობის ამაღლების უზრუნველყოფას.
- ✓ ცხოველების ჯანმრთელობის დაცვის, სხვადასხვა დაავადების გავრცელებისა და ფერმერებისთვის ეკონომიკური ზარალის თავიდან აცილების მიზნით, შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის ცხოველთა უფასო ვაქცინაცია.
- ✓ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების საშუალებების ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;
- ✓ ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისა და მოსავლიანობის გაზრდის ხელშემწყობი ღონისძიებები, მათ შორის სასოფლო-სამეურნეო მავნე ორგანიზმების წინააღმდეგ ბრძოლა.
- ✓ სურსათის უვნებლობის ხელშეწყობის მიზნით, სახელმწიფო კონტროლისა და

ლაბორატორიული შესაძლებლობების გაძლიერება, ასევე, კვლევის ახალი საერთაშორისო მეთოდების დანერგვა.

- ✓ ევროკავშირის საერთო აგრარული პოლიტიკით განსაზღვრული LEADER/CLLD მიდგომის შესაბამისად, შემუშავებული „თემზე დაფუძნებული ადგილობრივი მხარდაჭერის პროგრამის“ განხორციელება.
- ✓ სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების მიმართულებით საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება ევროკავშირის სტანდარტებთან, მათ შორის, • ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების გეგმით გათვალისწინებულ ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან დაახლოება სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და ფიტოსანიტარიის მიმართულებით. მიმდინარე ინსტიტუციური რეფორმების გაგრძელება სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების პოლიტიკის დაგეგმვის, განხორციელების გაუმჯობესების, ასევე, ევროკავშირის მოთხოვნებთან თავსებადობის მიმართულებით, რაც ევროპული ტიპის
- ✓ „გადამხდელი სააგენტოსა“ და „მმართველი ორგანოს“ ჩამოყალიბებასა და აკრედიტაციას ემსახურება.
- ✓ საერთაშორისო-საფინანსო ინსტიტუტებთან გაფორმებული ახალი შეთანხმებების საფუძველზე, მთელი რიგი სამელიორაციო სისტემების სრული მოდერნიზაცია, რაც 50 000 ჰა-ზე მეტ ფართობზე გაუმჯობესებს წყალუზრუნველყოფას, რომლითაც ისარგებლებს 70 000-ზე მეტი ბენეფიციარი; სულ მოზიდული თანხა ამ მიმართულებით შეადგენს 300 მლნ აშშ დოლარზე მეტს.
- ✓ საქართველოს მიწის პირველი ერთიანი ბალანსის შედგენა, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების აღრიცხვა და მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა.
- ✓ ნიადაგის ციფრული რუკების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა ფართო მომხმარებლისთვის, თესლისა და სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემის სრულ შესაბამისობაში მოყვანა საერთაშორისო და ევროპულ მოთხოვნებთან, კლიმატის ცვლილებისა და „მწვანე ეკონომიკის“ მოთხოვნებიდან გამომდინარე, სასოფლო-სამეურნეო და აგროსატყეო კულტურების ახალი სახეობებისა და ჯიშების კვლევა.

2.12 გარემოს დაცვა

ქვეყნის სწრაფი ეკონომიკური განვითარების პარალელურად გარემოს დაცვა, მისი მდგრადობის შენარჩუნება და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს.

ქვეყანაში გარემოს მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, საქართველოს მთავრობა განაგრძობს შემდეგ რეფორმებს:

- ✓ გარემოსდაცვითი სტანდარტების ევროპულ მოთხოვნებთან ჰარმონიზაციის მიზნით დაგეგმილია:
- ✓ თბილისისა და შავი ზღვის ზონისთვის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმების დამტკიცება, რომლის მიზანია ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესებისთვის საჭირო ღონისძიებების განსაზღვრა და შესრულება.
    - ➢ საქართველოს მთელი ტერიტორიისთვის სხვადასხვა ტიპის ბუნებრივი საფრთხეების რუკების მომზადება.
- ✓ კლიმატის გლობალური ცვლილების ფონზე, როგორც მთელ მსოფლიოში, ასევე საქართველოში აშკარად შეიმჩნევა ამ მოვლენების სიხშირისა და ინტენსივობის ზრდის ტენდენცია. შესაბამისად, ადრეული შეტყობინების ეფექტური სისტემის არსებობა სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის უმნიშვნელოვანეს ღონისძიებას წარმოადგენს. ქვეყნის მასშტაბით გაგრძელდება

მრავლობითი საფრთხეების ადრეული შეტყობინების სისტემების გაუმჯობესება, კერძოდ:

- წლის ბოლოს ქვეყნის მასშტაბით იმუშავებს 245 დაკვირვების ჰიდრომეტეო სადგური, რაც გააუმჯობესებს ადრეული გაფრთხილების სისტემას.
- წყალდიდობების მიმართ განსაკუთრებით მოწყვლად თემებში მოეწყობა ადრეული გაფრთხილების სისტემები.
- დაინერგება საინფორმაციო სისტემა, რომლის მიზანია ამინდის პროგნოზის გაუმჯობესება და ადრეული შეტყობინების სისტემის დახვეწა.
- გეოლოგიური პროცესების მონიტორინგის გაუმჯობესების მიზნით, 11 მეწყრულ ლოკაციაზე განხორციელდება თანამედროვე მონიტორინგის სისტემების მონტაჟი.
- მყინვარულ ხეობებში შეფასდება არსებული საფრთხეები,, შესაბამისად, მომზადდება შესაბამისი რეკომენდაციები და გადაწყვეტილებები.

✓ გაგრძელდება ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემების გაფართოება.

- ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის უწყვეტი მონიტორინგი განხორციელდება საქართველოს 8 ქალაქში 15 ავტომატური სადგურის საშუალებით, ხოლო 30 დასახლებულ პუნქტში - ინდიკატორული გაზომვების საშუალებით. გაგრძელდება საქართველოს 4 ქალაქში ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გამონაბოლქვის გზებზე კონტროლი.

✓ გაიზრდება გარემოსდაცვითი შეფასების პროცედურების ეფექტიანობა და ევროკავშირის კანონმდებლობის შესაბამისად განხორციელდება სამრეწველო ემისიების რეგულირება, კერძოდ:

- ევროკავშირის ექსპერტების მიერ შემუშავებული რეკომენდაციების შესაბამისად, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცედურების ეფექტიანობის გაზრდისა და დახვეწის მიზნით, მომზადდება
- ,,გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში“ ცვლილების პროექტი და საქართველოს პარლამენტს წარედგინება.
- განხორციელდება ,,სამრეწველო ემისიების შესახებ” დირექტივის სრული ჰარმონიზება და ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის ამოქმედებისთვის მომზადება.

✓ გაგრძელდება მერქნულ რესურსზე მოსახლეობის მოთხოვნის დაკმაყოფილება; განვითარდება ტყის მრავალმიზნობრივი სარგებლობის პრაქტიკა, რაც შექმნის დამატებით ეკოლოგიურ, ეკონომიკურ და სოციალურ სარგებელს. მნიშვნელოვნად გაიზრდება ტყის აღდგენის მასშტაბები.

✓ დაარსდება ახალი დაცული ტერიტორიები და გაფართოვდება ზოგიერთი არსებული. შეიქმნება გურიის ეროვნული პარკი, ასევე განხორციელდება რაჭის, სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის დაცული ტერიტორიების დასაარსებლად

- ✓ საბაზისო კვლევები და მომზადდება შესაბამისი კანონპროექტები. დაცულ ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის განვითარებისთვის შეიქმნება ახალი ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურა სულ მცირე 10 ლოკაციაზე.
- ✓ გაგრძელდება გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისა და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებისკენ მიმართული ღონისძიებები. სასკოლო და უმაღლესი განათლების სისტემაში ინტეგრირდება გარემოსდაცვითი განათლების საკითხები.

✓ მწვანე და ცირკულარული ეკონომიკის პრინციპების ხელშეწყობის მიზნით, გაგრძელდება ქვეყნის მასშტაბით სპეციფიკური ნარჩენების შეგროვების სეპარირებული სისტემის დანერგვა და გაფართოვდება სპეციფიკური ნარჩენების ჩამონათვალი, რომელიც დაექვემდებარება სეპარირებულ შეგროვებას.

3. სოციალური პოლიტიკა და ადამიანური კაპიტალის განვითარება

3.1. ჯანმრთელობის დაცვა

საქართველოს მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება და შესაბამისად, ხარისხიან სერვისებზე საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა ქვეყნის უმთავრესი პრიორიტეტია. მოქალაქეზე ორიენტირებული და სოციალური სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის შენარჩუნება და შემდგომი გაძლიერება მთავრობის სამოქმედო გეგმის ერთი-ერთი მთავარი მიმართულება იქნება.

საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამით კვლავ უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს მოქალაქეებისთვის სამედიცინო მომსახურებით უნივერსალური მოცვა. ეტაპობრივად გაიზრდება ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების დაფინანსება სერვისების სპექტრის გაზრდის მიზნით - დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკიდან რეაბილიტაციის ჩათვლით. გაგრძელდება მიზნობრივი ჯგუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვ.) ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო და სხვა სასიცოცხლო მნიშვნელობის მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

ონკოლოგიური დაავადებების მართვა და ეფექტიანი მკურნალობა სახელმწიფოსთვის კვლავ ერთ-ერთ პრიორიტეტად რჩება. გაგრძელდება ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე ბავშვების საზღვარგარეთ მკურნალობის პროგრამა. ამავდროულად, უცხოეთის წამყვან კლინიკებთან ქართველი ექიმების თანამშრომლობის ხელშეწყობით, ქვეყანაში, ონკოლოგიური დაავადებების მართვის უახლესი მეთოდები დაინერგება.

გაგრძელდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული პრიორიტეტული სტაციონარული დაწესებულებების და სოფლად ამბულატორიების მშენებლობა, რეაბილიტაცია და აღჭურვა. უზრუნველყოფილი იქნება სასწრაფო-გადაუდებელი დახმარების სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის და ავტოპარკის განახლება. გაგრძელდება პარამედიკოსების მომზადება და სისტემაში ინტეგრაცია.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა პირველადი ჯანდაცვის სისტემის გაძლიერებას. გაგრძელდება სოფლის ამბულატორიებში ტელემედიცინის დანერგვის ღონისძიებები, რაც მოსახლეობისთვის მარტივად ხელმისაწვდომს გახდის ფართო სპექტრის სამედიცინო მომსახურებას. გაძლიერდება ავადობისა და სიკვდილიანობის ყველაზე მძიმე ტვირთის მქონე დაავადებათა პრევენცია და პრიორიტეტული გახდება დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკა, მათი გართულების თავიდან ასაცილებლად.

განხორციელდება საქართველოს ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული სტრატეგიის ამოცანები. ფსიქიკური ჯანმრთელობის მქონე მოქალაქეების უფლებრივი და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება საოჯახო ტიპის სახლების და ახალ სტანდარტებზე დაფუძნებული ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრების ჩამოყალიბება.

ჯანდაცვის სექტორის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება სამედიცინო სერვისების ანაზღაურებისათვის დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფების სისტემის (DRG) დანერგვა. პაციენტის უსაფრთხოებისა და საუკეთესო კლინიკური გამოსავლების მისაღებად, ქვეყანაში დაინერგება საერთაშორისო პრაქტიკის სტანდარტები.

გაგრძელდება საერთაშორისო აკრედიტაციის მექანიზმის დანერგვა, სახელმწიფო პროგრამების მიმწოდებელი სამედიცინო დაწესებულებებისთვის. დარგობრივ ასოციაციებთან თანამშორმლობით, განახლდება ექიმების და ექთნების დიპლომისშემდგომი მზადების და უწყვეტი პროფესიული განვითარების სისტემა. მაღალი ხარისხის მედიკამენტებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისთვის, განხორციელდება ფარმაცევტული სფეროს მარეგულირებელი საკანონმდებლო ბაზის ჰარმონიზაცია ევროკავშირის კანონმდებლობასთან, გაფართოვდება რეფერენტული ფასების სისტემა და ინოვაციური წამლების შესყიდვის მექანიზმები. გაძლიერდება წამლის ხარისხის კონტროლის ეროვნული ლაბორატორია. გაგრძელდება მედიკამენტების რაციონალური მოხმარების მონიტორინგი.

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში, აივ/შიდსის, ტუბერკულოზის, B და C ჰეპატიტისა და სხვა ინფექციური დაავადებების პრევენციისა და ელიმინაციის მიზნით, გაძლიერდება ეპიდზედამხედველობის სამსახურები. ასევე, გაფართოვდება რეგიონული და საერთაშორისო თანამშრომლობა. ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირების და დროული რეაგირების მექანიზმების გაუმჯობესების მიზნით, შემუშავდება ჯანმრთელობის უსაფრთხოების ეროვნული მულტისექტორული სამოქმედო გეგმა.

3.2. სოციალური დაცვა

მოსახლეობის სოციალური დაცვის მდგრადი სისტემის განვითარება ქვეყნის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია. მთავრობა გააგრძელებს მიზნობრივი ჯგუფების, მათ შორის ხანდაზმულების, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების, ბავშვების სოციალური დაცვის პროგრამებით უზრუნველყოფას, სამართლიანი, გამჭვირვალე და ეფექტიანი სოციალური დაცვის სისტემით სიღარიბესთან დაკავშირებული რისკების შემცირების ხელშეწყობას.

კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად, ქვეყანაში, უწყვეტად გაგრძელდება საპენსიო ასაკის პირთა პენსიით უზრუნველყოფა, რაც ითვალისწინებს სახელმწიფო პენსიის ინდექსაციას ეკონომიკურ პარამეტრებზე დაყრდნობით და უზრუნველყოფს, დაბალი გადასახადების პირობებში, საპენსიო ასაკის მოსახლეობისათვის სოციალური გარანტიების შექმნას. ამავე პრინციპების გათვალისწინებით, გაგრძელდება სოციალური პაკეტის ინდექსაცია, რაც შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის სოციალური პაკეტის ყოველწლიურ გარანტირებულ ზრდას გულისხმობს. გაუმჯობესდება სპეციფიკური კატეგორიების პირთა სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფის პირობები. ბავშვთა სიღარიბის შემცირება/პრევენციის მიზნით, გაგრძელდება სოციალურად დაუცველ ოჯახებში მცხოვრები ბავშვების ყოველთვიური სოციალური დახმარებით უზრუნველყოფა.

რეგიონალურ დონეზე, დაინერგება სოციალური მომსახურების მიწოდების „ერთი ფანჯრის პრინციპი“, რაც გულისხმობს ჯანმრთელობის დაცვის, ბავშვზე ზრუნვის, სოციალურ და დევნილთა საკითხებზე მოქალაქეთა ერთ სივრცეში, სწრაფ და ხარისხიან მომსახურებას.

შემუშავდება და განხორციელდება შრომისუნარიანი პირთა დასაქმების წახალისებისა და ხელშეწყობის ეფექტიანი მექანიზმები.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა და ბავშვთა ოჯახურ გარემოში განთავსების უზრუნველსაყოფის მიზნით, გაგრძელდება დიდი ზომის პანსიონატების დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესი.

შშმ პირთა უფლებების სრული რეალიზებისათვის, უპირატესი ამოცანაა შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის მინიჭების სამედიცინო მოდელის ცვლილება და ბიოფსიქოსოციალური მოდელის დანერგვა. ამ მიმართულებით, მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს მუშაობას.

შშმ პირთა დამოუკიდებელი ცხოვრების და საზოგადოებაში ინტეგრირების ხელშეწყობისათვის, გაიზრდება სოციალური სერვისების გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობა და ხარისხი. აღნიშნული არსებითად მნიშვნელოვანია დეინსტიტუციონალიზაციისა და ინსტიტუციონალიზაციის პრევენციისთვის.

ხელი შეეწყობა მეურვეობა-მზრუნველობის ორგანოსა და მუნიციპალიტეტებს შორის ეფექტურ კომუნიკაციას, კოორდინაციისა და დეცენტრალიზაციის პროცესს.

გაიზრდება ძალისხმევა ძალადობის ყველა ფორმისგან ბავშვების დასაცავად, „სოციალური მუშაობის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „ბავშვის უფლებათა კოდექსით“ გათვალისწინებული ნორმების იმპლემენტაციისთვის.

გაგრძელდება საცხოვრისის საკითხზე მუშაობა. გეგმის მიხედვით, 2024 წლიდან, 1000 სიციალურად დაუცველი, მრავალშვილიანი (3 და მეტი) უსახლკარო ოჯახი უზრუნველყოფილი იქნება საცხოვრებლით. აღნიშნული მიმართულებით განხორციელდება, ასევე, საკანონდებლო ინიციატივები.

გაგრძელდება დევნილთა საცხოვრებელი ფართობებით უზრუნველყოფის ეფექტიანი პოლიტიკა. 2023-2025 წლებში 13 000 დევნილი ოჯახისა და 1200 ეკომიგრანტი ოჯახის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების პროგრამა შეუფერხებლად გაგრძელდება.

3.3 განათლება

სახელმწიფოს მდგრადი განვითარებისთვის უმნიშვნელოვანესია ხარისხიანი განათლებისა და მეცნიერების სისტემა, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს საერთაშორისო ასპარეზზე საქართველოს როლისა და მნიშვნელობის გაძლიერება, ასევე შესაბამის სფეროებში საქართველოს მოქალაქეთა გლობალური კონკურენტუნარიანობა.

განათლებაზე საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და მისი ხარისხის ზრდა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია. შესაბამისად, გაგრძელდება განათლების სისტემის ბიუჯეტის ზრდის პროცესი.

განათლების რეფორმა მოითხოვს სისტემურ და თანმიმდევრულ მიდგომას, რაც გულისხმობს ადრეული და სკოლამდელი აღზრდიდან, უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების მიმართულებების ჩათვლით, ერთიანი სტრატეგიის არსებობას, რათა რეფორმის შედეგი იყოს მაქსიმალურად ეფექტიანი და ხელშესახები.

2024 წლიდან ახალგაზრდული პოლიტიკა განათლების სფეროს სისტემური ნაწილი გახდა, რაც უზრუნველყოფს ახალგაზრდების საჭიროებებისა და მათ ინტერესებზე მორგებული მრავალფეროვანი პროგრამების, პროექტებისა და აქტივობების განხორციელებას საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტების შესაბამისად.

გაგრძელდება ინტენსიური მუშაობა ევროკავშირთან სექტორული ინტეგრაციის მიზნით, განათლების, მეცნიერების, კვლევისა და ახალგაზრდობის მიმართულებებით.

ადრეული და სკოლამდელი განათლება

სკოლამდელი განათლების მიმართულებით, შენარჩუნებული იქნება მნიშვნელოვანი მონაპოვარი და საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად, საჯარო დაწესებულებებში ადრეული და სკოლამდელი განათლება კვლავაც იქნება უფასო. განხორციელდება ღონისძიებები სპეციალური საჭიროების მქონე ბავშვებზე მორგებული განათლების მომსახურების უზრუნველსაყოფად.

ხარისხიან სკოლამდელ განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება დივერსიფიცირებული სკოლამდელი განათლების მოდელებზე მუშაობა, რაც გულისხმობს საჭიროებებზე მორგებული მომსახურების განვითარებას როგორც ურბანული დასახლებების მრავალრიცხოვანი ჯგუფების განტვირთვის, ისე, მაღალმთიანი რეგიონების მცირეკომლიანი და ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებული მუნიციპალიტეტებისთვის. გაგრძელდება შესაბამისი ღონისძიებები სკოლამდელ დაწესებულებებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურების გაზრდისა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლების მიმართულებით. ასევე, ხელი შეეწყობა სკოლამდელ დაწესებულებებში ახალგაზრდა კვალიფიციური კადრების მოზიდვას. მხარდაჭერილი იქნება და სახელმწიფოს მიერ სრულად დაფინანსდება სკოლამდელი განათლების უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამები.

გაგრძელდება ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების მიმართულებით მიმდინარე რეფორმა, რაც გულისხმობს ქვეყნის მასშტაბით მოქმედი საჯარო და კერძო ბაღების თვითშეფასებასა და ეტაპობრივ ავტორიზაციას. თვითშეფასების მხარდაჭერის პროცესი უფასოდ და თანაბრად უზრუნველყოფილი იქნება როგორც საჯარო, ასევე კერძო საბავშვო ბაღებისთვის.

შეიქმნება ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების მონაცემების ამსახველი ელექტრონული სისტემა. ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით დაიწყება ბაღების ავტორიზაციის პროცესი.

ეთნიკური უმცირესობების გაძლიერებისა და მათთვის ხარისხიანი განათლების მიწოდების უზრუნველყოფის მიზნით, არაქართულენოვანი მოსახლეობით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში ყველა საბავშვო ბაღში დაინერგება სახელმწიფო ენის სწავლება ბილინგვური მოდელით. პარალელურად აქტიურად გაგრძელდება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისთვის ხარისხიანი საგანმანათლებლო რესურსების შემუშავება/განვითარება. ეთნიკური უმცირესობების საჭიროებებზე მორგებული სკოლამდელი განათლება ხელს შეუწყობს სასკოლო მზაობის გაუმჯობესებას, ხარისხიან საგანმანათლებლო პროცესს ზოგადი განათლების საფეხურზე.

გაგრძელდება ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები, კერძოდ, ქვეყნის მასშტაბით, სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში დაწყებული საბავშვო ბაღების მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროგრამა, რომელიც ჯამში 885 საბავშვო ბაღის რეაბილიტაცია-მშენებლობას გულისხმობს. პროგრამის ფარგლებში, გამოიყოფა მილიარდ 300 მილიონი ლარი და ბაღები საერთაშორისო სტანდარტის მიხედვით მოეწყობა. პროგრამის ფარგლებში, პირველ ეტაპზე, 2024 წელს გაგრძელდება 245 საბავშვო ბაღთან დაკავშირებული აქტივობები.

ზოგადი განათლება

მთავრობის პრიორიტეტია კვლევასა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებით ზოგადი განათლების ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, სისტემის განვითარება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და ახალგაზრდა და გამოცდილი პროფესიონალების მოზიდვა. ამ მიზნით, მომდევნო წლების განმავლობაში:

- ✓ მნიშვნელოვნად გაფართოვდება სისტემის დეცენტრალიზაცია, გაიზრდება სკოლების ავტონომიურობის ხარისხი, რესურსცენტრების როლი და შეიქმნება სკოლების მხარდამჭერი ძლიერი სისტემური მექანიზმები.
- ✓ უპრეცედენტოდ გაიზარდა და მომავალშიც გაიზრდება ზოგადი განათლების საბიუჯეტო დაფინანსება; სამართლიანობის პრინციპების გათვალისწინებით, შეიცვლება მასწავლებლების სახელფასო პოლიტიკა და მნიშვნელოვნად გაიზრდება მასწავლებელთა და სკოლის ადმინისტრაციული პერსონალის შრომის ანაზღაურება.
- ✓ განახლდება მასწავლებლის პროფესიის რეგულირების წესი, განხორციელდება მასწავლებელთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების ღონისძიებები, მათი პროფესიული საჭიროებების შესაბამისად.
- ✓ შემუშავდება და დაინერგება სკოლების მართვისა და დაფინანსების დიფერენცირებული მოდელები.
- ✓ ზოგადი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის განახლებული სტანდარტებისა და პროცედურების მიხედვით გაგრძელდება საჯარო სკოლების ავტორიზაცია.
- ✓ გაგრძელდება ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმისა და შესაბამისი სასწავლო რესურსების შექმნა და განვითარება, შემუშავდება საშუალო საფეხურის ახალი კონცეფცია; დაინერგება ფართომასშტაბიანი სასკოლო შეფასების სისტემა; გაგრძელდება ელექტრონული რესურსების განვითარება.
- ✓ გაგრძელდება სახელმძღვანელოების განახლებისა და ახალი სახელმძღვანელოების შექმნის პროცესი.
- ✓ დაიწყება აკადემიური შედეგების სადიაგნოსტიკო შეფასებები, რაც გულისხმობს

სკოლის ანგარიშვალდებულებას ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრულ სწავლის შედეგებთან მიმართებით.

- ✓ დაიწყება სკოლის საშუალო საფეხურიდან უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ტრანზიციის ახალ მოდელზე მუშაობა.
- ✓ მთელი საქართველოს მასშტაბით გაგრძელდება ინკლუზიური განათლების კომპონენტების დანერგვა სსსმ/შშმ პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვისათვის.
- ✓ საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახურში შეიქმნება ინკლუზიური განათლების მხარდამჭერი მომსახურების მაკოორდინირებელი სტრუქტურული ერთეული. განხორციელდება ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდის ტრანსფორმაცია ფსიქო-საგანმანათლებლო საჭიროების შეფასებისა და კონსულტირების გუნდად.
- ✓ ეთნიკური უმცირესობების მხარდაჭერის მიზნით, ყველა არაქართულენოვან საჯარო სკოლაში დაინერგება ბილინგვური განათლება, გაძლიერდება როგორც მათი მშობლიური ენის, ასევე სახელმწიფო ენის სწავლა-სწავლება.
- ✓ დაიხვეწება განათლების მიღმა დარჩენილი პირების იდენტიფიცირების არსებული მექანიზმები და მათი სასწავლო პროცესში ინტეგრაციის მიზნით განახლდება ალტერნატიული კურიკულუმები ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად.
- ✓ უცხოეთში მცხოვრები ქართული დიასპორის წარმომადგენლებისთვის გაგრძელდება ქართული ენის დისტანციური სწავლების მრავალფეროვანი კურსების შეთავაზება.
- ✓ სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით, გაუმჯობესდება პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების, ასევე ფსიქო-სოციალური მომსახურების მიღების მოქნილი და შედეგებზე ორიენტირებული მექანიზმები, გაიზრდება მანდატურის სამსახურის მომსახურებით მოსარგებლე საჯარო სკოლების რაოდენობა. განხორციელდება სკოლებში აღდგენითი ურთიერთობების მიდგომების დანერგვა „პროცესზე ორიენტირებული უსაფრთხო სკოლის“ მოდელის განვითარებისათვის, რომლის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებას სასკოლო მედიაცია წარმოადგენს. განხორციელდება მანდატურების, ფსიქოლოგებისა და სოციალური მუშაკების, ასევე უსაფრთხოების დაცვაზე უფლებამოსილი პირების გადამზადების პროგრამები.
- ✓ კიბერუსაფრთხოების სფეროში გაგრძელდება ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები, როგორც ფორმალურ, ასევე არაფორმალურ განათლებაში უსაფრთხო სასწავლო გარემოს უზრუნველსაყოფად.
- ✓ სკოლებში თანაბრად ხელმისაწვდომი სასწავლო გარემოს შექმნის მიზნით, მთავრობის უმთავრესი პრიორიტეტი იქნება მთელი ქვეყნის მასშტაბით თანამედროვე საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფა. ამ მიზნით, უკვე დაწყებულია სკოლების მასშტაბური მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროექტი. ამჟამად მიმდინარეობს 250 საჯარო სკოლის მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროცესი.
- ✓ გაგრძელდება ევროკომისიისა და საქართველოს მთავრობის ერთობლივი პროექტი - „საქართველოში აღმოსავლეთ პარტნიორობის ევროპული სკოლა“. სკოლა ოფიციალურად 2024 წლის შემოდგომაზე გაიხსნება.
- ✓ საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკისა და ადგილობრივი საჭიროებების გათვალისწინებით, მუშაობა გაგრძელდება სასკოლო კვების პროგრამის კონცეფციაზე.

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტად დარჩება პროფესიული განათლების განვითარება, როგორც შრომის ბაზარზე მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის არსებული დისბალანსის აღმოფხვრის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტი. მნიშვნელოვანია პროფესიული განათლება იყოს ყველასთვის ხელმისაწვდომი და პასუხობდეს შრომის ბაზრის საჭიროებებს როგორც ადგილობრივ, ასევე საერთაშორისო დონეზე. ამ მიზნით:

- ✓ გაგრძელდება 4 ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებისა და 2 სასწავლო სახელოსნოს მშენებლობა, მათგან 2 პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებისა და 2 სასწავლო სახელოსნოს სამშენებლო სამუშაოები 2024 წლის ბოლომდე დასრულდება.
- ✓ მშენებლობისა და ლოგისტიკის, ასევე ტურიზმისა და ღვინის სექტორების მიმართულებით განვითარდება დარგობრივი დახელოვნების („ექსელენს“) ცენტრები.
- ✓ პროფესიული განათლების მიწოდებაში ჩაერთვებიან საჯარო სკოლები და პროფესიული განათლება მეტად ხელმისაწვდომი გახდება საშუალო საფეხურის მოსწავლეებისათვის.
- ✓ გაიზრდება სამუშაოზე დაფუძნებული და ბაზარზე მოთხოვნადი პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამების რაოდენობა, რის საფუძველზეც გაიზრდება პროფესიული განათლების კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი; ასევე, გაიზრდება ინტეგრირებული პროგრამების მასშტაბები.
- ✓ მნიშვნელოვნად გაიზარდა და მომავალშიც ეტაპობრივად გაიზრდება პროფესიული განათლების საბიუჯეტო დაფინანსება და ამოქმედდება პროფესიული განათლების დაფინანსების შედეგებზე დაფუძნებული მოდელი.
- ✓ კერძო სექტორის ჩართულობით დაინერგება საგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამონაწილეობითი მართვის მოდელები და ამ ფორმით უნარების ეკოსისტემასა და პროფესიული განათლების მიწოდებაში ჩაერთვება კერძო სექტორი.
- ✓ დარგობრივი გაერთიანებებისა და კერძო სექტორის ჩართულობით გადაიხედება პროფესიული სტანდარტები და 2025 წლის ბოლომდე შემუშავდება/განახლდება ყველა პროფესიული სტანდარტი ახალი მეთოდოლოგიის შესაბამისად. შრომის ბაზრის საჭიროებების დაკმაყოფილების მიზნით დაინერგება კერძო სექტორის მონაწილეობით შემუშავებული ახალი კვალიფიკაციები.
- ✓ დამტკიცდება პროფესიული განათლების მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტი და მომზადების, პროფესიაში შესვლისა და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ახალი მოდელი, ასევე ამოქმედდება პროფესიული განათლების მასწავლებლის შრომის ანაზღაურების ახალი მოდელი. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადდებიან პროფესიული განათლების მასწავლებლები.
- ✓ კოლეჯების მართვის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, ამაღლდება კოლეჯების დირექტორთა კვალიფიკაცია. გადაიხედება დაწესებულებების სტრუქტურა პროფესიული განათლების სისტემის პრიორიტეტების შესაბამისად.
- ✓ პროფესიული განათლების სისტემის ინტერნაციონალიზაციის მიზნით, ამოქმედდება საერთაშორისო სერტიფიცირების შესაძლებლობები საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების განსახორციელებლად.
- ✓ პროფესიული განათლების მართვის პროცესის ხელშესაწყობად დაინერგება სხვადასხვა ელექტრონული სისტემა, რაც პროცესებს გახდის უფრო მეტად მოქნილსა

და ავტომატიზებულს.

უმაღლესი განათლება

უმაღლესი განათლების სისტემის განვითარების მიზნით, დაგეგმილია შემდეგი ღონისძიებების გატარება:

- ✓ მნიშვნელოვნად გაიზარდა და მომავალშიც ეტაპობრივად გაიზრდება უმაღლესი განათლების საბიუჯეტო დაფინანსება.
- ✓ გაგრძელდება უმაღლესი განათლების სისტემის დაფინანსების ახალ მოდელზე მუშაობა, რომელიც ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო დაწესებულებების მდგრად განვითარებასა და სასწავლო პროცესის სწავლის შედეგებზე ორიენტირებას.
- ✓ საქართველოში მოქმედი უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები სრულ შესაბამისობაში იქნება უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის (ENQA) ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტებსა და სახელმძღვანელო პრინციპებთან.
- ✓ შემუშავდება სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სადოქტორო პროგრამების შეფასების ერთიანი კონცეფცია.
- ✓ ხელი შეეწყობა უმაღლესი განათლების ინტერნაციონალიზაციის პროცესს, მათ შორის, უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო აკრედიტაციის მოპოვებასა და უცხოეთის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან თანამშრომლობით ერთობლივი და ორმაგი ხარისხის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებასა და განხორციელებას.
- ✓ გაიზრდება უცხოეთში განათლების მისაღებად სასტიპენდიო პროგრამების ბენეფიციართა რაოდენობა.
- ✓ ქვეყანაში მასწავლებლის რესურსის გაძლიერების მიზნით, გაგრძელდება მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩარიცხულ პირთა დაფინანსება, ამოქმედდება სპეციალური მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამები.
- ✓ ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე და გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში მცხოვრებ პირთა სწავლის ხელშეწყობის პროგრამები.
- ✓ განხორციელდება სპეციალური პროგრამები ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთათვის. გაგრძელდება მსჯავრდებულის მიერ ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე განათლების მიღების ხელშემწყობი ღონისძიებები.
- ✓ შემუშავდება დისტანციური განათლების მარეგულირებელი საკანონმდებლო ჩარჩო.
- ✓ გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს Erasmus+ პროგრამის ასოცირებული წევრობისთვის მოსამზადებლად.
- ✓ გაგრძელდება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსება ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გასაუმჯობესებლად.

3.4 მეცნიერება

ყოველწლიურად, ეტაპობრივად გაიზრდება მეცნიერების სახელმწიფო დაფინანსება, მეცნიერ-თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურება და დაინერგება შედეგებზე დაფუძნებული დაფინანსების მოდელი.

დაწყებულია საინჟინრო, საბუნებისმეტყველო და ტექნოლოგიური (STEM), ასევე ჰუმანიტარული და ქართველოლოგიური სამეცნიერო საგრანტო კონკურსების დაფინანსების ზრდის პროცესი, ფართოვდება ფუნდამენტური კვლევების მასშტაბი.

გაძლიერდება საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი და უცხოელი აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის ქართულ სამეცნიერო სივრცესთან თანამშრომლობის მხარდაჭერა.

გაძლიერდება გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების კომერციალიზაციის პროცესი.

გაგრძელდება რეფორმის განხორციელება, რომელიც ითვალისწინებს უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების სრულ ფუნქციურ ინტეგრაციას, მეცნიერების მართვის სისტემის დახვეწას, კვლევების დაფინანსების მოდელის სრულყოფას, სამეცნიერო კვლევითი ერთეულების რანჟირებას. სახელმწიფო განსაზღვრავს სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებებისთვის სავალდებულო მინიმალურ სტანდარტებს და იზრუნებს საქართველოში მოქმედი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუციების საქმიანობის ხარისხის გაუმჯობესებაზე.

ხელი შეეწყობა საერთაშორისო ჩარჩო პროგრამებსა და სამეცნიერო პროექტებში სამეცნიერო ინსტიტუციებისა და კვლევითი ჯგუფების აქტიურ ჩართულობას, ასევე ორმხრივი და მრავალმხრივი სამეცნიერო-კვლევითი და ტექნოლოგიური პროექტების განხორციელებას.

გაძლიერდება მხარდამჭერი ღონისძიებები ქართველი მკვლევრების ჩართულობის უზრუნველყოფად ევროკომისიის კვლევისა და ინოვაციის პროგრამის „Horizon Europe“-ის საგრანტო კონკურსებში.

გაგრძელდება სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განახლების პროცესი საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოების მიზნით.

3.5 ახალგაზრდული პოლიტიკა

სახელმწიფოს ახალგაზრდული სტრატეგიის განხორციელებისას, მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა ახალგაზრდების აქტიურ ჩართულობას მათთვის მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში. მათ შორის, ახალგაზრდული პოლიტიკისა და პროგრამების შემუშავების, იმპლემენტაციის, მონიტორინგისა და შეფასების მიმართულებით.

ახალგაზრდებისთვის ხელმისაწვდომი გახდება საკვანძო კომპეტენციების განვითარების ხელშემწყობი ხარისხიანი არაფორმალური განათლებისა და ახალგაზრდული საქმიანობის პროგრამები, სტუდენტური ფესტივალები, საბანაკე, მოხალისეობრივი, საინფორმაციო და საკონსულტაციო სერვისები, საგრანტო პროექტები. გაფართოვდება საერთაშორისო თანამშრომლობა ახალგაზრდული პოლიტიკისა და ახალგაზრდული საქმიანობის მიმართულებით.

3.6 კულტურა

ქვეყნის მდგრადი განვითარების კონტექსტში უმნიშვნელოვანესია კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნების, საზოგადოების კულტურაზე ხელმისაწვდომობის, შემოქმედებითი ინდუსტრიების გაძლიერებისა და ხელოვანის შემოქმედებითი პოტენციალის თვითრეალიზების უზრუნველყოფა.

დაიხვეწება კულტურის სფეროს მარეგულირებელი, მათ შორის, კულტურული მემკვიდრეობის (მატერიალური, არამატერიალური, ბუნებრივი მემკვიდრეობა) სფეროში არსებული კანონმდებლობა.

კულტურის სფეროს მართვის მოდერნიზაციისა და გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდება ახალი კადრების მოზიდვა და რესურსების მობილიზება. პრიორიტეტული მიმართულებების სარეალიზაციოდ, დაინერგება ახალი ინიციატივები, ეტაპობრივად მოწესრიგდება მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და ინფრასტრუქტურა.

კულტურული მემკვიდრეობის კვლევისა და რეაბილიტაციის მიმართულებით დაინერგება თანამედროვე ტექნოლოგიები (სკანირება, 3D მოდელების შექმნა). კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისა და ობიექტების დაცვის მიზნით განხორციელდება მათი გამოვლენა, შესწავლა, კვლევა, ინვენტარიზაცია და გაგრძელდება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების კონსერვაცია/რეაბილიტაცია.

კულტურის რესურსი აქტიურად იქნება გამოყენებული ტურიზმისა და შემოქმედებითი მეწარმეობის განვითარებისთვის. საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების ადგილობრივ პრაქტიკაში გამოყენების მიზნით, განხორციელდება ახალი გამოწვევების შესაბამისი მიზნობრივი პროექტები.

აქტიურად გაგრძელდება კულტურის თანამედროვე ინფრასტრუქტურის მოწყობის, ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებისა და კულტურის სექტორის ციფრულ სამყაროში ინტეგრირების ხელშემწყობი ღონისძიებები, რაც კულტურის სექტორის ორგანიზაციებისა და ხელოვანებისათვის დასაქმებისა და შემოქმედებითი თვითრეალიზების დამატებით შესაძლებლობებს შექმნის.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სახელოვნებო განათლების მიმართულებით სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში აკადემიური და სამეცნიერო ადამიანური რესურსის გაძლიერებაზე ორიენტირებული პროგრამების შემუშავებას, თანამედროვე ხელოვნების სფეროში ინოვაციური მეთოდებისა და ტექნოლოგიების გამოყენების მხარდაჭერას, ახალგაზრდა ხელოვანების ინიციატივების ხელშეწყობას.

გაგრძელდება ევროპასთან ინტეგრაციის პროცესი; განხორციელდება საქართველოსა და მისი კულტურის შესახებ საერთაშორისო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების ხელშემწყობი ღონისძიებები, გაიზრდება საერთაშორისო პროგრამებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობის მაჩვენებელი. ხელი შეეწყობა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გაღრმავებას, რეგიონების სახელოვნებო ინსტიტუციების, კოლექტივების ქვეყნის ერთიან კულტურულ სივრცეში ჩართულობასა და საერთაშორისო ასპარეზზე მათ წარმოჩენას.

გაიზრდება კულტურის ხელმისაწვდომობა ფართო საზოგადოებისათვის, განსაკუთრებით, რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობისათვის, ეთნიკური უმცირესობების, ქალებისა და შშმ პირებისათვის; ხელი შეეწყობა ეთნიკურ უმცირესობათა კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და შშმ პირთა შემოქმედებითი უნარების განვითარებას.

3.7 სპორტი

მნიშვნელოვნად გაიზარდა და მომავალშიც ეტაპობრივად გაიზრდება სახელმწიფოს მხრიდან მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის დაფინანსება.

პროფესიული სპორტის განვითარების მიზნით, გაგრძელდება ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში, სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება, სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა.

გაგრძელდება სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო ჩემპიონატების/ტურნირების საქართველოში მასპინძლობის აქტიური მხარდაჭერა: საქართველო უმასპინძლებს ისეთ მნიშვნელოვან საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებს, როგორებიცაა: 2024 წელს - კადეტთა, იუნიორთა და 21 წლამდელთა ევროპის ჩემპიონატი კარატეში; ჭადრაკში ქალთა შორის მსოფლიო ჩემპიონატი - გრან- პრის ეტაპი; 2025 წელს - ევროპის ახალგაზრდული ზამთრის ოლიმპიური ფესტივალი - „ბაკურიანი 2025“; ფარიკაობის მსოფლიოს ჩემპიონატი; ქალთა შორის მსოფლიო თასი ჭადრაკში.

გაგრძელდება დამსახურებული სპორტის მუშაკებისა და ვეტერანი სპორტსმენების, მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელების სოციალური მხარდაჭერის პროგრამების, ასევე ოლიმპიური ჩემპიონების, პერსპექტიული და საერთაშორისო ასპარეზზე გამარჯვებული სპორტსმენების, სამწვრთნელო და სამედიცინო პერსონალის მხარდაჭერის ღონისძიებები.

ასევე, გაგრძელდება ქვეყანაში მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის მხარდაჭერა, მათ შორის, ეროვნული სპორტული ორგანიზაციებისა და რეგიონების შესაბამისი ინვენტარითა და ეკიპირებით უზრუნველყოფის გზით.

გაგრძელდება მნიშვნელოვანი სპორტული ობიექტების მშენებლობა და რეაბილიტაცია.

4. სახელმწიფო მმართველობა

მთავრობის პოლიტიკის ეფექტიან განხორციელებას მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს მდგრადი, საჭიროებებზე მყისიერად რეაგირებადი სახელმწიფო ინსტიტუტების არსებობა და პროფესიული საჯარო სამსახურის კეთილსინდისიერი და ეფექტური ფუნქციონირება. შემდგომ წლებში, საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების გზაზე, მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა დემოკრატიული ინსტიტუტების მეტად გაძლიერებასა და საჯარო მმართველობის მოდელის ევროკავშირის სტანდარტებთან მაქსიმალურ დაახლოებას.

მთავრობისათვის მაღალი პრიორიტეტულობის საკითხია, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტიური ჩართულობით შემუშავებული, საჯარო მმართველობის რეფორმის 2023-2026 წლების სტრატეგიის თანმიმდევრული და უწყვეტი იმპლემენტაცია, რათა სახელმწიფო ინსტიტუტები იყოს სანდო და ძლიერი, მათი გადაწყვეტილებები ეყრდნობოდეს მტკიცებულებებსა და მოქალაქეთა საჭიროებებს, ხოლო საქმიანობა იყოს ანგარიშვალდებული და მონაწილეობითი.

საჯარო მმართველობის რეფორმა ფუნდამენტურ როლს თამაშობს საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის პროცესში. აღსანიშნავია, რომ 2020 წელს დამტკიცებული ევროკავშირის გაფართოების შესწორებული მეთოდოლოგიის შესაბამისად, ევროკავშირში გაწევრიანების მოლაპარაკებების პროცესში ცენტრალური როლი „ფუნდამენტური საკითხების ჯგუფს“ უკავია, საჯარო მმართველობის რეფორმა კი, სწორედ ერთ-ერთი ფუნდამენტური მიმართულებაა. შესაბამისად, მთავრობის დღის წესრიგის პრიორიტეტად რჩება საჯარო მმართველობის მყარი სისტემის ჩამოყალიბება.

კარგი მმართველობის უზრუნველსაყოფად:

- ✓ გაგრძელდება საჯარო სექტორის ინსტიტუციური შესაძლებლობების განვითარება, რათა სახელმწიფო უწყებების მიერ შემუშავებული პოლიტიკა ეყრდნობოდეს კონკრეტულ მტკიცებულებებს, არსებულ გამოწვევებსა და მოქალაქეთა საჭიროებებს.
- ✓ შემუშავდება საჯარო სამსახურის განვითარების სტრატეგია, ყურადღება გამახვილდება საჯარო სამსახურის მართვის საკოორდინაციო სისტემის განვითარებაზე და ამ პროცესში თითოეული უწყების ჩართულობაზე. საქართველოს მთავრობის მუდმივ პრიორიტეტად რჩება საჯარო სექტორში ადამიანური კაპიტალის განვითარება.
- ✓ მთავრობა ხელს შეუწყობს მის ხელთ არსებული ანტიკორუფციული მექანიზმების კიდევ უფრო გაძლიერებასა და ეფექტიან საქმიანობას. აღსანიშნავია, რომ 2022 წელს საქართველოს მიერ ევროკავშირში ინტეგრაციის პერსპექტივის მოპოვების შემდგომ, საქართველოს მთავრობამ და პარლამენტმა ინტენსიურად იმუშავეს ევროკომისიის მიერ გაცემული 12 რეკომენდაციის შესრულებაზე. შედეგად, ანტიკორუფციული მექანიზმების გაძლიერების მიზნით, შეიქმნა საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - ანტიკორუფციული ბიურო, როგორც ანტიკორუფციული პოლიტიკის მაკოორდინირებელი დამოუკიდებელი უწყება. ბიუროს მანდატის ქვეშ გაერთიანდა კორუფციასთან ბრძოლის მნიშვნელოვანი ფუნქციები.
- ✓ თითოეული საჯარო უწყების ინსტიტუციური მდგრადობა მნიშვნელოვანწილად ეყრდნობა მის შიდა კონტროლის სისტემას, რომელიც გულისხმობს მენეჯერული, ფინანსური და სხვა სახის კონტროლის მექანიზმების, ორგანიზაციული სტრუქტურის, მართვის მეთოდებისა და პროცედურების არსებობას. შესაბამისად, გაგრძელდება მუშაობა სახელმწიფო სტრუქტურებში ანგარიშვალდებულების სისტემების ეფექტიანად დანერგვის მიმართულებით, რათა სახელმწიფო სტრუქტურებმა წარმატებით მიაღწიონ დასახულ მიზნებს და კანონიერად, გამჭვირვალედ, ეკონომიურად, ეფექტიანად და პროდუქტიულად წარმართონ საქმიანობა.
- ✓ ქვეყანაში სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება „სახელმწიფო სერვისების განვითარების 2022-2025 წლების სტრატეგიით“ განსაზღვრული სერვისების შექმნის, მიწოდების, ხარისხის უზრუნველყოფისა და განფასების ერთიანი მიდგომებისა და პრინციპების დანერგვა, რაც ხელს შეუწყობს, ასევე, ელექტრონული მმართველობის განვითარებას. შედეგად, უზრუნველყოფილი იქნება საჯარო უწყებათა თანაბარი განვითარება, გაიზრდება პროცესებში მომხმარებელთა ჩართულობა და სერვისები გახდება კიდევ უფრო ხარისხიანი და ხელმისაწვდომი. განხორციელდება სახელმწიფო სერვისების შექმნის ერთიანი სტანდარტის ჰარმონიზაცია საერთაშორისო რეგულაციებთან.
- ✓ მთავრობის პრიორიტეტად რჩება კრიტიკული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების გაძლიერება და ელექტრონული მმართველობის განვითარება, რაც ასევე მოიცავს ელექტრონული სერვისების ხელმისაწვდომობის ზრდას. ამ მიზნით, შემუშავდება

ქვეყნის რიგით მეორე ციფრული მმართველობის სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა. მთავრობის მიზანია, საჯარო უწყებებში შიდა პროცესების გაციფრულება მეტი ეფექტიანობისთვის, ასევე, დისტანციური სერვისების გაუმჯობესებული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და მოქალაქეებისა და ბიზნესისთვის გამარტივებული, მომხმარებელზე ორიენტირებული და ხარისხიანი ელექტრონული სახელმწიფო სერვისების შეთავაზება ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნულ მიმართულებათა მნიშვნელობა ნათლად გამოიკვეთა COVID-19-ით განპირობებული პანდემიით შექმნილი ვითარების პირობებში. მაგალითად, გაგრძელდება მუშაობა კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერისა და შტამპის დამატებითი ინსტრუმენტების დანერგვაზე, რაც მნიშვნელოვნად დააჩქარებს მომსახურების მიღებას და საშუალებას მისცემს მოქალაქეებსა და ორგანიზაციებს, დისტანციურად და უსაფრთხოდ მიიღონ სახელმწიფო სერვისები.

- ✓ დისტანციური სერვისების განვითარების მიზნით, შემუშავდება ეროვნული არქივის მკვლევართა მომსახურების ელექტრონული პროგრამა და ახალი კატალოგები. გაგრძელდება მუშაობა ელექტრონული არქივაციის მიმართულებით, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს ელექტრონული დოკუმენტების საიმედო შენახვა.
- ✓ გაგრძელდება იუსტიციის სახლების მასშტაბური მშენებლობა. ამჟამად შენდება 13 იუსტიციის სახლი სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში. ამასთანავე, 20 მობილური იუსტიციის სახლი დაფარავს ქვეყნის სრულ ტერიტორიას.
- ✓ საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტი იქნება დეცენტრალიზაციის დამტკიცებული პოლიტიკის წარმატებით განხორციელება. ადგილობრივი თვითმმართველობის სისტემის მეტად გაძლიერებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლების მიზნით, გაგრძელდება სუბსიდიარობის პრინციპებზე დაყრდნობით, მუნიციპალიტეტების უფლებამოსილებათა გაფართოება, ადგილობრივ დონეზე ხარისხიანი მომსახურების მიწოდების ეფექტიანი და ინოვაციური სისტემების დანერგვა, ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარებაში მუნიციპალიტეტების როლის გაზრდა და მათი შესაბამისი მატერიალური და ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა. შედეგად, შენარჩუნდება მუნიციპალიტეტების შემოსულობების წილის მშპ-სთან მიმართებით ეტაპობრივი ზრდის ტენდენცია და 2025 წლის ბოლოსთვის მუნიციპალიტეტების საერთო შემოსულობების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის არანაკლებ 7 პროცენტი იქნება.

საქართველოს მთავრობა მმართველობის ღიაობას, გამჭვირვალობას, საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულებასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობას დემოკრატიული საზოგადოებისთვის ფუნდამენტურ ღირებულებებად მიიჩნევს და ურყევად განაგრძობს ღია მმართველობის პარტნიორობის (Open Government Partnership – OGP) პრინციპების დამკვიდრებას საქართველოს საჯარო მმართველობის სისტემაში. სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობისა და ღია მმართველობა საქართველოს პირველი მაღალი რანგის უწყებათაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს ფორმატში, მთავრობამ დაამტკიცა ღია მმართველობა საქართველოს 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმა, რომლის მიზანია გაუმჯობესდეს ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გამჭვირვალობის ხარისხი, გაძლიერდეს საზოგადოების წინაშე სახელმწიფო უწყებების ანგარიშვალდებულების მექანიზმები და გაიზარდოს ჩართულობის შესაძლებლობები. მთავრობა უზრუნველყოფს, რომ სამოქმედო გეგმით აღებული ვალდებულებები განსაზღვრულ ვადებში სრულად შესრულდეს.

თავი II

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- საშუალოვადიან პერიოდში ინფლაციის დონის მიზნობრივი მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზები

ცხრილი1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსალ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	10.6	11.0	7.5	8.2	5.5	5.0	5.2	5.3
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	60,724.1	72,860.1	80,246.1	89,607.9	97,372.4	105,308.2	114,107.8	123,760.2
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	5,083.6	6,731.2	8,218.8	8,890.0	9,624.8	10,409.2	11,279.0	12,233.1
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	9.6	11.9	2.5	1.5	3.2	3.0	3.0	3.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-10.3	-4.5	-4.4	-4.9	-4.6	-4.3	-4.1	-3.9

მშპ

2023 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ 7.5 პროცენტი შეადგინა, ხოლო 2024 წელს მოსალოდნელია ეკონომიკის 8.2 პროცენტით ზრდა. 2025-2028 წლებში ქვეყნის ეკონომიკა მოსალოდნელია საშუალოდ 5.2 პროცენტით გაიზარდოს. 2028 წლისთვის ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 123.8 მლრდ ლარამდე გაიზრდება, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 2023 წელთან შედარებით 11.7 ათასი ლარით (4.0 ათასი აშშ დოლარით) მოიმატებს და 33 274.1 ლარს (12 233.1 აშშ დოლარი) გაუტოლდება.

ფასები

საქართველოს ეროვნული ბანკი ახორციელებს ინფლაციის თარგეთირების პოლიტიკას, რაც ითვალისწინებს ეკონომიკის განვითარების არსებული დონისათვის ოპტიმალური ინფლაციის განსაზღვრას და მის მიღწევას. საშუალოვადიანი პერიოდისათვის ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებელი 3.0 პროცენტს შეადგენს. ინფლაციის მოსალოდნელი მაჩვენებელი 2024 წლისთვის 1.5 პროცენტზეა ნავარაუდევი. საშუალოვადიან პერიოდში, 2025-2028 წლებში ინფლაცია მიზნობრივი მაჩვენებელის დონეზე შენარჩუნდება.

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2023 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 4.4 პროცენტის დონეზე დაფიქსირდა, რაც წინა წელთან შედარებით ტურიზმის სექტორისა და ტრანსფერტების გაუმჯობესებით იყო გამოწვეული. 2024 წლისთვის მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 4.9 პროცენტის დონეზეა ნავარაუდევი, რის შემდეგაც მოსალოდნელია მისი თანმიმდევრული კლება და 2028 წლისთვის 3.9 პროცენტამდე შემცირება.

დეფიციტი

2023 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტი კვლავ ფისკალური წესით დადგენილ 3%-იან ნიშნულს ქვემოთ იყო და 2.2%-ს მიაღწია. 2024 წლის ბიუჯეტიც ფისკალური წესების შესაბამისად დაიგეგმა. 2023 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო, „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის დადგენილი ზღვრის ფარგლებში განისაზღვრა (2 346 მლნ ლარი), რაც პროგნოზირებული მშპ-ის 3.0%-ს შეადგენს, აღსანიშნავია რომ გადამუშავებული ვარიანტის მიხედით იგი 2 265 მლნ ლარს შეადგენს რაც ახალი საპროგნოზო მშპ-ს 2.5%-ია. („ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვარი - მშპ-ის 3%). ამასთან მოსალოდნელია რომ ერთიანი ბიუჯეტი საშუალოვადიან პერიოდში 3%-იანი ზღვრის ქვემოთ დაფიქსირება და საშულოვადიანი პერიოდის ბოლოსთვის შეადგენს 2.6-ს.

მთავრობის ვალი

პანდემიის შემდგომი ეკონომიკური აღდგენისა და გაუმჯობესებული პარამეტრების პარალელურად, 2023 წელს მთავრობის ვალმა მშპ-ს 39.2% შეადგინა, აქედან, საგარეო ვალი 28.5 პროცენტი, ხოლო საშინაო ვალი 10.7 პროცენტია. 2024 წლისთვის მთავრობის ვალის 36.5%-მდე შემცირებაა მოსალოდნელი, ძირითადად საგარეო ვალის შემცირების ხარჯზე, ხოლო 2025-2028 წლებში დაგეგმილია მთავრობის ვალის თანმიმდევრული კლება და 2028 წლისთვის 34.6 პროცენტამდე შემცირება.

მიმდინარე ძირითადი ეკონომიკური ტენდენციები

მთლიანი შიდა პროდუქტის დინამიკა

2023 წელს, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ წინა წელთან შედარებით 7.5 პროცენტი შეადგინა. პირველ კვარტალში ზრდამ 8.2%, მეორე კვარტალში 8.1%, მესამე კვარტალში 7.0%, ხოლო მეოთხე კვარტალში 6.9% შეადგინა. 2023 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტი ნომინალურ გამოსახულებაში 80 246.1 მლნ ლარით განისაზღვრა, რაც 10.1 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 21 597.8 ლარს (8 218.8 აშშ დოლარი) შეადგენს.

2024 წლის პირველ კვარტალში რეალურმა ზრდამ 8.4 პროცენტი, ხოლო მეორე კვარტალში 9.6 პროცენტი შეადგინა. პირველი ნახევრის მონაცემებით, მშპ-ს რეალური ზრდა 9.1 პროცენტის დონეზე დაფიქსირდა.

ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურა

2023 წლის მონაცემებით ეკონომიკური ზრდა დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: ინფორმაცია და კომუნიკაცია (27.4%), ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები (26.4%), პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები (19.1%), განათლება (18.9%), მშენებლობა (17.2%), სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება

(13.7%), საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი (13.6%), ტრანსპორტი და დასაწყობება (13.3%). ხოლო კლება დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები (15.4%), წყალმომარაგება; კანალიზაცია ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები (11.3%).

2024 წლის პირველი ნახევრის ეკონომიკურ აქტივობაში ზრდა აღინიშნებოდა შემდეგ დარგებში: განათლება 25.0 პროცენტი, განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები 23.0 პროცენტი, პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები 14.2 პროცენტი, ტრანსპორტი და დასაწყობება 13.2 პროცენტი, სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება 13.1 პროცენტი, მშენებლობა 11.8 პროცენტი, ხელოვნება, გართობა და დასვენება 10.9 პროცენტი, ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები 10.2 პროცენტი. კლება დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: ელექტროენერგიის, აირის, ორთქლის და კონდიცირებული ჰაერის მიწოდება 9.0 პროცენტი.

კერძო სექტორის როლი ეკონომიკურ ზრდაში

2023 წელს ეკონომიკურ ზრდაში წარმმართველი როლი კვლავ კერძო სექტორს ეჭირა. 2023 წელს ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 11.6 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 8.6 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა 41.3 ათასი კაცით გაიზარდა და მეოთხე კვარტლის მდგომარეობით 782.3 ათასი შეადგინა (აღნიშნული მონაცემები მოცემულია საქსტატის, ბიზნეს სექტორის 2022-2023 წლების კვარტალური კვლევების მიხედვით).

2024 წლის პირველ ნახევარში ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 11.2 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 12.6 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა გაიზარდა 32.2 ათასი ადამიანით.

უმუშევრობის დონე

2023 წელს უმუშევრობის დონე 2022 წელთან შედარებით 0.9 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 16.4% შეადგინა. 2024 წლის პირველ კვარტალში უმუშევრობის დონე 14.0%-ია, ხოლო მეორე კვარტალში უმუშევრობის დონე 13.7% შემცირდა.

ფასები

2023 წლის ბოლოს წლიური ინფლაციის დონემ 0.4 პროცენტი შეადგინა. ამავე პერიოდისათვის, საშუალო ინფლაცია 2.5 პროცენტის დონეზეა.

2024 წლის ივნისში საქართველოში ინფლაციის დონემ წინა წლის შესაბამის თვესთან შედარებით (წლიური ინფლაცია) 1.0 პროცენტი შეადგინა. ხოლო, ამავე პერიოდისათვის, საშუალო წლიური ინფლაცია 0.9 პროცენტის დონეზეა.

წლიური ინფლაციის ფორმირებაზე ძირითადი გავლენა იქონია ფასების ცვლილებამ შემდეგ ჯგუფებზე:

ტრანსპორტის ჯგუფში ფასები გაიზარდა 7.4 პროცენტით, რაც 0.89 პროცენტული პუნქტით აისახა მთლიან ინდექსზე;

ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქო: ჯგუფში ფასები გაიზარდა 4.5 პროცენტით, რაც წლიურ ინფლაციაზე 0.31 პროცენტული პუნქტით აისახა;

სხვადასხვა საქონელი და მომსახურება: ფასები გაიზარდა 4.7%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.25 პროცენტული პუნქტით აისახა;

სასტუმროები, კაფეები და რესტორნები: ფასები გაიზარდა 7.3%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.24 პროცენტული პუნქტით აისახა;

საცხოვრებელი, წყალი, ელ.ენერგია, აირი: ჯგუფში ფასები შემცირებულია 2.6 პროცენტით, რაც წლიურ ინდექსზე -0.21 პროცენტული პუნქტით აისახა.

ლარის გაცვლითი კურსი

2023 წელს ლარი გამყარდა აშშ დოლართან მიმართებაში. 2023 წელს 2022 წელთან შედარებით ლარის საშუალო გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 0.5 პროცენტით გამყარდა და 2.69 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ხოლო ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, წლის განმავლობაში გამყარდა საშუალოდ 14.8 პროცენტით.

2024 წლის აგვისტოში 2023 წლის დეკემბერთან შედარებით ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ არ შეცვლილა და 2.69 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, გამყარდა 1.7 პროცენტით.

საგარეო ვაჭრობა

2023 წელს საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 21 690.0 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამის მაჩვენებელზე 13.4 პროცენტით მეტია; აქედან ექსპორტი 6 086.4 მლნ აშშ დოლარს შეადგენს (9.0 პროცენტით მეტი), ხოლო იმპორტი 15 603.6 მლნ აშშ დოლარს (15.2 პროცენტით მეტი). საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2023 წელს 9 517.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

2024 წლის იანვარ-აგვისტოში საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 14 700.8 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელზე 3.0 პროცენტით მეტია; აქედან ექსპორტი 4 173.9 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს (2.5 პროცენტით მეტი), ხოლო იმპორტი 10 526.9 მლნ. აშშ დოლარს (3.3 პროცენტით მეტი). საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2024 წლის იანვარ-აგვისტოში 6 353.0 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც საგარეო სავაჭრო ბრუნვის 43.2 პროცენტია.

საქართველოს უმსხვილეს სავაჭრო პარტნიორებს შორის პირველი ადგილი ევროკავშირს უკავია, რომლის წილი 2024 წლის იანვარ-აგვისტოს მთლიანი საქონელბრუნვის 20.6 პროცენტს შეადგენს. მას მოსდევს თურქეთი 14.2 პროცენტი, რუსეთი 11.1 პროცენტი და აშშ 8.7 პროცენტული წილებით.

ექსპორტში 17.9 პროცენტით პირველ ადგილზე ყირგიზეთია (745.5 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან ყაზახეთი 12.9 პროცენტით (538.2 მლნ აშშ დოლარი), აზერბაიჯანი 11.4 პროცენტით (476.0 მლნ აშშ დოლარი), რუსეთი 11.2 პროცენტით (468.9 მლნ აშშ დოლარი) და სომხეთი 9.9 პროცენტით (411.9 მლნ აშშ დოლარი).

იმპორტში პირველი ადგილი ევროკავშირს უჭირავს 26.4 პროცენტით (2 380.9 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან თურქეთი 16.7 პროცენტით (1 761.8 მლნ აშშ დოლარი), აშშ 11.3 პროცენტით (1 186.4 მლნ აშშ დოლარი), რუსეთი 11.1 პროცენტით (1 167.3 მლნ აშშ დოლარი), ჩინეთი 9.8 პროცენტით (1 032.7 მლნ აშშ დოლარი) და ა.შ.

სასაქონლო ჯგუფების მიხედვით ექსპორტში პირველ ადგილზე მსუბუქი ავტომობილებია 35.4 პროცენტით, მომდევნო ადგილებს იკავებენ: ფეროშენადნობები 5.3 პროცენტი, ყურძნის

ნატურალური ღვინოები 4.7 პროცენტი, სპირტიანი სასმელები 4.5 პროცენტი და ძვირფასი ლითონების მადნები და კონცენტრატები 3.5 პროცენტი.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში პირველ ადგილზე მსუბუქი ავტომობილებია, რომელსაც მთლიან იმპორტში 18.8 პროცენტიანი წილი უკავია. შემდეგ მოდიან: ნავთობი და ნავთობპროდუქტები 8.4 პროცენტი, სამკურნალო საშუალებები 4.0 პროცენტი, ნავთობის აირები 2.5 პროცენტი და გამომთვლელი მანქანები და მათი ბლოკები 2.0 პროცენტი.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

2023 წელს, საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 15.6 პროცენტით შემცირდა და 1 902.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა. შემცირების გამომწვევ უმთავრეს მიზეზს წარმოადგენს სავალო ვალდებულებების შემცირება. საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით უმსხვილეს ინვესტორ ქვეყნებს ნიდერლანდები (386.3 მლნ აშშ დოლარი), გაერთიანებული სამეფო (364.3 მლნ აშშ დოლარი) და აშშ (182.2 მლნ აშშ დოლარი) წარმოადგენენ. ყველაზე დიდი უცხოური ინვესტიციები საფინანსო და სადაზღვევო სექტორში (583.6 მლნ აშშ დოლარი), ვაჭრობაში (314.3 მლნ აშშ დოლარი) და დამამუშავებელ მრეწველობაში (301.5 მლნ აშშ დოლარი) განხორციელდა.

წინასწარი მონაცემებით, 2024 წლის პირველ ნახევარში საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ 768.6 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 2023 წლის პირველ ნახევრის მონაცემებზე 34.1 პროცენტით ნაკლებია. უმსხვილესი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნების პროცენტულ სტრუქტურაში პირველ ადგილზე გაერთიანებული სამეფოა - 22.2 პროცენტით, მეორე ადგილზე იაპონია - 10.2 პროცენტით, ხოლო მესამე ადგილზე თურქეთი - 8.1 პროცენტით.

ყველაზე მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობების სექტორში განხორციელდა და 255.6 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, შემდეგ მოდის ენერგეტიკის სექტორი - 107.3 მლნ აშშ დოლარი და ვაჭრობის სექტორი 94.1 მლნ აშშ დოლარი.

ფულადი გზავნილები

2023 წელს, წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წელთან შედარებით 6.5 პროცენტით შემცირდა და 3 767.1 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (261.8 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები).

2024 წლის იანვარ-აგვისტოში წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 26.8 პროცენტით შემცირდა და 2 004.7 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (732.3 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები). წმინდა ფულადი გზავნილები შემცირდა რუსეთიდან 69.1 პროცენტით და 381.6 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (851.9 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები); წმინდა ფულადი გზავნილები გაზრდილია: აშშ-დან - 29.3 პროცენტით და 358.0 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (81.2 მლნ აშშ დოლარით მეტი), იტალიიდან - 8.2 პროცენტით და 363.3 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (27.4 მლნ აშშ დოლარით მეტი), გერმანიიდან - 16.8 პროცენტით და 163.6 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (23.6 მლნ აშშ დოლარით მეტი), საბერძნეთიდან - 6.6 პროცენტით და 158.1 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (9.8 მლნ აშშ დოლარით მეტი).

ტურიზმი

2023 წელს, საქართველოს 7 072.2 ათასი ვიზიტორი ეწვია (2022 წლის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 5 426.9 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მონაცემზე 30.3 პროცენტით მეტია, ხოლო 2023 წლის ვიზიტორების რაოდენობა 2019 წლის ვიზიტორების

რაოდენობასთან შედარებით აღდგენილია 75.6 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია).

2024 წლის პირველ ნახევარში, საქართველოს 3 021.1 ათასი საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტორი ეწვია (2023 წლის ექვსი თვის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 2 860.1 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მონაცემზე 5.6 პროცენტით მეტია. 2024 წლის პირველი ნახევრის ვიზიტორების რაოდენობა 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ვიზიტორების რაოდენობასთან შედარებით აღდგენილია 78.2 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია).

ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 4 125.3 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 17.3 პროცენტით (608.7 მლნ აშშ დოლარით მეტი) მეტია გასული წლის მაჩვენებელზე, 2023 წლის ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები 2019 წლის პერიოდის ტურიზმიდან მიღებულ შემოსავლებთან შედარებით აღდგენილია 126.2 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი).

2024 წლის პირველ ნახევარში, ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 1 898.4 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 5.2 პროცენტით (93.9 მლნ აშშ დოლარით მეტი) მეტია გასული წლის მაჩვენებელზე. 2024 წლის პირველი ნახევრის ტურიზმიდან შემოსავლები 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ტურიზმიდან შემოსავლებთან შედარებით აღდგენილია 130.4 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი).

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2023 წელს, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 4.4 პროცენტს შეადგენს. საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირებისაკენ.

ფისკალური პოლიტიკა

გრძელვადიანი პერიოდისთვის **მთავრობის სტრატეგია ითვალისწინებს** ფისკალურ პოლიტიკას, რომელიც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას.

ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს წარმოადგენს:

- ინვესტიციების მიმართვა ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის, ამასთანავე ისეთი პრიორიტეტული სფეროების დაფინანსება როგორიცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა, განათლება და სოფლის მეურნეობა;
- ბიუჯეტის დეფიციტის ნიშნულის ისეთი მოცულობის ფარგლებში შენარჩუნება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ სტაბილურობას;
- სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

ორი წლის განმავლობაში არსებული ორნიშნა ეკონომიკური ზრდის შემდეგ 2023 წელს ეკონომიკური აქტივობა კვლავ მაღალ ნიშნულზე შენარჩუნდა და 7.5% შეადგინა (რამაც ნომინალურ გამოსახულებაში 80.2 მლრდ ლარს შეადგინა). აღნიშნული ზრდა განპირობებული იყო როგორც შიდა აქტივობის, ისე - საგარეო სექტორის ზრდით, სადაც აღსანიშნავია ტურიზმის სექტორის აღდგენის ტემპის შენარჩუნება. 2023 წელს ტურიზმიდან შემოსავლებმა 17.3%-ით გადააჭარბა წინა წლის მაჩვენებელს, ხოლო 2019 წლის მაჩვენებელთან შედარებით ზრდა 26.2% იყო.

დადებითი და გაუმჯობესებული მაკროეკონომიკური ტენდენციები გაგრძელდა 2024 წელსაც. პირველ კვარტალში ეკონომიკურმა ზრდამ 8.4 პროცენტი შეადგინა, ხოლო მეორე კვარტლის ზრდა 9.6%-ზე დაფიქსირდა, რის შედეგადაც პირველი ნახევრის ზრდამ 9.1%-ს მიაღწია, ივლისში კი ეკონომიკური ზრდა 13.0% იყო. აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე პერიოდში უკრაინაში არსებული ომის, რუსეთის მიმართ დაწესებული სანქციებისა და რეგიონსა და ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით, ასევე მსოფლიოში გაზრდილი საპროცენტო განაკვეთებიდან გამომდინარე საშუალოვადიან პერიოდში კვლავ რჩება გარკვეული სახის პროგნოზებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა. ერთის მხრივ, კვლავ მოსალოდნელია უარყოფითი ეფექტების საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენის მოხდენის მატერიალიზაციის რისკი, თუმცა ამავე დროს, არსებული ეკონომიკური განვითარების ტენდენციებში შეინიშნება ზრდის დაგეგმილზე კიდევ უფრო მეტი პოტენციალი. შესაბამისად, არსებული ფაქტორების გათვალისწინებით ეკონომიკური ზრდის 2024 წლის მაჩვენებელი ზრდის მიმართულებით შეიცვალა და იგი პროგნოზირბეულია 8.2%-ზე.

2025-2028 წლების მაკროეკონომიკური და ფისკალური ცვლადების საპროგნოზო მაჩვენებლები შემუშავებულია მიმდინარე მდგომარეობის გათვალისწინებით, 2025-2028 წლებში საშუალო ზრდა 5.2%-ზეა პროგნოზირებული.

სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის შემოსავლები 2024 წლისთვის პროგნოზირებულია მშპ-ს 32.4%-ზე, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში აღნიშნული მაჩვენებელი 31.0%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი. 2024 წლისთვის სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტი კვლავ „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ ორგანული კანონით გათვალისწინებულ დეფიციტის ზღვრულ ნიშნულზე ქვემოთ იქნება და 2024 წლისთვის პროგნოზირებულია 2.5%-ის დონეზე, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში კი 2.6%-ის ფარგლებში. ამასთან, სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის კაპიტალური ხარჯები 2024 წელს შეადგენს 8.6%-ს, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში 7%-ის ფარგლებშია პროგნოზირებული.

ბოლო ათწლეულზე მეტი ხნის განმავლობაში, არაერთი მნიშვნელოვანი რეფორმა გატარდა საჯარო ფინანსების მართვის მიმართულებით, რასაც ადასტურებს სხვადასხვა საერთაშორისო შეფასება. კერძოდ:

- 2008 წლიდან ბოლო წლების განმავლობაში მეოთხედ შეფასდა საჯარო ფინანსების მართვა „სახელმწიფო ხარჯების და ფინანსური ანგარიშვალდებულების (PEFA)“ ინსტრუმენტის გამოყენებით. 2022 წლის PEFA გლობალური ანგარიშის მიხედვით, PEFA-ს შეფასებით, საჯარო ფინანსების მართვის მუდმივი გაუმჯობესებით საქართველო პირველ ადგილზეა 59 ქვეყანას შორის. ამასთან, მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებაა წინა - 2017 წლის შეფასებასთან შედარებით, შედეგად საქართველოს 31 ინდიკატორიდან საუკეთესო შეფასება აქვს 20 ინდიკატორთან მიმართებაში, ხოლო დანარჩენ შემთხვევაში დანერგილია კარგი შეფასება.
- 2022 წელს პირველად განხორციელდა სახელმწიფო ხარჯებისა და ფინანსური ანგარიშვალდებულების (PEFA) და საჯარო ფინანსების მართვის გენდერულ ჭრილში (GRPFM – Gender Responsive Public Finance Management) შეფასება 2020 წლის მეთოდოლოგიის მიხედვით.
- საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (IMF) ტექნიკური დახმარების ფარგლებში 2023 წელს ხელმეორედ განხორციელდა ფისკალური გამჭვირვალობის შეფასება (FTE). 2017 წლის შეფასებასთან შედარებით ფისკალური გამჭვირვალობის კოდექსის სამივე ძირითადი მიმართულებით მიღწეულ იქნა პროგრესი და რეიტინგები გაუმჯობესდა 36 ინდიკატორიდან 15 ინდიკატორთან მიმართებაში. ფისკალური გამჭვირვალობის

შეფასების (FTE) მიხედვით საქართველოს აქვს საუკეთესო და კარგი პრაქტიკა 36 ინდიკატორიდან 27 ინდიკატორთან მიმართებაში.

- საქართველოში საჯარო ფინანსების მართვის სფეროში ბოლო წლების განმავლობაში თანმიმდევრული და სწორად დაგეგმილი და განხორციელებული რეფორმების შედეგები, კიდევ ერთხელ დაადასტურა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის კვლევამ. ღია ბიუჯეტის ინდექსში (Open Budget Index 2023) საქართველო სრულიად გამჭვირვალე ქვეყნების რიგში კვლავ პირველ ადგილს იკავებს მსოფლიოს 125 ქვეყანას შორის. აღსანიშნავია, რომ ბიუჯეტის ზედამხედველობის მიმართულებით 2021 წლის კვლევასთან შედარებით მნიშვნელოვანი პროგრესია. შეფასება 74 ქულიდან გაიზარდა 83 ქულამდე, ხოლო რეიტინგით საქართველომ 21-ე ადგილიდან მე-4 ადგილზე გადაინაცვლა.

საქართველოს 2023 წლის ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები

2023 წელს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით მობილიზებულია 22 124.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.2%-ია (ცხრილი 2), ხოლო პირველად კანონთან მიმართებაში - 106.3%-ია,

გადასახადების სახით მობილიზებულია 19 732.6 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.7%-ია, ხოლო პირველად კანონთან მიმართებაში - 104.5 %-ია. ამასთან, მშპ-თან მიმართებაში ფაქტიური მაჩვენებელი შეადგენს 24.6%, მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 6 071.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (5 960.0 მლნ ლარი) 101.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 7.6%-ია.
- მოგების გადასახადის სახით მობილიზებულია 2 018.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 000.0 მლნ ლარი) 100.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.5%-ია.
- დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულია 8 387.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (8 400.0 მლნ ლარი) 99.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 10.5%-ია.
- აქციზის სახით მობილიზებულია 2 270.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 220.0 მლნ ლარი) 102.3%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.8%-ია.
- იმპორტის გადასახადის სახით მობილიზებულია 151.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (150.0 მლნ ლარი) 100.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.
- ქონების გადასახადის სახით მობილიზებულია 648.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (630.0 მლნ ლარი) 102.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.8%-ია.
- სხვა გადასახადის სახით მობილიზებულია 186.1 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (50.0 მლნ ლარი) 372.1%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.

გრანტების სახით მობილიზებულია 331.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (380.0 მლნ ლარი) 87.2%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 2 060.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 850.0 მლნ ლარი) 111.4%-ია.

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

ათასი ლარი

დასახელება	გეგმა	ფაქტი	+/-	%
შემოსავლები	**21,640,000.0**	**22,124,175.5**	**484,175.5**	**102.2**
გადასახადები	**19,410,000.0**	**19,732,619.8**	**322,619.8**	**101.7**
საშემოსავლო გადასახადი	5,960,000.0	6,071,356.7	111,356.7	101.9
მოგების გადასახადი	2,000,000.0	2,018,166.5	18,166.5	100.9
დამატებული ღირებულების გადასახადი	8,400,000.0	8,387,241.7	-12,758.3	99.8
აქციზი	2,220,000.0	2,270,263.9	50,263.9	102.3
იმპორტის გადასახადი	150,000.0	151,212.0	1,212.0	100.8
ქონების გადასახადი	630,000.0	648,328.9	18,328.9	102.9
სხვა გადასახადი	50,000.0	186,050.0	136,050.0	372.1
გრანტები	**380,000.0**	**331,339.1**	**-48,660.9**	**87.2**
სხვა შემოსავლები	**1,850,000.0**	**2,060,216.6**	**210,216.6**	**111.4**

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 433.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (350.0 მლნ ლარი) 123.9%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 228.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებელის (420.0 მლნ ლარი) 54.4%-ია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2023 წელს მობილიზებულ იქნა 3 469.3 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.3%-ს შეადგენს.

2023 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 5 735.0 მლნ ლარი;*
- *განათლება - 2 324.4 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 1 709.9 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 2 024.5 მლნ ლარი;*
- *სოფლის მეურნეობა - 613.4 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 34.9 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 505.5 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 3 231.4 მლნ ლარი.*

2023 წელს გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ძირითადი ღონისძიებები:

- საპენსიო უზრუნველყოფის მიმართულებით, სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაფინანსების მიზნით განხორციელდა „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ და „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონებით გათვალისწინებულ ბენეფიციართა უზრუნველყოფა სახელმწიფო პენსიებით და სახელმწიფო კომპენსაციებით. 2023 წლის იანვრიდან გაიზარდა პენსიის ოდენობა და 70 წლამდე ასაკის პენსიონერისათვის განისაზღვრა 295 ლარით, 70 წლის ან მეტი ასაკის პენსიონერისათვის – 365 ლარით. შესაბამისად გადაანგარიშდა სახელმწიფო კომპენსაციის ოდენობა. სულ საანგარიშო პერიოდში მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის მიზნით გადარიცხულ იქნა 3 437.1 მლნ ლარი;
- მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარების პროგრამის ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით მიმდინარეობდა სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული, სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის სოციალური დახმარებისა და ბავშვთა ინსტიტუციური დაწესებულებებიდან ბიოლოგიურ ოჯახებში დაბრუნებასთან დაკავშირებული რეინტეგრაციის შემწეობის გაცემა. აგრეთვე, მიმდინარეობდა სოციალური პაკეტის დაფინანსება შშმ პირებისთვის, შშმ ბავშვებისთვის, მარჩენალდაკარგულებისთვის და სხვა მოწყვლადი კატეგორიებისათვის, ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობებით უზრუნველყოფა და შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის და ასევე, ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების, საყოფაცხოვრებო სუბსიდიის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, მესამე და ყოველ მომდევნო ცოცხლადშობილი შვილის დაბადების გამო, ასევე 2016 წლის 1 იანვრიდან დაბადებული ბენეფიციარებისათვის (პირველი, მეორე, მესამე და ყოველი მომდევნო შვილი), რომელთა ერთ-ერთ მშობელს აქვს მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივი ცხოვრების პირის სტატუსი, ფულადი დახმარების გაცემა. ამასთან, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად, სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული ოჯახებისთვის (რომელთა სარეიტინგო ქულა ტოლია ან ნაკლებია 120 000-ზე და რომლებშიც 16 წლამდე ასაკის ბავშვები ცხოვრობენ), 2023 წლის პირველი ივნისიდან სოციალურად დაუცველი ბავშვების დახმარება გაიზარდა 50 ლარით და შეადგინა 200 ლარი. მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარებების გასაცემად საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიიმართა სულ 1 363.4 მლნ ლარი, საიდანაც სიღარიბის ზღვარს მიღმა მყოფი და მრავალშვილიანი ოჯახების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის/წყლის სუბსიდირებას მოხმარდა 14.5 მლნ ლარი;
- „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერები იღებენ დანამატს პენსიის 20%-ის ოდენობით, ხოლო სოციალური პაკეტის მიმღებები - დანამატს სოციალური პაკეტის 20%-ის ოდენობით. უზრუნველყოფილია დანამატები მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისთვის (ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით). ასევე, ანაზღაურებულია მაღალმთიან დასახლებებში არსებული აბონენტების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის 50%. სულ აღნიშნული სოციალური შეღავათების დასაფინანსებლად საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა სულ 94.7 მლნ ლარი, მათ შორის 13.5 მლნ ლარი გადარიცხულ იქნა მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის ასანაზღაურებლად;

- „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის“ ფარგლებში უწყვეტად ხორციელდება მოსახლეობის, როგორც ამბულატორიული (გადაუდებელი და გეგმური), ასევე სტაციონარული (გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურება; გეგმური ქირურგია, მ.შ. კარდიოქირურგიისა და ონკოლოგიური დაავადებების ქირურგია; ონკოლოგიური დაავადებების მკურნალობა - ქიმიო/ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობა/საკეისრო კვეთა, მაღალი რისკის ორსულთა, მელოგინეთა და მშობიარეთა მკურნალობა, ინფექციური დაავადებების მართვა) სამედიცინო დახმარება ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით და აგრეთვე, მოსახლეობის ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა. გარდა ამისა, მიმდინარეობდა ბენეფიციარების დეფიბრილატორებითა და კოხლეარული იმპლანტებით უზრუნველყოფა. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 1 057.7 მლნ ლარი;
- სოციალური დახმარების სახით, ფინანსური დახმარება გაეწია 20 091 დევნილს. აგრეთვე, დროებითი საცხოვრებელი ფართების დაქირავების მიზნით, სხვადასხვა ნგრევადი და შეჭრილი ობიექტებიდან უკიდურესად გაჭირვებულ 695 ოჯახს გაეწია ფულადი დახმარება (ყოველთვიურად 50-დან 300 ლარამდე). მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული ფართები დაუკანონდა და საკუთრებაში გადაეცა 185 ოჯახს. საცხოვრებელი ფართებით დაკმაყოფილდა 549 დევნილი ოჯახი ახალაშენებულ მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლებში. დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით ქ. თბილისსა და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში შეძენილ იქნა 1 354 საცხოვრებელი სახლი და მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლში 117 ბინა. მიმდინარეობდა დევნილთა განსახლების ობიექტებში სახურავის გადახურვის სამუშაოების შესყიდვა. ქ. თბილისის მერიასთან და სხვადასხვა მუნიციპალიტეტებთან თანადაფინანსებით განხორციელდა სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო სამუშაოები 34 ობიექტზე. განხორციელდა 94 დევნილი ოჯახის ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ ქსელთან მიერთება (ინდივიდუალური გაზიფიცირება). სულ ამ მიზნით მიიმართა 243.6 მლნ ლარი;
- მიმდინარეობდა საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების მასშტაბური პროგრამის განხორციელება, რომელიც მიზნად ისახავს სოციალური შემწეობის მიმღები, შრომისუნარიანი პირების დასაქმებას ისეთ ვაკანტურ ადგილზე, რომლის შესრულება ნებისმიერი კვალიფიკაციის მქონე პირს შეუძლია. სამუშაოს მომწოდებლები კი ძირითადად სახელმწიფო უწყებები და ადგილობრივი თვითმმართველობები არიან. პროგრამის ბენეფიციარები, 18 წლის და უფროსი ასაკის (საპენსიო ასანამდე) შრომისუნარიანი პირები არიან, ვისი ოჯახის სარეიტინგო ქულა არ აღემატება 120 000-ს და იღებენ მიზნობრივ სოციალურ დახმარებას. დასაქმების პროგრამაში ჩართულ პირს 4 წლის განმავლობაში გარანტირებულად შეუნარჩუნდება სოციალურად დაუცველის სტატუსი, მასთან მიბმული ფულადი და არაფულადი სიკეთეები. აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში არ მოხდება სოციალურ-ეკონომიკური სტატუსის გადამოწმება. საზოგადოებრივ სამუშაოებში ჩართული ბენეფიციარები, სოციალურ დახმარებასთან ერთად, დამატებით ფინანსურ სარგებელსაც მიიღებენ, რომელიც ნამუშევარი საათების მიხედვით ანგარიშდება და სრული განაკვეთის შემთხვევაში, მოსარგებლის ანაზღაურება სოციალური გასაცემლის სახით შეადგენს თვეში 300 ლარს ან პროპორციულად განსაზღვრულ სამუშაო განაკვეთის დღიურ გასაცემელს. საზოგადოებრივი სამუშაოს შესრულებისთვის გაცემული თანხა წარმოადგენს სოციალურ გასაცემელს, რომელიც არ იბეგრება. საანგარიშო პერიოდში დასაქმების საინფორმაციო სისტემაში (სარეგისტრაციო პორტალზე) რეგისტრირებულია 1 111 მომწოდებლის მიერ მოწოდებული 11 470 ვაკანტური ადგილი. საზოგადოებრივი სამუშაოების პროგრამასთან დაკავშირებით სსიპ - დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოს მიმართა 14 757-მა მოქალაქემ (საქართველოს მასშტაბით). საზოგადოებრივ სამუშაოზე ჩართვის მიზნით

ხელშეკრულება გაფორმდა 39 999 სოციალურად დაუცველ პირთან, საიდანაც 7 078 პირი პროგრამას გამოეთიშა სხვადასხვა მიზეზით, ხოლო აქტიური დარჩა 32 921 ხელშეკრულება (მათ შორის თბილისი - 375, იმერეთი - 6 357, კახეთი - 4 006, ქვემო ქართლი - 2 585, შიდა ქართლი - 519, სამეგრელო-ზემო სვანეთი - 7 665, აჭარა - 3 547, სამცხე-ჯავახეთი - 1 402, მცხეთა-მთიანეთი - 2 129, გურია - 2 270, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი - 2 066);

- „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე 2019 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში დაგროვებითი საპენსიო სქემა ამოქმედდა. საანგარიშო პერიოდში საპენსიო სქემაში დარეგისტრირდა 120.3 ათასი ახალი მონაწილე (კერძო ორგანიზაციებიდან 107.1 ათასი, ხოლო საჯარო დაწესებულებებიდან - 13.2 ათასი მონაწილე) და სქემაში რეგისტრირებულ მონაწილეთა ოდენობამ 1 479.0 ათასს მიაღწია (კერძო ორგანიზაციებიდან - 1 146.0 ათასი, ხოლო საჯარო დაწესებულებებიდან - 333.0 ათასი მონაწილე). საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დარეგისტრირდა 13.0 ათასი კერძო ორგანიზაციამ და მათი ჯამური რაოდენობამ 107.9 ათას მიაღწია. 2023 წელს საპენსიო აქტივების ჯამური წმინდა ღირებულება (კონტრიბუციები + წმინდა საინვესტიციო მოგება) გაიზარდა 1.4 მლრდ ლარით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს საპენსიო აქტივების წმინდა ღირებულებამ (კონტრიბუციები + წმინდა საინვესტიციო მოგება) 4.358 მლრდ ლარი შეადგინა.საინვესტიციო საბჭოს გადაწყვეტილებით, საპენსიო აქტივებზე რეალური ამონაგების გაზრდის მიზნით და მონაწილეთა ინტერესების შესაბამისად, სააგენტომ განახორციელა 899.4 მლნ ლარის ოდენობის ინვესტიცია მაღალრეიტინგული ადგილობრივი ლიცენზირებული კომერციული ბანკების მიერ გამოშვებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში, ასევე, შეძენილ იქნა 200.8 მლნ ლარის ოდენობის საქართველოს სახაზინო ფასიანი ქაღალდები, 23.96 მლნ ლარის და 5.7 მლნ აშშ დოლარის ქართული კორპორატიული ობლიგაციები. 2023 წელს ინვესტიციები განხორციელდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ სხვადასხვა აქტივებში. კერძოდ, ჯამში 67.4 მლნ აშშ დოლარის ოდენობის ინვესტიცია განხორციელდა უცხოურ სამთავრობო ფასიან ქაღალდებში, ხოლო გაყიდული იქნა 6.95 მლნ აშშ დოლარის ოდენობის უცხოური სამთავრობო ფასიანი ქაღალდები. ამავე საანგარიშო პერიოდში 288.1 მლნ აშშ დოლარით შეძენილ იქნა უცხოური კორპორაციული აქციები, ხოლო გაყიდული იქნა 93.9 მლნ აშშ დოლარის უცხოური კორპორაციული აქციები. აღნიშნული ინვესტიციების განხორციელების მიზნით 2023 წელს დამატებით შეძენილ იქნა 79.1 მლნ აშშ დოლარი;
- ქვეყნის მასშტაბით არსებული 2 078 საჯარო და 205 ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დასაფინანსებლად მიიმართა 1 136.3 მლნ ლარი.
- საგანმანათლებლო დაწესებულების 1 742 მანდატური უზრუნველყოფდა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების დაცვას 719 საჯარო, 1 კერძო სკოლასა და 1 პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში;
- განხორციელდა თბილისის 35 საჯარო 10 806 მოსწავლის, 12 სკოლის 419 შშმ და სსსმ სტატუსის მქონე, ეტლით მოსარგებლე მოსწავლის ტრანსპორტირებით მომსახურება, ასევე დაფინანსდა 56 მუნიციპალიტეტი მოსწავლეებისათვის ტრანსპორტირების მომსახურების შესყიდვის მიზნით (1 119 საჯარო სკოლის 73 726 მოსწავლე);
- პროფესიული განათლების დასაფინანსებლად 103.3 მლნ ლარი, სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტების დაფინანსებისა და ახალგაზრდების წახალისების მიზნით მიმართულ იქნა 112.4 მლნ ლარი, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობის მიზნით - 18.7 მლნ ლარი, ხოლო ინკლუზიური განათლების დასაფინანსებლად - 45.4 მლნ ლარზე მეტი. ამასთან, მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის მიზნით მიმართული იქნა 71.3 მლნ ლარამდე;
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსათვის გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში: დასრულდა 4 საჯარო სკოლის მშენებლობა და მიმდინარეობდა 5 საჯარო სკოლის

სამშენებლო სამუშაოები; დასრულდა 16 საჯარო სკოლის სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები და მიმდინარეობდა 4 საჯარო სკოლის სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები; 185 საჯარო სკოლაში განხორციელდა სხვადასხვა ტიპის ნაწილობრივი სარეაბილიტაცუო სამუშაოები; საქართველოს რეგიონებში დიზაინ ბილდის კონცეფციით 2 საჯარო სკოლაში დაწყებულია სამშენებლო სამუშაოები, 73 სკოლაში მიმდინარეობდა საპროექტო დოკუმენტაციის შეთანხმებისა და მშენებლობისწინა მოსამზადებელი სამუშაოები, სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაწყებულია 99 საჯარო სკოლაში, დანარჩენ სკოლებზე მიმდინარეობდა საპროექტო დოკუმენტაციის შეთანხმებისა და რეაბილიტაციის წინა მოსამზადებელი სამუშაოები. ამასთან, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსათვის გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში: დასრულდა 4, მიმდინარეობდა 2 და დაიწყო 7 საჯარო სკოლის მშენებლობა; დასრულებულია 13, მიმდინარეობდა 4 და დაწყენულია 15 საჯარო სკოლის რეაბილიტაცია. ასევე დაწყებულია 4 საჯარო სკოლის მშენებლობის პროექტირება, ხოლო დასრულებულია - 3;

- 2 079 საჯარო სკოლა აღიჭურვა რაგბის ინვენტარით, 2 080 საჯარო სკოლა - 3 906 ერთეული სადემონსტრაციო ჭადრაკის დაფით, 420 საჯარო სკოლა - 55 869 ერთეული მერხით და სკამით, 58 საჯარო სკოლა - საოფისე ავეჯით, 558 საჯარო სკოლა - 3 895 ერთეული სასკოლო დაფით, 2 საჯარო სკოლა - ფარდა-ჟალუზებით და სხვადახვა სახის ინვენტარით, 209 საჯარო სკოლა - 1 392 პერსონალური კომპიუტერით, 205 საჯარო სკოლა - 276 ერთეული პრინტერით, დაფინანსებულია 42 საჯარო სკოლა სხვადასხვა სახის ინვენტარის აღჭურვის მიზნით;
- განხორციელდა 5 პროფესიულ სასწავლებელში სხვადასხვა სახის ინფრასტრუქტურული პროექტები, ხოლო დასრულდა 3 სახელოსნოს მშენებლობა.
- სრული რეაბილიტაცია ჩუატარდა 16 სკოლას; სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დასრულებულია 185 სკოლაში და მიმდინარეობდა 99 საჯარო სკოლაში; დასრულდა - 1 უმაღლესი და 3 სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულების სარებილიტაციო სამუშაოები;
- მიღებულ იქნა მონაწილეობა მუსიკალურ და თეატრალურ ფესტივალებში, კონკურსებში და გამოფენებში.
- ხელი შეეწყო საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშების მდგომარეობის შეფასების, ძეგლების რეაბილიტაცია/კონსერვაციის საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადებისა და სარეკონსტრუქციო სამუშაოების განხორციელებას;
- სპორტის სხვადასხვა სახეობის სახელმწიფო მხარდაჭერის პროგრამების ფარგლებში, სპორტის 60 სახეობაში დაფინანსდა 361 ეროვნული შეჯიბრების ორგანიზება, 659 საერთაშორისო სპორტულ შეჯიბრში მონაწილეობა და 401 სასწავლო-საწვრთნელი შეკრება როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ;
- ქართველმა სპორტსმენებმა საერთაშორისო ასპარეზზე მოიპოვეს 565 ოქროს, 406 ვერცხლის, 429 ბრინჯაოს, ჯამში 1 400 მედალი. საერთაშორისო სპორტულ შეჯიბრებებზე მიღწეული შედეგების მიხედვით, საქართველოს ნაკრები გუნდების წევრებზე, მწვრთნელებსა და საექიმო პერსონალზე კანონმდებლობით დადგენილი წესით გაიცა ფულადი პრიზები. საანგარიშო პერიოდში ამ მიზნით მიიმართა 37.0 მლნ ლარზე მეტი;
- „კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები“ პროგრამის ფარგლებში სტიპენდია გაიცა 892 სპორტსმენზე, მწვრთნელსა და საექიმო პერსონალზე;
- „ვეტერან სპორტსმენთა და სპორტის მუშაკთა სოციალური დახმარების“ პროგრამის ფარგლებში მატერიალური და სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად 285-მა ვეტერანმა სპორტსმენმა და სპორტის მუშაკმა მიიღო დახმარება;
- „მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელების მხარდაჭერა“ პროგრამის ფარგლებში გაიცა დახმარება 25 მუნიციპალიტეტში 287 მწვრთნელზე;

- სტიპენდიებით უზრუნველყოფილი იქნა 99 საქართველოს სახალხო არტისტი, სახალხო მხატვარი და რუსთაველის პრემიის ლაურეატი, ხოლო სოციალური დახმარებით - 21 ლიტერატურისა და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე. ერთჯერადი სოციალური დახმარება გაეწია 4 პირი. ამასთან, „ოლიმპიური ჩემპიონების სტიპენდიების“ პროგრამის ფარგლებში სტიპენდიები დანიშნული აქვს 132 სპორტსმენს.
- ანაზღაურებულ იქნა (11.5 მლნ ლარი) ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში, აგრეთვე იმ სოფლებში, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ, მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ 2022 წლის პირველი დეკემბრიდან 2023 წლის პირველ დეკემბრამდე პერიოდში, მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება (მოხმარებული ბუნებრივი აირის ოდენობა - 23.9 მლნ მ³);
- ანაზღაურებულ იქნა (610.0 ათასი ლარი) რუსეთის ფედერაციის მიერ განხორციელებული სამხედრო აგრესიის შედეგად ოკუპირებულ ტერიტორიებზე (გორის, საჩხერისა და ახალგორის მუნიციპალიტეტების სოფლებში: ზემოარცევი, ახმაჯი, ქარძმანი, სინაგური და თედელეთი) არსებული აბონენტების მიერ 2022 წლის დეკემბრიდან 2023 წლის ნოემბრის ჩათვლით მოხმარებული 1 973.8 ათასი კვტ/სთ ელექტროენერგიის ღირებულება;
- „გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის საჭიროებაზე რეაგირების მიზნით გასატარებელი ზოგიერთი ღონისძიების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 15 დეკემბრის №2252 განკარგულების ფარგლებში საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ (საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ მოწოდებული სიების საფუძველზე) ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ბუნებრივი აირის მომხმარებლად რეგისტრირებული მუდმივად მცხოვრები ოჯახების ზამთრის პერიოდში გათბობით უზრუნველყოფისათვის, თითოეული აბონენტის პირად ბარათებზე 200 ლარის ოდენობით თანხის დარიცხვის მიზნით, 2023 წელს გაზის მიმწოდებელი კომპანიებისათვის გადარიცხული თანხიდან საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა 13 169 აბონენტზე 2.6 მლნ ლარის დარიცხვა;
- საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მიმდინარეობდა სოფლების გაზიფიცირებასთან დაკავშირებული სამუშაოები. საანგარიშო პერიოდში ჯამში 4 443 პოტენციურ აბონენტს მიეცა ბუნებრივი გაზის ქსელში ჩართვის საშუალება;
- სსიპ - აწარმოე საქართველოში ორგანიზებით განხორციელდა 31 სექტორული შეხვედრა სხვადასხვა ბიზნესის წარმომადგენლებთან სააგენტოს მიერ განსახორციელებელი მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამების ცნობადობის ამაღლების მიზნით. სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილის ფარგლებში დადასტურდა 673 ბიზნეს პროექტი (მათ შორის მოხდა 19 პროექტზე სესხის რეფინანსირება თანხით 16.0 მლნ ლარი). საფინანსო ინსტიტუტების მიერ გაცემული სესხის/ლიზინგის საერთო ჯამური მოცულობა შეადგენს 534.9 მლნ ლარს (მათ შორის მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილის მიმართულებით დადასტურდა 311 სესხის/ლიზინგის განაცხადი. სესხების ჯამური მოცულობა შეადგენს 237.7 მლნ ლარს);
- სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობის „იპოთეკური კრედიტების მხარდაჭერის მექანიზმის“ ფარგლებში სუბსიდირება გაეწია 5 427 ბენეფიციარს ჯამურად 14.3 მლნ ლარის ოდენობით. სუბსიდირებული იპოთეკური სესხის პროგრამის ფარგლებში დადასტურდა 1 098 იპოთეკური სესხი (მათ შორის 35 რეფინანსირების განაცხადი). სესხების ჯამური მოცულობა შეადგენს 135.7 მლნ ლარს (მათ შორის რეფინანსირებული სესხების ჯამური მოცულობა - 4.5 ლარს).

აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში სუბსიდია გაიცა 4 831 ბენეფიციარზე 33.9 მლნ ლარის ოდენობით;

- საკრედიტო საგარანტიო სქემის ფარგლებში სულ 389 ბენეფიციარისათვის განხორციელდა საგარანტიო თანხების კომერციულ ბანკებში სააგენტოს დეპოზიტებზე განთავსება 58.4 მლნ ლარის ოდენობით (2023 წელს ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ასიგნებებით განხორციელდა საგარანტიო თანხების განთავსება დეპოზიტებზე 180 ბენეფიციარისათვის 23.9 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში გამოყოფილი სახსრებით - 79 ბენეფიციარისათვის 13.8 მლნ ლარის ოდენობით). საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ფარგლებში ბენეფიციარებზე გაფორმებული ხელშეკრულებების შესაბამისად, სსიპ-ის - აწარმოე საქართველოში საკუთარი შემოსულობების ანგარიშზე „სახელმწიფო პროგრამის „საკრედიტო საგარანტიო სქემის" დამტკიცების თაობაზე" საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 29 მარტის N163 დადგენილებით აღებული ვალდებულების შესასრულებლად ჩარიცხული თანხებიდან, საანგარიშო პერიოდში კომერციული ბანკების მიერ გაცემული ტრანშების შესაბამისად დეპოზიტებზე განთავსდა საგარანტიო თანხები - 58.4 მლნ ლარის ოდენობით (მათ შორის 2021 წელს დამტკიცებულ 27 ბენეფიციარისათვის - 1.5 მლნ ლარი; 2022 წელს დამტკიცებულ 122 ბენეფიციარისათვის - 19.2 მლნ ლარი (მათ შორის მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში გამოყოფილი სახსრებით დამტკიცებულ 23 ბენეფიციარისათვის - 4.1 მლნ ლარი) და 2023 წლის დამტკიცებულ 256 ბენეფიციარისათვის - 37.7 მლნ ლარი (მათ შორის მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში გამოყოფილი სახსრებით დამტკიცებულ 79 ბენეფიციარისათვის - 13.8 მლნ ლარი);
- საირიგაციო და დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების, ჰიდროტექნიკური ნაგებობის რეაბილიტაციის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, მანქანა დანადგარების შეძენის, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექპლუატაციის, მექანიკური სატუმბი სადგურების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებების დაფინანსების, საირიგაციო და დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების გაუმჯობესების მიზნით მიიმართა 110.2 მლნ ლარი (მათ შორის, სუბსიდია 28.5 მლნ ლარი). საირიგაციო სისტემებზე სამუშაოები მიმდინარეობდა 81 ობიექტზე, დასრულდა 46 ობიექტი, ხოლო დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების სარეაბილიტაციო სამუშაოები ხორციელდებოდა 1 ობიექტზე, საიდანაც 1 ობიექტი დასრულდა;
- განხორციელდა სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი: 18 677 ინსპექტირება; დოკუმენტური შემოწმება/მონიტორინგი - 7 102; ნიმუშის აღება - 5 798, ზედამხედველობა - 868, აღნიშნული ქმედებების შედეგად გამოვლინდა 3 878 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა;
- ცხოველთა ჯანმრთელობის დაცვის და იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციის ფარგლებში ეპიზოოტიური სტაბილურობის უზრუნველყოფის მიზნით მიმდინარეობდა იძულებითი და პროფილაქტიკური ვაქცინაცია: ცოფის, ჯილეხის, წვრილფეხა პირუტყვის ჭირის, ბრუცელოზის, თურქულის, ცხვრისა და თხის ყვავილის, მსხვილფეხა პირუტყვის ნოდულარული დერმატიტის საწინააღმდეგოდ. ასევე, მიმდინარეობდა ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია. საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 20.9 მლნ ლარი;
- მონიტორინგის მიზნით განთავსდა 6.8 ათას ერთეულამდე ფერომონიანი დამჭერი, „მოიზიდე და გააანადგურე" სადგურებზე დამონტაჟდა 113.6 ათასი ერთეული ფერომონი. მავნებლის გავრცელების კერებში დამუშავებულია 357 999 ჰექტრამდე ფართობი. აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ გასატარებელ ღონისძიებებზე საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 26.7 მლნ ლარი;

- ქვეყნის მასშტაბით გადამუშავებულია 221.2 ათასი ტონა ყურძენი, საიდანაც 71.9 ათასი ტონა რქაწითელია, 89.0 ათასი ტონა საფერავი, ხოლო დანარჩენი სხვადასხვა ჯიშის ყურძენი. სახელმწიფო ღვინის საწარმო შპს „მოსავლის მართვის კომპანიის“ მიერ გადამუშავებულია 20.0 ათასი ტონა კლიმატური პირობების გამო დაზიანებული ყურძენი. რთველის საკოორდინაციო შტაბში დარეგისტრირებული იყო 574 ღვინის კომპანია, ყურძნის გადამუშავების პროცესში ჩართული იყო 544 კომპანია. საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 35.5 მლნ ლარი;
- „შეღავათიანი აგროკრედიტების“ პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობდა მეწარმეთა უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით, პროექტში მონაწილე კომერციული ბანკების და საფინანსო ინსტიტუტების მიერ გაცემული სესხის საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება, დადგენილი საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საანგარიშო პერიოდში გაცემულია 10 000 ახალი სესხი 1 031.2 მლნ ლარის ოდენობით, სულ მომსახურება გაეწია 38 907 სესხს, გაცემული სესხების საპროცენტო განაკვეთების თანადაფინანსების თანხამ შეადგინა 206.2 მლნ ლარი;
- „დანერგე მომავალის“ პროექტის: ბაღების კომპონენტის ფარგლებში 448 უნიკალურ ბენეფიციარს გაუფორმდა 532 ხელშეკრულება, მათ შორის ბაღების კომპონენტის ფარგლებში 386 უნიკალურ ბენეფიციარს გაუფორმდა 412 ხელშეკრულება, სეტყვის საწინააღმდეგო სისტემების მოწყობის თანადაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 7 უნიკალურ ბენეფიციარს - 10 ხელშეკრულება, ჭის/ჭაბურღილის/სატუმბი სადგურის მოწყობის თანადაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 63 უნიკალურ ბენეფიციარს - 63 ხელშეკრულება, წვეთოვანი სარწყავი სისტემის მოწყობის დაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 42 უნიკალურ ბენეფიციარს - 46 ხელშეკრულება, შესაწამლი აპარატის შესყიდვის დაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 1 უნიკალურ ბენეფიციარს - 1 ხელშეკრულება, დაზიანებული ნერგების ჩანაცვლების თანადაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 2 უნიკალურ ბენეფიციარს გაუფორმდა 2 ხელშეკრულება. სულ პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულ პროექტებზე მიიმართა 26.0 მლნ ლარი;
- „თხილის წარმოების ხელშეწყობის“ პროგრამის ფარგლებში რეგისტრირებულია (0.2 ჰა-დან 3 ჰა-ს ჩათლით (შუალედში)) თხილის ნაკვეთების ფართობის მქონე 62 541 უნიკალური ბენეფიციარი (თანამესაკუთრეების გათვალისწინებით - 90 834 მოსარგებლე ბენეფიციარი), რეგისტრირებული ფართობი შეადგენს 44.5 ათასზე მეტ ჰექტარს. საანგარიშო პერიოდში ქულა დაერიცხა 61 418 უნიკალურ ბენეფიციარს და სუბსიდირებულმა ფართობმა შეადგინა 44.0 ათას ჰექტრამდე. საანგარიშო პერიოდში პროგრამის განსახორციელებლად მიმართული იქნა 21 492.2 ათას ლარს
- საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი მაგისტრალების, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მშენებლობაზე დახარჯულ იქნა 2 011.5 მლნ ლარამდე, მათ შორის:
  - ✓ საავტომობილო გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა - 697.6 მლნ ლარი (მათ შორის საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია - 380.9 მლნ ლარი, საავტომობილო გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში - 117.0 მლნ ლარი);
  - ✓ ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა - 1 313.9 მლნ ლარი.
- სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ მუნიციპალური და ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის, საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის, იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით დახარჯულ იქნა 839.0 მლნ ლარი, მათ შორის განხორციელდა ისეთი მნიშვნელოვანი პროგრამები, როგორიცაა:
  - ✓ ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები - 205.7 მლნ ლარი;

- ✓ განახლებული რეგიონების პროგრამა - 165.5 მლნ ლარი;
- ✓ სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია - 85.8 მლნ ლარი;
- ✓ საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია - 35.8 მლნ ლარი (ამასთან, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ხაზით საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციაზე საანგარიშო პერიოდში მიმართულია 232.0 მლნ ლარი);
- ✓ თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაციისა და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (CEB, E5P) – 26.8 მლნ ლარი;
- ✓ საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა (I ფაზა) (ADB) – 65.8 მლნ ლარი;
- ✓ რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF) – 45.9 მლნ ლარი;
- ✓ იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა - 8.5 მლნ ლარი.

- წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციის პროექტებზე მიმართულ იყო 521.1 მლნ ლარი;
- ,,საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ" საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში" ცვლილებების შეტანის თაობაზე" შეთანხმების შესაბამისად 2023 წლის 15 მარტს განხორციელდა საქართველოს მთავრობის მიერ 2022 წლის 15 მარტს გამოშვებული 120,846.0 ათასი ლარის ობლიგაციების განახლება 80,846.0 ათასი ლარის ოდენობით, წლიური 9.566% საპროცენტო განაკვეთით და 40,000.0 ათასი ლარის გადაფორმება სახელმწიფო ობლიგაციებად ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის, საიდანაც:
  - ➢ 10,000.0 ათასი ლარი გადაფორმდა წლიური განაკვეთით 9.125%;
  - ➢ 8,000.0 ათასი ლარი წლიური განაკვეთით 9. 125%;
  - ➢ 12,000.0 ათასი ლარი წლიური განაკვეთით 9. 125%;
  - ➢ 10,000.0 ათასი ლარი წლიური განაკვეთით 9.000%.

  ასევე, ზემოაღნიშნული შეთანხმების შესაბამისად, 2023 წლის 15 მარტს განხორციელდა 2018 წლის 15 მარტს გამოშვებული „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის" დაფარვა 10,000.0 ათასი ლარის ოდენობით; 2023 წლის 15 ივნისს განხორციელდა 2019 წლის 15 მარტს გამოშვებული „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის" დაფარვა 12,000.0 ათასი ლარის ოდენობით; 2023 წლის 15 სექტემბერს განხორციელდა 2020 წლის 15 მარტს გამოშვებული „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის" დაფარვა 10,000.0 ათასი ლარის ოდენობით; 2023 წლის 15 დეკემბერს განხორციელდა 2020 წლის 15 მარტს გამოშვებული „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის" დაფარვა 8,000.0 ათასი ლარის ოდენობით.
- საქართველოს მიერ განხორციელებულ იქნა ყოველწლიური საწევრო შენატანი სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში, საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში არსებულ ფონდებსა და სამშვიდობო მისიებში;
- 2023 წლის 29 აპრილს და 1 ოქტომბერს ჩატარებული შუალედურ/რიგგარეშე არჩევნებზე საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 56.3 მლნ ლარამდე, მ.შ. ელექტრონული არჩევნების მოსამზადებელი ღონისძიებებისთვის მიმართული იქნა 27.8 მლნ ლარი;
- საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, მიმდინარეობდა პოლიტიკური პარტიებისათვის გამოყოფილი თანხების განაწილების უზრუნველყოფა, დაფინანსდა 12 კვალიფიციური პოლიტიკური პარტია;
- საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებზე დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიები გაიცა 38 დაჯილდოებულ პირზე. ამ მიზნით მიიმართა 72.4 ათასი ლარი;

- „უკრაინაში მიმდინარე საომარი მოქმედებების გამო საქართველოში შემოსული უკრაინის მოქალაქეთა და უკრაინაში მუდმივი ცხოვრების უფლების მქონე პირთათვის სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 13 ივლისის N1254 განკარგულების შესაბამისად, სსიპ - სოციალური მომსახურების სააგენტო უზრუნველყოფდა დახმარების გაცემას ოჯახზე თვეში 300 ლარის ოდენობით, ხოლო საარსებო პირობების უზრუნველსაყოფად - პირზე 45 ლარის ოდენობით. ამ მიზნით იანვარში დახმარება გაეწია 1 795 ოჯახს (3 420 პირს), თებერვალში - 2 061 ოჯახს (3 929 პირს), მარტში - 2 133 ოჯახს (4 072 პირს), აპრილში - 1 978 ოჯახს (3 787 პირს), მაისში - 1 967 ოჯახს (3 728 პირს), ივნისში - 1 556 ოჯახს (2 959 პირს), ივლისში - 2 029 ოჯახს (3 804 პირს), აგვისტოში - 1 877 ოჯახს (3 488 პირს) და სექტემბერში - 206 ოჯახს (339 პირს), ოქტომბერში - 3 331 ოჯახს (6 209 პირს), ნოემბერში - 1 791 ოჯახს (3 337 პირს), ხოლო დეკემბერში - 1 904 ოჯახს (3 530 პირს). გარდა ამისა, სააგენტო უზრუნველყოფდა ამავე განკარგულების შესაბამისად სასტუმროში განთავსებისა და სამჯერადი კვებით მომსახურების დაფინანსებას. სულ აღნიშნული მიზნებისათვის საანგარიშო პერიოდში მიიმართა 8.7 მლნ ლარი. გარდა აღნიშნულისა, „უკრაინის ტერიტორიაზე საომარი მოქმედებების გამო განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 2 მარტის N387 განკარგულების საფუძველზე და „2023 წლის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 30 დეკემბრის N609 დადგენილების შესაბამისად საქართველოში უწყვეტად მყოფი უკრაინის მოქალაქეები უზრუნველყოფილნი არიან სამედიცინო სერვისებით;
- თურქეთის რესპუბლიკაში მომხდარი სტიქიური უბედურების შედეგად დაზარალებული მოსახლეობისათვის ჰუმანიტარული დახმარების აღმოჩენის მიზნით, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ, საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში, შეძენილ იქნა 362.5 ათას ლარზე მეტი ღირებულების სხვადასხვა საჭირო საგნები (მათ შორის მედიკამენტები, ზამთრის ტანისამოსი, საკვები პროდუქტები (მ.შ. ბავშვთა კვება), სამედიცინო აღჭურვილობა და სხვა). სულ აღნიშნული მიზნით ფონდიდან მიიმართა 389.7 ათასი ლარი ტვირთის ტრანსპორტირებისა და მასთან დაკავშირებული თანმდევი ხარჯების ჩათვლით. გარდა აღნიშნულისა, ჰუმანიტარული დახმარების აღმოჩენის მიზნით, სამინისტრომ განახორციელა მის მარაგებში არსებული და აგრეთვე, სხვა სახელმწიფო ერთეულების მარაგებიდან მოწოდებული პირველადი დახმარების სამედიცინო დანიშნულების ინვენტარისა და სახარჯის მასალების (ჯამურად 2.5 მლნ ლარზე მეტი ღირებულების) გაგზავნა დაზარალებული მოსახლეობისათვის;
- „ონის მუნიციპალიტეტში, კურორტ შოვში 2023 წლის 3 აგვისტოს და ლანჩხუთისა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებში 2023 წლის 8 სექტემბერს მომხდარი სტიქიის შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური მხარდაჭერის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 15 სექტემბრის N1641 და „გურიის რეგიონში სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებული ზოგიერთი ოჯახის საკომპენსაციო თანხით უზრუნველყოფის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 4 დეკემბრის N2139 განკარგულებების შესაბამისად:
  - ✓ ონის მუნიციპალიტეტში, კურორტ შოვში 2023 წლის 3 აგვისტოს და ლანჩხუთის და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებში 2023 წლის 8 სექტემბერს მომხდარი სტიქიის შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური მხარდაჭერის უზრუნველყოფის მიზნით 29 გარდაცვლილზე (25 ოჯახის წევრზე) გაიცა ერთჯერადი ფულადი დახმარება, თითოეულ გარდაცვლილზე 20.0 ათასი ლარის ოდენობით;

- ✓ გურიის რეგიონში 8 სექტემბერს სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებული ოჯახების საკუთრებაში რეგისტრირებული საცხოვრებელი სახლების სანაცვლოდ გაიცა საკომპენსაციო თანხები 229 ოჯახზე (160 ოჯახზე - თითოეულ ოჯახზე 50.0 ათასი ლარის ოდენობით, ხოლო 69 ოჯახზე - თითოეულ ოჯახზე 30.0 ათასის ლარის ოდენობით).

სულ ზემოაღნიშნული მიზნებით, კურორტ შოვში და ლანჩხუთისა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებში მომხდარი სტიქიის შედეგად გარდაცვლილთა და დაზარალებული ოჯახების სოციალური მხარდაჭერის მიზნით მიიმართა 10 650.0 ათასი ლარი.

საქართველოს 2024 წლის ბიუჯეტის საპროგნოზო მაჩვენებლები

2024 წლის დადებითი ეკონომიკური ტენდენციების გათვალისწინებით, მიმდინარე წლის სექტემბერში განახლდა მაკროეკონომიკური პროგნოზები და გადასახადების საპროგნოზო მაჩვენებლები.

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2024 წელს განისაზღვრა 25 235.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 28.2%-ს გაუტოლდა.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 22 900.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.6%-ს შეადგენს. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 7 200.0 მლნ ლარს.
- მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3 050.0 მლნ ლარს.
- დამატებული ღირებულების საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 9 140.0 მლნ ლარს.
- აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 2 380.0 მლნ ლარს.
- იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 130.0 მლნ ლარს.
- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 680.0 მლნ ლარს.
- სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი 320.0 მლნ ლარს.

გრანტების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 330.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 0.4%-ს შეადგენს;

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 2 005.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 2.2%-ს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 400.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.4%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 270.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.3%-ია.

ვალდებულებების ზრდის მოცულობა განისაზღვრა 3 440.0 მლნ ლარით, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 3.8%-ია.

„საქართველოს 2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი შესახებ“ საქართველოს კანონის ასიგნებების დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 25 030.4 მლნ ლარს. 2024 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით დამტკიცებული ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 6 441.2 მლნ ლარი;*
- *განათლება - 2 927.2 მლნ ლარი;*

- *ჯანმრთელობის დაცვა - 1 771.0 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 2 045.5 მლნ ლარი;*
- *სოფლის მეურნეობა - 584.0 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 44.9 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 514.3 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 3 577.4 მლნ ლარი.*

2024 წლის 8 თვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულება
(წინასწარი)

მლნ ლარი

დასახელება	2024 წელი პროგნოზი	2024 წელი 8 თვე ფაქტი	% შესრულება
შემოსავლები	**25,235.0**	**16,895.0**	**67.0%**
გადასახადები	22,900.0	15,172.7	66.3%
გრანტები	330.0	202.2	61.3%
სხვა შემოსავლები	2,005.0	1,520.1	75.8%

- **გადასახადების სახით** მობილიზებულია 15 172.7 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (22 900.0 მლნ ლარი) 66.3%-ია.
- **გრანტების სახით** მობილიზებულია 202.2 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (330.0 მლნ ლარი) 61.3%-ია.
- **სხვა შემოსავლების სახით** მობილიზებულია 1 520.1 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 005.0 მლნ ლარი) 75.8%-ია.
- **არაფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 255.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (400.0 მლნ ლარი) 63.8%-ია.
- **ფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 210.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (270.0 მლნ ლარი) 77.9%-ია.
- **ვალდებულებების ზრდიდან** მობილიზებული იქნა იქნა 2 011.3 მლნ ლარი, მათ შორის 823.0 მლნ ლარი - საშინაო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით, 860.9 მლნ ლარი - საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან და სხვა სახელმწიფოების მთავრობებისგან მიღებული საინვესტიციო შეღავათიანი კრედიტები, 327.4 მლნ ლარი - ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტები.

საქართველოს 2025-2028 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზების გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში გასატარებელი ღონისძიებებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. 2025-2028 წლების ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი მშპ-სთან მიმართებაში საშუალოდ 27.2%, ხოლო საგადასახადო შემოსავლების წილი საშუალოდ 25.0%-ის დონეზეა ნავარაუდევი.

2025 წელს ნაერთი ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 2.1%-ს გაუტოლდება, ხოლო არაფინანსური და ფინანსური აქტივების

რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.4 და 0.3 პროცენტი იქნება.

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

მლნ ლარი

	2022 წლის ფაქტი			2023 წლის ფაქტი			2024 წლის პროგნოზი			2025 წლის პროგნოზი			2026 წლის პროგნოზი			2027 წლის პროგნოზი			2028 წლის პროგნოზი		
დ ა ს ა ხ ე ლ ე ბ ა	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არფა-ების და მეწარმეობისა ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არფა-ების და მეწარმეობისა ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არფა-ების და მეწარმეობისა ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არფა-ების და მეწარმეობისა ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არფა-ების და მეწარმეობისა ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არფა-ების და მეწარმეობისა ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არფა-ების და მეწარმეობისა ბიუჯეტები
შემოსავლები	19,377.6	16,450.2	3,934.3	22,124.2	18,716.5	4,589.4	25,235.0	21,530.0	5,160.0	26,730.3	22,815.3	5,207.8	28,760.0	24,390.0	5,680.0	30,930.0	26,231.0	6,009.0	33,380.0	28,410.0	6,280.0
გადასახადები	17,385.9	14,976.7	2,409.3	19,732.6	16,994.2	2,738.4	22,900.0	19,900.0	3,000.0	24,400.0	21,185.0	3,215.0	26,360.0	22,710.0	3,650.0	28,530.0	24,551.0	3,979.0	30,930.0	26,600.0	4,330.0
გრანტები	364.7	359.1	1,003.2	331.3	325.8	1,173.3	330.0	330.0	1,430.0	280.3	280.3	1,262.8	300.0	300.0	1,300.0	300.0	300.0	1,300.0	300.0	300.0	1,300.0
სხვა შემოსავლები	1,627.0	1,114.5	521.8	2,060.2	1,396.5	677.6	2,005.0	1,300.0	730.0	2,050.0	1,350.0	730.0	2,100.0	1,380.0	730.0	2,100.0	1,380.0	730.0	2,150.0	1,510.0	650.0
ხარჯები	15,616.1	13,303.7	2,419.1	17,913.7	15,293.5	2,809.8	20,700.0	17,637.0	3,200.0	22,531.0	19,126.0	3,525.0	24,840.0	21,127.0	3,823.0	26,835.0	22,738.0	4,207.0	28,990.0	24,472.0	4,628.0
შრომის ანაზღაურება	2,214.4	1,792.1	422.4	2,679.1	2,177.2	502.0	3,170.0	2,588.0	582.0	3,567.9	2,917.9	650.0	3,930.0	3,215.0	715.0	4,300.0	3,490.0	810.0	4,700.0	3,800.0	900.0
საქონელი და მომსახურება	2,379.7	1,870.9	508.8	2,760.3	2,139.0	621.3	3,050.0	2,352.0	698.0	3,259.2	2,489.2	770.0	3,570.0	2,705.0	865.0	3,840.0	2,905.0	935.0	4,170.0	3,090.0	1,080.0
პროცენტი	761.0	746.8	23.4	1,195.1	1,182.2	26.7	1,555.0	1,530.0	50.0	1,755.0	1,735.0	50.0	1,885.0	1,885.0	10.0	1,970.0	1,970.0	10.0	2,070.0	2,070.0	10.0
სუბსიდიები	2,073.3	1,004.6	1,068.7	2,167.6	943.9	1,223.7	2,530.0	1,150.0	1,380.0	2,538.3	1,008.3	1,530.0	2,920.0	1,240.0	1,680.0	3,160.0	1,305.0	1,855.0	3,380.0	1,365.0	2,015.0
გრანტები	255.1	345.8	6.9	240.1	406.7	9.3	235.0	332.0	15.0	292.7	367.7	15.0	290.0	375.0	15.0	290.0	375.0	15.0	290.0	375.0	15.0
სოციალური უზრუნველყოფა	6,330.6	6,052.1	278.5	7,111.9	6,805.9	306.0	7,990.0	7,650.0	340.0	8,723.2	8,363.2	360.0	9,585.0	9,217.0	368.0	10,385.0	9,993.0	392.0	11,230.0	10,818.0	412.0
სხვა ხარჯები	1,601.9	1,491.6	110.3	1,759.6	1,638.7	120.9	2,170.0	2,035.0	135.0	2,394.7	2,244.7	150.0	2,660.0	2,490.0	170.0	2,890.0	2,700.0	190.0	3,150.0	2,954.0	196.0
საოპერაციო სალდო	3,761.4	3,146.5	1,515.2	4,210.5	3,422.9	1,779.6	4,535.0	3,893.0	1,960.0	4,199.3	3,689.3	1,682.8	3,920.0	3,263.0	1,857.0	4,095.0	3,493.0	1,802.0	4,390.0	3,938.0	1,652.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	5,532.7	5,153.2	1,279.7	6,099.3	5,404.5	1,686.9	6,770.0	6,188.0	1,900.0	6,529.6	5,952.4	1,750.0	6,450.0	5,825.0	1,825.0	6,750.0	6,080.0	1,870.0	7,150.0	6,460.0	1,890.0
ზრდა	5,968.2	5,356.1	1,512.4	6,532.8	5,607.8	1,917.0	7,170.0	6,388.0	2,100.0	6,879.6	6,152.4	1,900.0	6,750.0	6,000.0	1,950.0	7,050.0	6,255.0	1,995.0	7,450.0	6,635.0	2,015.0
კლება	435.6	202.8	232.7	433.5	203.4	230.2	400.0	200.0	200.0	350.0	200.0	150.0	300.0	175.0	125.0	300.0	175.0	125.0	300.0	175.0	125.0
მთლიანი სალდო	-1,771.2	-2,006.7	235.5	-1,888.8	-1,981.5	92.7	-2,235.0	-2,295.0	60.0	-2,330.3	-2,263.1	-67.2	-2,530.0	-2,562.0	32.0	-2,655.0	-2,587.0	-68.0	-2,760.0	-2,522.0	-238.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	940.7	711.4	233.0	468.5	394.9	46.5	-145.0	-177.7	2.7	-171.9	-74.7	-54.5	-110.0	-3.0	2.0	-50.0	18.0	-108.0	-25.0	213.0	-278.0
ზრდა	1,043.1	855.7	233.4	696.8	685.7	46.6	386.8	434.1	2.7	328.7	451.4	0.0	232.0	419.0	2.0	348.0	348.0	40.0	543.0	543.0	40.0
კლება	102.4	144.2	0.4	228.4	290.8	0.1	531.8	611.8	0.0	500.6	526.1	54.5	342.0	422.0	0.0	398.0	330.0	148.0	568.0	330.0	318.0
ვალდებულების ცვლილება	2,711.9	2,718.2	-2.5	2,357.3	2,376.4	-46.2	2,090.0	2,117.3	-57.3	2,158.4	2,188.4	12.7	2,420.0	2,559.0	-30.0	2,605.0	2,605.0	-40.0	2,735.0	2,735.0	-40.0
ზრდა	3,733.9	3,731.9	47.9	3,469.3	3,469.3	35.5	3,440.0	3,440.0	50.0	3,585.2	3,585.2	122.7	5,150.0	5,299.0	40.0	4,000.0	4,000.0	40.0	4,200.0	4,200.0	40.0
კლება	1,021.9	1,013.7	50.4	1,112.1	1,092.9	81.7	1,350.0	1,322.7	107.3	1,426.7	1,396.7	110.0	2,730.0	2,740.0	70.0	1,395.0	1,395.0	80.0	1,465.0	1,465.0	80.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

2022-2028 წლების სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტი

მლნ ლარი

დ ა ს ა ხ ე ლ ე ბ ა	**2022 წლის ფაქტი**	**2023 წლის ფაქტი**	**2024 წლის პროგნოზი**	**2025 წლის პროგნოზი**	**2026 წლის პროგნოზი**	**2027 წლის პროგნოზი**	**2028 წლის პროგნოზი**
შემოსავლები	22,197.2	25,548.1	29,005.0	30,690.3	32,850.0	35,210.0	37,850.0
გადასახადები	17,385.9	19,732.6	22,900.0	24,400.0	26,360.0	28,530.0	30,930.0
გრანტები	267.6	202.0	190.0	130.3	150.0	150.0	150.0
სხვა შემოსავლები	4,543.7	5,613.4	5,915.0	6,160.0	6,340.0	6,530.0	6,770.0
ხარჯები	17,787.4	20,692.7	23,945.0	26,161.0	28,760.0	31,065.0	33,570.0
შრომის ანაზღაურება	3,112.0	3,916.2	4,970.0	5,567.9	6,140.0	6,720.0	7,360.0
საქონელი და მომსახურება	4,290.4	4,675.7	5,170.0	5,559.2	6,000.0	6,400.0	6,870.0
პროცენტი	767.2	1,203.6	1,565.0	1,760.0	1,890.0	1,975.0	2,075.0
სუბსიდიები	1,650.7	2,062.6	2,350.0	2,388.3	2,800.0	3,060.0	3,310.0
გრანტები	43.9	29.6	25.0	72.7	60.0	50.0	40.0
სოციალური უზრუნველყოფა	6,349.0	7,136.0	8,015.0	8,748.2	9,610.0	10,420.0	11,265.0
სხვა ხარჯები	1,574.2	1,669.2	1,850.0	2,064.7	2,260.0	2,440.0	2,650.0
საოპერაციო სალდო	4,409.7	4,855.3	5,060.0	4,529.3	4,090.0	4,145.0	4,280.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	6,010.1	6,637.1	7,325.0	6,969.6	6,825.0	7,160.0	7,510.0
ზრდა	6,511.0	7,107.6	7,735.0	7,329.6	7,130.0	7,470.0	7,820.0
კლება	500.8	470.5	410.0	360.0	305.0	310.0	310.0
მთლიანი სალდო	-1,600.4	-1,781.7	-2,265.0	-2,440.3	-2,735.0	-3,015.0	-3,230.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	1,098.3	584.0	-200.0	-331.8	-365.0	-465.0	-550.0
ზრდა	1,244.4	909.7	428.1	369.1	292.0	350.0	481.0
კლება	146.1	325.7	628.1	700.9	657.0	815.0	1,031.0
ვალდებულების ცვლილება	2,698.8	2,365.7	2,065.0	2,108.5	2,370.0	2,550.0	2,680.0
ზრდა	3,777.5	3,546.4	3,470.0	3,585.2	5,150.0	4,000.0	4,200.0
კლება	1,078.8	1,180.7	1,405.0	1,476.7	2,780.0	1,450.0	1,520.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

შენიშვნა: *ცხრილში წარმოდგენილია სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის მონაცემები (საბაზისო სცენარის მიხედვით).*

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების გათვალისწინებით:

ა) 2025 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო განისაზღვრება 2 440.3 მლნ ლარით, რაც პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 2.5%-ს შეადგენს (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 3%);

ბ) 2025 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა - მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 36.8%-ია, ხოლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების შეფასება (2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (წინასწარი მონაცემები)) – მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 0.03%-ია, რაც მთავრობის ვალის პროცენტულ ჯამურ მაჩვენებელზე არ ახდენს გავლენას (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 60%).

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2025 წლის მომუშავეთა რიცხოვნობა	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,182.0	103,956.1	109,349.3	114,105.5	119,098.3
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	69.0	10,000.0	10,500.0	11,000.0	11,500.0
საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	13.0	950.0	1,000.0	1,100.0	1,200.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	227.0	29,000.0	30,000.0	31,000.0	32,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	341.0	23,292.0	23,979.8	24,688.3	25,418.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	527.0	125,348.0	50,973.0	54,120.0	131,593.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	83.0	6,800.0	7,300.0	7,800.0	8,300.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	225.0	18,800.0	21,800.0	23,800.0	26,000.0
საერთო სასამართლოები	1,949.0	138,500.0	144,210.0	148,960.0	153,200.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	99.0	10,600.0	10,600.0	10,600.0	10,600.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	30.0	1,450.0	1,500.0	1,550.0	1,600.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	27.0	1,220.0	1,300.0	1,380.0	1,460.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	31.0	1,450.0	1,500.0	1,550.0	1,600.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	24.0	1,250.0	1,300.0	1,350.0	1,430.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	30.0	1,180.0	1,250.0	1,330.0	1,420.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	30.0	1,235.0	1,320.0	1,400.0	1,480.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	25.0	1,120.0	1,200.0	1,280.0	1,370.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	30.0	1,550.0	1,600.0	1,650.0	1,700.0

დასახელება	2025 წლის მომუშავეთა რიცხოვნობა	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	29.0	1,150.0	1,200.0	1,260.0	1,350.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	3,850.0	226,000.0	230,000.0	236,000.0	240,000.0
საქართველოს პროკურატურა	874.0	68,000.0	71,000.0	74,000.0	77,000.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	46.0	4,300.0	4,600.0	4,900.0	5,100.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	5,168.0	121,000.0	128,000.0	135,000.0	141,250.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	624.0	704,500.0	925,900.0	861,600.0	737,530.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	306.0	1,730,000.0	1,858,500.0	2,205,650.0	2,631,300.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	5,261.0	417,800.0	430,300.0	444,600.0	448,400.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,722.0	8,660,000.0	9,319,040.0	9,936,750.0	10,554,115.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	817.0	200,000.0	201,450.0	204,500.0	207,550.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	41,176.0	1,600,000.0	1,669,120.0	1,767,800.0	1,877,490.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	32,651.0	1,350,000.0	1,430,000.0	1,470,000.0	1,550,000.0
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	3,725.0	654,360.0	686,462.0	694,947.0	692,302.0
საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	1,618.0	2,829,500.0	3,196,579.0	3,356,525.0	3,508,651.0
საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	6,857.0	515,000.0	544,680.0	550,680.0	571,180.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	0.0	24,000.0	26,000.0	27,000.0	28,000.0
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	36.0	2,200.0	3,000.0	3,300.0	3,600.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	216.0	13,700.0	14,000.0	14,500.0	15,000.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	192.0	19,500.0	20,000.0	21,000.0	22,000.0
სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	27.0	4,500.0	4,700.0	4,900.0	5,100.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	84.0	8,500.0	9,000.0	9,500.0	10,000.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	4,179.0	108,000.0	110,000.0	112,500.0	115,500.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	123.0	10,300.0	10,800.0	11,500.0	11,800.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	0.0	101,190.0	101,190.0	101,190.0	101,190.0
სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო	95.0	6,500.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	75.0	3,600.0	4,000.0	4,500.0	5,000.0
საქართველოს საპატრიარქო	0.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	0.0	16,000.0	17,000.0	18,000.0	19,000.0

დასახელება	2025 წლის მომუშავეთა რიცხოვნობა	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	213.0	26,000.0	18,000.0	18,500.0	19,000.0
სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	164.0	5,600.0	5,800.0	6,000.0	6,200.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	51.0	2,300.0	2,400.0	2,600.0	2,700.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	22.0	7,600.0	7,700.0	7,700.0	7,800.0
სპეციალური საგამოძიებო სამსახური	150.0	19,000.0	19,500.0	19,500.0	19,500.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	14.0	1,150.0	1,200.0	1,200.0	1,100.0
სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	10.0	700.0	700.0	700.0	700.0
ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	61.0	5,100.0	5,300.0	5,400.0	5,400.0
სსიპ - ანტიკორუფციული ბიურო	121.0	11,500.0	12,000.0	12,500.0	13,000.0

საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები

საკანონმდებლო საქმიანობა

საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

კონსტიტუციური პრინციპების შესაბამისად, ქვეყნის სრული პოლიტიკური სისტემის სტაბილურობა, მის მართვა-გამგეობაში პოლიტიკური ძალების ფართოდ წარმოდგენა;

მოქალაქეთა მდგომარეობის გაუმჯობესების, ქვეყნის მდგრადი განვითარების და ცხოვრების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობა;

საპარლამენტო საქმიანობის ღიაობა, ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა;

მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა, ანგარიშვალდებულება;

თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო ინფორმაციის მიწოდების უზრუნველყოფა;

გენდერულ საკითხებზე სისტემური და კოორდინირებული მუშაობის უზრუნველყოფა, გენდერული თანასწორობის შესახებ ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა და ქალთა გაძლიერების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება.

საბიბლიოთეკო საქმიანობა

საბიბლიოთეკო ფონდების ორგანიზება, სისტემატური შევსება, დაცვა და მათი საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

მონაცემთა ბაზების შექმნა და უცხოეთის საბიბლიოთეკო ფონდების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ბიბლიოთეკათმცოდნეობის, წიგნთმცოდნეობისა და ბიბლიოგრაფიის დარგებში სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზება;

საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

საბიბლიოთეკო დარგში ინოვაციური პროცესების მართვის ხელშეწყობა;

საბიბლიოთეკო კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

საქართველოს ეროვნული ელექტრონული ბიბლიოთეკისა და ციფრული მემკვიდრეობის არქივის შექმნა;

საბიბლიოთეკო პროცესებში და მკითხველთა მომსახურებისთვის ინტერნეტის გამოყენება;

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ოფიციალური ვებგვერდის სრულყოფა და მხარდაჭერა.

ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება

ქვეყანაში ჰერალდიკური ნიშნებისა და სიმბოლოების მოწესრიგება და დამკვიდრება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სახელმწიფო ცერემონიების, ოფიციალური ღონისძიებებისა და სამხედრო აღლუმების ჩატარებისას საჭირო სახელმწიფო სიმბოლოებისა და სხვა ჰერალდიკური ნიშნების, აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებათა ჰერალდიკური ნიშნების, საქართველოს სახელმწიფო სამხედრო და სპეციალურ უწყებათა სპეციალური ფორმის ტანსაცმლის (უნიფორმების) და ემბლემების შექმნასა და გამოყენების წესების დადგენაში მონაწილეობა, სათანადო რეკომენდაციებისა და დასკვნების გაცემა;

საქართველოს ტერიტორიული ჰერალდიკის სისტემური განვითარების უზრუნველყოფა;

ჰერალდიკის საკითხებზე სამოქალაქო განათლების გავრცელების ხელშეწყობა;

ქვეყანაში სახელმწიფო სიმბოლიკისა და მისი მნიშვნელობის პოპულარიზაცია;

ჰერალდიკის საკითხებზე ისტორიული მასალების (წყაროების) მოძიება (საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ) და ანალიზი;

სახელმწიფო სიმბოლოებისა და განმასხვავებელი ნიშნების ნიმუშების ჰერალდიკური ექსპერტიზის, აგრეთვე მათი შექმნისა და გამოყენების შესახებ დასკვნების მომზადება.

საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება

საქართველოს პარლამენტის სუბიექტებისა და პარლამენტის აპარატის მიმართვებზე/შეკითხვებზე პასუხებისა და მათთან დაკავშირებული საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადება;

პროაქტიული საქმიანობის განხორციელება;

პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტების შექმნა;

ინტეგრირებული, ინტერდისციპლინური კვლევის წარმოებისა და განხილვის პროცესში მყოფ საკითხებზე პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტების შექმნის უზრუნველყოფა;

მიმდინარე აქტუალურ თემებზე, რომლებიც შეეხება საჯარო პოლიტიკის საკითხებს, ანალიტიკური მიმოხილვების მომზადება.

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის, მათ შორის, შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის, განხორციელება და კოორდინაცია, ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის – ჩართულობა თანამშრომლობის გზით, აგრეთვე ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელება, სამშვიდობო ინიციატივის – „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ განხორციელების კოორდინაცია, ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მიზნით სამთავრობო კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და საკოორდინაციო მექანიზმის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების გასწვრივ ვაჭრობის წახალისება, ეკონომიკური კავშირების ხელშეწყობა სამშვიდობო ინიციატივით გათვალისწინებული სტატუსნეიტრალური ინსტრუმენტებისა და ფინანსური მექანიზმების, მათ შორის, არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის – „მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის“, გამოყენებით; გამყოფი ხაზების გასწვრივ ეკონომიკური სივრცის, არსებული სერვისებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ახალი სერვისების დანერგვა და ამოქმედება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მასალისა და ტექნიკის, მცენარეთა მოვლის საშუალებების მიწოდებისა და მავნებლებთან ბრძოლაში დახმარების გაწევის ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გარემოს დაცვის, ბუნებრივ და ადამიანის მიერ გამოწვეულ კატასტროფებზე რეაგირების ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოს მიერ კონტროლირებულ ტერიტორიაზე ხარისხიანი განათლების ყველა საფეხურის ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა, აგრეთვე საერთაშორისო საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა; მათი პროფესიული განათლების სისტემაში ჩართვის ხელშეწყობა; მათ მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მიღებული განათლების აღიარების უზრუნველყოფა სტატუსნეიტრალური მექანიზმის გამოყენებით; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების მიერ განათლების მშობლიურ ენაზე მიღების ხელშეწყობა; მათთვის სასწავლო პროცესის სხვადასხვა (მათ შორის,

დისტანციური) ფორმით შეთავაზების მხარდაჭერა; აფხაზური ენის დაცვისა და განვითარების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სამეცნიერო პროგრამებში ჩართვის გამარტივება და სამეცნიერო თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სახელმწიფო პროგრამებისა და სერვისების ხელმისაწვდომობის გამარტივება და გაუმჯობესება; მოქალაქის პასპორტის ხელმისაწვდომობისა და სამოქალაქო აქტების გაცემის გამარტივების ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სახელმწიფო რეფერალურ და სხვა შესაბამის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ოკუპირებული ტერიტორიებისთვის სხვადასხვა მედიკამენტისა და სამედიცინო ტექნიკის მიწოდება;
ევროინტეგრაციის პროცესის სხვადასხვა საჭირო საკითხზე ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების ცნობიერების ამაღლება; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან, მათ შორის, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებიდან, და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის უვიზო მიმოსვლიდან გამომდინარე ყველა სარგებლისა და შესაძლებლობის შეთავაზება;

საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან ურთიერთობების კოორდინაცია; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მათი ჩართულობისა და საქმიანობის ხელშეწყობა; ნდობის აღდგენის პროექტების განხორციელება; არაფორმალური დიალოგის სხვადასხვა პლატფორმისა და ორმხრივი შეხვედრების მხარდაჭერა;

საერთაშორისო პარტნიორებსა და ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გაძლიერება; ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების მეორე სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელობა; გალსა და ერგნეთში გამართულ ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის (IPRM) შეხვედრებში მონაწილეობა; საქართველოში და საზღვარგარეთ გამართულ ღონისძიებებში, საერთაშორისო ფორუმებსა და ფორმატებში მონაწილეობა;

შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; ფინანსური დახმარების მობილიზება;

1990-იანი წლების შეიარაღებული მოქმედებებისა და 2008 წლის აგვისტოს რუსეთ-საქართველოს ომის შედეგად უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძიების, იდენტიფიცირებისა და ოჯახებისთვის გადაცემის პროგრამის შემდგომი მდგრადობისა და ეფექტიანობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა; შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატის კომპეტენციის ფარგლებში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძებნისა და გადმოსვენების ღონისძიებების ორგანიზება; წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის ეგიდით, 1992-1993 წლების შეიარაღებულ კონფლიქტსა და მის შემდგომ პერიოდთან დაკავშირებით უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების საკითხებზე ჩამოყალიბებულ ქართულ-აფხაზურ საკოორდინაციო მექანიზმსა და სამედიცინო ექსპერტიზის სამუშაო ჯგუფის მუშაობაში მონაწილეობა, ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების

უზრუნველყოფა;

შეიარაღებული მოქმედებების შედეგად უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების მოძიებისა და გადმოსვენების უწყებათაშორისი კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფა; უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირებთან დაკავშირებულ საკითხებზე საინფორმაციო სესიებში, საკოორდინაციო და სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა; მათი იდენტიფიკაციის მიზნით ადგილობრივი შესაძლებლობების გაძლიერების უზრუნველყოფაში მონაწილეობა; პირთა უგზო-უკვლოდ დაკარგვის თემაზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებისა და სიმბოლური/მემორიალური ღონისძიებების ორგანიზება; უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ოჯახებთან შეხვედრა და კომპეტენციის ფარგლებში მათი საჭიროებების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ბედისა და ადგილსამყოფლის შესახებ ინფორმაციის შეგროვება; პოტენციური სამარხების მდებარეობის განსაზღვრა და სამარხების გახსნის დაგეგმვა; ნეშტების ექსჰუმირებასა და იდენტიფიცირებაში მონაწილეობა; ოჯახის წევრების ინფორმირება უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების ბედის შესახებ, ხოლო მათი გარდაცვალების დადასტურების შემთხვევაში – ნეშტების ადგილსამყოფლის თაობაზე; ოჯახის წევრებისთვის მათი ნეშტების გადაცემა, ამოცნობილი ნეშტების დაკრძალვის ორგანიზება და ხარჯების დაფარვის კოორდინაცია; გენეტიკური საექსპერტო მომსახურების გაწევა, კერძოდ: უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირის ოჯახის წევრებისა და ბიოლოგიური ნათესავების ბიოლოგიური ნიმუშების აღება, დაარქივება (შენახვა) და შემდგომი გენეტიკური გამოკვლევა-პროფილირება;

სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებსა და ექსპერტებთან თანამშრომლობა, მათ შორის, არსებული პლატფორმების ფარგლებში;

სამშვიდობო პროცესში ქალთა და ქალთა საკითხებზე მომუშავე ორგანიზაციების, აგრეთვე კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული ქალების როლისა და ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა; კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული ქალების საჭიროებების გამოვლენა და მათზე რეაგირება; თანამშრომლობის პლატფორმების ეფექტიანი ფუნქციონირება;

სამშვიდობო პროცესში კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული და, ზოგადად, დაინტერესებული ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა;

გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის საჭიროებებზე რეაგირების დროებითი სამთავრობო კომისიის თანათავმჯდომარეობა; გამყოფი ხაზების სიახლოვეს მდებარე რეგიონების განვითარების ხელშეწყობა; გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობისთვის დახმარების გაწევა, ზამთრის პერიოდში მისი გათბობით უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; სტუდენტებისა და მოსწავლეებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

დაზარალებულ სოფლებში ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება;

მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონში ოჯახების დაბრუნების პროცესის ხელშეწყობა, ნებაყოფლობით დაბრუნებული მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მისი საოჯახო მეურნეობების განვითარების მიზნით მატერიალური დახმარების გაცემა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის მიმართულებით გრძელვადიანი და შეუქცევი პოზიტიური ცვლილებების განხორციელების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა; შესაბამისი პოლიტიკის განსახორციელებლად განსაზღვრული ხუთი პრიორიტეტული მიმართულებით – სახელმწიფო ენა ინტეგრაციის მხარდასაჭერად; ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობა; თანასწორობა, სამოქალაქო და პოლიტიკური მონაწილეობა; სოციალური და ეკონომიკური ინტეგრაცია; კულტურათაშორისი დიალოგი – განსაზღვრული მიზნებისა და დაგეგმილი კონკრეტული ამოცანების ეფექტიანი განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება, სტრატეგიული პრიორიტეტების, თითოეული დასახული ამოცანის ფარგლებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი ქალებისა და ახალგაზრდების გაძლიერების მიზნით ეფექტიანი მექანიზმების განვითარება და ხელშემწყობი მიზნობრივი პროგრამების განხორციელება, აგრეთვე მათი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისთვის პროაქტიული მიდგომების დანერგვასა და თანასწორობაზე ფოკუსირებული პოლიტიკისა და ინსტიტუციური შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის მიზნით სახელმწიფო ენის სწავლების გაძლიერება და პოპულარიზაცია ფორმალურ განათლებაში (სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლება); სახელმწიფო ენის ცოდნის გაძლიერება ზრდასრულებსა და არაფორმალურ განათლებაში; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში სახელმწიფო ენის პოპულარიზაცია, მისი ფუნქციონირების მხარდაჭერა და გამოყენების ზედამხედველობა; სკოლამდელი განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა და ხარისხის უზრუნველყოფა;

ხარისხიანი ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება; ეთნიკური უმცირესობების მხარდაჭერა პროფესიული და უმაღლესი განათლების მისაღებად;

განათლების მიღმა დარჩენილი ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი პირების (შშმ პირები და ბოშები) საგანმანათლებლო შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობა; სამოქალაქო თანასწორობის ხელშეწყობა და კულტურული მრავალფეროვნების პოპულარიზაცია ფორმალურ და არაფორმალურ განათლებაში;

მმართველობისა და თვითმმართველობის განხორციელების პროცესებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა ჩართულობის ხელშეწყობა; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისთვის აქტიური და პასიური საარჩევნო უფლებების ეფექტიანი რეალიზების მექანიზმების განვითარება; ეთნიკური უმცირესობების ენებზე მედიაპროდუქტების ხარისხის გაუმჯობესება; მედიაწიგნიერების განვითარების მხარდაჭერა; ადამიანის უფლებების, სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის პოლიტიკისა და ანტიდისკრიმინაციულ და

გენდერული თანასწორობის საკითხებში სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება; მართლმსაჯულების სისტემისა და სამართალდამცავი ორგანოების მექანიზმების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ხარისხიანი იურიდიული დახმარების უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო სოციალურ-ეკონომიკურ პროგრამებში ეთნიკური უმცირესობების ჩართულობის გაზრდა; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში ინფრასტრუქტურის განვითარება; ეთნიკური უმცირესობების, მათ შორის, მცირე ეთნოსების, წარმომადგენელი მოქალაქეების პერსონალური მონაცემების დაცვისა და თვითიდენტიფიცირების საფუძველზე სტატისტიკური მონაცემების შეგროვების, ანალიზისა და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

კულტურული მრავალფეროვნების შესახებ ცნობიერების ამაღლება და კულტურათაშორისი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია;

მასობრივი ინტერკულტურული სპორტისა და მულტიკულტურალიზმის მხარდაჭერა, კულტურულ-საგანმანათლებლო და სპორტული ღონისძიებების განხორციელება და შესაბამისი სივრცეების/ინფრასტრუქტურის განვითარება.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მიღწევისათვის, საერთაშორისო დონეზე აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის მომდევნო ეტაპების განხორციელება საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის სტრატეგიის შესაბამისად;

ფისკალური რისკების შეფასება და მართვა (სახელმწიფო საწარმოებიდან, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტებიდან, სასამართლო დავებიდან მომდინარე და სტიქიური მოვლენებისა და კლიმატის ცვლილების ფისკალური რისკები); სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური ზედამხედველის ან/და პარტნიორის უფლებამოსილებების განხორციელება და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს როლის გაძლიერება;

საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის შემუშავება;

გრძელვადიანი ფისკალური რისკების შეფასება და ანალიზი;

საერთო წონასწორობის დინამიკურ-სტოქასტური (DSGE) მოდელის თეორიული და ტექნიკური მახასიათებლების სრულყოფა და პროგნოზის ხარისხის მონიტორინგი;

ქვეყნის მაკროეკონომიკური განვითარების და სტაბილურობის ამსახველი მაჩვენებლების შესახებ ანალიტიკური და ინფორმაციული მასალის მომზადება;

სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მობილიზებისა და ეფექტიანად განაწილებისთვის ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება; საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების განხორციელება;

სტრატეგიული/სექტორული პოლიტიკის დოკუმენტებსა და ბიუჯეტს შორის კავშირების გაძლიერება; ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროგრამების და ქვეპროგრამების პოლიტიკის კლასიფიკატორთან დაკავშირება (გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები (SDG), გენდერული თანასწორობა, კლიმატის ცვლილება, ადამიანური კაპიტალის მიზნები, სექტორული სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები) და მათი ფისკალური გავლენის შესახებ ინფორმაციის საბიუჯეტო დოკუმენტაციაში ასახვა;

საინვესტიციო პროექტების მართვის რეფორმის სრულყოფილად განხორციელება საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის განახლებული მეთოდოლოგიის შესაბამისად; ყველა ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტის შეფასება და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად წინასწარი შეფასებისა და საბოლოო შერჩევის ეტაპების განხორციელება პროექტის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის პროექტსა და საშუალოვადიან ფისკალურ ჩარჩოში გათვალისწინებამდე; ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების ანალიზის პროცესში გენდერული თანასწორობისა და კლიმატის ცვლილების საკითხების გათვალისწინება მეთოდოლოგიით განსაზღვრული წესით;

ბიუჯეტის დაგეგმვის პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის გასაზრდელად ელექტრონული სისტემის – ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების ჩართულობის სისტემის (ebtps.mof.ge – Budget Transparency and Participation System) დანერგვა, რომელიც ყველა დაინტერესებულ პირს აძლევს შესაძლებლობას, გაეცნოს ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციას, ქვეყნის ძირითად პრიორიტეტებს და ბიუჯეტის პროგრამებს, დაგეგმოს ბიუჯეტი საკუთარი შეხედულებების შესაბამისად და მიიღოს უკუკავშირი საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის პროექტში მისი მოსაზრებების გათვალისწინების შესაძლებლობის თაობაზე;

ცენტრალური ხელისუფლების, ავტონომიური რესპუბლიკების ხელისუფლებისა და მუნიციპალიტეტის ორგანოებში სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემის გაძლიერების ხელშეწყობა;

საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად საჭირო ფინანსური რესურსების მობილიზებისათვის დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტიანი თანამშრომლობის გაგრძელება;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად საქართველოს მთავრობის ვალის მდგრადობის შენარჩუნება როგორც საშუალოვადიან, ისე გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების ხელშეწყობისათვის სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენება;

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტის კოორდინაცია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში და აღებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი;

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებთან ურთიერთობის გაგრძელება;

სუვერენული სარეიტინგო შეფასებების შენარჩუნება და გაუმჯობესება;

საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა;

პრიორიტეტულ სახელმწიფოებთან შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობისა და გადასახადებისთვის თავის არიდების აღკვეთის შესახებ შეთანხმების გაფორმება, აგრეთვე არსებული შეთანხმებების განახლება;

დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სააღრიცხვო სისტემის შემოღება და საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IPSAS) დანერგვა როგორც საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ასევე, ავტონომიური რესპუბლიკების, მუნიციპალიტეტების და მათი დაქვემდებარებული ერთეულების დონეზე;

სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის (PFMS) განვითარება.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – შემოსავლების სამსახურის მიერ მიწოდებული სერვისების ხელმისაწვდომობისა და ინკლუზიურობის გაზრდა, ამ სერვისების ბიზნესპროცესების ოპტიმიზაცია;

თვითმომსახურების წახალისება, რაც მომხმარებელს შესაძლებლობას აძლევს, მომსახურების მიღების პროცესი თავად მართოს, ხოლო შემოსავლების სამსახურს – გრძელვადიან პერსპექტივაში, უზრუნველყოს რესურსების ოპტიმიზაცია;

გადასახადის გადამხდელთა მიმართ საგადასახადო კონტროლის ღონისძიებების ორგანიზება და ჩატარება;

აუდიტის შიდა სატრენინგო სისტემის გაძლიერება და აუდიტორების კვალიფიკაციის ამაღლება. აუდიტორების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;

აუდიტის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის გაუმჯობესება, რომელიც სრულად უნდა ასახავდეს საგადასახადო შემოწმების პროცესებს;

კანონთან შესაბამისობის სფეროში არსებული საგადასახადო რისკების მართვის პროცესის გაძლიერება;
კანონშესაბამისობის პროგრამების ფარგლებში საგადასახადო ვალდებულებების მქონე არარეგისტრირებულ პირთა გამოვლენის, გადასახადის გადამხდელთა ძირითადი მონაცემების სისწორის კონტროლის, დროული დეკლარირების უზრუნველსაყოფი ღონისძიებების, დეკლარაციების სისწორის კონტროლის, დღგ-ის ავტომატური უკან დაბრუნების ფარგლებში რისკის შემცველი დეკლარაციების შესწავლის და გადასახადის გადამხდელების დაუბეგრავი დოკუმენტების კონტროლის განხორციელება;

ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევათა კონტროლი და კანონმდებლობის აღსრულების მონიტორინგი;

გადასახადების დროულად გადახდის მაღალ დონის შენარჩუნება;

ამოღებული საგადასახადო ვალდებულებების ოდენობის გაზრდა და შედეგად დაგროვილი უიმედო საგადასახადო დავალიანების შემცირება;

გადამხდელთათვის გადახდის პროცედურების გამარტივება;

ელექტრონული სერვისების განვითარება, კერძოდ, გადამხდელთან საჩივრების ეტაპზე ელექტორნული კომუნიკაციის (საჩივრის წარმოდგენა/საჩივარზე მიღებული გადაწყვეტილების გაგზავნა) გაფართოვება;

გადასახადის გადამხდელების საჩივრების განხილვის დროის ოპტიმიზაცია;

არსებული პროგრამული მოდულების დახვეწა და ახალი პროდუქტების შექმნა რომლებიც უზრუნველყოფ სამსახურის ძირითადი ფუნქციების მხარდაჭერას, ინსტიტუციურ განვითარებასა და მდგრადობას;

რისკზე დაფუძნებული მიდგომების გამოყენება, რომლებიც უზრუნველყოფს საგადასახადო და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კვეთის შედეგად წარმოშობილი ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებული პროცედურების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობას;

საბაჟო კონტროლის განხორციელების ეფექტურობის ზრდა, საბაჟო პროცედურების გამარტივება;

კინოლოგიური მომსახურები უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კვეთასთან დაკავშირებული აკრძალვებისა და შეზღუდვების ეფექტიანი მართვის მიზნით ფიტოსანიტარიული და ვეტერინარული კონტროლის ევროსტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

იმპორტიორების/ექსპორტიორების და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის მკვეთი პირებისთვის კომფორტული გარემოს შექმნის, აგრეთვე საბაჟო პროცედურების სრულყოფილად განხორციელების მიზნით საბაჟო გამშვები პუნქტებისა და გაფორმების ეკონომიკური ზონების

მოდერნიზაცია;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, რომლებიც ითვალისწინებს არა მარტო ევროკავშირის დირექტივებსა და რეგულაციებთან დაახლოებას, საერთაშორისო კონვენციებთან შეერთებასა და საგადასახადო/საბაჟო პოლიტიკისა და ადმინისტრირების საერთაშორისო პრინციპების დანერგვას, არამედ მათ ეფექტიან ადმინისტრირებას.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტული გარემოს ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

დანაშაულის ჩადენის თავიდან ასაცილებლად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოსა და უცხო ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებსა და პროცედურებთან დაკავშირებით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა;

ფინანსური დანაშაულის გამოძიების საერთაშორისო ქსელის პროექტებში მონაწილეობა;
საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების გადახდისთვის თავის არიდების ფაქტების აღსაკვეთად, აგრეთვე დანაშაულის ჩადენის თავიდან ასაცილებლად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;

თაღლითობის ფაქტების აღმოჩენის/გამოვლენის, აგრეთვე კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის მეთოდებთან დაკავშირებით ევროპული სამსახურების მიერ ორგანიზებულ კონფერენციებსა და სემინარებში სისტემატური მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

ინტელექტუალური საკუთრების უფლების ეკონომიკურ დანაშაულად მიჩნევისთვის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში თანამშრომლობა.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

სახელმწიფო ფინანსების მართვის (ელექტრონული) სისტემის (PFMS) მხარდაჭერა, განვითარება, მოდერნიზება, ფუნქციონალური განახლება და დანერგვა;

საქმისწარმოების ავტომატიზებული სისტემის – eDocument-ის ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა, ინციდენტების ეფექტიანი მართვა, სისტემის ტექნოლოგიური განვითარება და ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია;

გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მართვის სისტემის (EIMS) (რომელიც შეიცავს მრავალი ბიზნესპროცესის ავტომატიზაციის კომპონენტს და ის მომხმარებლები არიან კერძო ბიზნესის წარმომადგენლები) აღრიცხვა, მართვის და მონიტორინგის პროცესების გამარტივება, სისტემის მოდერნიზებას, ფუნქციონალურ განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

ყიდვა-გაყიდვის უნიკალური ელექტრონული სისტემის – eAuction.ge-ს (უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის ელექტრონული აუქციონის სისტემის) მოდერნიზაცია და ფუნქციური განახლება;

საინფორმაციო სისტემებისა და ვებგვერდების ეფექტიანი ფუნქციონირება, ვებგვერდების მფლობელთა ცნობადობის ამაღლება, საზოგადოებისთვის დეტალური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, დაინტერესებული პირებისთვის ინფორმაციის ონლაინრეჟიმში მიწოდება და უკუკავშირის მიღება;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და მისი სტრუქტურული ერთეულების ფუნქციონირებისთვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, ელექტრონული საინფორმაციო სისტემების შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა, ბიზნესუწყვეტობის უზრუნველყოფა და ტექნიკური მხარდაჭერა.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების პორტალის განვითარება ევროდირექტივასთან „2013 წლის 26 ივნისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013/34/EU დირექტივა გარკვეული კატეგორიის საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და დაკავშირებული ანგარიშგებების მოთხოვნების გავრცელება ანგარიშვალდებული საწარმოებისათვის“, რეგულაციასთან „ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2002 წლის 19 ივლისის რეგულაცია 1606/2002 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების შესახებ“ და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოების მიზნით;
ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;
აუდიტისადმი დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსურ ანგარიშგებაზე სანდოობის ამაღლების მიზნით აუდიტის ზედამხედველობის სისტემის დახვეწა და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოება, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან, 2006/43/EC ევროდირექტივასთან და 537/2014 ევრორეგულაციასთან შესაბამისობას;
სრულფასოვანი სამართლებრივი ჩარჩოს ჩამოყალიბება, ანგარიშვალდებულ პირთა ცნობიერების ამაღლება და რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის უზრუნველყოფა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის მიმართულებით.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების პორტალის განვითარება ევროდირექტივასთან „2013 წლის 26 ივნისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013/34/EU დირექტივა გარკვეული კატეგორიის საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და დაკავშირებული ანგარიშგებების მოთხოვნების გავრცელება ანგარიშვალდებული საწარმოებისათვის“, რეგულაციასთან „ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2002 წლის 19 ივლისის რეგულაცია 1606/2002 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების შესახებ“ და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოების მიზნით;

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

აუდიტისადმი დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსურ ანგარიშგებაზე სანდოობის ამაღლების მიზნით აუდიტის ზედამხედველობის სისტემის დახვეწა და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოება, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან, 2006/43/EC ევროდირექტივასთან და 537/2014 ევრორეგულაციასთან შესაბამისობას;

სრულფასოვანი სამართლებრივი ჩარჩოს ჩამოყალიბება, ანგარიშვალდებულ პირთა ცნობიერების ამაღლება და რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის უზრუნველყოფა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის მიმართულებით.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება

საქართველოს ეკონომიკური განვითარებისა და ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის ხელშეწყობისთვის ეკონომიკური ზრდის პოლიტიკის დაგეგმვის პროცესის წარმართვა და ანალიზი, პოლიტიკის კოორდინაცია/განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით; თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა მიმზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შექმნისა და ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულებით, აგრეთვე მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების მიმართულებით, რაც მნიშვნელოვანია ახალი სამუშაო ადგილების შესაქმნელად;

სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოს შენარჩუნება/გაუმჯობესება;

ეფექტიანი კოორდინაციით 2021–2025 წლებისათვის საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიითა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელება;

კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისთვის საჯარო-კერძო დიალოგის პლატფორმის ფარგლებში კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა, აგრეთვე კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისა და სახელმწიფო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საკანონმდებლო ინიციატივებთან დაკავშირებით რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) განხორციელება;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესების/შენარჩუნების/ხელშეწყობის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

შრომის ბაზრის ტენდენციების შესწავლა და ანალიზი, შრომის ბაზრის შესაბამისი კვლევების განხორციელება; შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის განვითარება;

ეკონომიკური გაჯანსაღების ხელშეწყობის ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ხელშეწყობისთვის თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა;

ეკონომიკის განვითარებაზე ორიენტირებული რეფორმების შემუშავება და განხორციელება;

საგარეო სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურული გაუმჯობესებისა და სავაჭრო რეჟიმების განვითარებისთვის რეკომენდაციების შემუშავების მიზნით, საგარეო სავაჭრო ბრუნვის რეგულარული ანალიზი. საქართველოს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესება;

რეგიონალური, მრავალმხრივი და ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, აგრეთვე პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება;

ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) გამოყენების ხელშეწყობა ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შემცირების და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების საერთაშორისო და ევროპულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის ხელშეწყობით;

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისთვის ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საერთაშორისო და ევროპულ ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაცია;

სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება და შესაბამისი ორმხრივი სამართლებრივი ბაზის განვითარება;

საგარეო სავაჭრო ურთიერთობების განვითარება;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და „ენერგეტიკული გაერთიანების დამფუძნებელ ხელშეკრულებასთან საქართველოს შეერთების შესახებ“ ოქმის გათვალისწინებით, ევროკავშირის მე-3 ენერგეტიკულ პაკეტთან ჰარმონიზაცია, იმავე მიზნებისთვის ევროკავშირის მე-4 ენერგეტიკული პაკეტის დამუშავება, ენერგეტიკული რეფორმების განხორციელება;

თანამედროვე, გამჭვირვალე, კონკურენტული და საბაზრო პრინციპებზე დაფუძნებული ელექტროენერგიის ბაზრის ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს საათობრივ ჭრილში ელექტროენერგიითა და თანამდევი მომსახურებით ვაჭრობას, დღით ადრე, დღიურ, საბალანსო და დამხმარე მომსახურებებს საბითუმო ბაზრების სეგმენტებში;

ასოცირების შესახებ შეთანხმებითა და ენერგეტიკული გაერთიანების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ენერგეტიკის სექტორში;

მწვანე ეკონომიკის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება მწვანე ეკონომიკის ზრდის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებისთვის, რის შედეგად ქვეყანაში შეიქმნება მიმზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემო;

ქვეყანაში ენერგოეფექტურობის ხელშეწყობისთვის ელექტროენერგიის მომხმარებელი საყოფაცხოვრებო საქონლისთვის „ენერგოეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება;

მდგრადი დაფინანსების ქართული ტაქსონომიის შემუშავება, რომლის მიზანი იქნება, ნათლად განსაზღვროს, რომელი ბიზნესსაქმიანობა, პროგრამა ან პროექტი შეიძლება მიჩნეულ იქნეს რესურსეფექტიან, ენერგოეფექტურ, მწვანე ეკონომიკისა და მდგრადი, ინკლუზიური განვითარებისკენ მიმართულ ღონისძიებად;

ენერგეტიკის სფეროს მდგრადი განვითარების პოლიტიკის, სტრატეგიის, მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი პროგრამების/გეგმების შემუშავება; ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის მიწოდების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მართვაში არსებული ენერგეტიკული საწარმოების პარტნიორის/აქციონერის უფლებამოსილებების განხორციელება; ენერგეტიკის სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; მეზობელ ქვეყნებთან ენერგეტიკული ურთიერთობის გაძლიერების მიზნით შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარების ოპტიმალურ მიმართულებათა განსაზღვრა და მათი რეალიზაციის კოორდინაცია;

საავტომობილო ტრანსპორტის, საზღვაო ტრანსპორტისა და სამოქალაქო ავიაციის სფეროში სხვადასხვა ქვეყანასთან ორმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება;

მრავალმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმების („აზერბაიჯანის რესპუბლიკას, საქართველოს, რუმინეთსა და თურქმენეთს შორის საერთაშორისო სატრანზიტო და სატრანსპორტო მარშრუტის „კასპიის ზღვა - შავი ზღვა“ დაარსებისა და დანერგვის შესახებ“ შეთანხმება) გაფარმება;

სამშენებლო სექტორის განვითარება, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე, უზრუნველყოფს მშენებლობის ხარისხისა და უსაფრთხოების გაუმჯობესებას, დასაქმების ზრდას და მოსახლეობის საცხოვრებელ ადგილებზე შენარჩუნებას;

ევროპულ და საერთაშორისო მოთხოვნებთან ჰარმონიზებული საქართველოს სამშენებლო სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის, ტექნიკური რეგლამენტების/სტანდარტების შემუშავება, ახალი თაობის ევროკოდების თარგმნა/რედაქტირება, მიღება და დანერგვა;

საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსის გარდამავალი დებულებებით განსაზღვრული კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება; ევროკოდების ეროვნული დანართების შემუშავება; არქიტექტორებისა და ინჟინერ-მშენებლების სერტიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება;

ჰიდროტექნიკური ნაგებობების უსაფრთხოების მონიტორინგის სისტემის ჩამოყალიბება;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო და თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარების, ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესების დაჩქარება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების, მეწარმეობისა და კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა; ევროპასა და აზიას შორის ფართოზოლოვანი, გლობალური ინტერნეტის ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ფოსტის სფეროსა და საფოსტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ფოსტის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების მსოფლიო საფოსტო სტანდარტების შესაბამისი, უნივერსალური საფოსტო მომსახურებების დანერგვა, დანიშნული საფოსტო ოპერატორისთვის ერთიანი საფოსტო წესების დადგენა;

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისთვის ადგილობრივ და საერთაშორისო ინვესტორებთან აქტიური თანამშრომლობა; სწორი და ეფექტიანი კომუნიკაციითა და მხარდაჭერით ქვეყანაში მსხვილი ინვესტიციების განხორციელების ხელშეწყობა;

საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების მიზნით საკანონმდებლო ჩარჩოს ფორმირება, რომლის დებულებებიც თანხვდენილი იქნება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან და წაახალისებს ადგილობრივ ინვესტიციებს და ქვეყანაში უცხოური ინვესტიციების შემოდინებას.

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტების უსაფრთხოების დონის ამაღლების ხელშეწყობა შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტების დახვეწით;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის სახელმწიფო ზედამხედველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების კონტროლით.

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროსა და დიაპაზონის გაფართოება:

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტში სტანდარტის – EN ISO 9001:2015-ის შესაბამისად ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის ზოგადი პრინციპების დანერგვა, ქვეყნის ეკონომიკური პრიორიტეტების შესაბამისად სტანდარტიზაციის სფეროში ტექნიკური კომიტეტების ჩამოყალიბება, საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების საქართველოს სტანდარტებად მიღება;

მეტროლოგიის სფეროში საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/გაფართოება და დამკვეთებისთვის, მათ შორის, რეგიონალურ დონეზე, სერვისების შეთავაზება;

მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) და ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების (TBT) მოთხოვნების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები

ბაზარზე განთავსებული ინდუსტრიული და სამომხმარებლო პროდუქტების ზედამხედველობის უზრუნველყოფა ევროპის ბაზარზე არსებული ზედამხედველობის სისტემის დანერგვით;

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა

საერთაშორისო ბაზარზე საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოპულარიზაცია;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარება და არსებული ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია (მარშრუტების შემუშავება, პროდუქტის ბეჭდური საინფორმაციო მასალის მომზადება);

მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ტურისტებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების მიწოდება.

სახელმწიფო ქონების მართვა

სახელმწიფო ქონების მართვა/განკარგვა და სახელმწიფო საწარმოთა მართვა; საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებული ლიკვიდური, გადახდისუუნარო და მოგებიანი საწარმოების კლასიფიკაცია მათი ქონებრივი და ფინანსური მდგომარეობის მიხედვით; არამოგებიანი საწარმოების რაოდენობის შემცირება ლიკვიდაციით, გაკოტრებით ან რეორგანიზაციით;

გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობისა და დაცვის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცეული და პრივატიზებული ქონების მიღებიდან რეალიზაციამდე არსებული პროცედურების ეფექტიანად მართვა;

სვანეთში, გუდაურსა და ბაკურიანში საბაგირო გზებისა და სასრიალო ტრასების მშენებლობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება;

საქართველოს აეროპორტების განვითარება უსაფრთხო ფრენების უზრუნველსაყოფად;

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობის ხელშეწყობა;

მოძრავი ქონების განკარგვის გამჭვირვალე, კონკურენტული და გამარტივებული პროცედურების უზრუნველყოფა;

მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად ვებგვერდის – eAuction.ge-ს მომხმარებელთათვის სერვისების მიწოდებისა და ქონების განკარგვის პროცედურების გამარტივება, ვებგვერდის მოდერნიზაციისთვის სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება და ახალი სერვისების დამატება;

არსებული სერვისების შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.

მეწარმეობის განვითარება

კერძო სექტორის, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის, ჩამოყალიბებისთვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ინკლუზიური ზრდის მისაღწევად მეწარმეობის (მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის) განვითარება, კერძო სექტორისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა;

საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მცირე და საშუალო ბიზნესის შესაძლებლობების გაზრდა;

ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოებისა და მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა;

თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვა და მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური განვითარების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობას;

ექსპორტის ხელშეწყობისთვის ქართული კომპანიების უცხოურ ბაზრებზე წარდგენა და მათი საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ბაზრის კვლევის კუთხით კომპანიებისთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დაგეგმვისა და მიზანმიმართული განვითარებისთვის; ექსპორტზე ორიენტირებულ კომპანიებთან რეგულარული კომუნიკაცია და მათთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დასაგეგმად საჭირო მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებით;

საქართველოს საწარმოო პოტენციალის წარმოჩენა მასშტაბური საერთაშორისო მარკეტინგული კამპანიების წარმოებით და პროდუქციის/მომსახურების პოპულარიზაციით;

მეწარმეობის განვითარების წახალისება, დამწყები და არსებული მცირე და საშუალო საწარმოების სათანადო ხელშეწყობა პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისთვის;

ქვეყნის გარეთ საქართველოს საინვესტიციო პოტენციალის პოპულარიზაცია და ამ მიზნით სექტორული კვლევების, საინვესტიციო პროექტების, გზამკვლევებისა და სხვა მარკეტინგული მასალების მომზადება;

პრიორიტეტულ სექტორებში სამიზნე კომპანიების იდენტიფიცირება, მათთან პროაქტიულად დაკავშირება და შეხვედრების ორგანიზება; პოტენციური და არსებული ინვესტორების დახმარება ინვესტიციის განხორციელების პროცესში;

მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა საკრედიტო საგარანტიო სქემისა და ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური პროგრამის მეშვეობით.

- ✓ *მეწარმეობის ხელშეწყობის ახალი პოლიტიკის მიმართულება*

მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში 2021 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა ახალი, ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური პროგრამა, გაფართოვდა ინდუსტრიული ნაწილის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის კომპონენტი. განახლებული უნივერსალური მიდგომით მარტივდება ახალი კომპანიებისთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობა და პროგრამის ბენეფიციარ საწარმოებს სახელმწიფოს მხრიდან კრედიტის თანადაფინანსებასთან ერთად, საქმიანობის სახეების მიხედვით, შესაძლებლობა აქვთ ჩაერთონ საკრედიტო-საგარანტიო სქემაში (სახელმწიფოსგან მიიღონ სესხის უზრუნველყოფაში თანამონაწილეობა), ისარგებლონ სესხის პროცენტის სუბსიდირებით, რომელიც დაფუძნებულია რეფინანსირების განაკვეთზე. ასევე, პრიორიტეტული მიმართულებების საქმიანობის განმახორციელებელი ბენეფიციარები დამატებით მიიღებენ საგრანტო თანადაფინანსებას მიზნობრივად ათვისებული სესხის 15% ოდენობით.
მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური განახლებული პროგრამა ფინანსდება, როგორც საბიუჯეტო სახსრებიდან, ისე მსოფლიო ბანკის მიერ გამოყოფილი სახსრებიდან.
მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდება ალტერნატიული მექანიზმების ხელშეწყობის მიმართულება, რომელიც მიზნად ისახავს ბაზარზე ფასიანი ქაღალდების სახეობის, რაოდენობისა და ხელმისაწვდომობის ზრდას. კერძოდ:

- ➢ ბონდების გამოშვების თანადაფინანსება - ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით დაინტერესებული მეწარმე სუბიექტების მხარდაჭერის პროგრამა (სააგენტო უზრუნველყოფს საბროკერო სერვისების და საჭიროების შემთხვევაში სარეიტინგო ხარჯების თანადაფინანსებას).
- ➢ საინვესტიციო ფონდების განვითარება - მსოფლიო ბანკთან პარტნიორობით, სააგენტო გააგრძელებს მუშაობას კერძო კაპიტალის ფონდების დასაფუძნებლად, სადაც სახელმწიფო ლიმიტირებული პარტნიორი იქნება.
- ➢ აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების ხელშეწყობა - შეიქმნება აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების პლატფორმა, რომელიც საშუალებას მისცემს კომპანიებს გამოიყენონ საკუთარი აქტივები დამატებითი სასესხო რესურსის მოსაზიდად.

საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა, უცხოური გამოცდილების გაზიარება და საქართველოში დანერგვა;

დაგეგმილი პროექტების განხორციელებისთვის საჭირო კვალიფიციური კადრების მომზადება და დასაქმება, მათთვის პროდუქტიული სამუშაო გარემოს შექმნა და განსახორციელებელი პროექტების ადმინისტრაციული რესურსით უზრუნველყოფა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროს და ინოვაციების მიმართულების სპეციალისტებისა და კომპანიების რაოდენობის გაზრდისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოში ინოვაციების ინფრასტრუქტურის შექმნა/მხარდაჭერა, რაც უზრუნველყოფს ქვეყანაში ინოვაციების ეკოსისტემის განვითარებას;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროს სპეციალისტების გადამზადება საინფორმაციო და კომუნიკაციის ტექნოლოგიების საკითხებში, რისი საბოლოო მიზანიცაა აღნიშნული სპეციალისტების საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროში დასაქმება როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო შრომის ბაზარზე;

საჯარო-კერძო პარტნიორობის გაღრმავება და სტარტაპებისთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ინოვაციების შემდგომი კომერციალიზაციის და ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარების მიზნით;

საქართველოს იმ დასახლებულ პუნქტებში, რომლებიც პროგრამის სამიზნე გეოგრაფიულ არეალში მდებარეობს, ფართოზოლოვანი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება და ინტერნეტის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, რის შედეგადაც საქართველოს რეგიონების მცხოვრები მოსახლეობა ისარგებლებს მაღალსიჩქარიანი ინტერნეტით და ისეთი პროგრამებით/სერვისებით, როგორებიცაა: ელექტრონული ჯანმრთელობის დაცვა, ელექტრონული განათლება, ელექტრონული მმართველობა, კომერცია და სხვა თანამედროვე სერვისები.

ნავთობის და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა

ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობის გენერალური ლიცენზიის მოსაპოვებლად შავი ზღვის შელფზე (შავი ზღვის პროექტი) და ხმელეთის თავისუფალ ბლოკებზე ღია საერთაშორისო ტენდერის ჩატარება;

ნავთობისა და გაზის სფეროში მონაცემებისა და ინფორმაციის ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა და მართვა;

ნავთობის გადამუშავების ლიცენზიის, ბუნებრივი გაზის დამუშავების ლიცენზიის, ნავთობის ტრანსპორტირების ლიცენზიის ან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ლიცენზიის (საქმიანობის ლიცენზია) გაცემა;

ნავთობისა და გაზის სფეროში სტანდარტების შემუშავება;

„წევრი სახელმწიფოებისთვის ნედლი ნავთობის ან/და ნავთობპროდუქტების მინიმალური სარეზერვო მარაგების უზრუნველყოფის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საბჭოს 2009 წლის 14 სექტემბრის 2009/119/EC დირექტივის შესრულება;

ბუნებრივი წყალბადის ძებნა-ძიებისა და მოპოვების ოპერაციების რეგულირების სფეროს საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება.

ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციითა და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და პროგრამის „პარტნიორობა მშვიდობისთვის“ მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა;

რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისთვის ქვეყნის მასშტაბით მგზავრთა საჰაერო გადაყვანა;

სახელმწიფოს მხრიდან საჯარო ინტერესის გათვალისწინებით (ისეთ მიმართულებებზე რომლებზეც მომსახურების გამწევს/სარკინიგზო ოპერატორს არ გააჩნია კომერციული ინტერესი) სარკინიგზო სამგზავრო სატრანსპორტო საშუალებებით მგზავრთა გადაყვანისა და ბარგის გადაზიდვის მომსახურების უზრუნველყოფა.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ამ პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისთვის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში.

საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა - სივრცითი და ქალაქმშენებლობითი განვითარების სააგენტოს კომპონენტი (ADB)

„საქართველოსა და აზიის განვითარების ბანკს შორის 2019 წლის 9 დეკემბერს ხელმოწერილი სასესხო შეთანხმების (ჩვეულებრივი ოპერაციები) (საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა) ფარგლებში გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 11 აპრილის №686 განკარგულების შესაბამისად, „საქართველოს მასშტაბით ურბანული განაშენიანების დეტალური პროექტირების“ პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილი სივრცითი და ქალაქმშენებლობითი განვითარების კონცეფციის/გეგმების მომზადება (საქართველოს სივრცითი განვითარების კონცეფცია „საქ. 2030“; ფასანაური, ბარისახო-როშკას ქალაქმშენებლობითი განვითარების გეგმები; საქართველოს სანაპირო ზონის სივრცითი განვითრების გეგმა; სივრცითი და ქალაქმშენებლობითი განვითარების გეგმები რაჭისა და

სვანეთის მუნიციპალიტეტებში; მუხრანის ველის სივრცითი განვითარების გეგმა; ოზურგეთისა და ახალციხის ქალაქმშენებლობითი განვითარების გეგმები).

ტექნიკური დახმარების პროექტი საქართველოს ენერგეტიკული სექტორის რეფორმის პროგრამის (GESRP) მხარდასაჭერად (EU-NIF)

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული ენერგეტიკული რეფორმის განხორციელება, რომელიც გულისხმობს „ენერგეტიკული გაერთიანების დამფუძნებელ ხელშეკრულებასთან საქართველოს შეერთების შესახებ“ ოქმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. აღნიშნული რეფორმის ფარგლებში „ენერგოეფექტურობის შესახებ“ და „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ“ საქართველოს კანონებით გათვალისწინებული კანონქვემდებარე აქტების მიღების/დამტკიცების და შესრულების მიზნებია: ენერგოაუდიტორების აკრედიტაციისა და სერტიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება; ენერგოაუდიტის სავალდებულო წესების ამოქმედება; სატრენინგო პროგრამების დანერგვა ენერგოაუდიტორებისთვის მრეწველობასა და შენობების სექტორში, შენობების ენერგოეფექტურობის სერტიფიკატების (ეეს) შემფასებლებისთვის, გათბობისა და გაგრილების სისტემების ინსპექტორებისთვის; საწარმოო ციკლის ენერგოეფექტურობის გაზრდა; შენობების სექტორში (არსებულ და მშენებარე შენობებში) ენერგოეფექტური სტანდარტების დანერგვა; ენერგოეფექტურობის მინიმალური მოთხოვნებით დადგენილი სტანდარტების შესაბამისად, შენობების განახლება; შენობებში ენერგოეფექტურობის დანერგვისთვის მათი საჭირო ტექნიკური უზრუნველყოფა, აგრეთვე კომპიუტერული პროგრამების ჩამოყალიბება მუნიციპალურ დონეზე და მუნიციპალიტეტების შესაბამისი სამსახურების კადრების გადამზადება; საჯარო შენობების ინვენტარიზაცია და რეესტრის ჩამოყალიბება ენერგოეფექტურობის განსახორციელებლად; ენერგოეფექტური ღონისძიებების შედეგად მიღებული ენერგოდაზოგვის მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და დადასტურების პლატფორმის ამუშავება.

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა;

შავი ზღვის წყალქვეშა ელექტროგადამცემი ხაზის მშნებლობისთვის გეოტექნიკური კვლევა.

მოსახლეობის ელეტროენერგიითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაზისა და ელექტროენერგიის არმქონე სოფლების გაზიფიცირება და ელექტრიფიცირება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მოსახლეობისთვის გაზისა და ელექტროენერგიის მიწოდების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, მათ შორის მოხმარებული ელექტროენერგიის ღირებულების ნაწილობრივ ანაზღაურება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები ოჯახების გათბობით უზრუნველყოფა ზამთრის პერიოდში.

საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა

საერთაშორისო და საქართველოს საგანმანათლებლო და საზღვაო კანონმდებლობების შესაბამისად, საზღვაო და მომიჯნავე დარგებში კვალიფიციური კადრების მომზადება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სასწავლო უნივერსიტეტის – ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის კვლევით ცენტრად ჩამოყალიბება და საზღვაო და მომიჯნავე დარგებში კვლევითი პროექტების განხორციელების ხელშეწყობა;

სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა და სტუდენტთა საზღვაოსნო პრაქტიკით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება; სასწავლო მასალებისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება;

კურსდამთავრებულების კარიერული წარმატების უზრუნველსაყოფად სტუდენტთა ხელშეწყობისა და მომსახურების სამსახურის განვითარება; საკრუინგო კომპანიებთან მჭიდრო თანამშრომლობა.

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარება

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების პროექტის ხელშეწყობა და ახალი საინვესტიციო ხელშეკრულებების მონიტორინგი.

ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები

საქართველოს მთავრობასა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის გაფორმებული „ენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ შეთანხმებისა და „სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და „TURKISH ELECTRICITY TRADING AND CONTRACTING CO.“-ს შორის გასაფორმებელი ოქმის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 27 აპრილის №923 განკარგულების შესაბამისად, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და თურქეთის ელექტროენერგიით ვაჭრობისა და ხელშემკვრელ კომპანიას (TETAS) შორის გაფორმებული ოქმის საფუძველზე აღებული ვალდებულებების დაფარვა.

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის დასრულება საშუალოვადიანი პროგრამის მიხედვით: ენგურის კაშხლის სტრუქტურული სტაბილურობისა და

სეისმომედეგობის ამაღლებისთვის ღონისძიებების განხორციელება და მონიტორინგის ინსტრუმენტის განახლება, სადაწნეო გვირაბზე ფილტრაციული და დაწნევის კარგვების შემცირება, ჰესის ექსპლუატაციის საიმედოობის ამაღლება; მორალურად და ფიზიკურად გაცვეთილი მოწყობილობების შეცვლა; ენგურის კაშხლის მისადგომი და საექსპლუატაციო გზების რეაბილიტაცია.

სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი განვითარება

სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი დარგის პოლიტიკის შემუშავება, კოორდინაცია და მართვა; გეგმების განხორციელების უზრუნველყოფა; შესაბამისი კანონმდებლობის შემუშავების/სრულყოფის პროცესში მონაწილეობა; გეგმების საინფორმაციო სისტემის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა; სივრცის დაგეგმარებაზე ზეგავლენის მქონე პროექტების წინასწარი შეფასება; პერსპექტიული კურორტების ქალაქთმშენებლობითი გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა;

განსაკუთრებული რეგულირების ტერიტორიის/ზონის სტატუსის მინიჭების საკითხის საქართველოს მთავრობისთვის დამუშავება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ქალაქთმშენებლობითი გეგმების განხილვა და დამტკიცება;

სარეკრეაციო ტერიტორიებზე ქალაქთმშენებლობითი გეგმების განხილვა და დამტკიცება;

სარეკრეაციო ტერიტორიებზე არქიტექტურული პროექტების შეთანხმება;

დარგის სპეციფიკური ტრენინგების ორგანიზება და ჩატარება; საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სხვა საქმიანობის განხორციელება.

კურორტების განვითარების ხელშეწყობა

კურორტებსა და საკურორტო ადგილებზე ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, კურორტების განახლება (რენოვაცია);

კურორტების და საკურორტო ადგილების განვითარებისთვის ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

განვითარების ეკონომიკური მიზანშეწონილობის გეგმების მომზადება, ახალი საკურორტო ადგილების იდენტიფიკაცია;

საკანონმდებლო ინიციატივების მომზადება, განაშენიანების რეგულირების გეგმების შექმნის ხელშეწყობა;

საქართველოს, როგორც მაღალი საკურორტო შესაძლებლობების მქონე ქვეყნის პოპულარიზაცია;

კურორტებისა და საკურორტო ადგილების განვითარების მიზნით, საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება;

კურორტებსა და საკურორტო ადგილებზე მასობრივი სპორტისა და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა და ამ მიზნით შესაბამის უწყებებთან თანამშრომლობა.

სარკინიგზო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

სარკინიგზო ტრანსპორტის სფეროში საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტის მომზადება;

სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში საერთაშორისო აქტივობების გაძლიერება;

სარკინიგზო სატრანსპორტო სისტემებისა და გადაზიდვების ოპერაციების უსაფრთხოების ზედამხედველობა და სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში ტექნიკური რეგულირების განხორციელება;

სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში უსაფრთხოების სისტემებზე მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შემუშავება;

სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში მგზავრთა გადაყვანის საჯარო მომსახურების უზრუნველყოფა და შესაბამისი სარკინიგზო ოპერატორების მონიტორინგი;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სარკინიგზო ტრანსპორტის სააგენტოს სპეციალისტების გადამზადება.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

შესაბამისობის შემფასებელი პირების აკრედიტაციის სამუშაოების წარმართვა კანონით რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროში საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად, საქართველოში წარმოებული პროდუქტებისა და მომსახურების საერთაშორისო ბაზრებზე ექსპორტის ხელშეწყობისთვის;

აკრედიტაციის რეგიონალური ორგანიზაციის – ევროპის აკრედიტაციის თანამშრომლობის (European Cooperation for Accreditation (EA)) მიერ აკრედიტაციის საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სფეროების შენარჩუნება და აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების აღიარება; აკრედიტაციის სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანოს – აკრედიტაციის ცენტრის საქმიანობის აღიარება ქვეყნის საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირებისთვის;

აკრედიტაციის ცენტრის ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა და ლაბორატორიების აკრედიტაციის საერთაშორისო თანამშრომლობასთან - (International Laboratory Accreditation Cooperation - ILAC) და აკრედიტაციის საერთაშორისო ფორუმთან (International Accreditation Forum - IAF) ორმხრივი/მრავალმხრივი აღიარების შეთანხმებების გაფორმება და მათ საქმიანობაში მონაწილეობა.

სასაზღვრო წიაღის მართვა და კოორდინაცია

მიტოვებულ და არალიცენზირებულ საბადოთა აღრიცხვა/პასპორტიზაცია;

მინერალური რესურსების რაციონალურად მართვის მიზნით, სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის სალიცენზიოდ წინასწარ შერჩეული ობიექტებისათვის, მათ შორის ლიცენზიისგან გათავისუფლების და ლიცენზიის ადგილმონაცვლეობის თაობაზე, გეოსაინფორმაციო პაკეტების მომზადება;

წიაღის სექტორის სტანდარტების და მეთოდოლოგიების შემუშავება და დანერგვა. შესაბამისი მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების ცვლილების მომზადება და წარდგენა ინიცირებისთვის. საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება/შესწავლა;

სასარგებლო წიაღისეულის (გარდა ნავთობისა და გაზისა) მოპოვების ლიცენზიების გაცემა და ამ მიზნით გასაწევი საქმიანობის წარმართვა/კოორდინაცია;

სალიცენზიო პირობების კონტროლის განხორციელება სასარგებლო წიაღისეულის რაციონალურად სამართავად. ლიცენზიით ან განკარგულებით გათვალისწინებული პირობებისა და სასარგებლო წიაღისეულის სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების მდგომარეობის შემოწმება როგორც წინასწარ დამტკიცებული გეგმით, ისე სააგენტოში შემოსული განცხადებების/საჩივრების საფუძველზე.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა

„საქართველოსა და ევროკავშირსა და მის წევრ სახელმწიფოებს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ'' (ECAA) შეთანხმების გათვალისწინებული რეგულაციებისა და დირექტივების ქართულ საავიაციო კანონმდებლობაში ასახვა;

საქართველოს საავიაციო დარგისათვის პრიორიტეტული რეგულაციებისა და დირექტივების განსაზღვრა, მათი დანერგვის დროში გაწერა, სამართლებრივი ანალიზი და ამ მიზნით, შესაბამისი დასკვნებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოს საავიაციო კანონმდებლობის ჩიკაგოს კონვენციის, მისი დანართებისა და შესწორებების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა. საერთო დანიშნულების ავიაციის მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების შემუშავება და დანერგვა.

საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

საქართველოს დროშით მცურავი საშუალებების და საქართველოს ნავსადგურების საზღვაო უსაფრთხოების და უშიშროების უზრუნველყოფა;

სხვადასხვა საერთაშორისო გამოფენებსა/კონფერენციებში მონაწილეობის მიღება, საკუთარი ცნობადობის გაზრდისა და საერთაშორისო დონეზე საზღვაო სფეროში არსებული ინოვაციების გაცნობის მიზნით;

საქართველოს, როგორც საზღვაო სახელმწიფოს, იმიჯის ამაღლების მიზნით საქართველოს საერთაშორისო საზღვაო ფორუმის (GIMF) ჩატარება, რომელიც წარმოაჩენს შავი ზღვის რეგიონში მიმდინარე მოვლენებსა და აგრეთვე, საქართველოს მიერ საზღვაო დარგში განხორციელებულ რეფორმებს;

ევროპის საზღვაო უსაფრთხოების სააგენტოს (EMSA) აუდიტის წარმატებით გავლა და მეზღვაურთა კვალიფიკაციის/კომპეტენციის დამადასტურებელი სერტიფიკატების აღიარების შენარჩუნება;

მეზღვაურთა მომზადებისა და სერტიფიცირების სისტემის გამართული ფუნქციონირება;

საქართველოს გემების სახელმწიფო ელექტრონული რეესტრის მოდიფიკაცია;

საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება და საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება;

0%-იანი დაკავების კოეფიციენტის შენარჩუნება ქართული დროშის ქვეშ მცურავ გემებზე;

საქართველოს განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონაში/ტერიტორიულ ზღვაში უსაფრთხო ნაოსნობის, ძებნა-გადარჩენის და გარემოს დაცვის უზრუნველყოფა საერთაშორისო მოთხოვნებისა და სტანდარტების შესაბამისად;

საქართველოს საზღვაო კონცეფციის დოკუმენტის დამტკიცება;

საქართველოს ნავსადგურებში ერთი ფანჯრის პრინციპის დანერგვა და დაკავშირება ნავსადგურების გაერთიანების სისტემასთან;

საქართველოს ნავსადგურებში ნარჩენების მდგრადი მართვა;

ნავსადგურების ენერგოეფექტურობისა და მართვის გეგმის შექმნა.

სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

საერთაშორისო სატვირთო გადაზიდვებში ჩართული სატრანსპორტო საშუალებების გზებზე შემოწმების რეფორმის (სატრანსპორტო საშუალების ტექნიკური დათვალიერება, მასების/გაბარიტების შემოწმება, მძღოლის შრომისა და დასვენების რეჟიმის კონტროლი და სხვა) განხორციელება;

საერთაშორისო სამგზავრო გადაყვანაში ან/და სატვირთო გადაზიდვაში ჩართული პირების განებართვიანება (სატრანსპორტო ოპერატორებისთვის ე.წ. ბაზარზე დაშვების ნებართვის შემოღება);

საერთაშორისო სატვირთო გადაზიდვების განვითარების და დივერსიფიკაციისათვის პარტნიორ ქვეყნებთან ურთიერთობის განვითარება (მათ შორის პარტნიორთა არეალის ზრდა);

თანამედროვე სტანდარტების სასწავლო და საგამოცდო ცენტრის მოწყობა.

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) თანამედროვე სანავიგაციო საშუალებების და მოწყობილობების მუდმივი ჩანაცვლებისა და განახლების უზრუნველყოფა;

უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველსაყოფად პორტების აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი მეტეოროლოგიური მოწყობილობებით;

უსაფრთხო ნაოსნობის მხარდასაჭერად სანავიგაციო ქაღალდის და ელექტრონული რუქების ახალი სახეობისა და მასშტაბის განვითარება;

პორტების თანამდეროვე რადიო-ნავიგაციური მოწყობილობებით აღჭურვა.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და განხორციელების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მისი განხორციელების მონიტორინგი და ანალიზი;

მმართველობის სისტემის დეცენტრალიზაციის და სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის საკითხებზე, აგრეთვე, მუნიციპალიტეტების ინსტიტუციური გაძლიერებისათვის, დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის ერთ-ერთი პრინციპის „გენდერული თანასწორობის“ უზრუნველსაყოფად, დეცენტრალიზაციისა და თვითმმართველობის განხორციელების პროცესში ქალებისა და მამაკაცების თანასწორი მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი წინადადებების შემუშავება;

გადაწყვეტილებების მიღებისა და განხორციელების პროცესში მაღალი ხარისხის ჩართულობის ხელშეწყობა, მათ შორის, განსაკუთრებით მაღალმთიან რეგიონებში;

კომპეტენციის ფარგლებში, სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის ურთიერთობის კოორდინაცია;

კომპეტენციის ფარგლებში, ადგილობრივი და უცხოური წყაროებით დაფინანსებული რეგიონული პროგრამებისა და პროექტების კოორდინაცია და მათი განხორციელების ეფექტიანობის შეფასება;

კომპეტენციის ფარგლებში, მუნიციპალიტეტის მოხელეთა სწავლების საკითხების კოორდინაცია;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, სახელმწიფოს მიერ მუნიციპალიტეტებისთვის დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელებაზე დარგობრივი ზედამხედველობის განხორციელება საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის

განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებზე ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და დადგენილ ფარგლებში, როგორც სამინისტროს კომპეტენციაში შემავალი, ისე სხვა სახელმწიფო ორგანოთა გამგებლობისთვის მიკუთვნებული, ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი ცალკეული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების უზრუნველყოფა, აგრეთვე ამ პროექტებით გათვალისწინებული ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო და სხვა სამუშაოების განხორციელების კოორდინაცია და კომპეტენციის ფარგლებში მისი მონიტორინგი;

კომპეტენციის ფარგლებში, საქართველოს წყლით უზრუნველყოფისა და მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა და კოორდინაცია;

არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა);

კომპეტენციის ფარგლებში, სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების შესახებ წინადადებების მომზადება და ამ ღონისძიებათა განხორციელება/განხორციელებაში მონაწილეობა.

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

ჩქაროსნული ავტომაგისტრალებისა და საავტომობილო გზების რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში ინტეგრირება;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და სახიდე გადასასვლელების, მუნიციპალიტეტებთან, საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება, რეაბილიტაცია და რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საავტომობილო გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში;

სტიქიური მოვლენების შედეგების ლიკვიდაციისა და პრევენციის მიზნით სამუშაოების ჩატარება;

ზღვის ნაპირების, მდინარეების კალაპოტებისა და ნაპირების გამაგრება;

საავტომობილო გზებზე ავტოტრანსპორტით მგზავრთა უსაფრთხო, კომფორტული და შეუფერხებელი გადაადგილების უზრუნველყოფა;

ავტომაგისტრალების მშენებლობის პროცესში თანამედროვე ტიპის ადაპტირებული სავაჭრო

ობიექტების მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს ადგილობრივი მოსახლეობის, განსაკუთრებით კი ქალების, ეკონომიკურ გაძლიერებას;

გენდერული საჭიროებების კვლევა და ყველა ბენეფიციარის ინტერესების გათვალისწინება დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში. ადგილობრივი მოსახლეობის, განსაკუთრებით კი მოწყვლადი ჯგუფების (საბავშვო ბაღების აღსაზრდელები, სკოლის მოსწავლეები, ქალები, შშმ პირები) საჭიროებების გათვალისწინება, მათ შორის სამუშაოების დაგეგმვის, შეუფერხებელი გადაადგილების და შესრულების პროცესში.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა; საჯარო სერვისების მიწოდების გაძლიერება ჩართულობისა და თანასწორობის ხელშესაწყობად;

სახელმწიფო და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, კულტურული, სპორტული და სხვა დანიშნულების) ობიექტების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

გენდერულად მგრძნობიარე და გენდერულად პასუხისმგებლიანი ინფრასტრუქტურის შექმნა; ინფრასტრუქტურულ პროექტებში სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფის, ქალთა და მამაკაცთა განსხვავებული საჭიროებების გათვალისწინება და შშმ პირების დამოუკიდებელი გადაადგილებისა და სოციალიზაციისთვის უნივერსალური ინფრასტრუქტურის შექმნა. ადგილობრივი მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება ახალი კომფორტული საბავშვო ბაღებით, წყალმომარაგებით, საავტომობილო გზებით, სპორტული და გასართობი ინფრასტრუქტურით, რაც მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს მოსახლეობის, ბავშვების, აღმზრდელ-პედაგოგების, სპორტსმენებისა და მწვრთნელების ყოფით და სამუშაო პირობებს, განსაკუთრებით დადებით ზეგავლენას კი მოახდენს ქალთა მდგომარეობაზე როგორც დროის, საქმიანობის, ისე გადაადგილების კუთხით;

ქვეყანაში ურბანული სატრანსპორტო სისტემის მუშაობის სრულყოფა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისთვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება;

საქართველოს რეგიონების ურბანული განახლების, განვითარებისა და ადგილობრივი ეკონომიკის გაძლიერების ხელშეწყობა;

დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება, დეტალური საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციების ანალიზი;

სოციალური და გენდერული კონსულტაციების ჩატარების უზრუნველყოფა, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ქალთა ჩართულობის ხელშეწყობა და მათი შესაძლებლობების გაძლიერება გენდერული ბალანსის გაუმჯობესების მიზნით; ქალთა და მამაკაცთა თანაბარი დასაქმების შესაძლებლობების შექმნა; ქალებისა და მამაკაცების აქტიური მონაწილეობის ხელშეწყობა პროექტების განხორციელების ყველა ეტაპზე; ბენეფიციარი მამაკაცებისა და ქალების

განსხვავებული მოთხოვნების/მოლოდინების განხილვა სოციალური ანგარიშვალდებულების მექანიზმების ფარგლებში.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში/სოფლებში წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების რეაბილიტაცია/მოწყობა, წყალმომარაგებისა და წყალარინების გამწმენდი ნაგებობების რეაბილიტაცია/მშენებლობა;

მუნიციპალიტეტების მოსახლეობის ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

აბონენტთა გამრიცხველიანება, დანაკარგების შემცირება და გარემოსდაცვითი სტანდარტების უზრუნველყოფა;

გენდერულად მგრძნობიარე პოლიტიკის გატარება და გენდერულად მგრძნობიარე ინფრასტრუქტურის მოწყობა, წყალმომარაგების სისტემის, სუფთა წყლისა და სანიტარიული სერვისების გაუმჯობესება, სუფთა წყლის ხელმისაწვდომობის გაზრდა მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად; გადაწყვეტილებების მიღება მოსახლეობასთან კონსულტაციებისა და მისი აქტიური ჩართულობის საფუძველზე, მათ შორის, ქალების, მამაკაცების, ასაკობრივი ჯგუფების, სოციალურად დაუცველი, ფინანსურად ნაკლები შესაძლებლობის მქონე პირებისა და სხვა მოწყვლადი კატეგორიის ინტერესების გათვალისწინებით.

მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) აშენება და მართვა;

ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების აშენება;

მუნიციპალიტეტების აუცილებელი ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა, რაც გაზრდის დასახლებულ პუნქტებში საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანის ხელმისაწვდომობასა და ინტენსივობას;

არსებული ძველი ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა, სტანდარტების შესაბამისად;

ნარჩენების მართვის პროცესში გენდერული ასპექტების გათვალისწინება და გენდერულად პასუხისმგებლიანი ინფრასტრუქტურის შექმნა; ქალებისა და მამაკაცების თანაბარი ჩართულობა ნარჩენების მართვის პოლიტიკის შემუშავებისა და არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) მშენებლობის დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში; სამუშაოების სპეციფიკიდან გამომდინარე, სექტორში ქალებისა და მამაკაცების დასაქმებისთვის თანაბარი პირობების შექმნა.

ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია

ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების განვითარება გენდერული ასპექტების გათვალისწინებით და ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება;

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში ახალი საჯარო სკოლებისა და საბავშვო ბაღების მშენებლობა, ხოლო არსებულთა რეაბილიტაცია;

შშმ პირებისთვის საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

მუნიციპალიტეტებში ცენტრალური უბნების ურბანული განახლება, ტურისტულად მიმზიდველი სივრცეების შექმნა-განვითარება და სხვადასხვა შენობა-ნაგებობის რეაბილიტაცია, გენდერული ასპექტების გათვალისწინებით.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

ეფექტიანი სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება; საქართველოს, საერთაშორისო და უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში სახელმწიფოს წარმომადგენლობა; სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის შემცველი) ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზა, ინსტიტუციური განვითარება და ეფექტიანი უწყებათაშორისი კოორდინაცია;

სამართლის ცალკეული დარგის განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა; სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის შესრულების მიზნით სამინისტროებისა და დარგობრივი უწყებების პრობლემატიკის შესწავლა; სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარების მიზნით საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობების შესწავლა და გაანალიზება; საქართველოს კანონმდებლობის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით განსაზღვრულ ევროკავშირის რეგულაციებთან, გადაწყვეტილებებსა და დირექტივებთან დაახლოების/ჰარმონიზაციის მიზნით სამინისტროს კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ საკითხებზე სხვადასხვა უწყების მიერ შემუშავებული ნორმატიული აქტების პროექტებისა და თანამდევი დოკუმენტების სამართლებრივი ექსპერტიზა;

არბიტრაჟებსა და უცხო ქვეყნების სასამართლოებში კომერციულ და საინვესტიციო დავებზე, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაერო-ს სახელშეკრულებო ორგანოებში სახელმწიფოთაშორის ან/და ინდივიდუალურ დავებზე სახელმწიფოს წარმომადგენლობა; სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა და მასთან სხვა სახელმწიფო ორგანოების თანამშრომლობის კოორდინაცია; საქართველოს სასამართლოებში საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წინააღმდეგ შეტანილ სარჩელებზე სამინისტროს ინტერესების დაცვა; სახელისუფლებო დაწესებულებების წინააღმდეგ დავებში მონაწილეობა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კომპეტენციის გათვალისწინებით;

სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის შემცველი) ხელშეკრულებების პროექტების სამართლებრივი შეფასება/ექსპერტიზა მათი საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით და სათანადო დასკვნის პროექტის მომზადება; ხელშეკრულების პროექტის სამართლებრივი შეფასება მასში არსებული სამართლებრივი რისკების კუთხით და შესაბამისი დასკვნის პროექტის მომზადება;

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კვლევისა და ანალიტიკის ჯგუფის ფარგლებში ყოველწლიური კვლევითი სამოქმედო გეგმის შემუშავება; სხვადასხვა მიმართულებით დარგობრივი, შედარებით-სამართლებრივი და სახელმწიფოთა კარგი პრაქტიკის კვლევების მომზადება; ადამიანის უფლებებზე დაფუძნებული მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით რეკომენდაციებისა და მოსაზრებების მომზადება; „კარგი მმართველობის“ საკითხებთან დაკავშირებით პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავებაში მონაწილეობის მიღება/მეთოდური ხელმძღვანელობა და, საჭიროებისამებრ, მოსაზრებების წარდგენა ან/და ანგარიშების შემუშავება; იურიდიული განათლების ხელშეწყობა;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის ორწლიანი სამოქმედო გეგმის, აგრეთვე ქუჩაში მცხოვრები ან/და მომუშავე ბავშვების ძალადობისგან, მათ შორის, ტრეფიკინგისგან, დაცვის მიზნით სტრატეგიისა და მისი შესრულების სამოქმედო გეგმების შემუშავება და მათი შესრულების მონიტორინგი; ეროვნული ნარკოპოლიტიკის დახვეწა.

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოსაყალიბებლად, საქართველოს კანონმდებლობის ანალიზისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების, დამოუკიდებელი ექსპერტებისა და საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება და ღონისძიებების განხორციელება;

პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა;

პენიტენციური სისტემის კვებითი მომსახურების უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის უნიფორმით, რბილი ინვენტარითა და პირადი ჰიგიენისთვის აუცილებელი საშუალებებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის მიზნით

სატრენინგო/საგანმანათლებლო და ფსიქოსოციალურ პროგრამებში, ტრენინგებსა და კურსებში, კულტურულ ღონისძიებებსა და დასაქმების პროგრამებში მსჯავრდებულთა ჩართულობის უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის აუცილებელი მედიკამენტებით, სამედიცინო დანიშნულების საგნებით, ლაბორატორიული საგნებითა და რეაქტივებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის სხვადასხვა პროფილის მოწვეული ექიმ-სპეციალისტების კონსულტაციების, სამოქალაქო სექტორის კლინიკებში სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების გაწევა და ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულებასა და ტუბერკულოზის სამკურნალო და სარეაბილიტაციო ცენტრში მომსახურების შეთავაზება;

ანტიტუბერკულოზური მკურნალობის საჭიროების მქონე პირთა, აივ ინფექციის/შიდსის გამოვლენის მიზნით და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სკრინინგი და შესაბამისი მკურნალობის კურსის ჩატარება, პაციენტების ჩართვა აივ ინფექციის/შიდსის ანტირეტროვირუსული მკურნალობის პროგრამაში;

დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უნივერსალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოების მიზნით პატიმართა და ამ სისტემის თანამშრომელთა საჭიროებებზე მორგებული პენიტენციური ინფრასტრუქტურის შექმნა.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

ეროვნული საარქივო ფონდის მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებელზე გადატანილი დოკუმენტებით შევსება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის შექმნა და მუდმივი განახლება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების დაცვის, შენახვის, სათანადო პირობებისა და მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

საარქივო დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა, რაც უზრუნველყოფს დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებას, ეროვნული მეხსიერების დაცულობას, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობას;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემის, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის და დოკუმენტების (ტექსტური დოკუმენტები, კინოფოტოფონოდოკუმენტები) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ერთიანი ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად აღრიცხვისა და დაარქივების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა;

შიდა ქართლის (გორი)რეგიონული არქივის ახალი შენობის მშენებლობა და აღჭურვა, აგრეთვე თბილისში, ეროვნული არქივის ცენტრალური შენობის ეზოში დამატებითი საცავის აშენება და აღჭურვა.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგების სრული ციკლის (ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზი, ტრენინგების დაგეგმვა, განხორციელება და შეფასება) მართვითა და საკონკურსო და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზებით;

საქართველოში მიმდინარე სამართლებრივი რეფორმისა და ქართული სამართლის საერთაშორისო სამართლის სტანდარტებსა და ევროპულ სამართალთან ჰარმონიზაციის სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობა სასწავლო პროგრამების განხორციელებით;

კერძო სექტორისა და საბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ასამაღლებლად ტესტური დავალებების, ტრენინგმოდულების, სასწავლო კურსებისა და პროგრამების შექმნა და მუდმივი განახლება, მათ შორის, უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შეძენით;

როგორც სპეციფიკით, ისე შინაარსით ტრენინგების საჯარო მოხელეების, სამოქალაქო საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და კერძო პირების საჭიროებებზე მორგება, რაც ხელს შეუწყობს მართლშეგნების ამაღლებასა და პიროვნული სამუშაო კომპეტენციების განვითარებას არა მარტო საჯარო სტრუქტურებში, არამედ საზოგადოების ფართო წრეებში; საჯარო ორგანიზაციების თანამშრომლებისთვის საჯარო მოხელის პროფესიული განვითარების აკრედიტებული პროგრამების განხორციელება;

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის და პენიტენციური დაწესებულებების მოსამსახურეებისთვის კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პერიოდული გადამზადების კურსების ჩატარება;

მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციის/რეაბილიტაციის ხელშეწყობა მათი პროფესიული განათლებით უზრუნველყოფით, აგრეთვე მათი პროფესიული მომზადების/გადამზადების და დასაქმებისთვის მომზადების გზით შესაბამისი სივრცეების შექმნა პენიტენციურ დაწესებულებებში; სასწავლო კურსებისა და დასაქმების პროგრამების განხორციელება;

პენიტენციურ დაწესებულებებში არსებულ ბიბლიოთეკებში წიგნადი ფონდის შექმნა და განახლება, საბიბლიოთეკო აღრიცხვის ერთიანი სისტემის დანერგვა.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო უწყებების მომსახურება IT-სერვისების სრული სპექტრით, რაც მოიცავს ქსელურ უზრუნველყოფას, ინტერნეტის მიწოდებას, ელექტრონული ფოსტის სერვისს, ონლაინ კომუნიკაციის საშუალებებს, ტელევიდეოკონფერენციას, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის განხორციელებას, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვას, სახელმწიფო სტრუქტურებისთვის ერთიანი IT მხარდაჭერის სატელეფონო ცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას, ციფრული ტელეფონის სერვისს, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულ პირთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვა;

სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით შესაბამისი კვლევების ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების შემუშავება, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე; ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა და არსებული პროგრამული უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის მათზე ორიენტირებული, ხელმისაწვდომი, ეფექტიანი და გამჭვირვალე ელექტრონული სერვისების მიწოდება ელექტრონული სერვისების ერთიანი პორტალის (My.gov.ge)ს მეშვეობით;

თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებისას ინფორმაციული სისტემების ურთიერთთავსებადობის უზრუნველყოფა და მონაცემთა გაცვლის ერთიანი სისტემის (ინფრასტრუქტურის) მართვა და განვითარება;

ინფორმაციული და კიბერუსაფრთხოების სფეროში სერვისების მიწოდება: ინფორმაციული უსაფრთხოების აუდიტის განხორციელება; ინფორმაციული უსაფრთხოების შეღწევადობის (მდგრადობის) ტესტირება; კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენისთვის გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენება და მართვა;

„ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ფარგლებში ინფორმაციული და კიბერუსაფრთხოების სფეროს რეგულირება, ასევე კომპიუტერულ ინციდენტებზე დახმარების ჯგუფის მიერ კომპიუტერული ინციდენტების პრევენცია, გამოვლენა და მათი მართვა;

დანერგილი „ქლაუდტექნოლოგიის“ (ღრუბლოვანი ტექნოლოგიის) მიმართულებით განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმძლავრეებისა და მასშტაბების კუთხით; დაინტერესებული ორგანიზაციების მიერ „ქლაუდინფრასტრუქტურით“ (ღრუბლოვანი ინფრასტრუქტურით) (IaaS) სარგებლობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის, კერძო სექტორისა და მოქალაქეებისათვის ელექტრონული სერვისების მიწოდების და მონაცემთა გაცვლის ეფექტიანად და უსაფრთხოდ უზრუნველყოფა ერთი ფანჯრის პრინციპით;

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის გამოყენება, რომლის კომპონენტია 3 სახის აპარატურულ-პროგრამული მიმართულება/ინსტრუმენტი: „საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე“ - ელექტრონული სერვისების მეშვეობით, უსაფრთხო გარემოში სხვადასხვა ინფორმაციის გაცვლა; „ელექტრონული სერვისების ერთიანი პორტალი“ - სახელმწიფო და ბიზნესსექტორის მიერ რეალიზებული სხვა და სხვა სახის ელექტრონული სერვისის ყველა დაინტერესებული პირისათვის უსაფრთხო ხელმისაწვდომობა ერთი ფანჯრის პრინციპით.

დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია

ქვეყნის მასშტაბით დანაშაულის პრევენცია, მათ შორის, დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, მსჯავრდებულთა და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია, რთული ქცევისა და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველ არასრულწლოვანებთან მუშაობა, დანაშაულის პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების, სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში არასაპატიმრო სასჯელით მსჯავრდებულთა, განრიდებულ არასრულწლოვანთა, რთული ქცევისა და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველი მოზარდების ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული არასაპატიმრო სასჯელებისა და სამართლებრივი აქტების აღსრულების უზრუნველყოფა და ამ გზით საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისთვის გარანტიების შექმნა, რომლებიც მოიცავს სასჯელის სახით თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევას, იურიდიული პირისთვის საქმიანობის უფლების ჩამორთმევას, საზოგადოებისთვის სასარგებლო შრომას, გამასწორებელი სამუშაოს დანიშვნას, შინაპატიმრობას (მათ შორის, ელექტრონული მონიტორინგის საშუალებას), იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვას;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული არასაპატიმრო სასჯელებისა და სამართლებრივი აქტების აღსრულებასთან ერთად, დანაშაულის გამომწვევი რისკფაქტორების შემცირებისა და აღმოფხვრის მიზნით ბენეფიციარების ფსიქოსოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, პირობით მსჯავრდებულებისა და ყოფილი პატიმრების ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების გადასაჭრელად ამ პირთა მხარდაჭერა და შესაბამისი სერვისების მისაღებად გადამისამართება; მათთვის შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება და პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციების გაწევა; აღდგენითი მართლმსაჯულების, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, აღდგენითი მართლმსაჯულების პროგრამების პრაქტიკაში დანერგვა, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდება და მათი განვითარება;

ფსიქოსოციალური, პროსოციალური და სარეაბილიტაციო მომსახურებების, პროფესიული გადამზადებისა და საგანმანათლებლო პროგრამებში არასაპატიმრო სასჯელებით მსჯავრდებული, პრობაციონერი, განრიდებული და რეფერირების ცენტრის ბენეფიციარების ჩართვა;

პრობაციის ბიუროების ახალ ოფისებში პრობაციონერთა სარეგისტრაციო სივრცის, ინდივიდუალური გასაუბრების და ჯგუფური შეხვედრების ოთახების ფუნქციონირება და სხვა.

იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების მიწოდების მაღალი სტანდარტის შენარჩუნება და გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების/სერვისების დანერგვა და დაინტერესებული პირებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

თითოეული მომხმარებლის, მათ შორის, ბიზნესის, ინტერესზე ორიენტირებულობა; სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ადმინისტრაციული პროცედურებისთვის საჭირო დროის შემცირება; დამატებით რამდენიმე სახელმწიფო და კერძო სერვისის (საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სოციალური მომსახურების სააგენტოს, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს, ენერგეტიკისა და წყლის კომპანიების და კერძო სექტორის სერვისების) დანერგვა;

იუსტიციის სახლის სერვისების პოპულარიზაცია, ცნობადობის ამაღლება და იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტი დაინტერესებულ ქვეყნებში;

არსებული სერვისების ოპტიმიზაცია და რედიზაინი; თითოეული პროდუქტისათვის სერვისის მიწოდების პროცესის აღმწერი დოკუმენტების შექმნა, ორგანიზაციის პროცესების ურთიერთქმედების რუკის შემუშავება, საოპერაციო პროცედურების გამართვა და განახლება სერვისების შეუფერხებლად მიწოდების უზრუნველსაყოფად;

იუსტიციის სახლის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, მომხმარებლისათვის მომსახურების შეუფერხებლად მიწოდების მიზნით;

იუსტიციის სახლის ტერიტორიული ორგანოების, სტრუქტურული ერთეულებისა და მობილური იუსტიციის სახლების მეშვეობით სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა თითოეული მოქალაქისთვის დიდ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში, აგრეთვე მრავალმოსახლიან და მუნიციპალიტეტების ცენტრებიდან მოშორებულ სოფლებში, სადაც მოსახლეობას საშუალება ექნება სოფლიდან გაუსვლელად ისარგებლოს საჯარო და კერძო სექტორების სერვისებით;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში იუსტიციის სახლის ტერიტორიული ორგანოებისა და სტრუქტურული ერთეულების გახსნა.

საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს კომპონენტი) (WB)

მიწის ადმინისტრირების სერვისების გაძლიერება და ციფრული მმართველობის ინფრასტრუქტურის მოწყობა, კერძოდ:

- ✓ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების (განსაკუთრებით – უძრავი ქონების

რეგისტრაციის სისტემის) გაძლიერება; ძირითადი საკადასტრო და სარეგისტრაციო სისტემების განახლება; შერჩეული ელექტრონული სერვისების განვითარება ინოვაციური ტექნოლოგიების მეშვეობით და ციფრული ტრანსფორმაციის მხარდაჭერა;

- ✓ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის დიზაინის შექმნა, პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება და დანერგვა სხვა ინსტიტუციურ დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობით (მათ შორის, შესაძლებლობების განვითარებაზე, ტრენინგსა და ცოდნის გაზიარებაზე ფოკუსირებით და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის დანერგვით).

მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა

უძრავ ნივთებზე უფლებათა, საჯარო-სამართლებრივი შეზღუდვის, საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირებისა და სამისამართო რეესტრების, მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (პარტიების) რეესტრისა და მუნიციპალიტეტების რეესტრის ფორმირება და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა; ქონებისა და ბიზნესის რეგისტრაციის სისტემის, სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის განვითარება და საზოგადოების სწრაფი, ხელმისაწვდომი და ინოვაციური სერვისებით უზრუნველყოფა, სანდო და მაღალი ხარისხის მომსახურების უზრუნველყოფა, სანავიგაციო გეომონაცემთა ბაზის შექმნა, საქართველოს მაგისტრალური გზებისა და დასახლებებისთვის ქუჩების 360-გრადუსიანი პანორამული სურათების პლატფორმის შექმნა/განახლება, ეროვნული გეოდეზიური გეგმურ-სიმაღლური საფუძვლის შექმნა და განახლება, საქართველოს ტერიტორიის აქტუალური რეგიონების ციფრული აეროგადაღება და ციფრული ორთოფოტოგეგმების მომზადება;

საქართველოს ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობისა და ტურისტულად აქტიური არეალების, მუნიციპალური და მაგისტრალური გზების 360-გრადუსიანი პანორამული სურათების - ე. წ. ქუჩის ხედის – მონაცემების შექმნა და Google Maps-ზე მათი ინტეგრაცია, რომელიც დააკმაყოფილებს შიდა და გარე მომხმარებლების მოთხოვნებს;

საქართველოს ეროვნული გეოდეზიური გეგმურ-სიმაღლური საფუძვლის (ქსელის) შექმნა და განახლება, რომელიც ყველა მასშტაბის ტოპოგრაფიული აგეგმვების მთავარი გეოდეზიური საფუძველია და ქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე კოორდინატებისა და სიმაღლეების განვრცობის ერთიან სისტემას. მაღალი სიზუსტის გეოდეზიურმა საფუძველმა უნდა დააკმაყოფილოს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური, თავდაცვის, უშიშროებისა და ეროვნული მეურნეობის დარგების, აგრეთვე სახელმწიფო და ადგილობრივი მნიშვნელობის სხვადასხვა სამეცნიერო და საინჟინრო ტექნიკური ამოცანის პრაქტიკულად გადაწყვეტის მოთხოვნები;

აეროგადაღების სამოქმედო გეგმის მიხედვით საქართველოს ტერიტორიის ურბანული არეალების (სადაც აქტიურად მიმდინარეობს ცვლილებები) ახალი აეროგადაღების მასალებით დაფარვა და მათი დამუშავების შედეგად ზუსტი ორთოფოტოგეგმების შექმნა; განახლებული აეროგადაღების მასალების საფუძველზე ახალი ციფრული კარტოგრაფიული მასალების შექმნა, ძველების განახლება და შემდგომ ამ მონაცემების გამოყენება სხვადასხვა დარგობრივი მოთხოვნიდან გამომდინარე.

სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების განვითარების ხელშეწყობა, ახალი და ინოვაციური სერვისების დანერგვა, არსებულის გაუმჯობესება და მათი ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა; დისტანციურ მომსახურებაზე გაზრდილი მოთხოვნის საჭიროებიდან გამომდინარე, სერვისების განვითარების პროცესში დისტანციური მომსახურების საშუალებების აქტიურად გამოყენება, რაც კიდევ უფრო გაზრდის სერვისების ხელმისაწვდომობას ქვეყნის მასშტაბით;

სააგენტოს მონაცემთა ბაზების დახვეწის, ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და პერსონალური მონაცემების დაცვის ხელშეწყობის მიზნით, თითოეული მოქალაქის რეგისტრაციის მონაცემების დაკავშირება ახალ მისამართებთან (ფორმირებული მობილური ჯგუფების მიერ საველე სამუშაოების შედეგად თითოეულ მისამართზე რეგისტრირებულ პირთა იდენტიფიცირება) და ამ მისამართების გადატანა სააგენტოს საინფორმაციო სისტემაში;

ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და კვალიფიციური სანდო მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობა;

მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის შესაძლებლობათა განვითარების მიზნით კომისიის როგორც ანალიტიკური, ისე ადმინისტრაციული მხარდაჭერა.

ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება

ნორმატიული აქტების სახელმწიფო აღრიცხვა, სისტემატიზაცია და კანონმდებლობით დადგენილი წესით სამართლებრივი სისტემის საჯაროობის უზრუნველყოფა; ნორმატიული აქტებისათვის იურიდიული ძალის მინიჭების მიზნით მათი სრული ტექსტის პირველადი გამოქვეყნება ოფიციალურ ვებგვერდზე (https://matsne.gov.ge);

ხელმისაწვდომი, დაცული, მუდმივად განახლებადი ოფიციალური ვებგვერდის ადმინისტრირება, სადაც მომხმარებელს შეუძლია იხილოს საქართველოს ყველა უწყების მიერ მიღებული ვებგვერდზე განთავსებული და ოფიციალურად გამოქვეყნებული საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები, საერთაშორისო ხელშეკრულებები, ევროკავშირის სამართლებრივი აქტები, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ საქართველოს მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილებების/განჩინებების თარგმანი, მათ შორის, სხვა ქვეყნების მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილებები/განჩინებების ქართულენოვანი თარგმანი, რომლებიც შეიცავს „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის“ ევროპის კონვენციის ან მისი დამატებითი ოქმების ნორმების მნიშვნელოვან განმარტებებს, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებები, ადგილობრივი თვითმმართველობის აქტები, საჯარო განცხადებები და საინფორმაციო ხასიათის სხვა დოკუმენტები;

კოდიფიცირებული და სისტემატიზებული საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების და კანონმდებლობით ან ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტების ოფიციალური ტექსტების, სახელმძღვანელოების, სამოქმედო გეგმების, ბუკლეტების, ანგარიშებისა და სხვა საინფორმაციო მონაცემების, აგრეთვე იურიდიული და სხვა

ლიტერატურის (მათ შორის, ნათარგმნი ტექსტების) ბეჭდური სახით მომზადების, სტამბისათვის გადაცემის და მათი ბეჭდვის პროცესის ადმინისტრირება;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებული სფეროებისა და პრიორიტეტული მიმართულებების მიხედვით ევროკავშირის სამართლებრივი აქტების ქართულენოვანი ვერსიების, ასევე, საქართველოს სამართლებრივი აქტების ინგლისურენოვანი ვერსიების შექმნა და მათი მაცნეს ოფიციალურ ვებგვერდზე (https://matsne.gov.ge) განთავსება ვებგვერდის მომხმარებლებისთვის ხელმისაწვდომობის მიზნით;

კანონმდებლობის სხვადასხვა სფეროში გამოყენებული ტერმინოლოგიის დამუშავება, მაცნეს მთარგმნელობითი ცენტრის სერვერზე განლაგებული ტერმინოლოგიური ბაზის და მაცნეს ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსებული ონლაინ ლექსიკონის მუდმივი განახლება;

საქართველოს სამართლებრივი აქტების კონსოლიდირებული ვერსიების ინგლისურ ენაზე მაცნეს ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსება; ეთნიკური უმცირესობებისათვის კანონმდებლობაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით საქართველოს საკანონმდებლო აქტების შესაბამის სამიზნე ენაზე (აზერბაიჯანული/სომხური/ოსური/აფხაზური) თარგმნა და ვებგვერდზე განთავსება;

დაინტერესებული პირებისა თუ მიზნობრივი ჯგუფების პროფესიული საქმიანობისა და საინფორმაციო მიზნებისათვის სხვადასხვა ნორმატიული აქტის, წიგნისა და იურიდიული ლიტერატურის ბეჭდური ვერსიების გამოცემა.

სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სააღსრულებო და არასააღსრულებო მომსახურების გაწევის პროცესში მხარეთა კანონიერი ინტერესების რეალიზება მხარეებს შორის ბალანსის მაქსიმალური დაცვით;

სააღსრულებო მომსახურებები – უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის აღსრულება, უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა, სარჩელის უზრუნველყოფა და სხვა; არასააღსრულებო მომსახურებები – გამარტივებული საქმისწარმოება, გადახდისუუნარობის საქმისწარმოება, კერძო აღმასრულებელთათვის ლიცენზიის გაცემა და მათთვის სააუქციონო მომსახურების გაწევა, მესამე პირების მომართვის საფუძველზე ქონების შეფასების მომსახურება, ფაქტების კონსტატაცია, დადგენილი წესით გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა ავტორიზაცია და გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების ფარგლებში სააუქციონი მომსახურების გაწევა და სხვა;

„მოძიება-ყადაღა-ინკასო“ ტიპის ელექტრონული კომუნიკაციის ფორმირება ბანკებთან, რომელიც ჩაანაცვლებს მანამდე არსებულ ინფორმაციის ბეჭდური სახით მიმოცვლას. ელექტრონული ინფორმაციის გაცვლა, ელექტრონულად საბანკო ანგარიშებზე შეზღუდვების გავრცელება და მოხსნა სხვადასხვა საბანკო ანგარიშიდან, რაც უფრო გაამარტივებს მონაცემების მიმოცვლას;

ყველა მუნიციპალურ უწყებასთან ელექტრონული კავშირის აწყობა და სააღსრულებო დოკუმენტების სრულად ელექტრონულად მიმოცვლა;

სააღსრულებო წარმოების დიგიტალიზაცია - სააღსრულებო საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამის სისტემური გადაწერა, პროცესების ოპტიმიზაცია, ავტომატიზაცია, ასევე, შშმ პირებისთვის ინკლუზიური გარემოს შექმნისთვის საჭირო ინფრასტრუქტურის დანერგვა;

დამოუკიდებელი აღმასრულებლებით დაკომპლექტებული აღმასრულებელთა პალატის შექმნა;

აღსრულების პოლიციის საქმიანობის დახვეწა, უკანონო მფლობელობიდან საკუთრების გამოთხოვის (გამოსახლება) და დემონტაჟის საქმეებზე სააღსრულებო წარმოების განხორციელება, გამოსახლებისა და დემონტაჟის რეზონანსულ საქმეებში მხარეთა ინტერესების დაცვის მენეჯერების, სოციალური მუშაკებისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერის მუდმივი ხელმისაწვდომობა;

არსებული გამარტივებული საქმისწარმოების პორტალის განვითარება, რაც გულისხმობს ონლაინ განაცხადის მიღებას, ონლაინ დოკუმენტების გაცემას და შემდგომ წარმოების ონლაინ რეჟიმში თვალყურის დევნებას. წარმოებას დაემატება ქონების მოძიების სერვისი, რომლის ფარგლებში აპლიკანტს უჩნდება შესაძლებლობა ისარგებლოს რესპონდენტის ქონების მოძიების მომსახურებით, აღნიშნულის რეალიზება საჭიროებს ცვლილებების და დამატებითი ფუნქციების დანერგვას პროგრამულ უზრუნველყოფაში;

აღსრულების პოლიციის სააღსრულებო საქმისწარმოების ფარგლებში გამოძიების წარმოების უფლებამოსილება, საქმისწარმოების პროცესში შესაძლო დანაშაულის ფაქტების სწრაფი და ეფექტური გამოძიება, აგრეთვე, სასამართლო გადაწყვეტილებათა დროული აღსრულება;

გაუმართავი/დაზიანებული ინფრასტრუქტურის განახლება/ახალი ინფრასტრუქტურის შექმნა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

მოსახლეობის შრომისა და დასაქმების, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაცია;

დევნილთა და სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულ და გადაადგილებულ პირთა (ეკომიგრანტთა) სოციალური დაცვისა და განსახლების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მარეგულირებელი აქტების მომზადება;

სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და მისი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;

სამკურნალო საშუალებების ხარისხსა და მიმოქცევაზე და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა;

საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების შეუფერხებელი მიწოდება;

სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვა ფულადი და არაფულადი სახელმწიფო ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა და აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის ორგანიზება;

ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების განხორციელების გასაუმჯობესებლად სერვისების განვითარება/სრულყოფა;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვა და დახმარება/მხარდაჭერა;

მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, ხანდაზმულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა/ბავშვთა მოვლა-პატრონობა გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის, სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მექანიზმების მართვა;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების დროებით ლეგალურად დასაქმების ხელშეწყობა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა, ეკომიგრანტთა და მიგრანტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემის ფუნქციონირებისათვის საჭირო საინფორმაციო სისტემების, ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის მართვა, ინტეგრირებული სერვერული და ქსელური ინფრასტრუქტურის შექმნა, მისი საიმედო და ეფექტიანი მუშაობისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისთვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზება და პრიორიტეტული სოციალური საჭიროებებისთვის მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით.

მოსახლეობის სოციალური დაცვა

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა),

ხანდაზმულთა და მზრუნველობამოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის წინაშე მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასაძლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

საპენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატებისა და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა; სახელმწიფო პენსიის ოდენობის „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი პირობებით განსაზღვრული სახელმწიფო პენსიის ინდექსაციის შესაბამისად გაანგარიშება;

სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად;

შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისთვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატების დაფინანსება სამედიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით;

მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის) მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა) ანაზღაურება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა;

საქართველოს ტერიტორიაზე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ცენტრალური და ადგილობრივი მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციების უზრუნველყოფა, აგრეთვე სხვა სახელმწიფოში გაშვილების მიზნებისთვის ცენტრალური მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციის უზრუნველყოფა; მეურვეობის, მზრუნველობის, მხარდაჭერის, შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის, ხანდაზმულებისა და მზრუნველობამოკლებული ბავშვებისთვის ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნის ხელშეწყობა.

- ✓ *სოციალური დაცვის ახალი მიმართულება - უსახლკარო/მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების საცხოვრებლით უზრუნველყოფა*

2024 – 2025 წლებში განხორციელდება უსახლკარო/მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების (რომელთა სარეიტინგო ქულა ტოლია ან ნაკლებია 120 000-ზე და რომელშიც 18 წლამდე ასაკის ბავშვები ცხოვრობენ) საცხოვრებლით უზრუნველყოფა (საქართველოს მასშტაბით 1 000 - მდე ოჯახი), ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისთვის მზადყოფნისა და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმიური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმიური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიოთერაპია, ჰორმონოთერაპია და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯუფების (სოციალურად დაუცველ პირთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა; ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა აივ ინფექცია/შიდსი, ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა; B ჰეპატიტის მართვა; ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამაში ჩართული სამედიცინო დაწესებულებების ანაზღაურება დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფებით (DRG) დაფინანსების სისტემით;

მედიკამენტებზე რეფერენტული ფასის (სარეალიზაციო ფასის ზედა ზღვარი) დადგენა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სათემო ამბულატორიული, მობილური გუნდებით, სტაციონარული მომსახურებებით და საცხოვრისით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი (18 წლამდე ასაკი); თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის, ძვლის ტვინისა და ღვიძლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და ტკივილის მართვის მიზნით მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო

სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა;

ინდივიდუალური რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა;

თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

საქართველოს მოქალაქეების ორგანოთა ტრანსპლანტაციით უზრუნველყოფა;

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ღონისძიებების დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა;

დონორების მიერ დაფინანსებული მიმდინარე პროგრამების ეტაპობრივად სახელმწიფოს ვალდებულებებში ასახვა;

„ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მუნიციპალიტეტებისა და მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისთვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება, დიპლომისშემდგომი განათლების რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა.

- ✓ ***მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - ორგანოთა ტრანსპლანტაცია***

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება ონკოჰემატოლოგიური დიაგნოზის მქონე პირებისათვის ძვლის ტვინის ტრანსპლანტაციისა და ასევე, ღვიძლის დაავადებების მქონე პირებისათვის ღვიძლის ტრანსპლანტაციის დაფინანსება (გარდა ქ. თბილისსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში რეგისტრირებული პირებისა);

- ✓ ***მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - სპინალურ-კუნთოვანი ატროფია***

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტების სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში სპინალურ-კუნთოვანი ატროფიის მქონე პაციენტთა შესაბამისი მედიკამენდით უზრუნველყოფა.

- ✓ ***მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი***

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგის (ავტომატური) სისტემით 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა უზრუნველყოფა, ჰიპერ და ჰიპო გლიკემიის თავიდან აცილების და დიაბეტის ეფექტურად მართვის მიზნით.

- ✓ *მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - 18 წლამდე ასაკის ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე პაციენტთა მკურნალობა*

2023 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება 18 წლამდე ასაკის ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე პაციენტებისთვის მკურნალობის დაფინანსება უცხოეთის წამყვან კლინიკებში (ქვეყნის ფარგლებში უახლესი სტანდარტების მქონე პედიატრიული ონკოლოგიის ცენტრის შექმნამდე). უზრუნველყოფილი იქნება 300-მდე ბავშვის დიაგნოსტიკური და სამკურნალო სერვისები, მათ მიეცემათ შესაძლებლობა მიიღონ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი და სრულფასოვანი სამედიცინო სერვისი.

სამინისტროს სისტემაში შემავალი სამედიცინო და სხვა დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანმრთელობის დაცვის ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, რეაბილიტაცია, აღჭურვა და მათი ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარებით/განხორციელებით სამუშაოს მაძიებელთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლება და ამ გზით დასაქმების ხელშეწყობა;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია, მათთვის კონსულტაციის გაწევა, მომსახურებების განვითარება, შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა, მათ შორის, ქალთა, დასაქმების ხელშეწყობა;

სამუშაოს მაძიებელთა შრომის ბაზარზე მოთხოვნად პროფესიებში პროფესიული მომზადება, პროფესიული გადამზადება ან/და სამუშაო ადგილებზე შემდგომი სტაჟირებითა და საკვანძო კომპეტენციების განვითარებით მათი კონკურენტუნარიანობის გაზრდა და ამ გზით სამუშაოს მაძიებელთა დასაქმების ხელშეწყობა, მათ შორის, ქალთა მონაწილეობის უპირატესობის გათვალისწინებით;

საქართველოში შრომითი ნორმების ეფექტიანი გამოყენების უზრუნველყოფა, მათ შორის საქართველოს შრომის კანონდებლობით დადგენილი შრომითი ნორმების გამოყენება და აღსრულებაზე ზედამხედველობა. დისკრიმინაციის, სექსუალური შევიწროების, გენდერული თანასწორობის, იძულებითი შრომისა და შრომითი ექსპლუატაციის პრევენციის მიმართულებით შესაბამისი აქტივობების განხორციელება;

საქართველოში მოქმედი ობიექტების/სამუშაო ადგილების ინსპექტირება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მანდატის ფარგლებში;

შრომის ბაზარზე, შრომის კანონმდებლობისა და შრომის უსაფრთხოების დაცვის კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა;

დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა შრომის კულტურის ამაღლებისა და აგრეთვე, შრომის პირობების გაუმჯობესებისა და დახვეწის მიზნით, საქართველოს შრომითი ნორმების შრომის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება საინფორმაციო კამპანიებისა და სხვა ქმედითი ღონისძიებების განხორციელებით;

შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის განხორციელება სოციალურად დაუცველი პირების მიმართ, მათი დასაქმება საზოგადოებრივ სამუშაოებზე, რომლებიც განსაკუთრებულ პროფესიულ მომზადებას არ საჭიროებს;

არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ორგანიზების წესის შესაბამისად არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის მართვა და დაფინანსების უზრუნველყოფა.

- ✓ ***ახალი მიმართულება - საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა***

შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის განხორციელების გზით სოციალურად დაუცველი პირების საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა

საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარებით უზრუნველყოფა;

ეკომიგრანტების საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა გრძელვადიანი განსახლება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალური და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებლებისა და საქართველოში სტატუსის მქონე, მოქალაქეობის არმქონე პირთა ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად სხვადასხვა სერვისის შექმნა და განვითარება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და ეკომიგრანტთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა.

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და მისი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში; საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის განხორციელება; ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ეფექტური გამოყენება; არაღიარების პოლიტიკის განხორციელება; საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილ საზოგადოებებს შორის შერიგებისა და ნდობის აღდგენის პროცესებში საერთაშორისო თანამეგობრობის ეფექტიანი ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს ევროკავშირში გაწევრებაზე მოლაპარაკებების დაწყება; ევროკავშირში საქართველოს გაწევრების მოსამზადებელი კონცეფციის განხორციელება, ასოცირების შეთანხმებითა და ასოცირების დღის წესრიგით გათვალისწინებული ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილის შესრულება; ევროკავშირის გაფართოების პაკეტის ფარგლებში სექტორული დიალოგის შეხვედრების გამართვა; საქართველო-ევროკავშირს შორის პოლიტიკური დიალოგის, მათ შორის ასოცირების შეთანხმებით განსაზღვრული ინსტიტუციური ჩარჩოს ფარგლებში თანამშრომლობა, სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღრმავება უსაფრთხოების პოლიტიკის მიმართულებით;

საქართველოს მიერ საბოლოო მიზნის – ნატოში გაწევრების მისაღწევად ინტეგრაციული მექანიზმების ეფექტურად გამოყენება; გაძლიერებული ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტით გათვალისწინებული პროექტების ეფექტური განხორციელების ხელშეწყობა; ნატო-საქართველოს ინდივიდუალურად მორგებული პარტნიორობის პროგრამით განსაზღვრული სტრატეგიული ამოცანებისა და თანამშრომლობის მიზნების იმპლემენტაცია; ნატო-სთან შავი ზღვის უსაფრთხოების კუთხით არსებული თანამშრომლობის გაღრმავება და ამ კონტექსტში მიღებული, ალიანსის შესაბამისი გადაწყვეტილებების იმპლემენტაცია; ნატო-ს სამიტებზე საქართველოს მონაწილეობის უზრუნველყოფა და სამიტის ოფიციალურ დოკუმენტებში საქართველოს საკითხის სათანადოდ ასახვაზე მუშაობის წარმართვა;

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ურთიერთობების გაღრმავება საქართველო-აშშ-ის სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში. მაღალი და უმაღლესი დონის პოლიტიკური დიალოგის გაფართოება. უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების გაცვლა;

ევროპის, აზიისა და ოკეანეთის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის ქვეყნებთან ორმხრივი თანამშრომლობის განვითარება და ახალ საფეხურზე აყვანა;

რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობის ხელშეწყობის, ასევე რეგიონის მიმზიდველობის გაზრდის მიზნით ქმედითი და დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკის გაგრძელება, რომელიც მოიცავს პარტნიორული ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების გაძლიერებას და ხელსაყრელი, უსაფრთხო, საინვესტიციო გარემოს შექმნას;

საერთაშორისო ორგანიზაციების მუშაობაში აქტიური ჩართულობა და საქართველოს ეროვნული ინტერესების დასაცავად შესაბამისი პოლიტიკის გატარება/პოზიციონირება. საერთაშორისო ორგანიზაციების დღის წესრიგში საქართველოსთვის მნიშვნელოვანი საკითხების დაყენება და

მათი მხარდაჭერის მობილიზება, ასევე დღის წესრიგში არსებული და სხვა მნიშვნელოვანი, აქტუალური საკითხების განხილვებში საქართველოს ჩართულობის საერთაშორისო ორგანიზაციების არჩევით და მმართველ სტრუქტურებში საქართველოს წარმომადგენლობითობის გაზრდის ხელშეწყობა;

თანამედროვე საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობებში საქართველოს სრულფასოვანი ჩაბმა, მათ შორის სახელშეკრულებო ბაზის გაღრმავების გზით, ქვეყნის ენერგო და სატრანსპორტო სატრანზიტო შეესაძლებლობების გამოყენების გაძლიერების, ექსპორტის ხელშერწყობის, ინევსტიციების და ინოვაციური ტექნოლოგიების მოზიდვისათის დიპლომატიური ურთიერთობების აქტიური გამოყენება;

კულტურული დიპლომატიის აქტიური გამოყენება საგარეო ურთიერთობებში; საქართველოს, როგორც სტაბილური, უსაფრთხო, ევროპული კულტურული იდენტობის მქონე, დემოკრატიული და წარმატებული ქვეყნის წარმოჩენა; საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

საქართველოს შესახებ საზღვარგარეთ ცნობადობის ამაღლების მიზნით, ასევე, ქვეყნის მოსახლეობის მხრიდან საგარეო კურსის, მათ შორის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის შესახებ პრიორიტეტების მიმართ მხარდაჭერის გაძლიერების უზრუნველსაყოფად თემატური საინფორმაციო კამპანიების განხორციელების გაგრძელება;

საზღვარგარეთ ქართულ დიასპორასთან ურთიერთობისა და კავშირების ინტენსიფიკაცია, სისტემატიზაცია და არსებული პრობლემების ერთიანი ძალისხმევით მოგვარება შესაბამის სტრატეგიაზე დაყრდნობით; საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამემამულეებში ეროვნული იდენტობისა და კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა, დიასპორის ჩართულობის უზრუნველყოფა ქვეყნის განვითარების პროცესში, ასევე, საქართველოს პოპულარიზაციისა და მისი პოზიტიური იმიჯის განმტკიცების საკითხში;

საქართველოს საკონსულო დაწესებულებების დაფარვის არეალის გაფართოება; საკონსულო საქმიანობაში თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების გაუმჯობესება; საქართველოს მოქალაქეებისათვის უვიზო მიმოსვლის შესაძლებლობების გაზრდა; საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების უფლებების უკეთ რეალიზებისთვის სამართლებრივი ბაზის შექმნის მიზნით უცხო ქვეყნებთან საკონსულო ურთიერთობების გაღრმავება.

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა მომზადება და გადამზადება, საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ სხვა საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოს საგარეო პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ეფექტიანად დაგეგმვისა და წარმართვისთვის საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსთვის, სხვა სამთავრობო უწყებებისა და დაინტერესებული მხარეებისთვის ანალიტიკური და კვლევითი პროდუქტების შექმნა და მიწოდება.

თავდაცვის მართვა

საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის მხარდაჭერის მიზნით, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლება;

პარტნიორ ქვეყნებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (ნატო, ევროკავშირი, ეუთო, გაერო, სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის თავდაცვის მინისტერიალი და სხვა) ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დიპლომატიური (სამოქალაქო და სამხედრო) წარმომადგენლების მხარდაჭერა და შეიარაღების კონტროლისა და ვერიფიკაციის ღონისძიებებში მონაწილეობა;

დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის, უსაფრთხოების სექტორის მართვის ჟენევის ცენტრის (DCAF) და გაეროს ქალთა ორგანიზაციის (UN Women) მხარდაჭერით, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და თავდაცვის ძალებში თანაბარი შესაძლებლობებისა და გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობა, მათ შორის ქალთა გაზრდილი მონაწილეობისთვის პროფესიული და კარიერული განვითარების მხარდაჭერა;

თავდაცვის ძალების სამხედრო კონტიგენტის შენარჩუნება, გაძლიერება, მოსამსახურეთა მოტივაციის ამაღლება და მაღალი საბრძოლო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

სამხედრო გაწვევისა და რეკრუტირების უზრუნველყოფა; ერთიანი თანამედროვე სტანდარტების სამხედრო აღრიცხვიანობის სისტემის ჩამოყალიბება/ოპტიმიზაცია და მართვა;წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გაწვევის ორგანიზება; სამხედრო სამსახურისათვის პერსონალის მოზიდვა/რეკრუტირება;

საზოგადოებასთან პროაქტიული კომუნიკაციის განხორციელებით სამხედრო სამსახურის პოპულარიზაციის გაზრდა.

პროფესიული სამხედრო განათლება

მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად, ეროვნული სასწავლო გეგმის და დამატებითი სამხედრო პროგრამის მიხედვით, კადეტთა ზოგადი განათლების და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა;

კვალიფიციური და შესაბამისი უნარ-ჩვევების მქონე ოფიცერთა კორპუსის აღზრდა და მომზადება;

კადრების პროფესიული გადამზადებისთვის სპეციალიზებული მოკლე და გრძელვადიანი კურსების, ტრენინგების, აგრეთვე გამოცდილების გასაზიარებლად შეხვედრებისა და

კონფერენციების გამართვა;

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის განვითარება;

სამხედრო მოსამსახურეებისათვის და სამოქალაქო პირებისთვის ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ პროფესიული განვითარების სასწავლო კურსების ჩატარება; თავდაცვის სფეროში მოხალისეობრივ საქმიანობაში საქართველოს მოქალაქეთა ჩართვა და მათი ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს თავდაცვის სისტემის მოსამსახურეებისთვის, მათი ოჯახის წევრებისთვის, სამხედრო პენსიონერებისთვის, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრებისა და სამოქალაქო პირებისათვის სრული და ეფექტური სამედიცინო მომსახურების გაწევა;

სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეების და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის გაუმჯობესება და სოციალური მხარდაჭერის ხელშეწყობა;

თავდაცვის ძალების სამედიცინო ქვედანაყოფების მოდერნიზება, პირადი შემადგენლობის კვალიფიკაციის ზრდის ხელშეწყობა;

დაჭრილი/დაშავებული მოსამსახურეებისა და მათი ოჯახის წევრების ფიზიკური და ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია, მათი საპროთეზო-ორთოპედიული მომსახურების უზრუნველყოფა.

მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს კრიტიკული ინფორმაციული სისტემის სუბიექტებში სტაბილური, ეფექტური და უსაფრთხო ინფორმაციული და საკომუნიკაციო სისტემების შექმნა/განვითარება;

პერსონალის შესაძლებლობების განვითარება;

სამხედრო სწავლებებში კიბერუსაფრთხოების ელემენტების ინტეგრირება;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება, ფორუმების, სემინარებისა და კონფერენციების გამართვა;

კავშირგაბმულობისა და ინფორმაციული სისტემების განვითარება საქართველოს თავდაცვის ძალების მართვისა და კონტროლის სისტემის მხარდასაჭერად;

საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სერვისების უწყვეტობის უზრუნველყოფისა და უსაფრთხოების ხარისხის ამაღლება;

რესურსების მართვის ინტეგრირებული სისტემის (IRMS) ეტაპობრივი დანერგვის მხარდაჭერა;

კავშირგაბმულობის სერვისების, ინტერნეტისა და საფოსტო-საკურიერო მომსახურების უზრუნველყოფა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს და საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურის შენარჩუნება და განვითარება, კერძოდ: სამხედრო ბაზებში შემავალი ყველა ფუნქციური ზონის რეაბილიტაცია და განვითარება; ახალი სამხედრო ობიექტების მშენებლობა; სპორტული დარბაზების მშენებლობა/კაპიტალური რემონტი; საინჟინრო კომუნიკაციებისა და ქსელების რეაბილიტაცია; სამხედრო მოსამსახურეებისთვის საბინაო ფონდის შექმნა.

სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება

ვადაგასული, გამოუყენებელი საბრძოლო მასალის, იარაღის და სამხედრო ტექნიკის უტილიზაცია, დახარისხება, რეალიზება;

საბრძოლო იარაღის, საბრძოლო მასალების, სამხედრო/ სამრეწველო დანიშნულების ტექნიკის და საჯავშნე მასალების შექმნა;

სამხედრო სამრეწველო დანიშნულების სპეციალური ობიექტების დაპროექტება და მშენებლობის ორგანიზება;
ჰუმანიტარული განაღმვითი საქმიანობების განხორციელება და კოორდინაცია;

სეტყვასაწინააღდეგო სისტემების დამუშავება, მოდერნიზება, შექმნა, დანერგვა და მომსახურება;

სამეცნიერო კვლევების ჩატარება სამთო ინჟინერიაში, გამოყენებით ფიზიკაში, ფიზიკურ ქიმიასა და ელექტრონიკის სფეროში, მანქანათმშენებლობასა და სატრანსპორტო საშუალებებში, გამოყენებითი ოპტიკის სფეროში, მეტალურგიასა და მასალათმცოდნეობაში, მიკრო და ნანო ელექტრონიკაში.

თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება

ეროვნული თავდაცვის მიზნების და ამოცანების მისაღწევად, საქართველოს თავდაცვის ძალების ნატოსთან თავსებადი შესაძლებლობების განვითარება საბრძოლო ფუნქციების მიხედვით.

ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა

სამხედრო ქვედანაყოფების საბრძოლო მზადყოფნის ასამაღლებლად სრული ლოჯისტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის შესაძლებლობების შენარჩუნება/გაუმჯობესება;

ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ ჩასატარებელი სწავლებების, აგრეთვე წვევამდელთა

ეროვნული სამხედრო სამსახურისა და რეზერვის ახალი სისტემის სრული ამოქმედებისათვის მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

პრევენციული და საგამოძიებო ფუნქციების გაძლიერება;

ეფექტიანი და ანგარიშვალდებული სამართალდამცავი უწყების ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულის პრევენციას, დანაშაულზე სწრაფ რეაგირებას, საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას, მართლწესრიგსა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ფაქტების გამოვლენას;

ოჯახური დანაშაულის, ქალთა მიმართ ძალადობის, დისკრიმინაციის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის, ტრეფიკინგის, არასრულწლოვანთა მიერ/მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ფაქტებზე დროული რეაგირებისა და მიმდინარე გამოძიების ეფექტიანობის გაზრდა;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის და ავტოპარკის მუდმივი განახლება, ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეებისთვის სოციალური დაცვის გარანტიების გაუმჯობესება.

სახელმწიფო საზღვრის დაცვა

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცეში და საქართველოს იურისდიქციისადმი დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადასარჩენად;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სასაზღვრო პოლიციის სტრუქტურული ერთეულების, რეგიონული სამმართველოებისა და სასაზღვრო სექტორების ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის საზღვრის მართვის, კონტროლის, დაკვირვებისა და ინფორმაციის გაცვლის ტექნოლოგიების განვითარება, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

სასაზღვრო პოლიციის საჰაერო და საზღვაო ფლოტის განახლება;

ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება

საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, მოძრავი ტვირთების დაცვა და გაცილება, ფულადი სახსრებისა და სხვა ფასეულობათა გადაზიდვა და ინკასირება, დადებული ხელშეკრულებებისა და სახელმწიფო შეკვეთების ფარგლებში მესაკუთრის ქონებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისგან, დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება, ობიექტების ციფრული კავშირგაბმულობისა და თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა;

ავტოპარკის მუდმივი განახლება;

ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.

სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების, აგრეთვე სამოქალაქო უსაფრთხოების საკითხებში კადრების მომზადება და გადამზადება;

ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობისა და შრომისუუნარობის შემთხვევების შემცირება;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთხვევაში, დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების გაწევისა და მათი ევაკუაციის ორგანიზება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში სანიტარიულ-ჰიგიენურ და ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და მათი ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

ოპერაციულ და ტაქტიკურ დონეზე საომარი მდგომარეობით, ბუნებრივი ან/და ადამიანური ფაქტორით გამოწვეული ინციდენტისგან/საგანგებო სიტუაციისგან ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, გარემოს ან/და ქონების დასაცავად სათანადო რესურსებისა და ინსტრუმენტების გამოყენებით შესაბამისი კომპლექსური ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება.

ურბანული საძიებო სამაშველო ჯგუფისათვის გაეროს საერთაშორისო საძიებო სამაშველო მრჩეველთა ჯგუფის INSARAG-ის კლასიფიკაციის მინიჭება;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო მომსახურების გაწევა;

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნასთან, მართვასთან, შენახვასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული საოპერაციო პროცედურების განხორციელება.

სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა

სააგენტოს მიერ შეთავაზებული სერვისების გაფართოების და გაუმჯობესების გზით სააგენტოს მიმართ ნდობის ხარისხის ამაღლება;

სააგენტოს მიერ სწრაფი, მოქნილი და მეტად ხელმისაწვდომი (მომსახურების დისტანციური არხების განვითარება) მომსახურების უზრუნველყოფა, რაც მორგებული იქნება მოქალაქეების საჭიროებებზე.

საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტიანი სისტემის ფუნქციონირება

ქვეყანაში გადაუდებელი დახმარების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით მაღალი დონის და მარტივად ხელმისაწვდომი გადაუდებელი დახმარების უზრუნველყოფა, რეაგირებაზე პასუხისმგებელი სუბიექტების სწორი და დროული ინფორმირება, გადაუდებელი დახმარების შეტყობინების მიღების და დამუშავების სისტემის გაუმჯობესება და საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით ფუნქციონირება, უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვა, ეროვნული ვიდეოსამეთვალყურეო სისტემის განვითარება, საზოგადოებრივი და საგზაო უსაფრთხოების დონის ამაღლება.

გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ და გარემოს დაცვის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება;

აგრარული და გარემოს დაცვის სექტორის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატისა და სამინისტროს სისტემაში შემავალი უწყებების საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ერთიანი სისტემის უზრუნველყოფა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 15.1 და 15.5 ამოცანების შესაბამისად, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული მცენარეთა და ცხოველთა (მათ შორის, საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების) აღრიცხვისა და მათი მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 15.1 ამოცანის შესაბამისად, საქართველოს „წითელი ნუსხის“ მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, მათი სანადირო სახეობებად განსაზღვრა და ზოგიერთ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) შესაბამისად, ნაციონალიზაციის პროცესში გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით პრიორიტეტული ამოცანების განსაზღვრა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

სოფლის მეურნეობის სექტორში, სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებისას გენდერული თანასწორობის ასპექტის გათვალისწინება სახელმწიფო პროგრამებში ქალთა ჩართულობის გაზრდის მიზნით.

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი;

ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური, იძულებითი ღონისძიებებისა და ლაბორატორიული კვლევების განხორციელება;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია;

ვეტერინარული ზედამხედველობის პუნქტებში ცხოველთა გარეგან პარაზიტებზე დამუშავება;

მიმოქცევაში მყოფი ვეტერინარული პრეპარატების სახელმწიფო ვეტერინარული კონტროლი;

ცხოველებში ვეტპრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენების არსებობის კონტროლი;

საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;

პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

სურსათის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმებისა და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყნის ტერიტორიის მონიტორინგის (მავნებლის გამოჩენისა და მისი რიცხოვნობის დაფიქსირება ფერომონიანი ხაფანგების საშუალებით) საფუძველზე, თანამედროვე, სპეციფიკური შესასხურებელი ტექნიკის გამოყენებით, აზიური ფაროსანას პოპულაციის რიცხოვნობის შესამცირებლად შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, კერების ლოკალიზაცია/ლიკვიდაცია.

მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა;

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისთვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და მათი გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისთვის საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერტიფიკაციო ნიმუშების ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად და სახელმწიფო კონტროლისა და სახელმწიფო ზედამხედველობის ფარგლებში ღვინისა და ყურძნისეული წარმოშობის სხვა ალკოჰოლიანი სასმელების ნიმუშების ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

ვენახების კადასტრის დანერგვა;

ვენახების ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის მოლეკულური გენეტიკის ამპელოგრაფიის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა და წიპწების მოსაპოვებლად არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული ღვინის ადგილწარმოშობის დასახელებების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა და ქართულ ღვინოსთან დაკავშირებული აღნიშვნების დაცვის ღონისძიებების განხორციელება.

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება

საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების ტიპური სულადობების მოძიება, შესწავლა, გაუმჯობესება, გენეტიკური რესურსების გავრცელების ხელშეწყობა;

ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების კოლექციების შექმნა, ადგილობრივი ჯიშების მოძიება და აღდგენა, ex-situ და in-situ კოლექციების შექმნა, გენეტიკური ბანკის ჩამოყალიბება და საქართველოს პირობებში ინტროდუციული ჯიშების ადაპტაციის შესწავლა;

- თესლისა და სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემების შექმნა და დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისა და პირველადი გადამუშავების თანამედროვე ტექნოლოგიების აპრობაცია და მათი ფერმერებში გავრცელების ხელშეწყობა;
- საქართველოს ნიადაგის მდგომარეობის კვლევა, შესწავლა და რუკების შექმნა;
- შექმნილი საფრთხეების სურსათისმიერი, ვეტერინარული და ფიტოსანიტარიული რისკების შეფასება.

ერთიანი აგროპროექტი

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის განმახორციელებელი საწარმოების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნებისა და რისკების შემცირების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობისა და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტიანი კოოპერაციის ჩამოყალიბება/ხელშეწყობა და მაღალი ხარისხის ჩაის წარმოების ხელშეწყობა;

იმპორტის ჩამანაცვლებელი პროდუქციის წარმოებისა და ადგილობრივი სანედლეულო ბაზის განვითარებისთვის სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ახალი გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების (ინფრასტრუქტურის) შექმნა და თანამედროვე საწარმოო ხაზით/ტექნოლოგიებით აღჭურვა;

ფერმათა/ფერმერთა რეესტრის ერთიანი სისტემის მოსაწესრიგებლად სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის განმახორციელებელი პირების ერთიანი ელექტრონული ბაზის სრულყოფა;

მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსება;

პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერა;

მწარმოებელი კოოპერატივების შემნახველი/სამაცივრე ინფრასტრუქტურის შექმნა კენკროვანი და ბოსტნეული კულტურებისა და ადგილობრივი ხორბლის წარმოების ხელშეწყობის მიზნით; ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია;

იმერეთის აგროზონის ტერიტორიის განვითარება;

რძის მწარმოებელი მცირე შინამეურნეობებისა და ფერმერების, მერძევეობის სექტორისთვის მომსახურების მიმწოდებლების, რძის შემგროვებელი ცენტრების (პუნქტების) და რძის გადამამუშავებლების ხელშეწყობა.

სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკით უზრუნველყოფა;

მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება;

სამელიორაციო სისტემების ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, მათ შორის, ხეტყის კონტროლის გაუმჯობესება, ხეტყის უკანონო მოპოვების, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების ფაქტების პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას;

კანონდარღვევათა შემაკავებელი ეფექტიანი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობით შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსთვის ზიანის მიყენების თავიდან ასაცილებლად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების კონტროლი;

გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ევროპულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით შემუშავებული კრიტერიუმების მიხედვით შეფასება;

გარემოს პირვანდელ მდგომარეობაში აღდგენის ან სანაცვლო ღონისძიებების განხორციელების კონტროლი.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

დაცული ტერიტორიების ქსელის განვითარება – დაცული ტერიტორიების განვითარება და გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა, მოვლა და აღდგენა;

დაცული ტერიტორიების სისტემის მართვა, დაცვა და მონიტორინგი – დაცული ტერიტორიების მოვლა-პატრონობა, მეთვალყურეობა, არსებული ინფრასტრუქტურული ელემენტებისა და ბუნებრივი რესურსების დაცვა, მოვლა და შენარჩუნება;

დაცული ტერიტორიების ტყეების სანიტარიული მდგომარეობის გაუმჯობესება – დაზიანებული ფართობების აღდგენა და შესაბამისი მეთოდებით მავნებლებთან ბრძოლა;

დაცული ტერიტორიების დაცვა, ხანძრის პრევენცია – საჭირო აღჭურვილობის გამოყენება და ხანძრის გავრცელების საშიშროების აღკვეთა, საზოგადოებისთვის დაცულ ტერიტორიებზე გადაადგილებისა და ქცევის წესების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა – ტყეების ინვენტარიზაცია და მათი მართვის გეგმების შემუშავება;

დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

ეკოტურიზმის განვითარება – ეკოტურისტული სერვისების დანერგვა და განვითარება, ვიზიტორების მოზიდვა და დაინტერესება.

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება და ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტიანი სისტემის დანერგვა;

მდგრადი ტყითსარგებლობის სისტემის ჩამოყალიბება;

ხეტყის დამზადებისთვის შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება (მათ შორის, სატყეო-სამეურნეო გზების მოწყობა, მერქნულ რესურსზე (მათ შორის, სათბობ შეშაზე) მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოთხოვნილების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა);

ტყის მოვლის (მათ შორის, ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციული) და აღდგენის ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.

ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ნადირობის კანონისა და შესაბამისი კანონქვემდებარე აქტების მომზადება და მათი პრაქტიკაში დანერგვა;

საპილოტე რეჟიმში ფაუნის მსხვილი სახეობების შესწავლა;

ქათმისებრთა ოჯახის ენდემური (ადგილობრივი) იშვიათი სახეობების რაოდენობის ყოველწლიური გაზრდის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

იქთიოფაუნის ერთ-ერთი იშვიათი წარმომადგენლის – ნაკადულის კალმახის ბუნებრივ პირობებში გაშვების მიზნით მისი თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობილ საკალმახეში გამრავლება;

ბუნებაში საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ მცენარეთა სახეობების რაოდენობრივი მდგომარეობის გაუმჯობესება;

ჰაბიტატების აღდგენისა და აღწარმოების ღონისძიებების ხელის შეწყობა.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის და „განათლება მდგრადი განვითარებისთვის“ ხელშეწყობის პროგრამა

მოსახლეობის მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით განათლების მიღების ხელშეწყობა, შესაბამისი ინფორმაციისა და ცოდნის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა მდგრადი განვითარების მიზნების მისაღწევად;

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების აქტიური მონაწილეობის ხელშეწყობა;

საჯარო განხილვების გამართვის ორგანიზებით ორჰუსის კონვენციის განხორციელების ხელშეწყობა.

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა, დარიშხანშემცველი ნარჩენების ობიექტების მართვა

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და წარმოება;

ბირთვული და რადიაციული ავარიებისა და ინციდენტების, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, აგრეთვე სასაზღვრო გამტარ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში არსებული გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისთვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

დარიშხანშემცველი ნარჩენების განთავსების ადგილების (სოფლები – ცანა და ურავი) უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ამ სოფლების ტერიტორიაზე დარიშხანშემცველი ნარჩენების განთავსების ადგილების სისტემური მართვა, მოვლა-პატრონობა, ფიზიკური დაცვის კომპლექსური სისტემების შექმნა და მათი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

გარემოს დაცვის სფეროში პროგნოზირება, შეფასება, პრევენცია და მონიტორინგი

ჰიდრომეტეოროლოგიის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და სტიქიური მოვლენების შესახებ ადრეული გაფრთხილებების მომზადება/გავრცელება. აგრეთვე, კლიმატური, აგრომეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური საინფორმაციო პროდუქტებით მომსახურება;

გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული–შემოდგომა) და ფორს-მაჟორულ სიტუაციაში სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასება;

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკის შედგენა/განახლება და მონიტორინგი;

მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლების მონიტორინგი;

სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა (გეოლოგიური აგეგმვა);

გარემოს დაბინძურების დონის შეფასებისთვის ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის მონიტორინგის სისტემის გაუმჯობესება;

საქართველოს ტერიტორიაზე ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის დაბინძურების მონიტორინგის ჩატარება, შესაბამისი საინფორმაციო მასალების (ბიულეტენების, წელიწდეულების, ანგარიშების) მომზადება და გავრცელება, მატერიალურ ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება და რეგიონული ინფრასტრუქტურის მოწყობა, დაკვირვებების ქსელის გაზრდა;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში და შიგა წყალსატევებში გავრცელებული ძირითადი სარეწაო თევზებისა და სხვა ჰიდრობიონტების რესურსების შეფასება და სარეწაო პროგნოზირება; საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროს ბიოლოგიური მონიტორინგი და გარემოს მდგომარეობის შეფასება;

სტრატეგიულ დოკუმენტებში გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ასპექტების ინტეგრირება;

ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება.

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 11.6 ამოცანის შესაბამისად, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგისთვის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი, ახალი ავტომატური სადგურების შეძენა და დამონტაჟება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, საქართველოს შავი ზღვის ტერიტორიული წყლების, განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონისა და შიდა წყალსატევების სარეწაო ობიექტების პოპულაციათა მარაგების შეფასება, სარეწაო პროგნოზირება და კვოტების განსაზღვრა;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე და შიდა წყალსატევებში თევზჭერის სტატისტიკური ანალიზის, ბიოლოგიური კვლევისა და მონიტორინგის განხორციელება და მათი გარემოსდაცვითი სტატუსის განსაზღვრა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, თევზებისა და სხვა ჰიდრობიონტების კონსერვაციული სტატუსის შეფასება; აკვაკულტურის, მარიკულტურისა და მდგრადი მეთევზეობის დანერგვის ხელშეწყობა.

სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ლაბორატორიული მომსახურეობა

სტანდარტის – ISO 17025:2017/2018-ის მოთხოვნების შესაბამისად:

ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა; სურსათის/ცხოველის საკვების ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების განსაზღვრა, სასმელი წყლის კვლევა; მცენარეთა მავნე ორგანიზმების კვლევა;

საჯარო სამართლის იურიდიულ პირთან – სურსათის ეროვნულ სააგენტოსთან ერთად სახელმწიფო კონტროლის პროგრამაში მონაწილეობა;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებებისა და ქვეყანაში არსებული საჭიროებების მიხედვით ახალი სტანდარტების დანერგვა, კერძოდ, ლაბორატორიული ინფრასტრუქტურის გაძლიერება, კვლევის ახალი მეთოდების დანერგვა და აკრედიტაციის საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად განხორციელება.

მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა

CORINE-ს კლასიფიკატორის მეშვეობით მიწის საფრისა (Land Cover) და მიწათსარგებლობის (Land Use) გეომონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

მიწის ბალანსის შედგენა;

მიწის საინფორმაციო სისტემის განვითარება და მომხმარებლისთვის სერვისების მიწოდება;

ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების ინვენტარიზაციის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება;

ქარსაფარი ზოლის აღდგენის, გაშენებისა და მართვის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება.

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო

განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლების საყოველთაო ხელმისაწვდომობა და მისი ხარისხის ზრდა;

განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება;

განათლების სისტემის კომპლექსური რეფორმის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელიც გულისხმობს სისტემურ ცვლილებებს განათლების ყველა მიმართულებისა და საფეხურისთვის;

საგანმანათლებლო სისტემის შექმნა, რომელიც მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამისად, მოსწავლეების, სტუდენტების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვასა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად, უზრუნველყოფს მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას, კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, განათლების, მეცნიერების და ახალგაზრდობის კავშირის გაძლიერებას;

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

სამინისტროს კომპეტენციის სფეროში/დარგში/მიმართულებაში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტების განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების ავტორიზაციის უზრუნველყოფა;

საერთაშორისო ურთიერთობების მხარდაჭერა, ქართველოლოგიისა და ქართულ დიასპორასთან ურთიერთობების განვითარება, მიმდინარე საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროგრამებში ჩართვა და შესაბამისი პროექტების განხორციელება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინსტიტუციური თვითშეფასება, 2026-2027 სასწავლო წლის დაწყებამდე საჯარო სკოლების ავტორიზაციის უზრუნველსაყოფად;

ზოგადი განათლების სისტემაში უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვალებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული ახალი მოდელის, აგრეთვე ინკლუზიური და სამოქალაქო განათლების პრინციპებზე დაფუძნებული ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

მასწავლებლის პროფესიის პრესტიჟისა და მისი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, შრომის ღირსეულ ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საგანმანათლებლო დაწესებულებებში უსაფრთხო, ძალადობისაგან თავისუფალი და კეთილგანწყობილი სასწავლო გარემოს უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფა და ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების დახვეწა; მონიტორინგის გზით ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტების შესრულებაზე კონტროლის განხორციელება, ხარისხის განვითარებისა და ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით ყველა დაინტერესებული მხარის შესაძლებლობის გაძლიერება;

განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა, განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემებისა და მონაცემთა ბაზების ჩამოყალიბება განათლების სისტემაში ბიზნეს პროცესების ეფექტიანი მართვისა და ინფორმაციული უზრუნველყოფისთვის;

ახალგაზრდების მიერ შესაბამისი, მაღალი ხარისხის განათლების მიღების, მათი დასაქმებისა და პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა;

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ხელსეწყობა და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ადრეული და სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით სხვადასხვა კვლევების ჩატარება;

საერთაშორისო კვლევების (შეფასებების) განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოსა და რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკს შორის სასესხო შეთანხმების „საქართველოს ადამიანური კაპიტალის პროგრამის“ განათლების კომპონენტის განხორციელების ხელშეწყობა.

სკოლამდელი და ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება და სისტემის განვითარება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების საგანმანათლებლო სახელმწიფო სტანდარტების განვითარება და მათი დანერგვის ხელშეწყობა;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა;

ზოგადი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის განახლებული სტანდარტებისა და პროცედურების დამტკიცება/დანერგვა, მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება სტანდარტების დასაკმაყოფილებლად;

2030-2031 სასწავლო წლის დაწყებამდე ყველა საჯარო სკოლის ავტორიზაციის უზრუნველყოფა;

ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შესაბამისი სასწავლო რესურსების შექმნა და განვითარება;

ფართომასშტაბიანი სასკოლო შეფასების სისტემა დანერგვა;

ახალი სახელმძღვანელოების შექმნა გრიფირების განახლებული პროცედურებით;

მთელი საქართველოს მასშტაბით ინკლუზიური განათლების კომპონენტების დანერგვა და განვითარება სსსმ/შშმ პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვის მიზნით;

ეროვნული უმცირესობების სკოლამდელ დაწესებულებსა და სკოლებში სახელმწიფო სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობა ბილინგვური განათლების მიდგომის გამოყენებით სახელმწიფო ენის ფლობის დონის ასამაღლებლად და სწავლა-სწავლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად;

სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით, პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების შექმნა, მანდატურების, ასევე უსაფრთხოების დაცვაზე უფლებამოსილი პირების გადამზადების პროგრამების განხორციელება;

მასწავლებლის პროფესიის რეგულირების ახალი წესის შემუშავება, მასწავლებელთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, მათი პროფესიული საჭიროებების შესაბამისად;

სწავლა-სწავლების პროცესისა და სკოლების მართვის გასაუმჯობესებლად სკოლების დირექტორების, როგორც საგანმანათლებლო ლიდერების, პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

ზოგადი განათლების სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური კადრების მოზიდვა;

სწავლა-სწავლების პროცესში საჯარო სკოლებში ტექნოლოგიების გამოყენებისა და დისტანციური სწავლების როლის გაძლიერება და მრავალფეროვანი ციფრული რესურსებისა და დამხმარე სასწავლო მასალების შექმნა/დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

სკოლების აღჭურვა შესაბამისი ციფრული ტექნოლოგიებითა და საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით;

იმ მოსწავლეების სკოლებში ტრანსპორტირების ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, აგრეთვე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები;

სასკოლო ინიციატივების წახალისება;

პროფესიული განათლება

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდასაჭერად საქართველოს მოქალაქეების ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა პროფესიული და ზოგადი უნარების განვითარებით;

პროფესიული განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით, კვალიფიკაციების ახალი ჩარჩოსა და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ავტორიზაციის ახალი სტანდარტების დანერგვის პროცესის ხელშეწყობა;

კრედიტების ახალი ევროპული სისტემის და კერძო სექტორის მიერ/მონაწილეობით პროფესიული კვალიფიკაციების განვითარების მოდელის დანერგვა;

პროფესიული განათლების ინკლუზიურობის უზრუნველსაყოფად სერვისების განვითარება/გაფართოება, როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებების შესაბამისად;

პროფესიული განათლების დაფინანსების შედეგებზე დაფუძნებული მოდელის დანერგვის დაწყება, მათ შორის პროფესიული განათლების მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურების ახალი მოდელის ამოქმედება;

საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფარგლებში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვაში კერძო სექტორის შემოყვანის სტიმულირების ხელშეწყობის ხელშეწყობა;

პროფესიული საგანმანათლებლო და მომზადება-გადამზადების პროგრამების ხელმისაწვდომობის ზრდა და პროფესიული განათლების მიღმა მყოფი მოწყვლადი ჯგუფების იდენტიფიკაციისა და პროფესიულ განათლებაში ჩართვის მექანიზმების შემუშავება;

ინტეგრირებული პროგრამების მასშტაბების გაზრდა, მათ შორის საჯარო სკოლებში დანერგვის

გზით;

პროფესიული განათლების სისტემაში პროფორიენტაციისა და კარიერის მართვის სერვისების ახალი სტრატეგიის შესაბამისად უზრუნველყოფა;

პროფესიული განათლების მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტის და მომზადების, პროფესიაში შესვლისა და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ახალი მოდელის დამტკიცება;

არაფორმალური განათლების აღიარების მასშტაბების გაფართოვება;

პროფესიული განათლების სისტემის ინტერნაციონალიზაციის მიზნით, საერთაშორისო სერტიფიცირების შესაძლებლობების შექმნა საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების განსახორციელებლად და ინგლისური ენის სწავლების გასაძლიერებლად;

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება და ადგილობრივ დონეზე სახელმწიფო ადმინისტრირების მიმართულებით საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ და სხვა დაინტერესებულ პირთა პროფესიული ცოდნისა და უნარების გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

არსებული გეოგრაფიული ქსელის საჯარო-კერძო ფორმატში გაფართოება;

სკოლებსა და უნივერსიტეტებში პროფესიული განათლების მიწოდების გაძლიერება.

უმაღლესი განათლება

საგამოცდო პროცესის სრულად წარმართვა თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით;

უმაღლესი განათლების სისტემის დაფინანსების ახალი მოდელის შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო დაწესებულების მდგრად განვითარებასა და სასწავლო პროცესის სწავლის შედეგებზე ორიენტირებას;

ხარისხის განვითარების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სადოქტორო პროგრამების შეფასების ერთიანი კონცეფციის შემუშავება;

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო აკრედიტაციის მოპოვების ხელშეწყობა;

პროგრამის „ვისწავლოთ საქართველში“ გაგრძელება;

მასწავლებლის მომზადების ერთწლიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩარიცხულ პირთა დაფინანსების უზრუნველყოფა, სპეციალური მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამების ამოქმედება, სკოლისშემდგომი განათლებისათვის მომზადების პროგრამის განხორციელება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებ პირთათვის, მსჯავრდადებულის მიერ ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე განათლების მიღების

ხელშემწყობის უზრუნველყოფა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გასაუმჯობესებლად;

სახელმწიფო უნივერსიტეტებში ერთობლივი/ორმაგი საგანმანათლებლო პროგრამების მხარდაჭერა;

რეგიონული უნივერსიტეტების პროექტების მხარდაჭერა;

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

საინჟინრო, ზუსტი, საბუნებისმეტყველო და ტექნოლოგიური (STEM), აგრეთვე ჰუმანიტარული და ქართველოლოგიური სამეცნიერო საგრანტო კონკურსების, ფუნდამენტური და გამოყენებითი კვლევების მასშტაბის გაფართოება;

საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი და უცხოელი აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის ქართულ სამეცნიერო სივრცესთან თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების კომერციალიზაციის პროცესის ხელშეწყობა;

უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

შედეგებზე დაფუძნებული დაფინანსების მოდელის შემუშავება;

საქართველოში მეცნიერებისა და სწავლების განვითარება, ინტერდისციპლინური სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა, ინტერდისციპლინური სამეცნიერო-კვლევითი მიდგომებისა და მეთოდების დანერგვა და მათი ადაპტირება კვლევით და სწავლების პროცესში;

საერთაშორისო ჩარჩოპროგრამებსა და სამეცნიერო პროექტებში სამეცნიერო ინსტიტუციებისა და კვლევითი ჯგუფების აქტიური ჩართულობის ხელშეწყობა, ორმხრივი და მრავალმხრივი სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების განხორციელება;

სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის მდგრადობისა და განვითარების ხელშეწყობა.

ინკლუზიური განათლება

მთელი საქართველოს მასშტაბით ინკლუზიური განათლების კომპონენტების აქტიური დანერგვა და განვითარება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე (სსსმ)/შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე (შშმ) პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვისთვის;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა და სათანადო

სერვისების შეთავაზება, ეფექტიანი საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფა განათლების ყველა საფეხურზე;

განათლების მიღმა დარჩენილი და სწავლის მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფი მოზარდების ფორმალურ განათლებაში ჩართვის, მათი სოციალიზაციის, განათლების, განვითარების, სრულფასოვანი მოქალაქეობის, საზოგადოებაში სრულფასოვანი ინტეგრაციის, კარიერის დაგეგმვისა და პროფესიული ორიენტაციის სირთულეების დაძლევის მიზნით, შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;

სენსორული ან/და მძიმე/ღრმა ინტელექტუალური ან/და მრავლობითი დარღვევის მქონე ან მრავლობითი სენსორული დარღვევის მქონე (ყრუ და უსინათლო) ან ქცევითი და ემოციური აშლილობის მქონე მოსწავლეებისათვის განკუთვნილი რესურსსკოლების მოსწავლეების სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, აკადემიური, ფუნქციური და სოციალური უნარების განვითარება მათი ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;

სკოლამდელ და ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში სპეციალურ მასწავლებელთა და ინკლუზიურ განათლებაში ჩართულ სხვა სპეციალისტთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლის სწავლების ხელშეწყობა, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე სპეციალური მასწავლებლებისა და საჯარო სკოლაში ინკლუზიური განათლების მხარდამჭერი სპეციალისტების მხარდაჭერა;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეების ფსიქო-სოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის სრულად ადაპტირებული და გენდერული ასპექტების გათვალისინებით ახალი სკოლების მშენებლობა, ავარიული საჯარო სკოლების გამაგრება/სრული რეაბილიტაცია. ასევე, სასკოლო ავეჯითა და შესაბამისი საჭირო ინვენტარით ყველა ახალაშენებული და რეაბილიტირებული საჯარო სკოლის აღჭურვა;

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მშენებლობა/რეაბილიტაცია, სტუდენტური საცხოვრებლების განვითარება, საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფორმატში არსებული დაწესებულებების ქსელის გაფართოების ხელშეწყობა, სკოლებსა და უნივერსიტეტებში პროფესიული განათლების მიწოდების მიზნით ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსება ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გამჯობესების მიზნით;

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების

ინფრასტრუქტურის განვითარება.

2024 – 2028 წლებში საქართველოს მთავრობისა და დონორი ორგანიზაციების დაფინანსებით საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და მშენებლობა.

ახალგაზრდობის ხელშეწყობა

საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდული პროექტების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობა, მათ შორის ახალგაზრდული მუშაკების საგანმანათლებლო კურსის შემუშავება და სერტიფიცირებული ახალგაზრდული მუშაკების/ლიდერების რაოდენობის ზრდა;

მოხალისეობრივი ახალგაზრდული პროგრამების განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდული ბანაკების ჩატარება;

სხვადასხვა ახალგაზრდული ორგანიზაციების/ახალგაზრდული ინიციატივების წახალისება;

ახალგაზრდების აქტიური ჩართულობის ხელშეწყობა მათთვის მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში, მათ შორის, ახალგაზრდული პოლიტიკისა და პროგრამების შემუშავების, იმპლემენტაციის, მონიტორინგისა და შეფასების მიმართულებით;

საერთაშორისო თანამშრომლობის გაფართოება ახალგაზრდული პოლიტიკისა და ახალგაზრდული საქმიანობის მიმართულებით;

ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (WB)

ადრეული განათლების ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის, ასევე ზოგადი განათლების სისტემაში სწავლების და სწავლის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საგრანტო დაფინანსების გზით მოდერნიზებული აკადემიური პროგრამების დანერგვის ხელშეწყობა და ინტერნაციონალიზაციის მხარდაჭერა;

განათლების მონაცემთა სისტემის განვითარება, დაინტერესებულ მხარეებთან კომუნიკაციისა და კოორდინაციის გაძლიერება;

პროგრამის ეფექტიანი მართვის, მონიტორინგისა და შეფასებების მხარდაჭერა;

პროფესიული განათლება I (KfW)

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესებისა და პროფესიული განათლების პროვაიდერების რაოდენობის ზრდის ხელშეწყობა;

„ექსელენსცენტრის“ მშენებლობა (ცენტრის ფუნქცია - საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისი პროგრამების განხორციელება ლოჯისტიკისა და მშენებლობის მიმართულებით);

საქართველოს პროფესიული განათლების სისტემის ფარგლებში „hub“ სერვისის შეთავაზება;

მშენებლობისა და ლოჯისტიკის მიმართულების პროგრამების განმახორციელებელი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გასაძლიერებლად დამატებითი ინვესტიციების გამოყოფა (რომლის პარტნიორიც იქნება ექსელენს ცენტრი რიგი პროგრამების განხორციელებისას);

თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)

პროფესიული განათლების ქსელის გაფართოება, რომელიც ხელს შეუწყობს კვალიფიკაციის ამაღლებასა და უნარების განვითარებას;

პროფესიული განათლების ხარისხის, მნიშვნელობის და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება, ეკონომიკური ზრდისა და სამუშაო ადგილების შექმნის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების დაგეგმვასა და დაფინანსებაში კერძო სექტორის როლის გაზრდის ხელშეწყობა;

ინკლუზიური და გენდერული თანასწორობის უნარების განვითარება და პროფესიული განათლების იმიჯის გაუმჯობესების ხელშეწყობა.

საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო

კულტურისა და სპორტის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

აღნიშნული სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

კულტურისა და სპორტის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა;

ევროკავშირის წევრ ქვეყნებსა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან თანამშრომლობით საერთაშორისო ურთიერთობების

გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში კულტურისა და სპორტის სფეროების პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, ეფექტიანი პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროების განვითარებისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა.

სახელოვნებო და სასპორტო სფეროში უმაღლესი განათლება

უმაღლესი სახელოვნებო და სასპორტო განათლების ხელშეწყობა და მისი ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი ფინანსური რესურსით უზრუნველყოფა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

კულტურისა და სპორტის სფეროში ინფრასტრუქტურის განვითარება და მათი რეაბილიტაცია/მშენებლობა.

სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა

სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით (კონცერტები, გამოფენები, სპექტაკლები, კონკურს-ფესტივალები, მასტერკლასები, სპორტული ღონისძიებები);

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველსაყოფად ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ახალგაზრდების დასაქმებისთვის საჭირო უნარებისა და კომპეტენციების განვითარება, მათი პროფესიული შესაძლებლობების გაზრდა;

ხარისხზე ორიენტირებული, ახალგაზრდის შემოქმედებითი და სპორტული უნარების შესაბამისი, მოქნილი დაფინანსების მოდელების შემუშავებით მაღალკვალიფიციური, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი ხელოვნებისა და სპორტის დარგების სპეციალისტების აღზრდა;

ხარისხიანი სასწავლო პროცესის უზრუნველსაყოფად საგანმანათლებლო დაწესებულებების სწავლებისთვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების პოპულარიზაცია და მხარდაჭერა.

კულტურის განვითარების ხელშეწყობა

კულტურის დარგების განვითარების, სახელოვნებო ტრადიციების შენარჩუნების, ხელოვნებაში უახლესი ტექნოლოგიების, შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარების, ინოვაციური პროექტების მხარდაჭერა;

სახელოვნებო განათლების განვითარება;

საქართველოში კულტურული ცხოვრების გააქტიურება, მასში საზოგადოებისა და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მონაწილეობის მხარდაჭერა;

ევროპისა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან თანამშრომლობით კულტურული პროგრამების განხორციელება და კულტურათაშორისი დიალოგის გაღრმავება როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ;

კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების „კულტურის სტრატეგია 2025“-ის შესაბამისად განვითარებისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული კულტურისა და ხელოვნების ცნობადობის გაზრდა და მათი საერთაშორისო სახელოვნებო სივრცეში ინტეგრაცია;

საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების სახელოვნებო ორგანიზაციების პროგრამების მხარდაჭერა;

მოქალაქეთათვის ქვეყნის კულტურული ცხოვრების შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობისა და მასში ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს დედაქალაქსა და რეგიონებში კულტურული პროგრამებისა და პროექტების მხარდაჭერით ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში წვლილის შეტანა;

ქართული კულტურის პოპულარიზაციისა და საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლების მიზნით, ქვეყნის შიგნით და მისი ფარგლების გარეთ დაგეგმილ ღონისძიებებში საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

საჯარო სამართლის იურიდიული პირების – კულტურული მემკვიდრეობის ორგანიზაციების სრულყოფილი ფუნქციონირებისთვის შესაბამისი პირობების შექმნა, სამუზეუმო ფასეულობათა დაცვისთვის პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება, მუზეუმების/მუზეუმ-ნაკრძალების პოპულარიზაცია და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, საერთაშორისო კონვენციებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაცია;

სამუზეუმო ფასეულობათა აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის – საქართველოს მუზეუმების კოლექციების საინფორმაციო სისტემის (www.egmc.gov.ge) შენახვა/ადმინისტრირება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვა და რეაბილიტაცია;

არქეოლოგიური ობიექტების შესწავლა-კონსერვაცია;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების, კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და რეაბილიტაცია, საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა და განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

იუნესკოს წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნა;

საქართველოს კანონმდებლობის იუნესკოს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან ჰარმონიზაციისთვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა;

კულტურული ტურიზმის განვითარების და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

ლევილის მამულის რეაბილიტაციის გაგრძელება.

მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია

საქართველოში სპორტის განვითარებისთვის საქართველოს ნაკრები გუნდების მომზადება და საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, ეროვნული ჩემპიონატები, საერთაშორისო ტურნირები, 2026 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების სალიცენზიო შეჯიბრებები და სხვა) მონაწილეობა; მათი მომზადების ეტაპზე სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება; სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა;

მასობრივი სპორტისა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვა და პოპულარიზაცია; მოძრაობის „სპორტი ყველასათვის“ განვითარება; მასობრივი სპორტული ღონისძიებების გამართვა; ოლიმპიური, პარალიმპიური, სურდლიმპიური, სპეციალური ოლიმპიური და სხვა მოძრაობების განვითარების ხელშეწყობა და მხარდაჭერა;

სპორტულ ორგანიზაციებში „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დასანერგად დაგეგმვის ეტაპზე მონაწილეობა და სპორტული ორგანიზაციების საქმიანობის მონიტორინგი;

სპორტული ინვენტარისა და ეკიპირების შეძენა სპორტული ფედერაციებისა და რეგიონული სპორტული ორგანიზაციებისთვის გადასაცემად;

საქართველოში სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო შეჯიბრებების მასპინძლობა და მასობრივი სპორტული ღონისძიებების მაღალ დონეზე ორგანიზება; საერთაშორისო მასშტაბით ქვეყნის ცნობადობის გაზრდა და იმიჯის ამაღლება, სპორტული ტურიზმის განვითარება;

საქართველოში ფეხბურთის განვითარებისთვის საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე კლუბების მხარდაჭერა;

მასობრივი საფეხბურთო ღონისძიებებისა და საფეხბურთო განათლების ხელშემწყობი პროგრამების განხორციელება.

კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები ოლიმპიური და პარალიმპიური თამაშების ჩემპიონებისა და პრიზიორებისთვის, საჭადრაკო ოლიმპიადებში გამარჯვებულებისთვის, მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონებისთვის, საქართველოს ეროვნული, ოლიმპიური და ასაკობრივი ნაკრებების წევრებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ადმინისტრაციული და საექიმო პერსონალისა და პერსპექტიული სპორტსმენებისთვის ყოველთვიური სტიპენდიის გაცემა;

ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკებისთვის ყოველთვიური სოციალური დახმარებების გაცემა;

მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელებისთვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაცემა;

სახალხო არტისტებისთვის, სახალხო მხატვრებისთვის, შოთა რუსთაველის სახელობის პრემიის ლაურეატებისა და ხელოვნების მუშაკებისთვის სოციალური დახმარებების გაცემა.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალ პროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით ჩატარება და ამომრჩევლებისა და საარჩევნო პროცესებში ჩართული სხვა მხარეების მიერ საარჩევნო უფლების თავისუფლად განსახორციელებლად ყველა პირობის შექმნა;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტიანი საბიუჯეტო პოლიტიკისა და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდა, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდისა და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, საქართველოს კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა

არჩევნებში ჩართული მხარეებისთვის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება.

პოლიტიკური პარტიებისა დაფინანსება

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

შესაბამისი არჩევნების ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარება;

არჩევნების ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩასატარებლად ადამიანური რესურსის მომზადება;

ელექტრონული საშუალებების შესახებ ამომრჩეველთა და საარჩევნო პროცესებში ჩართული სხვა მხარეების ცნობიერების ამაღლების/ინფორმირების კამპანიის განხორციელება;

არჩევნების ჩასატარებლად საჭირო ელექტრონული საშუალებებისა და სხვა თანამდევი ინფრასტრუქტურული ბაზის მომზადება, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო დავების განხილვა;

ამომრჩევლებისთვის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

გენდერულად დაბალანსებული და თანასწორი საარჩევნო გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად წარმართავს და საზოგადოების მაღალი ნდობით სარგებლობს;

გარე აუდიტის შესაძლებლობებისა და საკანონმდებლო მანდატის გაძლიერება;

სახელმწიფო სახსრებისა და სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების, მიზნობრიობის დაცვისა და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;
საჯარო სექტორში ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის გაუმჯობესება;

აუდიტორული საქმიანობისას გაცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი;

საქართველოს პარლამენტთან თანამშრომლობის გაღრმავება;

საერთაშორისო და დონორ პარტნიორ ორგანიზაციებთან პროფესიული თანამშრომლობის გაზრდა;

აუდიტორთა სერტიფიცირების სისტემის სრულყოფა, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი (მათ შორის, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი) სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება, კვლევითი და ანალიტიკური საქმიანობის განხორციელება;

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის სტაჟირების პროგრამის ფარგლებში თანამშრომელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სწავლების ონლაინ პლატფორმის შემუშავება და დანერგვა;

სერტიფიცირებული აუდიტორების მონიტორინგის სისტემის დანერგვა; სასერტიფიკატო პროგრამისთვის უწყვეტი სასწავლო კურსის განხორციელება;

ახალი ტრენინგების შემუშავება და განხორციელება, გარემოსდაცვითი პოლიტიკის დანერგვა.

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციები

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციების მიერ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინაციით მუნიციპალიტეტების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავება;

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადება;

მუნიციპალიტეტის ორგანოების საქმიანობის მონიტორინგი.

სასამართლო სისტემა

სასამართლოთა შენობების სამშენებლო და სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ყველა ხარჯის ანაზღაურების უზრუნველყოფა, რომლებიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობისა და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება.

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური

სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებისგან დაცვა;

სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;

ტერორიზმთან ბრძოლა;

სახელმწიფო უსაფრთხოებისთვის საფრთხის შემცველ ტრანსნაციონალურ ორგანიზებულ და საერთაშორისო დანაშაულთან ბრძოლა;

ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

კორუფციის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მისი კონტროლი.

ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა

უფლებამოსილი ორგანოს მიმართვის საფუძველზე, სპეციალური ტექნოლოგიური საშუალებებით, ფარული მეთოდებით საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, თავდაცვისუნარიანობის, ტერიტორიული მთლიანობის, მართლწესრიგისა და სამხედრო პოტენციალის წინააღმდეგ მიმართულ ქმედებათა შესახებ ინფორმაციის მოპოვება,

აგრეთვე სისხლის სამართლის საქმეზე ფაქტობრივი მონაცემების მოპოვება და ამ მიზნით ისეთ ღონისძიებათა განხორციელება, რომლებიც დაკავშირებულია: სატელეფონო კომუნიკაციის ფარულ მიყურადებასა და ჩაწერასთან; კავშირგაბმულობის არხიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; კომპიუტერული სისტემიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; გეოლოკაციის რეალურ დროში განსაზღვრასთან; საფოსტო-სატელეგრაფო გზავნილის კონტროლთან; ფარულ ვიდეოჩაწერასთან ან/და აუდიოჩაწერასთან, ფარულ ფოტოგადაღებასთან;

„კონტრდაზვერვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ოპერატიულ-ტექნიკური ღონისძიებების და იმავე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ელექტრონული თვალთვალის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო უწყებებისა და დაწესებულებების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური უზრუნველყოფა;

სასაზღვრო ტექნოლოგიების განვითარება და სასაზღვრო გამტარი პუნქტების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურების უზრუნველყოფა.

უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება

სახელმწიფო უსაფრთხოების სფეროში არსებული ცოდნის თავმოყრა, ანალიზი და განახლება, სასწავლო პროცესში ინოვაციური მეთოდების გამოყენება;

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

თანამედროვე დასავლური გამოცდილებისა და მიღწევების შესწავლა და სათანადო სტანდარტების დანერგვა, არსებულ გამოწვევებზე შესაბამისი რეაგირება და მათი წარმატებით დაძლევა პროფესიულ საგანმანათლებლო სფეროში, აგრეთვე სამეცნიერო მუშაობის სათანადო ორგანიზება და წარმართვა;

უსაფრთხოების სფეროში სპეციალური პროფესიული და სამოქალაქო განათლების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;

უსაფრთხოების სფეროში საგანმანათლებლო და კვლევითი საქმიანობების განვითარების ხელშეწყობა;

საჭიროებიდან გამომდინარე, საქართველოს და უცხო ქვეყნების სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება.

საქართველოს პროკურატურა

ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების

რეკომენდაციების გათვალისწინება;

ოჯახში ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის მოდერნიზაცია;

საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველსაყოფად მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებთან ურთიერთობის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების მექანიზმების სრულყოფა;

მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა და მისი ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

პროკურატურის ცნობადობის ამაღლება და დანაშაულის პრევენციის (მათ შორის, „საზოგადოებრივი პროკურატურის“ პროექტის მეშვეობით) პროცესში მისი როლის გაზრდა;

არასრულწლოვანებთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების სრულყოფა, არასრულწლოვანზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;

საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, საკანონმდებლო სიახლეების პრაქტიკაში სწორად განხორციელებისა და დანაშაულთან ბრძოლის ხელშეწყობა პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფით;

თანამიმდევრული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით პროკურატურისა და სხვა საგამოძიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისთვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება.

საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური

დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის და ხელისუფლების სხვა უმაღლესი ორგანოების ხელმძღვანელ პირთა, საქართველოში ვიზიტით მყოფ უცხო ქვეყნების უმაღლესი თანამდებობის პირთა, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების დაცვა და მათი უსაფრთხოების დონის ამაღლება. ეს პროცესი უწყვეტია.

სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა

სამთავრობო რეზიდენციებში საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, სხვა უმაღლესი თანამდებობის პირთა, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უზრუნველყოფა მათი საქმიანობისთვის საჭირო, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პირობებით, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების თანამედროვე ინვენტარითა და დანადგარებით აღჭურვა.

სსიპ სახელისუფლო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტოს ხელშეწყობა

სახელისუფლებო სპეციალური კავშირების სისტემით სახელმწიფო სტრუქტურების უზრუნველყოფა.

სპეციალური საგამოძიებო სამსახური

„სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ დანაშაულთა მიუკერძოებელი და ეფექტიანი გამოძიება, მათ შორის, სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ ჩადენილი ისეთი დანაშაულების გამოძიება, როგორებიცაა: წამება, დამამცირებელი ან არაადამიანური მოპყრობა, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება ან უფლებამოსილების გადამეტება, ჩადენილი ძალადობით, იარაღის გამოყენებით ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით და სხვა.

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის მიერ პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების კონტროლი, ფარული საგამოძიებო მოქმედებებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი;

მონაცემთა დამმუშავებლის/უფლებამოსილი პირის მიერ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება), აგრეთვე შემოწმება „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონში მითითებული სხვა გზებით;

მონაცემთა დამუშავების კანონიერებასა და უსაფრთხოების ზომების დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე კონსულტაციის გაწევა;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებით რეაგირება მოქალაქეთა შეტყობინებებსა და განცხადებებზე;

საქართველოში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ინფორმაციის საზოგადოებისთვის მიწოდება;

საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება მონაცემთა დამუშავებასა და დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

პერსონალურ მონაცემთა სხვა სახელმწიფოსთვის, სხვა სახელმწიფოს იურიდიული ან ფიზიკური პირისთვის ან საერთაშორისო ორგანიზაციისთვის გადაცემის შესახებ ნებართვის გაცემა, სხვა სახელმწიფოში ან/და საერთაშორისო ორგანიზაციაში მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების არსებობის შეფასება და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების მქონე ქვეყნების ნუსხის დამტკიცება;

საქართველოს პარლამენტისთვის საქართველოში მონაცემთა დაცვის მდგომარეობის, ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლის შესახებ წლიური ანგარიშის წარდგენა;

კერძო და საჯარო დაწესებულებებში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ოფიცრის ინსტიტუტის შემოღება და სამსახურის მიერ მათი გადამზადების ხელშეწყობა;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ოფიცრების ვინაობისა და საკონტაქტო ინფორმაციის გამოქვეყნება;

სპეციალური წარმომადგენლების რეგისტრაცია.

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებების დაცვის კუთხით გეგმური და არაგეგმური მონიტორინგის განხორციელება;

თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებსა და პენიტენციურ დაწესებულებებში მოთავსებულ პირთა უფლებების დარღვევის შესახებ განცხადებებისა და საჩივრების განხილვა და მათზე რეაგირება; თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგი;

არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციისთვის რეკომენდაციების შემუშავება; მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და გაძლიერება;

სამოქალაქო განათლებისა და ცნობიერების ასამაღლებლად საინფორმაციო ბიულეტენებისა და სოციალური რეკლამის დამზადება და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში განთავსება,

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა, თარგმნა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა; ადამიანის უფლებათა თემებზე პუბლიკაციების გამოცემა და გავრცელება; შესაბამისი სამიზნე ჯგუფებისთვის ტრენინგების ორგანიზება;

საქართველოს მოქალაქეთა, უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიულ პირთა, პოლიტიკურ და რელიგიურ გაერთიანებათა განცხადებებისა და საჩივრების მიღება, რეგისტრაცია, სტრუქტურულ ერთეულებზე გადანაწილება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

ადამიანის უფლებების დარღვევის შესახებ ინფორმაციის საქართველოს ნებისმიერი კუთხიდან 24 საათის განმავლობაში მისაღებად მრავალარხიანი საკომუნიკაციო სისტემის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის იმპლემენტაცია;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

გაეროს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების დაცვის 2006 წლის კონვენციის იმპლემენტაციის მონიტორინგი;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა ცენტრსა და რეგიონებში;

სკოლამდელი დაწესებულებებისა და სკოლების მონიტორინგი;

24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვანების სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლისთვის მომზადების ზედამხედველობა;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის სფეროში არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული, გენდერული თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო და არასახელმწიფო ორგანოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობისა და გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებისთვის საქართველოში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

საქართველოში ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობის შესახებ ყოველწლიური ანგარიშის საქართველოს პარლამენტისთვის წარდგენა, სპეციალური და საქმიანობის ანგარიშების მომზადება და გავრცელება;

რეკომენდაციების, წინადადებების, ზოგადი წინადადებებისა და დასკვნების შემუშავება და ადრესატებისთვის წარდგენა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;

კონსტიტუციური სარჩელისა და სასამართლოს მეგობრის მოსაზრების მომზადება და სასამართლოში წარდგენა.

საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი

საქართველოს ტერიტორიაზე პირის მიერ სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებული უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის ხელშეწყობა.

სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური

საქართველოს პარლამენტთან მჭიდრო თანამშრომლობით საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გადახედვა და შესაბამის საკანონმდებლო ცვლილებებზე მუშაობა;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გაფართოების და საკანონმდებლო ცვლილებების გათვალისწინებით, სამსახურში დასაქმებული ადვოკატების სათანადო პროფესიული გადამზადების უზრუნველყოფა და მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;

სამსახურის მომსახურეობის ხარისხის გაუმჯობესება და ამ მიზნით ხარისხის შეფასების სისტემის დახვეწა შესაბამისი სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიის დანარგვით, ასევე ციფრული ტექნოლოგიებისა და ხელოვნური ინტელექტის პროგრამის განვითარებით;

საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე სოციალურად დაუცველი პირებისთვის, არასრულწლოვანებისა და კანონით გათვალისწინებული სხვა პირებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის, სამოქალაქო სამართლისა და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე, იურიდიული დახმარების გაწევა;

მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდისთვის ინფრასტრუქტურის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ხელმისაწვდომი სერვისებისა და საერთაშორისო ურთიერთობების განვითარება;

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერებისა და ხელმისაწვდომობის ამაღლება;

იურიდიული საქმისწარმოების მართვის საინფორმაციო სისტემის (case-bank) განსავითარებლად დამატებითი მოდულების ჩაშენების საქმიანობა როგორც ხარისხის შეფასების მიზნებისთვის, ისე სასწავლო პროცესების მოსაწესრიგებლად.

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკური სისტემის პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავება, განხორციელება და მონიტორინგი;

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევებისა და მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, მონაცემთა გავრცელება და ანგარიშგება;

ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საკანონმდებლო ბაზის განახლება;

მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება/განახლება;

საერთაშორისო ორგანოებში წარმომადგენლობა და თანამშრომლობა;

ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ ცნობიერების ამაღლება და მომხმარებელთა ნდობის განმტკიცება;

დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური რესურსების უზრუნველყოფა;

ეფექტიანობისა და ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ახალი ტექნოლოგიების დანერგვა;

ტექნიკური და კომპიუტერული აღჭურვილობის განახლება.

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა

მთლიანი შიდა პროდუქტის გაანგარიშება, როგორც ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის ძირითადი მახასიათებელი;

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობისა და ქვეყანაში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის გაანგარიშება;

მომსახურებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ მონაცემების მოპოვება;

სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ფასების საერთაშორისო შედარების განხორციელება;

საქართველოს რეზიდენტებისა და უცხოელი ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების შესახებ, აგრეთვე საქართველოს რეზიდენტების მიერ ქვეყნის

გარეთ განხორციელებული ვიზიტების თაობაზე მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

ბიზნესსექტორსა და არაკომერციული ორგანიზაციების სექტორში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების ანალიზი და მათ შესახებ სტატისტიკურ მონაცემთა წარმოება;

ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ სტატისტიკური კვლევის ჩატარება და საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსის შემუშავება;

არაფინანსური კორპორაციების ფინანსური მაჩვენებლების გაანგარიშება;

სამაცივრო, სასაკლაო მეურნეობებისა და ელევატორების საქმიანობის გამოკვლევა;

საფინანსო საქმიანობის განმახორციელებელი საწარმოებისა და ლომბარდების საქმიანობის შესახებ სტატისტიკური ინფორმაციის შეგროვება;

ტრანსპორტის სტატისტიკის წარმოება (მგზავრთა გადაყვანა და ტვირთის გადაზიდვა);

საავტომობილო ტრანსპორტის ნატურალური მაჩვენებლებისა და ამ დარგში ენერგორესურსების საბოლოო მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შინამეურნეობებში ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება;

შრომის ბაზრისა და სამუშაო ძალის დეტალური გამოკვლევა;

მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევის ჩატარება;

შინამეურნეობების მდგომარეობის შესახებ სტატისტიკური მონაცემების (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები, მოსახლეობის სიღარიბისა და უთანაბრობის მაჩვენებლები და სხვა) მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

შინამეურნეობებსა და ბიზნესში საინფორმაციო - საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება;

საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევა;

დაუკვირვებადი ეკონომიკის გამოკვლევა სხვადასხვა სექტორში.

მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა

მოსახლეობისა და საცხოვრისების აღწერის 2020 წლის მსოფლიო რაუნდად 2015–2024 წლების პერიოდის განსაზღვრიდან გამომდინარე, საქართველოს, როგორც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრი ქვეყნის, ჩართვა „მოსახლეობისა და საცხოვრისების აღწერის 2020 წლის მსოფლიო რაუნდში“;

მოსახლეობის აღწერისთვის საერთაშორისო რეკომენდაციების გათვალისწინებით, 2024 წელს მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემთა დამუშავება და გამოქვეყნება;

მოსახლეობის რიცხოვნობის, მათი დემოგრაფიული, სქესობრივ-ასაკობრივი შემადგენლობისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის დადგენა;

შინამეურნეობების, დაკავებული საცხოვრისების, მოსახლეობის საბინაო პირობებისა და სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობების დადგენა;

ქვეყნის აღმასრულებელი ხელისუფლებისა და საკანონმდებლო ხელისუფლების, მუნიციპალიტეტების ორგანოებისა და საზოგადოების ინფორმირება;

არსებული სიტუაციის შესწავლის, შეფასებისა და პროგნოზირების საფუძველზე, ქვეყნის უახლესი ათწლეულის სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული სტრატეგიის შემუშავება.

სსიპ – საქართველოს კონკურენციის და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო

საქართველოში ბაზრის ლიბერალიზაციის, თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის ხელშეწყობის, ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვის მიზნით სააგენტოში წარმოდგენილი საჩივრების განხილვა და მათზე შესაბამისი რეაგირება;

მოკვლევების ფარგლებში დომინანტური მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების, კონკურენციის შემზღუდველი შეთანხმებისა და არაკეთილსინდისიერი კონკურენციის ფაქტების გამოვლენა და აღკვეთა;

სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოების მიერ განხორციელებული კონკურენციის შემზღუდველი ქმედებების გამოვლენა და მათი გამოსწორების გზების დასახვა;

კომპეტენციის ფარგლებში ქვეყანაში განხორციელებული კონცენტრაციებისა და გაცემული სახელმწიფო დახმარებების კონტროლი;

სხვადასხვა ბაზრის მონიტორინგი და კონკურენტული გარემოს გაუმჯობესებისთვის შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება;

ადგილობრივი ინდუსტრიის დაცვა დემპინგური იმპორტით მიყენებული ზიანისგან ან/და შესაძლო ზიანის მიყენებისგან; ანტიდემპინგური ღონისძიებების შემოღებასთან დაკავშირებით შესაბამისი დასკვნების შემუშავება და საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

საქართველოს ბაზარზე მომხმარებლის უფლებების დარღვევის პრევენცია, დაცვა და დარღვევების აღმოჩენის შემთხვევაში შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოს ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი

სახელმწიფო ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა;

ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დადგენა და დამკვიდრება;

სახელმწიფო ენის ფლობის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;

ქართველური ენების ენობრივი მრავალფეროვნების დაცვა, შენახვა, სისტემური კვლევა და განვითარება;

საქართველოში და საერთაშორისო ასპარეზზე ქართული ენის, როგორც უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის, დაცვა და წარმოჩენა;

აფხაზური ენის სწავლების დისტანციური კურსის შექმნა, აგრეთვე ოკუპირებული, საზღვრისპირა და სხვა რეგიონების ტოპონიმების დადგენა;

ოფიციალურ დოკუმენტებში გვარ-სახელების მართლწერისა და ტრანსლიტერაციის საკითხებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრის ხელშეწყობა;

გაეროს და ევროკავშირის ოფიციალური და სამუშაო ენების ქართულ ენაზე ტრანსლიტერაცია-ტრანსკრიფციის წესების დადგენა და დამტკიცება;

საქართველოს სახელმწიფო ენების (ქართული ენის – საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, აფხაზური ენის – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე) ფუნქციონირების, დაცვის, კვლევისა და განვითარების მიზნით სახელმწიფო ენის ინტერნეტპორტალის – მრავალფუნქციური საინფორმაციო პლატფორმის – შექმნა, რომელიც ასახავს საქართველოს მთავრობის ენობრივი პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს და სახელმწიფო ენის ფუნქციონირების ყველა ასპექტის შესახებ ამომწურავი, დეტალური ინფორმაციის მიღება.

სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

სავალდებული დაზღვევის სტანდარტების შემუშავება;

ევროდირექტივებთან საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია;

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში;

მზღვეველის ლიკვიდაციისა და გაკოტრების საქმის წარმოების კანონმდებლობის სრულყოფა;

მზღვეველების საქმიანობაზე შიდა და დისტანციური ზედამხედველობის (მათ შორის, ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით) პროცესის მარეგლამენტირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს შექმნა;

დაზღვევის სექტორზე ციფრული ზედამხედველობისათვის ეფექტური საკანონმდებლო ბაზის შექმნა.

სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;

საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სამედიცინო კვლევის მეთოდების გამოყენება და ხარისხის უზრუნველყოფის პროგრამის განხორციელება;

ექსპერტიზის ახალი მეთოდოლოგიების დანერგვა და აკრედიტაციის სფეროს გაფართოება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მიწოდებული სერვისების სანდოობის მაღალი ხარისხის შენარჩუნება;

ბიუროს ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

მომსახურების სფეროს მუდმივი განვითარება;

კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

ექსპერტების პროფესიული ტრენინგებითა და სასწავლო კურსებით უზრუნველყოფა, საერთაშორისო პროფესიულ და ლაბორატორიათაშორის ტესტირებებში მონაწილეობა და ISO 17025-ის სტანდარტის აკრედიტაციის შენარჩუნება.

სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო

საჯარო დაწესებულების მიერ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგი, შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება და ერთიანი სტანდარტების დანერგვის უზრუნველსაყოფად წინადადებების მომზადება;

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ადამიანური რესურსების მართვის, საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარების, მოხელის მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის პოლიტიკის მხარდაჭერის მიზნით;

საჯარო სამსახურის რეფორმის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურში მმართველობის ახალი გზების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურში მართვის, ლიდერობისა და ადამიანური რესურსების მართვის საკითხებზე ცნობიერების ამაღლება;

საჯარო დაწესებულებებში ადამიანური რესურსების მართვის ერთეულების გაძლიერება და, ზოგადად, ადამიანური კაპიტალის განვითარების ხელშეწყობა საჯარო სამსახურში ისეთი ინოვაციური მეთოდებით, როგორებიცაა: მენტორინგი, ქოუჩინგი და „სწავლა კეთებით“;

მოხელეთა საბაზისო ტრენინგპროგრამების აკრედიტაცია; საჯარო სამსახურში შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის გამოწვევების იდენტიფიცირება და ანალიზი;

ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის (e-HRMS) პროგრამების დახვეწა;

საჯარო სამსახურში პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სამართლებრივი აქტებისა და პრაქტიკის გაანალიზება, განზოგადება და ერთგვაროვანი მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობა;

სწავლების ერთიანი ელექტრონული სისტემის დანერგვის ხელშეწყობა და ადმინისტრირება;

საჯარო სამსახურში დასაქმების ელექტრონული პლატფორმის (hr.gov.ge) განახლება/ განვითარება, ელექტრონული პლატფორმის (hr.gov.ge) და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის (eHRMS) ინტეგრირება/გაერთიანება.

სსიპ - ანტიკორუფციული ბიურო

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ზოგადი პოლიტიკის განსაზღვრა, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკის განმსაზღვრელი დოკუმენტების (კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ზოგადი პოლიტიკის განმსაზღვრელი დოკუმენტის (რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი), საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის) შესრულების მიზნით უწყებათაშორისი კოორდინაცია და ამ დოკუმენტებისა და მათთან დაკავშირებული სხვა დოკუმენტების შესრულების ზედამხედველობა;

საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ ქვეყნის შეფასების პროცესში უწყებათაშორისი კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

მამხილებლის დაცვის ღონისძიებათა გაუმჯობესების, აგრეთვე საჯარო დაწესებულებაში ინტერესთა შეუთავსებლობის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის შესახებ

წინადადებების შემუშავება, სათანადო რეკომენდაციების გაცემა და ამ სფეროსთან დაკავშირებული სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

თანამდებობის პირის ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციის მიღების, მისი შევსებისა და ჩაბარების კონტროლის უზრუნველყოფა და ამ პროცესის მონიტორინგი;

მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანების (პოლიტიკური პარტიის), საარჩევნო სუბიექტისა და განცხადებული საარჩევნო მიზნის მქონე პირის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგი.

სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

საქართველოს სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებში მეცნიერების შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა;

საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების სამეცნიერო საქმიანობის წლიური შედეგების საექსპერტო შეფასების დოკუმენტის შექმნა;

სამეცნიერო-ტექნიკური მონაპოვრების საქართველოს სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სივრცეში დანერგვის ხელშეწყობა;

ქართველ მეცნიერთა კვლევითი სიახლეების საერთაშორისო არენაზე გატანის ხელშეწყობა;

ქართველოლოგიურ კვლევათა ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა (სტიპენდიები, სამეცნიერო შეხვედრების (კონფერენციების) ორგანიზება);

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალების (საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მოამბე“, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნის“ სერიები) გამოცემა;

სამეცნიერო და სამეცნიერო-პოპულარული ლიტერატურის გამოცემის ხელშეწყობა;

მრავალტომეული ენციკლოპედიების – „საქართველო“ და „საქართველოს ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა აღწერილობა“ მორიგი ტომების გამოცემა;

ქართული ენის ელექტრონული ბაზის შექმნა და სხვადასხვა ლექსიკონის ტომების გამოსაცემად მომზადება;

სამეცნიერო კონფერენციებისა და სიმპოზიუმების გამართვა.

სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური

ომისა და თავდაცვის ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების

სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისთვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისთვის სათანადო, ღირსეული პირობების შექმნა;

სამშობლოსთვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის განმტკიცებისთვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანებისა და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოსა და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლისა და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება.

სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო

საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისთვის საბჭოთა, ტოტალიტარული რეჟიმის დროს მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

საქართველოს საპატრიარქო

ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდისთვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში (მათ შორის, მაღალმთიან რეგიონებში) საქართველოს საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაციის (სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები) დაფინანსება.

სსიპ - საპენსიო სააგენტო

„დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული დაგროვებითი საპენსიო სქემის მართვა და ადმინისტრირება;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

საპენსიო აქტივების განკარგვა კეთილსაიმედო ინვესტირების პრინციპების დაცვით, დაგროვებითი საპენსიო სქემის მონაწილეებისა და მათი მემკვიდრეების ინტერესების შესაბამისად;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის ანალიზი, რისკების შეფასება, ამ საქმის განვითარებასა და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ხედვის ჩამოყალიბება და რეკომენდაციების მომზადება.

სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო

შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირება და უფლებამოსილი ორგანოსთვის შეთავაზება, აგრეთვე უფლებამოსილი ორგანოსა და კერძო ინიციატორისთვის შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირებასა და შესაბამისი პროცედურების განხორციელებაში დახმარების გაწევა;

უფლებამოსილი ორგანოს მიერ წარდგენილი პროექტის კონცეფციის ბარათების შეფასება, საჭიროების შემთხვევაში შენიშვნების მომზადება და რეკომენდაციების შემუშავება;

ერთიანი და ყოვლისმომცველი საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების მონაცემთა ბაზის შექმნა და ანალიზი;

ინსტიტუციური პოტენციალის განვითარების მიზნით საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროში უფლებამოსილი ორგანოს ცოდნის დონის ამაღლების ხელშეწყობისთვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების განხორციელებასთან დაკავშირებული ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების შემუშავება, მათ შორის, პროექტის იდენტიფიცირებისა და მომზადების, კერძო პარტნიორის შერჩევის, პროექტის განხორციელების, მონიტორინგისა და შემდგომი შეფასების ეფექტიანობის ხელშეწყობისთვის;

საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის მიმართულებით საქართველოს შესაბამისი სარეიტინგო მაჩვენებლების გაუმჯობესება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროს მარეგულირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესებისთვის სათანადო ცვლილებების შემუშავება და შესაბამისი ორგანოებისთვის წარდგენა.

სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსების და მათთან დაკავშირებული სხვა დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენა და პრევენცია;

საქართველოს კანონმდებლობის საერთაშორისო – ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) სტანდარტებსა და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება.

სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - „საქპატენტი“

ფიზიკური და იურიდიული პირების სამართლებრივი დაცვა ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში (გამოგონება, სასარგებლო მოდელი, დიზაინი, მცენარეთა ახალი ჯიში, ცხოველთა ახალი ჯიში, სასაქონლო ნიშანი, ადგილწარმოშობის დასახელება, გეოგრაფიული აღნიშვნა, ინტეგრალური მიკროსქემის ტოპოლოგია, მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებები, საავტორო და მომიჯნავე უფლებები);

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების სამართლებრივი უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სისტემის განვითარებისა და სრულყოფისათვის კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში პოლიტიკის განსაზღვრა და მისი განხორციელება, პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და მათი განხორციელების ორგანიზება, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებთან თანამშრომლობის პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და საერთაშორისო ვალდებულებათა შესრულების ორგანიზება;

საზღვარგარეთის ქვეყნების შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე უფლების მოპოვების სამართლებრივი უზრუნველყოფის მიზნით ქვეყნის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური და მხატვრულ-შემოქმედებითი პოტენციალის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ საზოგადოების ინფორმაციით უზრუნველყოფა და სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე განაცხადის კანონმდებლობით დადგენილი წესით ექსპერტიზა, შესაბამისი დოკუმენტების გაცემა და ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების რეესტრების წარმოება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებთან დაკავშირებით განმცხადებლებისა და მესამე პირების სააპელაციო საჩივრების განხილვა და გადაწყვეტილებების მიღება „საქპატენტთან“ არსებულ სააპელაციო პალატაში;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ წინადადებების მომზადება;

„საქპატენტის“ დებულებით გათვალისწინებული და კანონმდებლობიდან გამომდინარე ფუნქციების შესრულების მიზნით, ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე პროექტებისა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების დაცვასთან დაკავშირებით მასალების გამოქვეყნება, მათ შორის საქართველოს სამრეწველო საკუთრების ოფიციალური ბიულეტენის გამოცემა;

საერთაშორისო განაცხადებთან დაკავშირებული პროცედურების განხორციელება;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული კანონპროექტებისა და სხვა ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება;

საქართველოში მოქმედი საკანონმდებლო აქტებისა და საერთაშორისო შეთანხმებების კომენტარების მომზადება და გამოცემა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების მონაცემთა ავტომატიზებული ბაზების შექმნა და ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

პატენტრწმუნებულთა ატესტაცია, რეგისტრაცია, მათი რეესტრის შექმნა და წარმოება;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა მფლობელების, მათი მემკვიდრეებისა და სხვა უფლებამონაცვლეების ქონებრივი უფლებების დაცვისათვის, კოლექტიურ საფუძველზე, მმართველი ორგანიზაციების (საზოგადოებების) საქმიანობის ხელშეწყობა;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებების სფეროს განვითარების ხელშეწყობა;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულება, საინფორმაციო და შემეცნებითი ბროშურებისა და სხვა მასალების გამოქვეყნება და გავრცელება;

საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ფუნქციების განხორციელება;

საქართველოში გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის სისტემის განვითარებისათვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნა;

ქვეყანაში კონკურენტუნარიანი, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონებში პოტენციური გეოგრაფიული აღნიშვნების წარმოჩენა და მათი სამართლებრივი დაცვის ხელშეწყობა;

გეოგრაფიული აღნიშვნების გარშემო ფერმერთა და მწარმოებელთა გაერთიანებების შექმნაში მონაწილეობა და მათ საქმიანობაში ბრენდინგის თანამედროვე ფორმების დამკვიდრების ხელშეწყობა.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა და ექსპორტ-იმპორტის ხელშეწყობა მათი რეგიონალურ და საერთაშორისო ბაზრებში ინტეგრაციისთვის;

სხვადასხვა ქვეყნის სავაჭრო-სამრეწველო პალატებსა და ბიზნესგაერთიანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება, ინტეგრაცია და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნესფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნესწრეების წარმომადგენელთა მონაწილეობით, აგრეთვე ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და „როუდშოუების“ ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნესკავშირების დამყარების ხელშეწყობა და პარტნიორების მოძიება;

საქართველოს ბიზნესსუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით მათი ინტერესების ადვოკატირება;

საქართველოს რეგიონული ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა ბიზნესკომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვის გზით, მათ შორის, ელექტრონული ფორმით, აგრეთვე კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემური საკითხების გაცნობის მიზნით;

საერთაშორისო კომერციული და საინვესტიციო დავების განსახილველად საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობა; საწარმოო ინსტრუქტორებისა და გამომცდელების გადამზადება, აგრეთვე პროფესიული უნარების სააგენტოს ფუნქციონირების ხელშეწყობა როგორც დამფუძნებელთა კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობით, ისე სამეთვალყურეო საბჭოს სამდივნოს მეშვეობით;

კომპანიების თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, მათ შორის, გაციფრულების ხელშეწყობა;

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის გარეთ ქართული კულტურის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა;

სხვადასხვა კულტურულ ღონისძიებაზე საქართველოს კულტურული ფასეულობების წარდგენა და ამ ღონისძიებებში ხელოვანთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ქართული ხელოვნებისა და კულტურის საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლების ხელშეწყობა; ქართული კულტურის მოღვაწეთა და ქართული კულტურის განვითარებისთვის უცხო ქვეყნის კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწეთა დამსახურებების სხვადასხვა ფორმით აღნიშვნა და წახალისება;

კულტურასა და ბიზნესს შორის პარტნიორული ურთიერთობების გამყარება;

ხელოვნების დარგების წარმომადგენელთა მიერ კავშირების დამყარება ინსტიტუციურ და კერძო ინვესტორებთან, ბიზნესმენებთან, რომლებიც დაინტერესებული არიან კულტურის სფეროში საინვესტიციო პროექტებით;

სხვადასხვა ქვეყნის კულტურის პალატებსა და შოუბიზნესის წარმომადგენლებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა.

სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო

სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების ეფექტიანობის გაზრდა და კანონიერების მონიტორინგი;

სახელმწიფო შესყიდვების მიმდინარეობის პროცედურების კომპლექსური მონიტორინგი;

შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ გადაწყვეტილებების მიღებისას საჯაროობა, ობიექტურობა, არადისკრიმინაციულობა და გამჭვირვალობა;

სახელმწიფო შესყიდვების მიმდინარეობისას საჯაროობის, გამჭვირვალობის, პროპორციული მოპყრობისა და არადისკრიმინაციულობის პრინციპების დაცვა, ჯანსაღი კონკურენციის გარემო, კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების შესრულება და შესაბამისი ანგარიშგება;

სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის გამართულად ფუნქციონირება, ახალი ელექტრონული მოდულების და სერვისების შექმნა, სისტემის მიმართ როგორც ბიზნესის წარმომადგენლების, ასევე სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების ნდობის ამაღლება;

სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა, საერთაშორისოდ აღიარებულ საუკეთესო პრაქტიკასთან, ევროდირექტივების მოთხოვნებთან და საუკეთესო პრაქტიკასთან მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო შესყიდვების ცენტრალიზებული წესით შესყიდვების ინტენსიფიცირება, განხორციელება და ორგანიზება.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	**103,956.1**	**109,349.3**	**114,105.5**	**119,098.3**
საკანონმდებლო საქმიანობა	87,262.0	91,625.0	96,206.0	101,016.0
საბიბლიოთეკო საქმიანობა	14,697.0	15,571.8	15,571.8	15,571.8
ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	693.1	752.5	827.7	910.5
საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება	1,304.0	1,400.0	1,500.0	1,600.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	**10,000.0**	**10,500.0**	**11,000.0**	**11,500.0**
საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	**950.0**	**1,000.0**	**1,100.0**	**1,200.0**
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	**29,000.0**	**30,000.0**	**31,000.0**	**32,000.0**
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	**23,862.0**	**24,549.8**	**25,258.3**	**25,988.0**
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	**125,348.0**	**50,973.0**	**54,120.0**	**131,593.0**
საარჩევნო გარემოს განვითარება	30,936.0	35,630.0	38,477.0	44,220.0
საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	2,196.0	2,600.0	2,900.0	3,000.0
პოლიტიკური პარტიების დაფინანსება	12,743.0	12,743.0	12,743.0	12,743.0
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	79,473.0	0.0	0.0	71,630.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	**6,800.0**	**7,300.0**	**7,800.0**	**8,300.0**
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	**18,800.0**	**21,800.0**	**23,800.0**	**26,000.0**
საერთო სასამართლოები	**138,800.0**	**144,510.0**	**149,260.0**	**153,500.0**
საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	135,300.0	140,880.0	145,430.0	149,470.0
მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	3,500.0	3,630.0	3,830.0	4,030.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	**10,600.0**	**10,600.0**	**10,600.0**	**10,600.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	**1,450.0**	**1,500.0**	**1,550.0**	**1,600.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	**1,220.0**	**1,300.0**	**1,380.0**	**1,460.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	**1,450.0**	**1,500.0**	**1,550.0**	**1,600.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	**1,250.0**	**1,300.0**	**1,350.0**	**1,430.0**

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	**1,180.0**	**1,250.0**	**1,330.0**	**1,420.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	**1,235.0**	**1,320.0**	**1,400.0**	**1,480.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	**1,120.0**	**1,200.0**	**1,280.0**	**1,370.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	**1,550.0**	**1,600.0**	**1,650.0**	**1,700.0**
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	**1,150.0**	**1,200.0**	**1,260.0**	**1,350.0**
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	**226,000.0**	**230,000.0**	**236,000.0**	**240,000.0**
სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	174,000.0	180,000.0	184,000.0	187,200.0
ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	48,400.0	47,000.0	48,700.0	49,000.0
უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება	3,600.0	3,000.0	3,300.0	3,800.0
საქართველოს პროკურატურა	**68,000.0**	**71,000.0**	**74,000.0**	**77,000.0**
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	**4,300.0**	**4,600.0**	**4,900.0**	**5,100.0**
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	**411,994.0**	**431,495.0**	**450,145.0**	**471,445.0**
სახელმწიფო ფინანსების მართვა	32,490.0	35,550.0	38,750.0	41,950.0
შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	309,268.0	324,150.0	336,300.0	351,600.0
ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	48,030.0	50,000.0	52,000.0	54,000.0
ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	16,081.0	14,900.0	15,400.0	15,400.0
საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	2,245.0	2,595.0	2,945.0	3,295.0
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	3,880.0	4,300.0	4,750.0	5,200.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	**1,134,932.0**	**1,269,635.0**	**1,191,308.0**	**988,625.0**
ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	22,450.0	24,200.0	26,200.0	28,300.0
ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	2,540.0	2,840.0	3,240.0	3,640.0
სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	3,236.0	3,351.0	3,551.0	3,800.0
ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები	2,900.0	3,200.0	3,500.0	4,000.0
ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	47,700.0	51,000.0	56,300.0	61,600.0

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
სახელმწიფო ქონების მართვა	299,550.0	410,500.0	355,800.0	227,930.0
მეწარმეობის განვითარება	287,320.0	292,260.0	250,000.0	250,000.0
** მ.შ. მეწარმეობის ხელშეწყობის ახალი პოლიტიკის მიმართულება*	*149,160.0*	*202,750.0*	*201,090.0*	*219,885.0*
საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	91,650.0	90,000.0	90,000.0	80,000.0
ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	1,710.0	2,010.0	2,310.0	2,510.0
ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	12,000.0	12,000.0	12,000.0	14,000.0
საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა - სივრცითი და ქალაქმშენებლობითი განვითარების სააგენტოს კომპონენტი (ADB)	10,000.0	4,450.0	0.0	0.0
ტექნიკური დახმარების პროექტი საქართველოს ენერგეტიკული სექტორის რეფორმის პროგრამის (GESRP) მხარდასაჭერად (EU-NIF)	2,500.0	0.0	0.0	0.0
სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	149,000.0	160,000.0	180,000.0	100,000.0
მოსახლეობის ელექტროენერგიითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	53,700.0	53,700.0	53,700.0	53,700.0
საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	10,600.0	11,400.0	11,900.0	12,400.0
ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარება	4,000.0	3,200.0	3,200.0	3,500.0
ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები	3,800.0	3,800.0	3,800.0	3,800.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)	21,000.0	40,000.0	30,000.0	30,000.0
სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი განვითარება	12,700.0	11,150.0	12,600.0	14,400.0
კურორტების განვითარების ხელშეწყობა	6,000.0	6,200.0	6,700.0	7,000.0
სარკინიგზო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	2,200.0	1,500.0	1,500.0	2,300.0
აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	3,850.0	3,200.0	3,400.0	3,500.0
სასარგებლო წიაღის მართვა და კოორდინაცია	14,369.0	8,216.0	8,422.0	8,360.0
სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა	8,145.0	8,500.0	9,000.0	9,500.0
საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	10,460.0	11,258.0	12,385.0	12,485.0

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	26,107.0	26,200.0	26,300.0	26,400.0
შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა	5,445.0	5,500.0	5,500.0	5,500.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	**3,243,130.0**	**3,070,600.0**	**3,071,000.0**	**3,071,500.0**
რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	10,400.0	10,600.0	11,000.0	11,500.0
საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	1,652,600.0	1,600,000.0	1,600,000.0	1,600,000.0
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	256,930.0	250,000.0	250,000.0	250,000.0
წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	747,700.0	800,000.0	900,000.0	900,000.0
მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	79,500.0	60,000.0	60,000.0	60,000.0
ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	346,000.0	200,000.0	100,000.0	100,000.0
ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	150,000.0	150,000.0	150,000.0	150,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	**945,571.0**	**888,257.0**	**900,486.0**	**913,663.0**
სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	85,000.0	86,000.0	87,000.0	88,000.0
საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	295,000.0	302,000.0	312,700.0	315,200.0
ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	16,220.0	12,330.0	13,100.0	13,100.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	8,618.0	9,118.0	9,818.0	9,818.0
ელექტრონული მმართველობის განვითარება	19,540.0	18,200.0	18,700.0	19,200.0
დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	17,700.0	18,500.0	19,300.0	19,300.0
იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	76,000.0	83,000.0	83,000.0	83,000.0
საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს კომპონენტი) (WB)	9,200.0	5,609.0	3,668.0	2,845.0
მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა	180,200.0	180,000.0	180,000.0	180,000.0

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	185,935.0	135,500.0	140,000.0	150,000.0
ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	3,500.0	3,000.0	3,200.0	3,200.0
სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	48,658.0	35,000.0	30,000.0	30,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	**8,708,069.0**	**9,330,410.0**	**9,945,120.0**	**10,562,485.0**
ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	122,119.0	125,770.0	128,970.0	131,670.0
მოსახლეობის სოციალური დაცვა	6,261,430.0	6,773,550.0	7,281,260.0	7,789,625.0
****უსახლკარო/მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების საცხოვრებლით უზრუნველყოფა*	*25,000.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	1,855,790.0	1,996,490.0	2,101,790.0	2,206,590.0
**მ.შ. ორგანოთა ტრანსპლანტაცია*	*8,500.0*	*9,000.0*	*9,500.0*	*10,000.0*
**მ.შ.სპინალურ-კუნთოვანი ატროფია*	*13,000.0*	*13,000.0*	*13,000.0*	*13,000.0*
**მ.შ.გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი*	*6,000.0*	*6,000.0*	*6,000.0*	*6,000.0*
****მ.შ. 18 წლამდე ასაკის ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე პაციენტთა მკურნალობა*	*26,100.0*	*26,100.0*	*26,100.0*	*26,100.0*
სამინისტროს სისტემაში შემავალი სამედიცინო და სხვა დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	80,000.0	43,000.0	40,000.0	40,000.0
შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	120,750.0	122,800.0	124,300.0	125,800.0
***მ.შ. საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა*	*100,000.0*	*100,000.0*	*100,000.0*	*100,000.0*
იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	267,980.0	268,800.0	268,800.0	268,800.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	**200,920.0**	**202,420.0**	**205,470.0**	**208,520.0**
საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	199,600.0	201,050.0	204,050.0	207,050.0
მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	1,320.0	1,370.0	1,420.0	1,470.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	**1,627,394.0**	**1,697,940.0**	**1,796,620.0**	**1,906,310.0**
თავდაცვის მართვა	657,470.0	716,710.0	776,190.0	838,280.0
პროფესიული სამხედრო განათლება	106,461.0	107,300.0	116,990.0	126,320.0
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	76,465.0	81,020.0	84,400.0	89,500.0
მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	15,600.0	16,000.0	17,300.0	18,690.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	160,000.0	160,000.0	160,000.0	160,000.0
სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	61,398.0	59,780.0	59,140.0	63,250.0

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება	250,000.0	253,130.0	273,400.0	295,270.0
ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	300,000.0	304,000.0	309,200.0	315,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	**1,805,792.0**	**1,885,792.0**	**1,925,792.0**	**2,005,792.0**
საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	1,056,860.0	1,136,855.0	1,176,855.0	1,256,855.0
სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	144,300.0	144,300.0	144,300.0	144,300.0
ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	227,956.0	227,956.0	227,956.0	227,956.0
სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	8,520.0	8,520.0	8,520.0	8,520.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,900.0	4,900.0	4,900.0	4,900.0
სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	127,640.0	127,645.0	127,645.0	127,645.0
სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა	195,056.0	195,056.0	195,056.0	195,056.0
საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება	40,560.0	40,560.0	40,560.0	40,560.0
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	**854,801.0**	**917,632.0**	**935,217.0**	**903,672.0**
გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	23,900.0	23,950.0	24,050.0	24,500.0
სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა	77,636.0	81,080.0	82,750.0	82,750.0
მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	60,411.0	56,900.0	57,900.0	57,900.0
სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	7,521.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0
ერთიანი აგროპროექტი	332,120.0	300,900.0	299,400.0	293,950.0
სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია	136,700.0	220,720.0	243,120.0	209,120.0
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	30,000.0	31,000.0	32,000.0	33,000.0
დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	51,343.0	52,230.0	53,300.0	54,300.0
სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	73,750.0	83,700.0	75,600.0	79,700.0

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	2,700.0	2,735.0	2,785.0	2,835.0
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის და "განათლება მდგრადი განვითარებისთვის" ხელშეწყობის პროგრამა	2,500.0	2,927.0	3,012.0	3,067.0
ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა, დარიშხანშემცველი ნარჩენების ობიექტების მართვა	7,020.0	2,230.0	2,300.0	2,350.0
გარემოს დაცვის სფეროში პროგნოზირება, შეფასება, პრევენცია და მონიტორინგი	30,800.0	32,200.0	33,900.0	34,900.0
სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ლაბორატორიული მომსახურეობა	12,200.0	12,500.0	13,000.0	13,000.0
მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა	6,200.0	7,560.0	5,100.0	5,300.0
საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	**3,420,460.0**	**3,778,008.0**	**3,931,080.0**	**4,062,636.0**
განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	98,910.0	128,404.0	133,085.0	138,605.0
სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	1,808,455.0	2,000,215.0	2,088,425.0	2,218,310.0
პროფესიული განათლება	188,965.0	210,905.0	220,460.0	229,700.0
უმაღლესი განათლება	636,405.0	638,820.0	653,670.0	667,270.0
მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	89,280.0	96,029.0	103,440.0	109,121.0
ინკლუზიური განათლება	79,500.0	83,885.0	84,490.0	85,180.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	450,115.0	550,000.0	600,000.0	600,000.0
ახალგაზრდობის ხელშეწყობა	13,330.0	13,950.0	14,190.0	14,450.0
ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (WB)	15,500.0	9,000.0	0.0	0.0
პროფესიული განათლება I (KfW)	20,000.0	29,550.0	31,000.0	0.0
თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)	20,000.0	17,250.0	2,320.0	0.0
საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	**563,688.0**	**593,368.0**	**599,368.0**	**619,868.0**
კულტურისა და სპორტის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	11,800.0	12,300.0	12,800.0	13,300.0
სახელოვნებო და სასპორტო სფეროში უმაღლესი განათლება	33,012.0	33,006.0	33,006.0	33,006.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	50,000.0	63,470.0	57,402.0	67,427.0
სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	10,417.0	10,928.0	10,928.0	10,928.0
კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	124,589.0	131,011.0	140,079.0	150,054.0
კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	71,120.0	78,871.0	78,871.0	78,871.0
მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	218,870.0	219,900.0	222,400.0	222,400.0

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	43,880.0	43,882.0	43,882.0	43,882.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	**24,000.0**	**26,000.0**	**27,000.0**	**28,000.0**
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	**2,200.0**	**3,000.0**	**3,300.0**	**3,600.0**
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	**13,700.0**	**14,000.0**	**14,500.0**	**15,000.0**
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	**24,300.0**	**24,500.0**	**25,500.0**	**26,500.0**
სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	**4,500.0**	**4,700.0**	**4,900.0**	**5,100.0**
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	**8,500.0**	**9,000.0**	**9,500.0**	**10,000.0**
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	**109,979.0**	**111,979.0**	**114,479.0**	**117,479.0**
დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	96,650.0	98,400.0	100,400.0	103,000.0
სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	10,750.0	11,000.0	11,500.0	11,900.0
სსიპ - სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტოს ხელშეწყობა	2,579.0	2,579.0	2,579.0	2,579.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	**10,300.0**	**10,800.0**	**11,500.0**	**11,800.0**
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	**104,440.0**	**105,740.0**	**104,540.0**	**105,040.0**
სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო	**6,530.0**	**7,030.0**	**7,530.0**	**8,030.0**
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	**3,600.0**	**4,000.0**	**4,500.0**	**5,000.0**
საქართველოს საპატრიარქო	**25,000.0**	**25,000.0**	**25,000.0**	**25,000.0**
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	**60,300.0**	**62,300.0**	**63,300.0**	**64,300.0**
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	**26,200.0**	**18,200.0**	**18,700.0**	**19,200.0**
სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	10,200.0	10,300.0	11,200.0	11,200.0
სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	6,500.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	9,500.0	900.0	0.0	0.0
სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	**6,355.0**	**6,555.0**	**6,755.0**	**6,955.0**
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	**2,860.0**	**2,960.0**	**3,160.0**	**3,260.0**
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	**7,670.0**	**7,700.0**	**7,700.0**	**7,800.0**
სპეციალური საგამოძიებო სამსახური	**19,000.0**	**19,500.0**	**19,500.0**	**19,500.0**
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	**1,150.0**	**1,200.0**	**1,200.0**	**1,100.0**
სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	**700.0**	**700.0**	**700.0**	**700.0**
ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	**5,100.0**	**5,300.0**	**5,400.0**	**5,400.0**
სსიპ - ანტიკორუფციული ბიურო	**11,500.0**	**12,000.0**	**12,500.0**	**13,000.0**
ა(ა)იპ - ათასწლეულის ფონდი	**689.0**	**700.0**	**700.0**	**700.0**

დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
ა(ა)იპ - მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის	**340.0**	**340.0**	**340.0**	**340.0**
სსიპ - საპენსიო სააგენტო	**22,000.0**	**24,500.0**	**27,000.0**	**29,500.0**
სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"	**13,300.0**	**13,300.0**	**13,300.0**	**13,300.0**
სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"	13,000.0	13,000.0	13,000.0	13,000.0
ა(ა)იპ - ორიჯინ-საქართველო	300.0	300.0	300.0	300.0
სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	**11,000.0**	**11,000.0**	**11,000.0**	**11,000.0**
სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	**8,500.0**	**9,000.0**	**9,500.0**	**9,500.0**
სსიპ - დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო	**1,853.0**	**1,900.0**	**2,000.0**	**2,100.0**

**შენიშვნა: 2022-2025 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.*
***შენიშვნა: 2023-2026 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.*
****შენიშვნა: 2024-2027 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.*